

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

21 NOVEMBRE 1962.

PROJET DE LOI

relatif à l'organisation d'un régime de pension de retraite et de survie au profit des assurés libres.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA PREVOYANCE SOCIALE ⁽¹⁾,
PAR M. DEMETS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a consacré plusieurs séances à l'examen détaillé de ce projet qui s'inscrit dans la ligne de la déclaration gouvernementale et répond à une urgente nécessité sociale.

Si la loi du 17 juillet 1961 a revalorisé les avantages octroyés aux pensionnés assurés libres, elle n'a pas pour autant apporté la solution réclamée depuis des années par tous ceux qui s'intéressent à l'assurance libre.

Le but de la loi du 15 décembre 1937 relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré était de permettre, par des versements individuels capitalisés, la constitution d'une rente de vieillesse décente.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Deconinck (J.).

A. — Membres : MM. Delhache, De Mey, De Paepe, Mme De Rie-maecker-Legot, MM. Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (L.), Posson, Van den Daele. — Brouhon, Castel, Deconinck (J.), De Keuleneir, Demets, Mme Fontaine-Borquet, Lambert, MM. Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'haeseleer, Drèze.

B. — Suppléants : MM. De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mme Copée-Gerbinet, MM. Hicquet, Lamers, Paque (S.). — Cornet.

Voir :

394 (1961-1962) :

- N° 1 : Projet de loi.
- Nos 2 à 5 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

21 NOVEMBER 1962.

WETSONTWERP

betreffende de inrichting van een ouderdoms- en overlevingspensioenregeling ten voordele van de vrijwillig verzekerden.

VERSLAG

NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE SOCIALE VOORZORG ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DE HEER DEMETS.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft verscheidene vergaderingen besteed aan het grondig onderzoek van dit ontwerp, dat in de lijn ligt van de regeringsverklaring en op sociaal gebied dringend noodzakelijk is.

Hoewel de aan de gepensioneerde vrijwillig verzekerden bij de wet van 17 juli 1961 toegekende voordelen zijn gerevaloriseerd, is hierdoor de oplossing niet gevonden die sedert jaren wordt gevraagd door al degenen die belang stellen in de vrijwillige verzekering.

Het doel van de wet van 15 december 1937 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood was het scheppen van de mogelijkheid om door individuele gekapitaliseerde stortingen een behoorlijke ouderdomsrente te vestigen.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Deconinck (J.).

A. — Leden : de heren Delhache, De Mey, De Paepe, Mevr. De Rie-maecker-Legot, de heren Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (L.), Posson, Van den Daele. — Brouhon, Castel, Deconinck (J.), De Keuleneir, Demets, Mevrn. Fontaine-Borquet, Lambert, de heren Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'haeseleer, Drèze.

B. — Plaatsvervangers : de heren De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Hicquet, Lamers, Paque (S.). — Cornet.

Zie :

394 (1961-1962) :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- Nos 2 tot 5 : Amendementen.

Afin de garantir, au départ, à tous les assurés les minima qu'elle fixait, elle a prévu que l'Etat accorderait une majoration de rente de vieillesse allant en décroissant d'année en année pour pallier aux effets de l'impossibilité, pour les assurés âgés, d'effectuer un nombre suffisant de versements annuels pour se constituer une rente de vieillesse raisonnable.

Cette majoration gratuite était accordée et l'est restée aux assurés mariés nés avant 1908 et aux autres assurés nés avant 1898.

La pension qui était de 3 200 francs en 1937 est passée le 1er octobre 1961 à 23 700 francs pour les assurés libres mariés.

Les versements annuels requis qui étaient de 120 francs pour les hommes et de 60 francs pour les femmes sont restés à ces taux jusqu'en 1950, date à laquelle ils ont été portés respectivement à 360 et 180 francs.

Il est tout naturel dans ces conditions que la rente de vieillesse des assurés libres pensionnés ces derniers temps est loin d'atteindre un niveau raisonnable qui était l'objectif du législateur de 1937 et qu'elle ne constitue que l'infime partie de la pension qui leur est allouée.

Pratiquement toutes les revalorisations des pensions des assurés libres intervenues depuis la libération l'ont été par l'augmentation de la majoration gratuite à charge de l'Etat.

C'est ainsi que pour un assuré isolé né en 1897 la majoration de 100 francs prévue en 1937 pour une pension de 2 100 francs passe, en 1962, à 13 266 francs pour une pension de 15 761 francs.

Cette majoration disparaissant en 1963 pour les assurés isolés, chacun conviendra qu'il y a urgence à légiférer si l'on ne veut pas condamner ceux qui ont fait œuvre de prévoyance à recourir à l'assistance publique, leur rente étant nettement insuffisante à leurs besoins vitaux.

**

Le projet de loi soumis à nos délibérations part du même principe et a le même but que la législation actuelle :

— permettre aux personnes non soumises ou assujetties occasionnellement à un régime obligatoire de pensions de se constituer, par des versements individuels capitalisés, une pension de vieillesse décente;

— garantir au départ et durant toute la période transitoire les minimums fixés, par l'octroi d'une majoration gratuite s'ajoutant à la pension capitalisée.

Partant du même principe, l'expérience du passé aidant, contrairement à la législation de 1937 le projet établit le régime de pensions des assurés libres sur des bases solides et durables.

Prévoyant la péréquation des pensions en fonction des fluctuations de l'indice des prix de détail et même en raison de circonstances économiques ou démographiques, il instaure une véritable indexation de l'épargne qui, à l'avenir, évitera de reporter sur la seule majoration gratuite la charge des augmentations devenues nécessaires et d'en assurer l'octroi au-delà des échéances prévues.

Cette amélioration n'est pas le seul aspect positif du projet. Il rencontre en outre une série d'objections que la légis-

Ten einde, van het begin af, al de verzekerden de vastgestelde minimumbedragen te waarborgen werd erin bepaald dat de Staat een van jaar tot jaar afnemende ouderdomsrentetoeslag zou toekennen om het hoofd te bieden aan de gevolgen van het feit, dat het de bejaarde verzekerden onmogelijk is een toereikend aantal jaarlijkse stortingen te doen om voor zich een redelijke ouderdomsrente te vestigen.

Deze kosteloze toeslag werd en wordt nog steeds verleend aan de gehuwde verzekerden die vóór 1908 geboren zijn en aan de andere verzekerden die vóór 1898 zijn geboren.

Het pensioen, dat in 1937 3 200 frank bedroeg, werd op 1 oktober 1961 verhoogd tot 23 700 frank voor de gehuwde vrijwillig verzekerden.

De vereiste jaarlijkse stortingen, die 120 frank bedroegen voor de mannen en 60 frank voor de vrouwen, bleven op dit bedrag vastgesteld tot in 1950, datum waarop zij respectievelijk gebracht werden op 360 en 180 frank.

Onder die voorwaarden is het dan ook normaal, dat de ouderdomsrente van de gepensioneerde vrijwillig verzekerden ver beneden het redelijk peil ligt dat de wetgever van 1937 zich ten doel had gesteld, en dat zij slechts een uiterst klein deel uitmaakt van het pensioen dat hen uitgekeerd wordt.

Praktisch alle herwaarderingen van de pensioenen van vrijwillig verzekerden, die plaats hadden sinds de bevrijding, kwamen tot stand dank zij een verhoging van de kosteloze toeslag ten laste van de Staat.

Aldus stijgt voor een alleenstaand verzekerde, geboren in 1897, de toeslag van 100 frank, waarin in 1937 voorzien was voor een pensioen van 2 100 frank, in 1962 tot 13 266 frank voor een pensioen van 15 761 frank.

Aangezien die toeslag in 1963 voor de alleenstaande verzekerden verdwijnt, zal iedereen ermee akkoord gaan, dat dringend wetgevend voorzieningen dienen te worden genomen indien men diegenen, die blijf hebben gegeven van vooruitzicht, er niet toe wil noodzaken hun toevlucht te nemen tot de openbare onderstand, daar hun rente klaarblijkelijk ontoereikend is om in hun levensbehoeften te voorzien.

**

Het wetsontwerp dat ons ter bespreking is voorgelegd, gaat uit van hetzelfde beginsel en streeft hetzelfde doel na als de huidige wetgeving :

— de personen die niet of toevallig onderworpen zijn aan een verplichte pensioenregeling de gelegenheid bieden om door individuele gekapitaliseerde stortingen een behoorlijk ouderdomspensioen te vestigen;

— van bij het begin en gedurende gans de overgangspenode de vastgestelde minima waarborgen, door toekenning van een kosteloze toeslag, te voegen bij het gekapitaliseerde pensioen.

Uitgaande van hetzelfde beginsel, en steunend op de vroegere ervaring, vestigt het ontwerp, in tegenstelling met de wetgeving van 1937, de pensioenregeling van de vrijwillig verzekerden op een stevige en duurzame basis.

Door in de péréquatie van de pensioenen in functie van de schommelingen van het indexcijfer van de kleinhandels-prijzen en zelfs wegens economische en demografische omstandigheden te voorzien, voert het een werkelijke koppeling van het spaarwezen aan het indexcijfer in, die, in de toekomst, zal vermijden dat de lasten van de noodzakelijk geworden verhogingen enkel op de kosteloze bijslag vallen, en er de toekenning van zal verzekeren na de gestelde vervaltermijnen.

Deze verbetering is niet het enig positief aspect van het ontwerp. Het komt bovendien tegemoet aan een reeks

lation actuelle avait soulevées et apporte une série de réformes souhaitées depuis longtemps.

Afin d'en mieux souligner l'importance et la portée, votre rapporteur a jugé qu'il valait mieux, dans un projet aussi technique que celui-ci, de commenter par chapitre, la discussion des articles en essayant d'en rendre la compréhension plus facile par des exemples pratiques.

Discussion générale.

La première séance de votre commission a été consacrée à l'audition de l'exposé de Monsieur le Ministre de la Prévoyance sociale et à la discussion générale.

L'exposé du Ministre.

Le projet de loi soumis à vos délibérations a pour but de doter les assurés libres d'un régime moderne de pensions et d'organiser l'assurance complémentaire sur des bases compatibles avec les régimes de pensions existants, récompensant mieux l'effort supplémentaire de prévoyance.

Champ d'application.

Les personnes belges ou étrangères non soumises à un régime obligatoire de pensions de retraite et de survie ou tout autre régime légal ou réglementaire, ou établi par un règlement provincial ou communal ou par la S.N.C.B. peuvent cotiser comme assurés libres.

Tous les assurés libres ou obligatoires pourront effectuer des versements complémentaires comme cela existait déjà en vertu des lois coordonnées de 1946.

Versements de cotisations.

Pour pouvoir cotiser à l'assurance libre, il faut être âgé de 20 ans au moins et résider effectivement en Belgique.

Les versements par année civile ne peuvent ni dépasser 4 000 francs ni être inférieurs à 1 200 francs.

Ceux qui excèdent le premier montant ou n'atteignent pas le second sont considérés comme ayant été effectués dans le cadre de l'assurance complémentaire.

Pour l'assurance complémentaire, s'il n'y a pas de limite supérieure pour les versements, ceux-ci ne peuvent être inférieurs à 300 francs sans qu'il puisse s'agir d'un total annuel de versements.

Ceux inférieurs à ce montant sont remboursés.

Modalités de versements des cotisations.

Les versements sont effectués auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite.

Elle est obligée de faire connaître annuellement à chaque assuré le montant des versements inscrits à son compte.

Les versements peuvent être effectués par l'intermédiaire d'une société mutualiste de retraite qui pour ce faire obtiendra un subside annuel.

La Caisse générale d'épargne et de retraite constitue des réserves mathématiques en vue de payer périodiquement les pensions de retraite et de survie.

bezwaren die de huidige wetgeving had doen rijzen, en het voert een reeks hervormingen in, waarop sinds lang wordt aangedrongen.

Ten einde er beter het belang en de draagwijdte van te onderstrepen, heeft uw verslaggever geoordeeld dat het beter was, in een zo technisch ontwerp als dit, ze per hoofdstuk toe te lichten bij de bespreking van de artikelen, om het begripen ervan te vergemakkelijken door praktische voorbeelden.

Algemene bespreking.

De eerste vergadering van uw commissie was gewijd aan de uiteenzetting van de Minister van Sociale Voorzorg en aan de algemene bespreking.

Uiteenzetting van de Minister.

Het u ter bespreking voorgelegde wetsontwerp strekt ertoe de vrijwillig verzekerden te begiftigen met een moderne pensioenregeling en de aanvullende verzekering in te richten op een basis die in overeenstemming te brengen is met de bestaande pensioenregelingen, waardoor de bijkomende inspanning inzake pensioenverzekering beter beloond wordt.

Toepassingsgebied.

De personen, Belgen of vreemdelingen, die niet onderworpen zijn aan een verplichte regeling inzake ouderdoms- en overlevingspensioenen of enige andere wettelijke of reglementaire regeling, een regeling ingericht door een provinciaal reglement of door de N.M.B.S., kunnen bijdragen betalen als vrijwillig verzekerden.

Alle vrijwillig of verplicht verzekerden zullen aanvullende stortingen kunnen verrichten zoals dit reeds bestond krachtens de gecoördineerde wetten van 1946.

Storting van de bijdragen.

Om te kunnen bijdragen in de vrijwillige verzekering, dient men 20 jaar oud te zijn en daadwerkelijk in België te verblijven.

De stortingen mogen, per kalenderjaar, niet meer dan 4 000 frank noch minder dan 1 200 frank bedragen.

Deze die het eerste bedrag overschrijden of het tweede niet bereiken worden beschouwd als zijnde verricht in het kader van de aanvullende verzekering.

Indien er voor de aanvullende verzekering geen hogere grens is voor de stortingen, dan mogen deze niet minder bedragen dan 300 frank, zonder, dat het een jaarlijks totaal van stortingen mag betreffen.

Deze die dit bedrag niet bereiken worden terugbetaald.

Wijzen van storting der bijdragen.

De stortingen worden verricht bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Deze is verplicht jaarlijks ieder verzekerde in kennis te stellen van het bedrag der stortingen die op zijn rekening werden ingeschreven.

De stortingen kunnen verricht worden door tussenkomst van een mutualiteitsvereniging voor lijfrente, die daartoe een jaarlijkse toelage bekomt.

De Algemene Spaar- en Lijfrentekas vormt wiskundige reserves met het oog op de periodieke uitbetaling van de rust- en overlevingspensioenen.

Pension de retraite.

La pension de retraite est payable le premier jour du mois qui suit celui du 65e anniversaire pour les hommes et du 60e anniversaire pour les femmes.

Elle peut être demandée anticipativement au plus tôt à 55 ou 60 ans selon le cas mais elle subira alors une réduction suivant le barème A annexé au projet.

Le montant de la pension de retraite est fonction des versements de l'assuré et de l'âge de celui-ci au moment où ils sont effectués la première fois conformément aux tarifs annexés à la loi.

Pension de survie.

La pension de survie n'est due que si le décès survient au moins deux ans après le premier versement. Si l'assuré décède avant la fin des deux ans, les versements sont remboursés sans intérêts à la veuve.

Quand les époux sont du même âge, la pension de survie est égale à 40 % de la pension de retraite qui aurait été acquise par le mari à 65 ans s'il avait versé jusqu'alors le montant moyen annuel des cotisations effectuées au cours des deux années civiles qui précèdent le décès.

Quand les époux sont d'âges différents, le montant en est déterminé conformément à un barème annexé à la loi.

Si lors du décès, le mari a cessé tout versement depuis un an au moins, la pension de survie est égale à 40 % de la pension de retraite qu'il a acquise lors de son décès.

Pour les assurés célibataires, veufs ou divorcés ayant cotisé dans l'assurance libre, le capital constitutif de survie peut être, à la demande de l'assuré, converti en pension de retraite.

Si l'assuré décède avant d'être entré en jouissance de sa pension de retraite, le capital est versé au Fonds de péréquation des pensions.

Péréquation des pensions.

Les pensions de retraite et de survie acquises dans le régime de l'assurance libre sont liées aux fluctuations de l'indice des prix de détail.

Cette indexation est assurée par un Fonds de péréquation alimenté par les bénéfices de la gestion des fonds récoltés en assurance libre et par les capitaux versés au Fonds de péréquation par les assurés célibataires, veufs ou divorcés décédés avant l'entrée en jouissance de la pension de retraite en assurance libre et en assurance complémentaire, si dans ce dernier cas, il n'y a ni descendants, ni ascendants, ni personne physique désignée.

Cumul autorisé.

Les pensions de retraite et de survie accordées en assurance libre et en assurance complémentaire peuvent être cumulées avec celles allouées en vertu de dispositions légales ou réglementaires.

Si l'octroi des prestations est subordonné à un état de besoin, les pensions accordées aux assurés libres ne sont pas prises en considération pour le calcul des ressources.

Ouderdomspensioen.

Het ouderdomspensioen is betaalbaar de eerste dag van de maand die volgt op die van de 60ste verjaardag, voor de mannen, en van de 60ste verjaardag, voor de vrouwen.

Het kan vervroegd aangevraagd worden, ten vroegste op 55- of 60-jarige leeftijd, naar gelang van het geval, maar het zal dan een vermindering ondergaan overeenkomstig de bij het ontwerp gevoegde schaal A.

Het bedrag van het ouderdomspensioen is afhankelijk van de stortingen van de verzekerde en van de leeftijd van deze laatste op het ogenblik waarop zij voor het eerst verricht worden overeenkomstig de bij de wet gevoegde tarieven.

Overlevingspensioen.

Het overlevingspensioen is slechts verschuldigd indien het overlijden zich ten minste twee jaar na de eerste storting voordoet. Overlijdt de verzekerde voordat de twee jaren verstreken zijn, dan worden de stortingen, zonder interest, aan de weduwe terugbetaald.

Wanneer de echtelieden van gelijke leeftijd zijn, is het overlevingspensioen gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen dat door de man op de leeftijd van 65 jaar verworven zou geweest zijn, indien hij tot dan toe jaarlijks het gemiddelde jaarlijks bedrag der bijdragen, die verricht werden in de loop van de twee kalenderjaren die aan het overlijden onmiddellijk voorafgaan, had gestort.

Zijn de echtelieden van ongelijke leeftijd, dan wordt het bedrag ervan bepaald overeenkomstig een bij de wet gevoegde schaal.

Indien de man, op het ogenblik van zijn overlijden, sedert ten minste één jaar de stortingen heeft stopgezet, is het overlevingspensioen gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen dat hij bij zijn overlijden verworven had.

Voor de verzekerden die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden zijn en gestort hebben voor de vrijwillige verzekering, kan het kapitaal tot vestiging van het overlevingspensioen, op aanvraag van de verzekerde, omgezet worden in een ouderdomspensioen.

Indien de verzekerde overlijdt vooraleer in het genot van het ouderdomspensioen te zijn getreden, wordt het kapitaal gestort in het Herwaarderingsfonds van de pensioenen.

Herwaardering der pensioenen.

De in de regeling van de vrijwillige verzekering verworven ouderdoms- en overlevingspensioenen worden aan de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen gekoppeld.

Deze koppeling aan het indexcijfer wordt verzekerd door een Herwaarderingsfonds, dat gestijfd wordt door de winsten van het beheer van de gelden die door de vrijwillige verzekering zijn ingezameld en door de kapitalen die aan het Herwaarderingsfonds afgedragen werden door de verzekerden die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden waren en overleden zijn vóór de ingenottreding van het ouderdomspensioen, zowel in de vrijwillige verzekering als in de aanvullende verzekering, voor zover er, in dit laatste geval, geen descendente of ascendenten zijn, noch een natuurlijke persoon.

Toegelaten cumulatie.

De ouderdoms- en overlevingspensioenen toegekend in de vrijwillige verzekering en in de aanvullende verzekering mogen gecumuleerd worden met die, welke krachtens wets- of reglementaire bepalingen worden toegekend.

Zo de toekenning ervan afhangt van het bestaan van een behoeftige toestand, worden de aan de vrijwillig verzekerden toegekende pensioenen niet in aanmerking genomen voor de berekening van de bestaansmiddelen.

Période transitoire.

A l'entrée en vigueur du nouveau régime, toutes les personnes âgées de plus de 20 ans n'auront plus l'occasion de se constituer une pension minimum de 24 000 francs par leurs cotisations ultérieures.

Cette impossibilité ira diminuant chaque année pour disparaître en 2007.

Pour permettre à chacun d'atteindre ce montant minimum, il est alloué, outre la rente acquise dans l'ancien régime et la pension de retraite obtenue dans le régime proposé, une majoration de rente de vieillesse dont le montant, déterminé au tableau annexé à la loi, décroît suivant l'année de naissance de l'assuré.

L'octroi de cette majoration de rente de vieillesse est subordonné à une enquête sur les ressources dont les règles sont celles en vigueur dans le régime des pensions des travailleurs indépendants.

C'est là une modification importante et une amélioration sensible.

Le plafond des ressources autorisées passe respectivement de 8 000 à 12 500 francs pour les ménages et de 5 300 à 8 000 francs pour les isolés.

Les rentes alimentaires estimées dues par les descendants se trouvant dans l'aisance n'entrent pas en ligne de compte.

Le projet de loi supprime également l'exclusion, pour cause d'aisance, des personnes qui cotisent à l'impôt complémentaire personnel ou ont un domestique à leur service ou utilisent une automobile ou occupent une habitation à revenu cadastral élevé ou ont exploité une entreprise ayant requis l'investissement d'un capital d'au moins 200 000 francs.

Financement.

Le paiement des majorations qui vont être allouées pendant encore au moins 45 ans pour les hommes et 40 ans pour les femmes sera assuré par l'Etat qui en couvrira la charge par une dotation annuelle de 400 millions de francs et par des emprunts contractés auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite.

Participation de l'Etat dans le paiement de certaines cotisations.

A l'exclusion des femmes mariées, les bénéficiaires de l'allocation d'estropié et mutilé dont l'incapacité est de 65 % au moins et les personnes non soumises à l'impôt complémentaire personnel âgées de 60 ans ou 55 ans au moins à l'entrée en vigueur de la présente loi selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, peuvent bénéficier d'une intervention financière annuelle de l'Etat dans le versement de leur cotisation à raison de 1 200 francs pour les hommes et de 800 francs pour les femmes à condition de verser au moins 1 200 francs par année civile.

*
**

Un membre parlant au nom de plusieurs de ses collègues se réjouit que l'occasion soit enfin offerte de discuter un projet couvrant toutes les matières d'un régime de pensions des assurés libres.

Il rappelle que depuis des années, nombre de parlementaires se sont préoccupés de ce problème et qu'ils n'ont cessé de réclamer l'amélioration et la modernisation de la législation actuellement en vigueur.

La loi du 17 juillet 1961 a augmenté les taux de pensions des assurés libres mais elle est restée muette sur l'aspect le

Overgangperiode.

Bij het in werking treden van de nieuwe regeling zullen niet alle personen van meer dan 20 jaar de gelegenheid krijgen zich door hun latere bijdragen een minimumpensioen van 24 000 frank te vormen.

Deze onmogelijkheid zal elk jaar verminderen, om in 2007 te verdwijnen.

Om iedereen in staat te stellen dit minimumbedrag te bereiken wordt, buiten de onder de vroegere regeling verkregen rente en het bij de voorgestelde regeling toegekend ouderdomspensioen, nog een ouderdomsrentebijslag verleend, waarvan het bedrag, dat in de bij de wet gevoegde tabel is bepaald, vermindert naar gelang van het geboortjaar van de verzekerde.

Deze ouderdomsrentebijslag wordt toegekend na een onderzoek naar de bestaansmiddelen, dat volgens dezelfde regelen geschiedt als degene die gelden in de pensioenregeling voor de zelfstandigen.

Dit is een belangrijke wijziging en een merkelijke verbetering.

De grens van de toegelaten bestaansmiddelen wordt verschoven van 8 000 naar 12 500 frank voor de gezinnen, en van 5 300 naar 8 000 frank voor de alleenstaanden.

Met de uitkeringen tot onderhoud, die geacht worden verschuldigd te zijn door de welstellende afstammelingen, wordt geen rekening gehouden.

Verder schaft het wetsontwerp de uitsluiting wegens goedgehoort af van de personen, die aan de aanvullende personele belasting onderworpen zijn, een dienstbode in dienst hebben, een motorrijtuig bezitten, een woonhuis met een hoog kadastraal inkomen betrekken of een onderneming hebben geëxploiteerd, waarin een kapitaal van ten minste 200 000 frank belegd werd.

Financiering.

Toelagen zullen door de Staat gedurende ten minste 45 jaar toegekend worden aan de mannen en gedurende ten minste 40 jaar aan de vrouwen; daartoe zal de Staat een jaarlijkse dotatie van 400 miljoen frank aanwenden, alsmede bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas aangegane leningen.

Aandeel van de Staat in de betaling van zekere bijdragen.

Met uitsluiting van de gehuwde vrouwen, kunnen degenen die het genot hebben van de tegemoetkoming voor gebrekkige en verminkte ingevolge arbeidsongeschiktheid van ten minste 65 %, en de personen die niet onderworpen zijn aan de aanvullende personele belasting en bij de inwerking-treding van deze wet ten minste 60 of 65 jaar oud zijn, naargelang het een man of een vrouw betreft, een jaarlijkse financiële tussenkomst van het Rijk in de betaling van de bijdrage genieten ten bedrage van 1 200 frank voor de mannen en 800 frank voor de vrouwen, voor zover zij ten minste 1 200 frank per kalenderjaar storten.

*
**

Een lid verklaart namens verscheidene collega's zich er over te verheugen dat hem eindelijk de gelegenheid geboden wordt een ontwerp te bespreken, dat de ganse pensioenregeling van de vrijwillig verzekerden bestrijkt.

Hij herinnert eraan dat talrijke parlementsleden zich sedert jaren om dit probleem bezorgd maken, en dat zij niet opgehouden hebben de aanpassing en de modernisering van de huidige wetgeving te eisen.

De wet van 17 juli 1961 heeft de pensioenbedragen van de vrijwillig verzekerden verhoogd, maar niets bepaald in

plus important du problème, la modification des conditions d'attribution qui datent de 1946 et qu'il est plus que temps, en 1962, d'adapter aux progrès enregistrés en matière de législation sociale.

Il remercie M. le Ministre d'avoir pris une initiative en un si court laps de temps et espère que le projet pourra être voté rapidement dans les deux Chambres afin d'améliorer sans plus de retard la situation des assurés libres qui sont les moins privilégiés de nos concitoyens.

Bien que n'étant guère partisan du système de capitalisation sur lequel est basé le projet, il reconnaît que la modernisation qui y est introduite rompt avec les pratiques du passé et ne lui donne plus la même signification.

Les cotisations donneront des droits inconditionnels et la péréquation constituera une très nette amélioration par l'indétermination de l'épargne qu'elle apporte.

Malgré quelques remarques qu'il formulera et quelques amendements qu'il déposera à certains articles, il votera le projet avec enthousiasme.

*
**

Un commissaire fait une série d'observations sur divers articles, qu'en accord avec l'auteur, votre rapporteur estime devoir, dans un but de clarté, reporter à la « Discussion des articles ».

*
**

Un membre déclare que le projet, qui soulèvera moins d'objections que celui sur la pension des ouvriers et employés, constitue une amélioration pour les assurés libres.

Rappelant les lacunes et injustices de la législation actuelle, il souligne l'urgente nécessité, après les nombreuses initiatives parlementaires, qu'un Ministre de la Prévoyance Sociale se penche sur le sort de cette catégorie de citoyens.

Il s'étonne toutefois que le projet ne crée pas d'obligation pour les assurés libres de se constituer une pension.

La loi du 14 juillet 1930 sur la capitalisation individuelle avait le même objectif que le projet actuel; le nombre de ceux qui firent un effort de prévoyance fut très réduit, malgré les avantages sérieux du nouveau projet; il craint que le défaut d'obligation n'aboutisse au même résultat d'imprévoyance qui obligera l'Etat à faire un nouvel effort.

Si la loi sur la pension des indépendants a réduit le nombre d'assurés libres, il n'en demeure pas moins que nombreux encore sont ceux à ranger dans cette catégorie : estropiés et mutilés, sans professions, femmes à journée travaillant moins de 4 heures par jour, aides d'indépendants surtout dans les petites entreprises agricoles, etc., à qui il faut faire garantir une pension décente à 65 ans.

Ayant parlé de la législation relative aux indépendants et des fraudes, il estime qu'il serait intéressant de connaître le nombre d'indépendants qui, à ce jour, ont droit à une pension suivant leur âge, leur sexe et leur état civil.

Traitant des cotisations, il déclare qu'elles ne sont pas faciles à fixer. Il juge que 1 200 francs pour d'aucuns,

verband met het belangrijkste aspect van het probleem, met name de wijziging van de toekenningsvoorwaarden, die in 1946 werden vastgesteld, en die in 1962 dringend aan de voortschrijdende sociale wetgeving moeten worden aangepast.

Hij dankt de Minister omdat hij, binnen zo korte tijd, een initiatief heeft genomen; tevens spreekt hij de hoop uit, dat het ontwerp spoedig in beide Kamers zal kunnen worden goedgekeurd, ten einde, zonder verder verwijl, verbetering te brengen in de toestand der vrijwillig verzekerden, die de minst begunstigten van onze medeburgers zijn.

Ofschoon hij het stelsel van kapitalisatie, waarop het ontwerp steunt, niet bepaald goed vindt, erkent hij toch dat de daarin vervatte modernisering breekt met de praktijken uit het verleden en daaraan niet meer dezelfde betekenis geeft.

De bijdragen zullen onvoorwaardelijke rechten verlenen en de preekwatie zal een aanzienlijke verbetering zijn wegens de koppeling aan het indexcijfer die zij invoert.

Hoewel hij enkele opmerkingen zal maken en op sommige artikelen enkele amendementen zal voorstellen, zal hij het ontwerp met geestdrift goedkeuren.

*
**

Een lid maakt enkele opmerkingen omtrent diverse artikelen; in overleg met de indiener heeft uw verslaggever gemeend deze opmerkingen duidelijkheidshalve in de rubriek « Bespreking van de artikelen » te moeten onderbrengen.

*
**

Een lid verklaart, dat het ontwerp minder bezwaren zal uitlokken dan dat betreffende het arbeiders- en bediendenpensioen, en ook dat het voor de vrijwillig verzekerden een verbetering is.

Hij herinnert aan de onrechtvaardigheden en leemten in de huidige wetgeving: hij wijst erop, dat het dringend noodzakelijk is dat na de vele parlementaire initiatieven, een Minister van Sociale Voorzorg zich met deze categorie van medeburgers bezighoudt.

Niettemin verwondert hij er zich over, dat het ontwerp de vrijwillig verzekerden er niet toe verplicht een pensioen te vormen.

De wet van 14 juli 1930, die op de individuele kapitalisatie steunt, had hetzelfde doel als het huidige ontwerp; slechts heel weinigen deden iets voor hun pensioen, ondanks de grote voordelen die het nieuwe ontwerp bood; hij vreest ervoor, dat, bij gebreke van verplichting, het nogmaals tot een negatief resultaat zal komen, zodat de Staat een nieuwe bijdrage zal moeten leveren.

Hoewel de wet op het pensioen van de zelfstandigen het aantal vrijwillig verzekerden doen dalen heeft, is het toch nog steeds zo, dat nog velen van hen onder deze categorie gerangschikt blijven: gebrekkigen en verminkten, personen die geen beroep uitoefenen, werksters die minder dan 4 uur per dag arbeid verrichten, helpers van zelfstandigen (vooral in de kleine landbouwbedrijven), enz., aan wie een behoorlijk pensioen op 65-jarige leeftijd zou moeten worden verleend.

Nadat hij over de wetgeving betreffende de zelfstandigen en over het bedrog gesproken heeft, zegt hij, dat het wel interessant kan zijn het aantal zelfstandigen te kennen die tot op heden recht hebben op een pensioen, volgens hun leeftijd, hun geslacht en hun burgerlijke stand.

In verband met de bijdragen verklaart hij, dat deze niet gemakkelijk vast te stellen zijn. Hij oordeelt, dat voor som-

notamment les femmes, est trop élevé et 4 000 francs pour d'autres insuffisant et demande pourquoi le maximum de 6 000 francs initialement prévu n'a pas été maintenu.

L'article 33 prévoit, sous certaines conditions, une intervention de l'Etat dans les cotisations de certaines catégories d'assurés; le membre affirme qu'il serait plus indiqué de venir en aide à ces personnes sans distinction d'âge, pour autant qu'elles soient indigentes. Les C.A.P. auraient d'ailleurs intérêt à se substituer aux intéressés dans le paiement de leurs cotisations pensions.

Des mesures sont prévues pour les indépendants atteints d'une incapacité de travail de plus de 66 % pour qui les versements sont réduits de 33 % et une commission des recouvrements peut décider que les C.A.P. paieront les cotisations pour le compte des indépendants indigents. Un système analogue devrait, à son avis, être introduit pour les assurés libres.

L'article 13 prévoit l'adaptation des pensions à l'indice des prix de détail; c'est une amélioration par rapport à la situation actuelle. A partir du 1er août 1962, une augmentation de 2,5 % devant être appliquée, le commissaire demande s'il sera tenu compte de cette hausse pour adapter les pensions qui seront accordées en vertu du présent projet.

Parlant du financement, le membre regrette l'absence de plan de financement et se demande si les moyens financiers prévus, emprunts annuels de 220 millions à la Caisse générale d'épargne et de retraite et dotation de 400 millions de l'Etat, seront suffisants.

Il conclut en se réjouissant de se trouver devant un projet qui, améliorant le sort des assurés libres, pourra être voté par tous.

Réponse du Ministre.

Répondant aux diverses questions, le Ministre déclare :

Le projet entend donner, à ceux qui ne sont pas des assurés obligatoires, l'occasion de se constituer une pension sur des bases valables et raisonnables.

Il intéresse des personnes qu'on ne veut pas et que d'ailleurs on ne saurait pratiquement pas assujettir et qui, pour ces raisons, sont demeurées des assurés libres.

Rendre la cotisation obligatoire serait en contradiction avec l'objet même du projet dont l'intitulé exprime clairement la portée.

Il faut encourager l'effort de prévoyance et le projet met tout en œuvre pour le promouvoir.

La péréquation qui évitera, comme c'était le cas jusqu'ici, la dévaluation des rentes, apporte la garantie d'une pension décente et, partant, la certitude d'un droit, hier bien aléatoire.

Il est exact que dans l'avant-projet soumis au Conseil d'Etat la cotisation maximum en assurance libre était fixée à 6 000 francs. Elle a été abandonnée et ramenée à 4 000 francs parce qu'il est apparu à l'examen qu'à ce premier niveau elle aurait, par la péréquation, entraîné de lourdes charges pour financer des avantages exorbitants.

migen, met name voor de vrouwen, 1 200 frank te veel is, en dat voor anderen 4 000 frank te weinig is, en hij vraagt waarom de oorspronkelijk bepaalde grens van 6 000 frank niet behouden is gebleven.

Artikel 33 bepaalt, dat de Staat, onder sommige voorwaarden, een tegemoetkoming verleent in de betaling van de bijdragen voor bepaalde categorieën van verzekerden; het lid verklaart, dat het de voorkeur verdient aan deze personen hulp te verlenen zonder onderscheid van leeftijd voor zover zij behoeftig zijn. De C.O.O.'s zouden er trouwens belang bij hebben in de plaats van de belanghebbenden op te treden, wat de betaling van hun pensioenbijdragen betreft.

Voor de zelfstandigen die meer dan 66 % arbeidsongeschikt zijn wordt het bedrag van de stortingen met 33 % verminderd, en een invorderingscommissie kan beslissen dat de C.O.O.'s de bijdragen voor rekening van de behoeftige zelfstandigen betalen. Zijns inziens zou een soortgelijke regeling ook voor de vrijwillig verzekerden getroffen moeten worden.

Artikel 13 bepaalt, dat de pensioenen aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen zullen worden aangepast; dit is een verbetering tegenover de huidige toestand. Daar van 1 augustus 1962 af een verhoging van 2,5 % moet worden toegepast, vraagt het lid of men met deze stijging rekening zal houden bij de aanpassing van de pensioenen die zullen worden verleend krachtens het onderhavige ontwerp.

In verband met de financiering betreurt het lid dat er geen financieringsplan is, en hij vraagt zich af of de geldmiddelen waarin is voorzien, met name jaarlijkse leningen van 220 miljoen bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en een dotatie van 400 miljoen van de Staat, toereikend zullen zijn.

Tot besluit verheugt hij zich over dit ontwerp, waardoor het lot der vrijwillig verzekerden zal worden verbeterd en dat dus door iedereen kan worden goedgekeurd.

Antwoord van de Minister.

De Minister antwoordt als volgt op de verschillende vragen :

De bedoeling van het ontwerp is degenen, die niet verplicht verzekerd zijn, de gelegenheid te geven om op aanmerkelijke en redelijke grondslagen een pensioen te vormen.

Hierbij zijn betrokken degenen op wie men de verplichte verzekering niet wil en overigens praktisch niet zou kunnen toepassen en die daarom vrijwillig verzekerden zijn gebleven.

Het verplicht maken van het storten van de bijdrage zou in strijd zijn met het doel van het ontwerp waarvan de strekking duidelijk blijkt uit de titel ervan.

Inspanningen om voor de toekomst te zorgen verdienen aanmoediging, en in het ontwerp wordt alles in het werk gesteld om die inspanningen aan te moedigen.

De péréquation, waardoor zal worden vermeden dat de renten een devaluatie ondergaan, zoals totnogtoe het geval was, sluit in zich de waarborg voor een behoorlijk pensioen en verschaft bijgevolg zekerheid omtrent een recht dat tot dusver erg onzeker was.

Het is wel zo dat de maximumbijdrage voor de vrijwillige verzekering in het aan de Raad van State voorgelegde voorontwerp op 6 000 frank was vastgesteld. Ze is nu op 4 000 frank gebracht, omdat bij nader onderzoek is gebleken dat de op eerstgenoemd bedrag bepaalde bijdrage ingevolge de péréquation zware lasten met zich zou hebben medegebracht voor de financiering van buitensporige voordelen.

Les réductions de cotisations prévues dans le régime de pensions des indépendants sont permises par le fait qu'il ne repose pas sur un système de capitalisation pure, comme c'est le cas dans le projet en discussion, mais qu'une partie tient de la répartition qui fait appel à la solidarité.

Rien n'empêche que les C.A.P. fassent l'effort de cotisations pour les indigents; c'est au contraire une pratique à recommander, tant dans l'intérêt des assurés libres que dans celui de ces administrations de bienfaisance.

La commission des recouvrements prévue par la loi accordant une pension aux indépendants est une idée qui a l'accord de principe du Ministre.

Le barème plus favorable prévu pour les femmes s'explique par le fait que pour elles il n'est pas question de survie au profit d'un tiers.

L'article 13 établit sans discussion possible les règles d'adaptation à l'indice des prix de détail; les montants de pensions prévus sont rattachés à l'indice 110 au 1er janvier 1962.

Quant au plan de financement, il serait difficile à établir étant donné notre ignorance de l'accueil qui sera réservé à la loi.

Il n'y a aucun inconvénient à fournir en annexe au rapport les statistiques actuelles.

Discussion des articles.

CHAPITRE PREMIER.

Le chapitre premier qui couvre les articles 1 et 2 définit le champ d'application de la loi.

Le sort des assurés obligatoires étant défini dans d'autres lois, le projet comme les lois coordonnées actuellement en vigueur, établit deux régimes d'assurance: l'un réglant l'assurance libre, l'autre l'assurance complémentaire.

L'assurance libre.

Peuvent cotiser à l'assurance libre toutes les personnes âgées de 20 ans minimum, résidant effectivement en Belgique ou de nationalité belge demeurant à l'étranger après autorisation du Ministre de la Prévoyance Sociale, qui ne sont pas soumises soit à un régime obligatoire de pension belge ou étranger, soit à celui établi par une loi, un règlement provincial, communal ou par la Société nationale des chemins de fer belges.

Cette faculté est étendue également aux assujettis de ces régimes pour les périodes pendant lesquelles ils n'y sont pas soumis.

Un salarié ou un indépendant cessant toute activité professionnelle effective ou assimilée pendant cinq ans (plus ou moins) peut cotiser à l'assurance libre pendant toute la période de son inactivité pour améliorer ses avantages pension lors de sa mise à la retraite.

L'assurance complémentaire.

L'assurance complémentaire est ouverte à tous sans distinction et chacun peut y cotiser dès l'âge de 15 ans.

De verminderingen van bijdragen, waarin voorzien is in de pensioenregeling voor de zelfstandigen, zijn mogelijk doordat die regeling niet berust op een systeem van zuivere kapitalisatie, zoals het geval is in het thans behandelde ontwerp, maar gedeeltelijk op het omslagsysteem, waarbij een beroep wordt gedaan op de solidariteit.

Niets belet dat de C.O.O. bijdragen storten voor de behoeftigen; dit verdient integendeel aanbeveling, zowel in het belang van de vrijwillig verzekerden als van die commissies.

Met de invorderingscommissie bedoeld in de wet houdende toekenning van een pensioen aan de zelfstandigen kan de Minister zich in principe akkoord verklaren.

De voor de vrouwen bepaalde voordeliger schaal is hierdoor te verklaren, dat er voor haar geen sprake is van overlevingspensioen ten voordele van een derde.

Artikel 13 bepaalt op ondubbelzinnige wijze de regelen inzake de aanpassing aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen; de pensioenbedragen worden gekoppeld aan het indexcijfer 110 op 1 januari 1962.

Een financieringsplan zou bezwaarlijk vast te stellen zijn, daar wij niet weten hoe de wet zal worden onthaald.

Er is geen bezwaar tegen, dat de huidige statistieken als bijlage tot het verslag worden opgegeven.

Artikelsgewijze bespreking.

EERSTE HOOFDSTUK.

In het eerste hoofdstuk, dat de artikelen 1 en 2 bevat, wordt het toepassingsgebied van de wet bepaald.

Aangezien de toestand van de verplicht verzekerden door andere wetten is geregeld, maakt dit ontwerp, zoals de thans van kracht zijnde gecoördineerde wetten, een onderscheid tussen twee verzekeringsregelingen: de vrijwillige verzekering en de aanvullende verzekering.

De vrijwillige verzekering.

Bijdragen voor de vrijwillige verzekering kunnen worden gestort door alle personen, die ten minste 20 jaar oud zijn, die daadwerkelijk in België wonen of als Belgisch staatsburger in het buitenland verblijven na een machtiging van het Ministerie van Sociale Voorzorg, voor zover zij niet onderworpen zijn, hetzij aan een Belgische of buitenlandse pensioenregeling, hetzij aan degene getroffen bij een wet, bij een provinciaal of gemeentelijk reglement, of door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Deze mogelijkheid wordt eveneens uitgebreid tot de personen die onder deze regelingen vallen gedurende de perioden tijdens welke zij er niet aan onderworpen zijn.

Een loontrekkende of een zelfstandige, die gedurende een periode van vijf jaar (min of meer) geen enkele werkelijke of daarmede gelijkgestelde beroepsactiviteit uitoefent, kan storting voor de vrijwillige verzekering verrichten gedurende de ganse periode van zijn inactiviteit om bij zijn pensionering betere pensioenvoorwaarden te bekomen.

De aanvullende verzekering.

Iedereen, zonder enig onderscheid, kan, vanaf de leeftijd van 15 jaar, storting voor de aanvullende verzekering verrichten.

Sont réputés versements à l'assurance complémentaire et traités comme tels :

Pour les assurés libres, les versements effectués avant l'âge de 20 ans, les cotisations n'atteignant pas le minimum annuel de 1 200 francs et la partie de celles dépassant le plafond de 4 000 francs.

Pour les assurés obligatoires, les cotisations effectuées dans le cadre de l'assurance libre pour des périodes pendant lesquelles ils étaient assujettis à un régime obligatoire de pension.

Article premier.

Pour une compréhension plus aisée, nous avons fait suivre chaque question de la réponse donnée par M. le Ministre de la Prévoyance Sociale.

**

Un commissaire déclare partager l'avis du Conseil d'Etat qui a proposé que l'article premier fasse état de l'organisation d'un régime d'assurance complémentaire plutôt que d'une adaptation du régime complémentaire existant.

Réponse :

La loi du 14 juillet 1930 a créé l'assurance complémentaire qui a été réorganisée par les lois coordonnées du 12 septembre 1946.

Ces principes ne sont pas remis en cause et le projet adapte l'assurance complémentaire à la destination des versements et à la nouvelle dévolution des avantages prévus par le projet pour l'assurance libre.

**

Deux commissaires rappellent qu'il y a encore des communes où les droits à la pension de toute une partie du personnel sont régis par un règlement communal; ils se demandent si cela n'a pas été oublié dans l'énumération et s'il ne faudrait pas insérer après les mots : « Règlement provincial », les mots : « ou communal ».

Réponse :

Le Ministre accepte cet amendement.

**

Plusieurs membres demandent quel est exactement le champ d'application de la loi et ce qu'il faut entendre par assuré libre.

Si tous ceux qui ne tombent pas sous l'un ou l'autre régime spécial peuvent en bénéficier quel que soit leur état de fortune ? S'il ne faut pas craindre, dès lors, que la péréquation prévue ne soit l'objet de spéculation de la part de gens aisés qui essaieraient de se constituer une assurance-vie et de survie à bon compte ?

Pour éliminer cette tentation, ne serait-il pas sage d'abaisser le plafond de 4 000 francs ?

La femme, les enfants d'un assujetti à un régime spécial de pension ont-ils le droit de se constituer une pension d'assuré libre que la première pourrait éventuellement cumuler avec la pension de survie ?

Worden als stortingen voor de aanvullende verzekering beschouwd en als zodanig behandeld :

Voor de vrijwillig verzekerden, de stortingen verricht vóór de leeftijd van 20 jaar, de bijdragen die het jaarlijks minimum van 1 200 frank niet bereiken en het deel ervan dat de grens van 4 000 frank overschrijdt.

Voor de verplicht verzekerden, de stortingen verricht in het kader van de vrijwillige verzekering voor de perioden gedurende welke zij aan een verplichte pensioenregeling onderworpen waren.

Eerste artikel.

Voor een beter begrip hebben wij iedere vraag laten volgen door het antwoord dat gegeven werd door de heer Minister van Sociale Voorzorg.

**

Een commissielid verklaart het eens te zijn met het advies van de Raad van State, waarin voorgesteld wordt dat het eerste artikel veeleer melding zou maken van de inrichting van een regeling voor aanvullende verzekering dan van de aanpassing van de bestaande aanvullende regeling.

Antwoord :

Bij de wet van 14 juli 1930 werd de aanvullende verzekering ingevoerd, die opnieuw werd ingericht door de gecoördineerde wetten van 12 september 1946.

Aan deze beginselen wordt niet geraakt en het ontwerp past de aanvullende verzekering aan met betrekking tot de bestemming van de stortingen en tot de nieuwe voordelen, door het ontwerp toegekend aan de vrijwillige verzekering.

**

Twee commissieleden vestigen de aandacht op het feit dat in sommige gemeenten de pensioenaanspraken van het ganse personeel of een gedeelte ervan worden geregeld door een gemeentelijk reglement. Hij stelt de vraag of dit niet werd over het hoofd gezien in de opsomming en of het niet nodig is na de woorden : « een provinciaal » de woorden : « of gemeentelijk » in te voegen.

Antwoord :

De Minister aanvaardt dit amendement.

**

Verschillende leden wensen het juiste toepassingsgebied van de wet te kennen en vragen wat onder vrijwillig verzekerde dient verstaan te worden.

Zij vragen ook of al degenen die niet onder een of andere speciale regeling vallen, het voordeel ervan kunnen genieten, ongeacht hun vermogen; of derhalve niet gevreesd moet worden dat de ontworpen péréquation het voorwerp wordt van een speculatie vanwege de goeie mensen, die zouden pogen goedkoop een levens- en overlevingsverzekering te vormen.

Zou het niet verstandig zijn om die verleiding uit te schakelen, de grens van 4 000 frank te verlagen ?

Hebben de vrouw, de kinderen van een verzekeringsplichtige, die onder een speciale pensioenregeling valt, het recht een pensioen als vrijwillig verzekerde te vormen, dat de eerstgenoemde eventueel met een overlevingspensioen zou kunnen cumuleren ?

Réponse :

Le champ d'application de l'assurance libre est bien défini et le résumé qui en est fait dans le rapport en tête de la discussion du chapitre premier, en précise l'étendue.

L'autorisation de cotiser à l'assurance libre n'est soumise à aucune condition de fortune. La prévoyance est d'ailleurs un devoir de tous. La pension de retraite et de survie, dont les montants sont fonctions de ceux des cotisations, est un droit inconditionnel. Il en est autrement de la majoration qui, elle, est soumise à une enquête sur les ressources.

Le plafond de 4 000 francs assure une pension maximum correspondant à celle accordée dans le secteur des indépendants. Il faut éviter un passage du secteur des indépendants à celui des assurés libres ce qui pourrait se produire si, pour certains, ce dernier secteur devait se révéler plus intéressant.

C'est pour cette raison et éviter de donner corps aux craintes exposées par certains membres que le plafond de 6 000 francs initialement prévu a été ramené à 4 000 francs.

Ce dernier se défend le mieux eu égard, notamment, au souci accru de prévoyance qui s'est manifesté nettement au cours de ces dernières années.

L'épouse ménagère d'un assujéti à l'assurance obligatoire peut se constituer une pension d'assuré libre bénéficiant de la péréquation qu'elle pourra cumuler avec une pension de survie d'un autre régime. Dans ce cas, les avantages gratuits à charge de l'Etat, prévus par la présente loi, ne lui sont octroyés que proportionnellement à la période non bonifiée dans cet autre régime.

**

Plusieurs membres insistent pour qu'il soit expressément dit dans le rapport qu'une personne relevant déjà d'un autre régime de pension n'est pas autorisée à effectuer des versements constitutifs d'une pension d'assuré libre et pour qu'un contrôle adéquat soit organisé à ce sujet.

L'un d'entre eux demande que ce contrôle ait lieu dès le premier versement soulignant qu'il serait inconcevable que la pension soit refusée au moment de la demande d'ouverture du droit alors que la Caisse d'épargne aurait, pendant des années, accepté les versements effectués par l'intéressé.

Réponse :

Le texte de l'article premier est formel et ne laisse aucun doute à ce sujet.

Seuls sont autorisés à effectuer des versements constitutifs d'une pension d'assuré libre, ceux qui ne relèvent pas d'un régime obligatoire de pension.

Ces derniers ne sont admis à cotiser à l'assurance libre que pour les périodes annuelles pendant lesquelles ils ne sont pas soumis à un régime obligatoire de pension.

Il est impossible de faire procéder à des enquêtes préalables. Il appartient aux organismes intéressés, mutualités de retraite, syndicats, etc., d'informer leurs affiliés.

La sanction en cas de versements non conformes à la loi, consiste à porter ceux-ci en compte pour la seule assurance complémentaire.

Antwoord :

Het toepassingsgebied van de vrijwillige verzekering is wel afgebakend, en de samenvatting ervan die voorkomt in het verslag, bij de aanvang van de bespreking van het eerste hoofdstuk, bepaalt dit nog nauwkeuriger.

De machtiging bijdragen te storten voor de vrijwillige verzekering is aan geen voorwaarden inzake vermogen onderworpen. De plicht van allen is trouwens vooruitziend te zijn. Het ouderdoms- en overlevingspensioen, waarvan de bedragen afhankelijk zijn van die der bijdragen, is een onvoorwaardelijk recht. Het is anders gesteld met de toeslag die onderworpen is aan een onderzoek naar de bestaansmiddelen.

Dank zij de grens van 4 000 frank wordt een maximumpensioen toegekend, dat overeenstemt met het in de sector van de zelfstandigen verleende pensioen. De overgang van de sector van de zelfstandigen naar die van de vrijwillig verzekerden moet vermeden worden, en dit zou kunnen geschieden, indien deze sector voor sommigen interessanter mocht blijken.

Daarom, en om te vermijden voedsel te geven aan de door sommige leden uitgesproken vrees, is de oorspronkelijk op 6 000 frank bepaalde grens tot 4 000 frank verlaagd.

Dit laatste bedrag zal wel het beste zijn, gelet op het toenemende verlangen naar zekerheid voor de toekomst, dat in deze laatste jaren duidelijk tot uiting is gekomen.

De echtgenote, huishoudster, van iemand die onder de verplichte verzekering valt, kan een pensioen van vrijwillig verzekerde vormen, dat voor de herwaardering in aanmerking komt, en dit samenvoegen met een overlevingspensioen van een andere regeling. In dit geval kan zij geen aanspraak maken op de kosteloze voordelen ten laste van de Staat waarin in deze wet voorzien wordt, dan in verhouding tot de niet gebonificeerde periode in die andere regeling.

**

Verschillende leden dringen er op aan dat in het verslag duidelijk gezegd zou worden dat een persoon, die reeds onder een andere pensioenregeling valt, geen stortingen met het oog op de vorming van een pensioen van vrijwillig verzekerde mag verrichten, en dat in dit verband een passend toezicht ingericht zou worden.

Een van hen vraagt dat dit toezicht reeds bij de eerste storting zou geschieden, daar het ondenkbaar is dat het pensioen geweigerd zou worden op het ogenblik dat om de opening van het recht wordt verzocht, indien de Spaarkas jarenlang de stortingen van de belanghebbende aanvaard zou hebben.

Antwoord :

De tekst van het eerste artikel is formeel en laat dienaangaande geen enkele twijfel bestaan.

Stortingen met het oog op de vorming van een pensioen van vrijwillig verzekerde kunnen enkel gedaan worden door degenen die niet onder een verplichte pensioenregeling vallen.

Deze laatsten zijn er enkel toe gemachtigd stortingen voor de vrijwillige verzekering te verrichten voor de jaarlijkse perioden waarvoor zij niet aan een verplichte pensioenregeling onderworpen zijn.

Het is onmogelijk een voorafgaand onderzoek in te stellen. Het is de taak van de betrokken instellingen : pensioen, pensioenfondsen, vakverenigingen, enz., hun aangeslotenen voor te lichten.

De sanctie voor de stortingen die niet in overeenstemming met de wet werden verricht, bestaan hierin, dat zij alleen voor de aanvullende verzekering in rekening worden gebracht.

*
**

Un commissaire expose le cas des femmes de journée travaillant plus de 4 heures par jour qui continuent à effectuer des versements dans le cadre de la pension des assurés libres et demande à connaître la situation pension de celles-ci.

Réponse :

Les femmes de journée qui travaillent plus de 4 heures par jour relèvent de l'assurance obligatoire et les versements qu'elles effectuent dans l'assurance libre sont portés en compte pour la pension complémentaire.

L'article premier amendé est admis à l'unanimité.

Art. 2.

Toujours dans le souci de bien définir le champ d'application de l'assurance libre, un commissaire insiste pour que plus de précision soit apportée dans le libellé du premier alinéa de l'article 2 afin qu'aucune interprétation excessive ne puisse intervenir à l'avenir.

Réponse :

L'article 2 est lié à l'article premier et ne peut étendre le champ d'application de cet article-clé.

Pour le rendre plus précis et rencontrer le souci du commissaire, l'amendement suivant est proposé :

Remplacer l'alinéa premier par la disposition suivante :

« Toute personne visée à l'article premier, 1°, résidant effectivement en Belgique et âgée de vingt ans au moins, peut effectuer des versements destinés à la constitution des pensions dans les conditions prévues à cet article premier, 1°. »

Cet amendement est adopté.

*
**

Plusieurs membres font remarquer que le projet prévoit que les versements peuvent être effectués dès l'âge de 20 ans alors que les barèmes sont établis compte tenu de versements effectués dès l'âge de 15 ans.

Ils demandent quelle sera la destination des versements effectués avant l'âge de 20 ans.

Traitant du même objet, un commissaire demande sur quel régime de pensions est aligné celui des assurés libres : sur celui des indépendants ou sur celui des ouvriers et employés ? Aligné sur ce dernier, l'âge à partir duquel les versements pour la pension de vieillesse proprement dite seront acceptés devrait être ramené à 15 ans.

Réponse :

Comme dans les régimes généraux, la possibilité de cotiser dans le régime d'assurance libre sera aussi de 45 ans, soit de 20 à 65 ans.

Il ne convient pas dans ces conditions d'accorder le bénéfice de la péréquation aux versements effectués avant l'âge de 20 ans.

Par contre, l'assurance complémentaire doit être accessible dès la fin de la période de scolarité obligatoire (15 ans) à un travailleur qui entre au service d'un employeur.

*
**

Een commissielid wijst op het geval van de werkvrouwen, die meer dan vier uur per dag werken en verder stortingen in het raam van het pensioen voor de vrijwillig verzekerden verrichten. Hij wenst de pensioentoestand van deze werkvrouwen te kennen.

Antwoord :

De werkvrouwen die meer dan vier uur per dag werken vallen, onder de verplichte verzekering, en de stortingen die zij verrichten voor de vrijwillige verzekering worden in rekening gebracht voor het aanvullend pensioen.

Het geamendeerd eerste artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2.

Steeds bezorgd om het toepassingsgebied van de vrijwillige verzekering duidelijk te omlijnen, dringt een commissielid er op aan dat de tekst van het eerste lid van artikel 2 verduidelijkt zou worden om elke overdreven interpretatie in de toekomst te vermijden.

Antwoord :

Artikel 2 gaat samen met het eerste artikel en kan het toepassingsgebied van dit basisartikel niet verruimen.

Om het nader te omschrijven en om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van het commissielid, wordt volgend amendement voorgesteld :

Het eerste lid door volgende bepaling vervangen :

« Elke bij het eerste artikel, 1°, bedoelde persoon, die daadwerkelijk in België woont en ten minste twintig jaar oud is, kan stortingen doen met het oog op de vestiging van de pensioenen, onder de voorwaarden bepaald in dit eerste artikel, 1°. »

Dit amendement wordt aangenomen.

*
**

Verscheidene leden merken op dat de bijdragen volgens het ontwerp vanaf de leeftijd van 20 jaar mogen worden gestort, terwijl de schalen zijn vastgesteld op grond van stortingen die van de 15-jarige leeftijd af zijn verricht.

Zij vragen hoe de vóór de 20-jarige leeftijd gestorte bijdragen zullen worden besteed.

In verband met hetzelfde punt vraagt een lid welke pensioenregeling als voorbeeld is genomen voor deze van de vrijwillig verzekerden : de regeling voor de zelfstandigen of de regeling voor de arbeiders en de bedienden ? Is het de laatstgenoemde regeling, dan dient de leeftijd vanaf welke de stortingen voor het eigenlijke ouderdomspensioen worden aangenomen, op 15 jaar te worden gebracht.

Antwoord :

Net als bij de algemene regelingen zal het gedurende 45 jaar mogelijk zijn om bijdragen te storten volgens de regeling van de vrijwillige verzekering, dus van 20 tot 65 jaar.

Derhalve past het niet dat het voordeel van de péréquatie wordt toegekend voor stortingen welke vóór de 20-jarige leeftijd zijn verricht.

Daarentegen moet de aanvullende verzekering voor een werknemer, die bij een werkgever dienst neemt, mogelijk worden gemaakt vanaf het einde der schoolplichtperiode (15 jaar).

Le régime de pension des assurés libres est aligné par le projet sur celui des indépendants; la carrière complète est donc de 45 ans. Il suffira dès lors de remplacer les années passées dans le régime obligatoire des indépendants par des années passées dans celui de l'assurance libre.

**

Un commissaire juge injuste d'admettre les cotisations versées par les personnes de nationalité étrangère sans toutefois leur ouvrir le bénéfice de tous les avantages sauf pour celles dont le pays d'origine a conclu avec la Belgique une convention de réciprocité. Il demande en outre si les pensions constituées par ces versements sont payables à l'étranger.

Réponse :

La pension d'assuré libre et la pension complémentaire sont des rentes inconditionnelles et la Caisse générale d'épargne et de retraite paiera ces prestations à l'étranger.

Il est normal que le bénéfice de la péréquation des pensions prévue à l'article 13, § 3, ne soit dispensé qu'aux Belges et que cet avantage ne soit exporté que pour les nationaux d'un pays qui garantit un avantage similaire à nos propres ressortissants qui résident sur leur territoire.

Pour répondre au souci légitime du commissaire, la péréquation pourrait toutefois être accordée aux étrangers ayant résidé au moins cinq ans en Belgique.

Dans nos régimes obligatoires de pensions, la pension est aussi réduite de 20 % lorsque le bénéficiaire est de nationalité étrangère et sans préjudice des dispositions des conventions internationales en vigueur en Belgique.

Un membre demande qui effectuera les versements, les commissions d'assistance publique pour ceux qui sont à leur charge, les mutualités de retraite, qui encore ?

Il souhaite qu'on veille à ce que l'application du système n'entraîne pas la disparition des mutualités de retraite.

Pessimiste quant au succès de l'initiative, notamment auprès des épouses d'assujettis à un régime spécial de pension, il serait à son avis intéressant de connaître les résultats de l'expérience après une année d'application.

Réponse :

Si chacun est libre de cotiser selon la manière légale qui a sa préférence, il n'en est pas moins certain qu'il y a intérêt pour les assurés à effectuer les versements par le canal des mutualités de retraite qui accepteront un morcellement plus poussé des cotisations et seront pour eux un guide et un conseil plus facile à consulter.

Certains membres font observer qu'actuellement les assurés eux-mêmes désirent effectuer des versements plus élevés en vue de se constituer une pension plus substantielle.

Réponse :

Cette tendance se manifeste effectivement ainsi que le fait apparaître les statistiques ci-dessous qui font mieux ressortir encore, que la législation en vigueur ne répond plus au souci actuel de prévoyance et que le projet vient à son heure.

In het ontwerp is de pensioenregeling voor de vrijwillig verzekerden afgestemd op de regeling voor de zelfstandigen, zodat de volledige loopbaan 45 jaar bedraagt. Bijgevolg volstaat het dat de onder de verplichte regeling voor de zelfstandigen doorgebrachte jaren worden vervangen door jaren die vallen onder de regeling van de vrijwillige verzekering.

**

Een lid acht het onrechtvaardig dat de door personen van vreemde nationaliteit gestorte bijdragen worden aangenomen, zonder dat hun het genot van alle voordelen wordt toegerekend, behalve, om degenen wier land van herkomst met België een overeenkomst van wederkerigheid heeft gesloten. Verder vraagt hij of de met die bijdragen gevormde pensioenen in het buitenland kunnen worden uitbetaald.

Antwoord :

Het pensioen van vrijwillig verzekerde en het aanvullend pensioen zijn onvoorwaardelijke renten en de Algemene Spaar- en Lijfrentekas betaalt die uitkeringen ook in het buitenland uit.

Het is normaal dat de bij artikel 13, § 3, bepaalde herwaardering der pensioenen slechts ten goede komt aan de Belgen, en dat alleen de onderhorigen van een land, dat aan onze landgenoten, die op zijn grondgebied verblijven, een gelijkwaardig voordeel toekent, er kunnen aanspraak op maken.

Om aan de rechtmatige bezorgdheid van het lid tegemoet te komen, zou de herwaardering nochtans kunnen verleend worden aan de vreemdelingen die ten minste vijf jaar in België verbleven hebben.

In onze verplichte pensioenregelingen wordt het pensioen eveneens met 20 % verminderd, indien het een begunstigde van vreemde nationaliteit betreft en onverminderd de bepalingen van de in België geldende internationale overeenkomsten.

Een lid vraagt wie de stortingen zal verrichten : de commissies van openbare onderstand voor degenen die te hunnen laste zijn, de pensioenfondsen, en wie nog ?

Hij wenst dat er zou voor gewaakt worden, dat de toepassing van het stelsel niet tot de verdwijning van de pensioenfondsen zou leiden.

Hij laat zich pessimistisch uit omtrent de uitkomst van dit initiatief, namelijk bij de echtgenoten van degenen, die onder een speciale pensioenregeling vallen. Hij acht het van belang dat de uitslagen van het experiment na één jaar toepassing zouden worden onderzocht.

Antwoord :

Indien het een ieder vrijstaat bij te dragen op de bij de wet bepaalde wijze, die zijn voorkeur geniet, staat het niettemin vast dat de verzekerden er belang bij hebben hun stortingen te verrichten via de pensioenfondsen, die een meer verdeelde bijdragevorm aanvaarden en die hen gemakkelijker raad en leiding kunnen geven.

Sommige leden wijzen erop dat de verzekerden zelf thans hogere stortingen wensen te verrichten om zich een hoger pensioen te vormen.

Antwoord :

Deze strekking doet zich inderdaad voor, zoals blijkt uit de onderstaande statistieken, die beter doen uitkomen dat de huidige wetgeving niet meer beantwoordt aan de thans heersende bekommernis om de toekomst, en het ontwerp op zijn tijd komt.

ASSURANCE LIBRE.

I. — *Montants des versements libres reçus à la Caisse générale d'épargne et de retraite (lois coordonnées de 1946).*

Année comptable	Montant (y compris les versements libres de salaires)
1956	F 121 795 893
1957	F 99 203 328
1958	F 93 794 103
1959	F 94 680 269
1960	F 85 708 592
1961	F 86 084 310

II. — *Nombre d'affiliés actifs (lois coordonnées de 1946).*

Année comptable	Nombre
1956	459 034
1957	373 986
1958	332 963
1959	301 835
1960	270 592
1961	243 591

III. — *Versements annuels moyens (lois coordonnées de 1946).*

Année comptable	Montant
1956	F 265,1
1957	F 265,2
1958	F 281,7
1959	F 313,7
1960	F 316,7
1961	F 353,4

IV. — *Rentes.*

- a) Rentes payées en 1961 : 94 300 000 francs.
b) Rentes en cours d'acquisition : 295 000 000 de francs.

Un commissaire pose la question suivante qui a fait l'objet d'une large discussion :

Les versements s'effectuent par trimestre et sont calculés par année civile; le premier versement trimestriel est effectué avant la date anniversaire, les autres après. Quel sera l'âge qui sera pris en considération pour le calcul de la pension au moment de la mise à la retraite? Sera-ce l'âge avant la date de l'anniversaire, moment du premier versement partiel, ou celui qu'il a atteint au cours de l'année civile?

Réponse :

L'affectation des versements effectués en assurance libre est régie par les mêmes règles que celles appliquées en matière de calcul de la rente des employés et qui ont été définies par la circulaire n° 8 du 23 janvier 1961 de M. le Ministre de la Prévoyance Sociale.

Pour les assurés nés au cours du premier semestre d'une année civile, l'âge X à prendre en considération pour l'application des tarifs s'obtient par différence du millésime de l'année correspondant aux versements effectués d'une part, et l'année de naissance d'autre part.

VRIJWILLIGE VERZEKERING.

I. — *Bedragen der vrijwillige stortingen ontvangen op de Algemene Spaar- en Lijfrentekas (gecoördineerde wetten van 1946).*

Boekjaar	Bedrag (inclusief de vrijwillige stortingen van werknemers)
1956	F 121 795 893
1957	F 99 203 328
1958	F 93 794 103
1959	F 94 680 269
1960	F 85 708 592
1961	F 86 084 310

II. — *Aantal actieve aangeslotenen (gecoördineerde wetten van 1946).*

Boekjaar	Aantal
1956	459 034
1957	373 986
1958	332 963
1959	301 835
1960	270 592
1961	243 591

III. — *Gemiddelde jaarlijkse stortingen (gecoördineerde wetten van 1946).*

Boekjaar	Bedrag
1956	F 265,1
1957	F 265,2
1958	F 281,7
1959	F 313,7
1960	F 316,7
1961	F 353,4

IV. — *Renten.*

- a) In 1961 betaalde renten : 94 300 000 frank.
b) Rentén die thans verworven zijn : 295 000 000 frank.

Een lid stelt de volgende vraag, waarover uitvoerig van gedachten is gewisseld :

De stortingen worden per kwartaal verricht en per kalenderjaar berekend : de eerste driemaandelijkse storting wordt vóór de verjaardag verricht, de andere later. Welke leeftijd zal in overweging worden genomen voor de berekening van het pensioen op het ogenblik dat de belanghebbende gepensioneerd wordt? Zal het de leeftijd zijn vóór de datum van de verjaardag, op het ogenblik dat de eerste gedeeltelijke storting wordt gedaan, of wel de leeftijd die hij in de loop van het kalenderjaar heeft bereikt?

Antwoord :

De bestemming van de stortingen verricht in de sector der vrijwillige verzekering valt onder dezelfde regelen als die voor de berekening van de rente der bedienden en die zijn vastgesteld in de circulaire n° 8 van 23 januari 1961 van de Minister van Sociale Voorzorg.

Voor de in de loop van het eerste kwartaal van een kalenderjaar geboren verzekerden, wordt de leeftijd X, die voor de toepassing van de tarieven in aanmerking moet worden genomen, bepaald door het verschil tussen het jaartal overeenkomende met de gedane stortingen, enerzijds, en het geboortjaar, anderzijds.

Pour les assurés nés au cours du second semestre de la même année civile, l'âge à prendre en considération est $X-1$.

En ce qui concerne la partie de cotisation versée au compte d'assurés nés pendant le premier semestre d'une année civile et se rapportant à l'année au cours de laquelle ils atteignent l'âge de 65 ans pour les hommes et 60 ans pour les femmes, celle-ci doit être considérée comme une prime unique à l'âge de 65 ans ou de 60 ans selon le cas.

La conversion en rente de cette partie de cotisation s'effectue en appliquant à cette dernière les coefficients 0,0843 pour les hommes et 0,0699 pour les femmes.

Exemples :

Premier cas.

Un homme né le 14 avril 1940 commence à cotiser en assurance libre au cours de l'année 1963. Il verse 2 000 francs par an jusqu'en 1975 inclus et ensuite 3 000 francs par an jusqu'en 2004. En 2005, il verse 750 francs. L'indice des prix de détail est supposé rester à 110 durant toute cette période.

Voor de verzekerden die in de loop van het tweede kwartaal van hetzelfde kalenderjaar geboren zijn, is de in aanmerking te nemen leeftijd $X-1$.

Wat het bijdragedeel betreft, dat gestort is op de rekening van verzekerden die geboren zijn gedurende het eerste kwartaal van een kalenderjaar en dat betrekking heeft op het jaar tijdens hetwelk zij 65 jaar worden (60 jaar voor de vrouwen), moet dit deel worden beschouwd als een enkele premie op de leeftijd van 65, respectievelijk 60 jaar.

De omzetting in rente van dit bijdragedeel geschiedt door op dit laatste de coëfficiënten 0,0843 voor de mannen en 0,0699 voor de vrouwen toe te passen.

Voorbeelden :

Eerste geval.

Een man die op 14 april 1940 geboren is, begint als vrijwillig verzekerde te storten in de loop van 1963. Hij stort 2 000 frank per jaar tot en met 1975, en vervolgens 3 000 frank per jaar tot in 2004. In 2005 stort hij 750 frank. Wij stellen voorop dat het indexcijfer der kleinhandelsprijzen gedurende de ganse periode 110 blijft.

Année civile Kalenderjaar	Age accompli au 1 ^{er} juillet Volle leeftijd op 1 juli	Cotisation annuelle Jaarlijkse bijdrage	Valeur du tarif I Waarde van tarief I	Rentes successives Opeenvolgende renten	Rente acquise à 65 ans Rente verworven op 65 jaar
1963	23	2 000	$2\,000 \times 8,1528$	16 306	16 306
1975	35				
1976	36				
2004	64	3 000	$1\,000 \times 4,3003$	+ 4 300	20 606
2005	65	750	$750 \times 0,0843$ (tarif II/tarief II)	+ 63	20 669

Deuxième cas.

Un homme né le 10 septembre 1940 effectue les mêmes versements que le précédent.

Tweede geval.

Een man geboren op 10 september 1940 verricht dezelfde stortingen als de vorige.

Année civile Kalenderjaar	Age accompli au 1 ^{er} juillet Volle leeftijd op 1 juli	Cotisation annuelle Jaarlijkse bijdrage	Valeur du tarif I Waarde van tarief I	Rentes successives Opeenvolgende renten	Rente acquise à 65 ans Rente verworven op 65 jaar
1963	22	2 000	$2\,000 \times 8,5237$	17 047	17 047
1975	34				
1976	35				
2004	63	3 000	+ $1\,000 \times 4,5416$	+ 4 542	21 589
2005	64	750	— $2\,250 \times 0,0854$	— 192	21 397

Un commissaire souligne la nécessité d'une période transitoire et d'une application souple de la nouvelle législation permettant l'information adéquate des intéressés.

Een lid onderstreept de noodzakelijkheid van een overgangsperiode en van een soepele toepassing van de nieuwe wetgeving die een aangepaste voorlichting van de belanghebbenden zal mogelijk maken.

Il est d'avis qu'il faudrait accepter des versements avec effet rétroactif afin de donner l'occasion à certains assurés mal informés au départ de se mettre en règle.

Réponse :

Il est certain qu'une période transitoire sera indispensable pour permettre aux mutualités de retraite d'organiser leurs services.

Les assurés auront également, pendant cette période transitoire, la faculté de combler les versements manquants.

L'article 2 amendé est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE II.

Le chapitre II couvre toute la matière des versements dans les deux régimes assurance libre et assurance complémentaire.

Assurance libre.

Les versements ne peuvent être inférieurs à 1 200 francs ni supérieurs à 4 000 francs par année civile, ce qui met fin à la pratique actuelle du mois anniversaire.

Leur transfert à l'organisme assureur ne peut s'effectuer au maximum qu'une fois par trimestre.

Les montants ci-dessus peuvent être modifiés par arrêté royal en fonction de circonstances économiques ou sociales.

Les versements d'une année civile inférieurs au minimum sont virés à l'assurance complémentaire. Il en est de même de la partie qui dépasse le plafond de 4 000 francs.

Assurance complémentaire.

Les versements ne peuvent être inférieurs à 300 francs par année civile, ceux qui n'atteindront pas ce chiffre seront remboursés en fin d'année.

S'il n'y a pas de limite supérieure il n'en demeure pas moins que l'acceptation des versements dépassant le minimum peut pour l'assurance de la pension de survie, être subordonnée au résultat favorable d'un examen médical de l'assuré.

Affectation des versements.

Dans les deux régimes les versements sont affectés à la constitution d'une pension de retraite personnelle et d'une pension de survie au profit de l'épouse pour les assurés du sexe masculin.

Lieu de versement.

Les versements sont effectués auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite qui les inscrit au compte des assurés et leur envoie chaque année un décompte.

Ils peuvent également l'être par l'intermédiaire d'une société mutualiste de retraite qui pour ce faire recevra un subside annuel à charge de l'Etat.

Art. 3.

Un commissaire estime qu'il serait plus sage de maintenir les modalités actuelles de versements dans un but de facilités tant pour les assurés que pour les mutualités de retraite.

Hij is van mening dat men stortingen met terugwerkende kracht zou moeten aanvaarden ten einde aan sommige verzekerden, die aanvankelijk slecht ingelicht zijn, de gelegenheid te geven zich in regel te stellen.

Antwoord :

Het staat vast dat een overgangperiode onontbeerlijk zal zijn ten einde de pensioenkas in de mogelijkheid te stellen hun diensten in te richten.

Tijdens die overgangperiode zullen de verzekerden de mogelijkheid hebben de ontbrekende stortingen aan te zuiveren.

Het geamendeerde artikel 2 wordt eenparig goedgekeurd.

HOOFDSTUK II.

In hoofdstuk II wordt alles behandeld wat betrekking heeft op de stortingen, zowel in de regeling van de vrijwillige verzekering als van de aanvullende verzekering.

Vrijwillige verzekering.

De stortingen mogen niet minder dan 1 200 frank en niet meer dan 4 000 frank per kalenderjaar bedragen, waarmede een einde wordt gemaakt aan de huidige praktijk van de verjaardag.

De overdracht ervan aan het verzekeringsorganisme mag ten hoogste eenmaal per kwartaal geschieden.

Voorname bedragen kunnen wegens economische en sociale omstandigheden bij koninklijk besluit worden gewijzigd.

De beneden het minimum liggende stortingen voor een kalenderjaar worden overgeboekt naar de aanvullende verzekering. Dit geldt ook voor het gedeelte boven het maximum van 4 000 frank.

Aanvullende verzekering.

De stortingen mogen niet minder dan 300 frank per kalenderjaar bedragen. Stortingen beneden dat cijfer worden op het einde van het jaar terugbetaald.

Weliswaar is er geen maximum vastgesteld, maar toch kan het aanvaarden van stortingen boven het minimum voor de verzekering van het overlevingspensioen afhankelijk worden gesteld van het gunstige resultaat van een geneeskundig onderzoek van de verzekerde.

Bestemming van de stortingen.

In de twee regelingen zijn de stortingen bestemd voor het vormen van een persoonlijk ouderdomspensioen en van een overlevingspensioen ten gunste van de echtgenote voor de verzekerden van het mannelijk geslacht.

Plaats van de storting.

De stortingen worden verricht bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, die ze op de rekening van de verzekerden inschrijft en deze laatsten ieder jaar een afrekening zendt.

Ze kunnen eveneens worden verricht door tussenkomst van een pensioenfonds dat hiervoor een jaarlijkse toelage ten laste van de Staat ontvangt.

Art. 3.

Een commissielid acht het verstandiger de huidige stortingsvoorwaarden te behouden; hierbij zouden zowel de verzekerden als de pensioenfondsen baat vinden.

Réponse :

Les versements ne peuvent être transférés qu'une fois par trimestre ce qui n'empêche pas qu'ils le soient une fois par an à la Caisse générale d'épargne et de retraite.

Les versements peuvent être effectués par l'intermédiaire d'une mutualité de retraite reconnue qui a toute latitude pour en organiser la perception et le transfert au mieux des intérêts de ses membres et des siens dans le cadre des dispositions légales.

* *

Plusieurs membres insistent à nouveau pour que les commissions d'assistance publique continuent, comme par le passé, à effectuer les versements constitutifs d'une pension pour le compte de certains indigents.

La Commission unanime émet le vœu que le Ministre de la Prévoyance Sociale obtienne de son collègue de la Santé Publique qu'il recommande aux commissions d'assistance publique de continuer ou d'effectuer les versements constitutifs d'une pension d'assuré libre pour le compte des indigents qui sont à leur charge.

* *

Un commissaire demande que le plafond maximum de 4 000 francs soit porté à 6 000 francs.

A son avis ce relèvement s'impose pour permettre aux assurés de se constituer une pension décente en dépit d'aléas qu'ils peuvent rencontrer entre 20 et 65 ans.

Des cotisations annuelles constantes de 4 000 francs commencées à 20 ans donnent une pension de 37 219 francs à 65 ans pour les hommes et de 27 419 francs à 60 ans pour les femmes. Ce n'est nullement excessif. Des versements inférieurs ou nuls par suite de circonstances particulières auront pour conséquence de réduire ces taux. Le relèvement du plafond permettrait dans une telle éventualité, par des cotisations plus fortes de recouvrer les montants précités.

Réponse :

Le Ministre rappelle ses objections précédentes. La pension assuré libre est alignée sur celle des indépendants. Relever le plafond ouvrirait la porte aux spéculations des mieux nantis qui pourraient se constituer à la faveur de la pension assuré libre une forte assurance-vie et de survie à des conditions très avantageuses en raison de la péréquation prévue à l'article 13.

* *

En réponse à une question d'un membre, le Ministre déclare que l'on ne pourra effectuer qu'un seul versement par trimestre qui ne pourra être inférieur à 300 francs, ceci afin d'éviter le fractionnement des versements et la multiplication des opérations comptables.

Cette règle vaut tant pour les versements constitutifs de la pension assuré libre que pour ceux constitutifs de la pension complémentaire.

L'article 3 est adopté par 14 voix et 1 abstention.

Art. 4.

L'article 4 est adopté à l'unanimité.

Antwoord :

De stortingen mogen slechts eenmaal per kwartaal overgedragen worden, wat niet belet dat de overdracht aan de Algemene Spaar- en Lijfrentekas slechts eenmaal per jaar zou geschieden.

De stortingen kunnen worden verricht door tussenkomst van een erkend pensioenfonds, dat de inning ervan naar eigen goeddunken inricht en de overdracht doet, met vrijwaring van de eigen belangen en die van zijn leden, binnen het raam van de wettelijke bepalingen.

* *

Verscheidene leden vragen opnieuw met nadruk dat de commissies van openbare onderstand, zoals in het verleden, stortingen met het oog op de vorming van een pensioen voor rekening van sommige behoeftigen zouden blijven verrichten.

De Commissie spreekt eenparig de wens uit dat de Minister van Sociale Voorzorg van zijn ambtgenoot van Volksgezondheid gedaan zou krijgen dat aan de commissies van openbare onderstand de aanbeveling gedaan zou worden, de stortingen met het oog op de vorming van een pensioen van vrijwillig verzekerde voor rekening van de ten laste komende behoeftigen voort te zetten of te verrichten.

* *

Een commissielid vraagt de maximumgrens van 4 000 frank op 6 000 frank te brengen.

Hij acht deze verhoging noodzakelijk om de verzekerden in staat te stellen een behoorlijk pensioen te vormen, ondanks de onzekerheden waarmede zij tussen 20 en 65 jaar mochten af te rekenen hebben.

Vaste jaarlijkse stortingen van 4 000 frank, ingegaan op de leeftijd van 20 jaar, geven een pensioen van 37 219 frank op 65 jaar voor de mannen en van 27 419 frank op 60 jaar voor de vrouwen. Dit is geenszins overdreven. Lagere of ontbrekende stortingen ten gevolge van bijzondere omstandigheden zullen vermindering van deze bedragen ten gevolge hebben. Het optrekken van de grens zou in dergelijke gevallen de mogelijkheid bieden, opnieuw tot de hoger vermelde bedragen te komen door hogere stortingen.

Antwoord :

De Minister herinnert aan de bezwaren die hij tevoren heeft doen gelden. Het pensioen van de vrijwillig verzekerde is afgestemd op dat van de zelfstandigen. Door de grens te verhogen zou men de poort openen voor speculaties van de meest kapitaalkrachtigen, die met het pensioen van vrijwillig verzekerde een aanzienlijke levens- en overlevingsverzekering zouden kunnen vestigen, waarvan de voorwaarden zeer voordelig zouden zijn wegens de in artikel 13 in uitzicht gestelde perekwatie.

* *

In antwoord op de vraag van een lid verklaart de Minister dat men slechts één enkele storting per kwartaal mag verrichten, en dat deze storting niet minder dan 300 frank mag bedragen, om te vermijden dat de stortingen al te klein en de boekhoudkundige verrichtingen al te talrijk zouden worden.

Deze regel geldt zowel voor de stortingen met het oog op de vorming van een pensioen van vrijwillig verzekerde als voor de vorming van een aanvullend pensioen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 14 stemmen en 1 onthouding.

Art. 4.

Artikel 4 wordt eenparig aangenomen.

Art. 5.

Un membre craint que cet article n'ouvre la porte à l'arbitraire. Quelle autorité décidera de l'opportunité d'un examen médical préalable à l'admission de versements supérieurs à 300 francs, constitutifs d'une pension complémentaire? Sera-ce la Caisse générale d'épargne et de retraite? Sur base de quels critères prendra-t-elle pareille décision?

Ne vaudrait-il pas mieux demander à celle-ci de renoncer à l'examen médical prévu par cet article?

Réponse :

Il s'agit en l'occurrence de l'assurance complémentaire et non de l'assurance libre. Le seul but de cette disposition est d'éviter des spéculations. Exemple possible : une personne dont les jours sont comptés ferait deux versements annuels importants en vue de constituer une forte pension de survie à son épouse.

* *

Un membre demande de compléter l'article 5 par un alinéa disposant que le Roi fixera le montant du versement à partir duquel un examen médical sera requis.

Réponse :

L'article 5 dispose que le Roi fixera le montant au-dessus duquel les versements peuvent être subordonnés à un examen médical.

L'article 5 est adopté à l'unanimité.

Art. 6.

Un membre souhaite avoir quelques exemples de ce que l'on entend par « modalités de transfert de ces versements ».

Réponse :

Il s'agit d'une expression courante. Les versements peuvent se faire notamment par compte-chèque, par mandats postaux, par apposition de timbres lorsqu'ils sont effectués par exemple par l'intermédiaire de mutualités de retraite. Celles-ci continueront donc à fonctionner et les subventions pour frais d'administration qu'elles reçoivent seront augmentées proportionnellement à l'accroissement de leurs prestations et responsabilités.

L'article 6 est adopté à l'unanimité.

Art. 7.

En réponse à une question d'un membre, le Ministre déclare que les subventions dues aux mutualités de retraite, continueront à être prises en charge par le budget de l'Etat.

L'article 7 est adopté à l'unanimité.

Art. 8.

Un membre demande pourquoi le délai pour la communication aux intéressés, du montant des versements inscrits à leur compte pendant l'année écoulée n'est pas le même que dans les autres législations de pensions?

Art. 5.

Een lid vreest dat dit artikel aanleiding zal geven tot willekeur. Welk bestuur zal beslissen over de wenselijkheid van een geneeskundig onderzoek alvorens storting van meer dan 300 frank tot vorming van een aanvullend pensioen toegelaten worden? Zal het de Algemene Spaar- en Lijfrentekas zijn? Op welke criteria zal men voor een dergelijke beslissing steunen?

Ware het niet beter dat de Spaarkas zou afzien van het bij dit artikel bepaalde geneeskundig onderzoek?

Antwoord :

Het geldt hier de aanvullende en niet de vrijwillige verzekering. Dit artikel wil alleen speculatie ontmoedigen. Voorbeeld van een mogelijk geval: een persoon wiens dagen geteld zijn, doet twee jaarlijkse stortingen van een aanzienlijk bedrag om voor zijn echtgenote een hoog overlevingspensioen te vormen.

* *

Een lid vraagt artikel 5 aan te vullen met een lid waarin bepaald wordt dat de Koning het bedrag van de storting vaststelt, vanaf hetwelk een geneeskundig onderzoek is vereist.

Antwoord :

Artikel 5 bepaalt dat de Koning het bedrag vaststelt boven hetwelk de stortingen kunnen afhankelijk gesteld worden van een geneeskundig onderzoek.

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

Art. 6.

Een lid wenst dat men hem enkele voorbeelden zou geven van hetgeen met « de wijze van overdracht van deze stortingen » bedoeld wordt.

Antwoord :

Dit is een gebruikelijke uitdrukking. Stortingen kunnen o.m. gebeuren door giro-overschrijvingen, door postwissels, door het kleven van zegels, wanneer zij bijv. langs een pensioenfonds om verricht worden. Deze laatste zullen dus blijven bestaan en de toelagen, welke zij ter dekking van hun bestuurskosten ontvangen, zullen verhoogd worden in verhouding tot hun uitkeringen en verantwoordelijkheden.

Artikel 6 wordt eenparig aangenomen.

Art. 7.

In antwoord op een vraag van een lid verklaart de Minister dat de aan de pensioenfondsen verschuldigde toelagen ten laste van de Rijksbegroting zullen blijven.

Artikel 7 wordt eenparig aangenomen.

Art. 8.

Een lid vraagt waarom de termijn binnen welke het bedrag van de stortingen, die tijdens het verlopen jaar op hun rekening werden ingeschreven, aan de betrokkenen wordt medegedeeld, niet dezelfde is als in de andere pensioenwetten?

Réponse :

Il ne serait pas sage de fixer des délais qui ne pourraient vraisemblablement pas être respectés.

Conformément à ce qui se pratique à la Caisse des pensions pour employés, la communication aux intéressés mentionnera outre le montant des versements inscrits celui de la rente acquise par ces versements.

L'article 8 est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE III.

Le chapitre III traite dans les articles 8 et 9 du projet, de la pension de retraite tant en assurance libre qu'en assurance complémentaire. L'une et l'autre ont les mêmes bases de calcul quant au fond et ne diffèrent qu'en ce qui concerne la péréquation qui fait l'objet du chapitre V et qui ne vaut que pour le seul régime libre.

Prise de cours.

La pension de retraite prend cours le 1er du mois qui suit le 65e anniversaire pour les hommes et le 60e anniversaire pour les femmes.

Anticipation.

Elle peut être demandée à une date anniversaire dans la période de 5 ans précédant soit 65 soit 60 ans selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme.

La demande doit être faite au moins six mois avant la date anniversaire choisie.

La pension de retraite est alors réduite conformément au barème A annexé à la loi.

Liquidation des avantages.

La pension est due par douzièmes, mensuellement.

Montant.

Le montant de la pension est fonction des versements et de l'âge au départ de ceux-ci. Il est régi par les tarifs I, II, III ou IV annexés à la loi. Il n'est en rien influencé par l'état civil du bénéficiaire.

*Exemples de calculs de pensions de retraite.**Premier exemple :*

Une personne verse dès ses 20 ans, chaque année civile jusqu'à l'âge de sa mise à la retraite normale une cotisation de 4 000 francs :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de : 4 000 francs $\times$ 9,3048 (coefficient 20 ans du tarif I) = 37 219 francs;

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans une pension de retraite de : 4 000 francs $\times$ 6,8549 (coefficient 20 ans, tarif IV) = 27 420 francs.

Deuxième exemple :

Une personne verse dès l'âge de 31 ans, chaque année civile jusqu'à l'âge de sa mise à la retraite une cotisation de 3 000 francs :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de : 3 000 francs $\times$ 5,5910 (coefficient 31 ans, tarif I) = 16 773 francs;

Antwoord :

Het zou niet verstandig zijn termijnen vast te stellen, die waarschijnlijk toch niet in acht zouden kunnen genomen worden.

In overeenstemming met hetgeen geschiedt in de Pensioenkas voor bedienden vermeldt de kennisgeving buiten het bedrag van de ingeschreven storting ook de door die storting verworven rente.

Artikel 8 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK III.

Hoofdstuk III, heeft in de artikelen 8 en 9 van het ontwerp, betrekking op het ouderdomspensioen, zowel wat de vrijwillige verzekering als wat de aanvullende verzekering betreft. Ze hebben allebei dezelfde berekeningsbases wat de grond betreft en het enige verschil zit in de herwaardering, die het voorwerp van hoofdstuk V uitmaakt en die enkel geldt voor de vrijwillige verzekering.

Ingenottreding.

Het ouderdomspensioen gaat in op de eerste dag van de maand, die volgt op de 65^e verjaardag, voor de mannen, en de 60^e verjaardag, voor de vrouwen.

Vervroeging.

Het kan aangevraagd worden op een van de verjaardagen tijdens de periode van 5 jaar die voorafgaat aan de leeftijd van 65 of 60 jaar, naargelang het een man of vrouw betreft.

De aanvraag dient ten minste zes maanden vóór de gekozen verjaardag te worden ingediend.

Het ouderdomspensioen wordt dan verminderd overeenkomstig de bij de wet gevoegde schaal A.

Vereffening van de voordelen.

Het pensioen is maandelijks bij twaalfden verschuldigd.

Bedrag.

Het bedrag van het pensioen hangt af van de storting en van de leeftijd waarop met deze storting begonnen werd. Het wordt geregeld bij de tarieven I, II, III en IV gevoegd bij de wet. De burgerlijke stand van de belanghebbende speelt geen enkele rol.

*Voorbeelden van berekening van ouderdomspensioenen.**Eerste voorbeeld :*

Een persoon verricht ieder kalenderjaar een storting van 4 000 frank tussen de leeftijd van 20 jaar en de leeftijd van de normale pensionering :

a) indien het een man betreft, zal hij op 65 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van : 4 000 frank $\times$ 9,3048 (coëfficiënt 20 jaar, tarief I) = 37 219 frank;

b) indien het een vrouw betreft, zal zij op 60 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van : 4 000 frank $\times$ 6,8549 (coëfficiënt 20 jaar, tarief IV) = 27 420 frank.

Tweede voorbeeld :

Een persoon verricht ieder kalenderjaar een storting van 3 000 frank tussen de leeftijd van 31 jaar en de leeftijd van de pensionering :

a) indien het een man betreft, zal hij op 65 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van : 3 000 frank $\times$ 5,5910 (coëfficiënt 31 jaar, tarief I) = 16 773 frank.

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans une pension de retraite de : 3 000 francs $\times$ 3,8461 (coefficient 31 ans, tarif IV) = 11 538 francs.

Troisième exemple :

Une personne commence à cotiser à l'assurance libre dès ses 20 ans.

De 20 à 30 ans inclus elle verse 2 000 francs par an; de 31 à 42 ans inclus elle verse annuellement 3 200 francs et de 43 ans à sa mise à la retraite 4 000 francs :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de :

20 ans : 2 000 $\times$ 9,3048 (coefficient 20 ans, tarif I) = F	18 610
31 ans : (3 200 — 2 000) $\times$ 5,5910 (coefficient 31 ans, tarif I) =	+ 6 709
43 ans : (4 000 — 3 200) $\times$ 2,8249 (coefficient 43 ans, tarif I) =	+ 2 260

Pension de retraite 65 ans F 27 579

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans une pension de retraite de :

20 ans : 2 000 $\times$ 6,8549 (coefficient 20 ans, tarif IV) = F	13 710
31 ans : (3 200 — 2 000) $\times$ 3,8461 (coefficient 31 ans, tarif IV) =	+ 4 615
43 ans : (4 000 — 3 200) $\times$ 1,7179 (coefficient 43 ans, tarif IV) =	+ 1 374

Pension de retraite 60 ans F 19 699

Quatrième exemple :

Une personne cotise dès l'âge de 20 ans. Elle verse annuellement de 20 à 25 ans inclus 4 000 francs, de 26 à 35 ans inclus 3 500 francs, de 36 à 48 ans inclus 3 000 francs et de 49 ans à sa retraite 4 000 francs :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de :

20 ans : 4 000 $\times$ 9,3048 (coefficient 20 ans, tarif I) = F	37 219
26 ans : (3 500 — 4 000) $\times$ 7,1122 (coefficient 26 ans, tarif I) =	— 3 556
36 ans : (3 000 — 3 500) $\times$ 4,3003 (coefficient 36 ans, tarif I) =	— 2 150
49 ans : (4 000 — 3 000) $\times$ 1,8222 (coefficient 49 ans, tarif I) =	+ 1 822

Pension de retraite 65 ans F 33 335

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans une pension de retraite de :

20 ans : 4 000 $\times$ 6,8549 (coefficient 20 ans, tarif IV) = F	27 420
26 ans : (3 500 — 4 000) $\times$ 5,0619 (coefficient 26 ans, tarif IV) =	— 2 531
36 ans : (3 000 — 3 500) $\times$ 2,8395 (coefficient 36 ans, tarif IV) =	— 1 420
49 ans : (4 000 — 3 000) $\times$ 0,9728 (coefficient 49 ans, tarif IV) =	+ 973

Pension de retraite 60 ans F 24 442

Cinquième exemple :

Une personne a cotisé à l'assurance complémentaire de 15 à 25 ans et a versé annuellement 6 000 francs. Elle a

b) indien het een vrouw betreft, zal zij op 60 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van : 3 000 frank $\times$ 3,8461 (coefficient 31 jaar, tarief IV) = 11 538 frank.

Derde voorbeeld :

Een persoon begint op zijn 20e jaar storting voor de vrijwillige verzekering te doen.

Van 20 tot en met 30 jaar stort hij 2 000 frank per jaar; van 31 tot en met 42 jaar stort hij jaarlijks 3 200 frank en, van 43 jaar tot de pensionering, 4 000 frank :

a) indien het een man betreft, zal hij op 65 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van :

20 jaar : 2 000 $\times$ 9,3048 (coefficient 20 jaar, tarief I) = F	18 610
31 jaar : (3 200 — 2 000) $\times$ 5,5910 (coefficient 31 jaar, tarief I) =	+ 6 709
43 jaar : (4 000 — 3 200) $\times$ 2,8249 (coefficient 43 jaar, tarief I) =	+ 2 260

Ouderdomspensioen 65 jaar F 27 579

b) indien het een vrouw betreft, zal zij op 60 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van :

20 jaar : 2 000 $\times$ 6,8549 (coefficient 20 jaar, tarief IV) = F	13 710
31 jaar : (3 200 — 2 000) $\times$ 3,8461 (coefficient 31 jaar, tarief IV) =	+ 4 615
43 jaar : (4 000 — 3 200) $\times$ 1,7179 (coefficient 43 jaar, tarief IV) =	+ 1 374

Ouderdomspensioen 60 jaar F 19 699

Vierde voorbeeld :

Een persoon verricht storting sedert de leeftijd van 20 jaar. Hij stort ieder jaar van 20 tot en met 25 jaar 4 000 frank, van 26 tot en met 35 jaar 3 500 frank, van 36 tot en met 48 jaar 3 000 frank en van 49 jaar tot de pensionering 4 000 frank :

a) indien het een man betreft, zal hij op 65 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van :

20 jaar : 4 000 $\times$ 9,3048 (coefficient 20 jaar, tarief I) = F	37 219
26 jaar : (3 500 — 4 000) $\times$ 7,1122 (coefficient 26 jaar, tarief I) =	— 3 556
36 jaar : (3 000 — 3 500) $\times$ 4,3003 (coefficient 36 jaar, tarief I) =	— 2 150
49 jaar : (4 000 — 3 000) $\times$ 1,8222 (coefficient 49 jaar, tarief I) =	+ 1 822

Ouderdomspensioen 65 jaar F 33 335

b) indien het een vrouw betreft, zal zij op 60 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van :

20 jaar : 4 000 $\times$ 6,8549 (coefficient 20 jaar, tarief IV) = F	27 420
26 jaar : (3 500 — 4 000) $\times$ 5,0619 (coefficient 26 jaar, tarief IV) =	— 2 531
36 jaar : (3 000 — 3 500) $\times$ 2,8395 (coefficient 36 jaar, tarief IV) =	— 1 420
49 jaar : (4 000 — 3 000) $\times$ 0,9728 (coefficient 49 jaar, tarief IV) =	+ 973

Ouderdomspensioen 60 jaar F 24 442

Vijfde voorbeeld :

Een persoon heeft tussen de leeftijd van 15 tot 25 jaar ieder jaar 6 000 frank gestort voor de aanvullende verze-

ensuite cessé de cotiser et a recommencé à 45 ans jusqu'à sa retraite à raison de 4 000 francs par an :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de :

15 ans : $6\,000 \times 11,5227$ (coefficient 15 ans, tarif I) = F	69 136
26 ans : $(0 - 6\,000) \times 7,1122$ (coefficient 26 ans, tarif I) =	-42 673
45 ans : $4\,000 \times 2,4661$ (coefficient 45 ans, tarif I) =	+ 9 864

Pension de retraite 65 ans F 36 327

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans une pension de retraite de :

15 ans : $6\,000 \times 8,6872$ (coefficient 15 ans, tarif IV) = F	52 123
26 ans : $(0 - 6\,000) \times 5,0619$ (coefficient 26 ans, tarif IV) =	-30 371
45 ans : $4\,000 \times 1,4496$ (coefficient 45 ans, tarif IV) =	+ 5 798

Pension de retraite 60 ans F 27 550

En assurance libre le calcul serait le même, mais basé sur des versements légalement admis par ce régime.

Sixième exemple :

Une personne effectue un versement de 4 000 francs à l'âge de 21 ans, une autre de 3 500 francs à l'âge de 40 ans et un 3e versement de 4 000 francs à l'âge de 50 ans.

1. Elle fait la déclaration préalable à chaque versement qu'il s'agit de versements en prime unique :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de :

21 ans : $4\,000 \times 0,4316$ (coefficient 21 ans, tarif II) = F	1 726
40 ans : $3\,500 \times 0,2276$ (coefficient 40 ans, tarif II) =	797
50 ans : $4\,000 \times 0,1610$ (coefficient 50 ans, tarif II) =	644

Pension de retraite 65 ans F 3 167

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans, une pension de retraite de :

21 ans : $4\,000 \times 0,3228$ (coefficient 21 ans, tarif III) = F	1 291
40 ans : $3\,500 \times 0,1575$ (coefficient 40 ans, tarif III) =	551
50 ans : $4\,000 \times 0,1061$ (coefficient 50 ans, tarif III) =	424

Pension de retraite 60 ans F 2 266

2. Elle ne fait pas la déclaration préalable qu'il s'agit de versements en prime unique :

a) s'il s'agit d'un homme, elle obtiendra à 65 ans une pension de retraite de :

21 ans : $4\,000 \times (8,9074 - 8,5237)$ — (tarif I, 21 ans-22 ans) = F	1 535
40 ans : $3\,500 \times (3,4133 - 3,2102)$ — (tarif I, 40 ans-41 ans) =	711
50 ans : $4\,000 \times (1,6753 - 1,5338)$ — (tarif I, 50 ans-51 ans) =	566

Total F 2 812

kering. Achteraf heeft hij opgehouden storting te doen, en hij heeft pas opnieuw 4 000 frank per jaar gestort van 45 jaar tot zijn pensionering.

a) indien het een man betreft, zal hij op 65 jaar een ouderdomspensioen ontvangen van :

15 jaar : $6\,000 \times 11,5227$ (coefficient 15 jaar, tarif I) = F	69 136
26 jaar : $(0 - 6\,000) \times 7,1122$ (coefficient 26 jaar, tarif I) =	-42 673
45 jaar : $4\,000 \times 2,4661$ (coefficient 45 jaar, tarif I) =	+ 9 864

Ouderdomspensioen 65 jaar F 36 327

b) indien het een vrouw betreft, zal zij, op 60-jarige leeftijd, een ouderdomspensioen bekomen van :

15 jaar : $6\,000 \times 8,6872$ (coefficient 15 jaar, tarif IV) = F	52 123
26 jaar : $(0 - 6\,000) \times 5,0619$ (coefficient 26 jaar, tarif IV) =	-30 371
45 jaar : $4\,000 \times 1,4496$ (coefficient 45 jaar, tarif IV) =	+ 5 798

Ouderdomspensioen 60 jaar F 27 550

In de vrijwillige verzekering zou de berekening dezelfde zijn, maar berusten op storting die door zulke regeling wettelijk geoorloofd zijn.

Zesde voorbeeld :

Een persoon verricht een storting van 4 000 frank op 21-jarige leeftijd, een andere storting van 3 500 frank op 40-jarige leeftijd, en een 3e storting van 4 000 frank op de leeftijd van 50 jaar.

1. Hij legt vóór elke storting de verklaring af dat het storting van één enkele premie geldt :

a) indien het een man betreft, zal die persoon, op 65-jarige leeftijd, een ouderdomspensioen bekomen van :

21 jaar : $4\,000 \times 0,4316$ (coefficient 21 jaar, tarif II) = F	1 726
40 jaar : $3\,500 \times 0,2276$ (coefficient 40 jaar, tarif II) =	797
50 jaar : $4\,000 \times 0,1610$ (coefficient 50 jaar, tarif II) =	644

Ouderdomspensioen 65 jaar F 3 167

b) indien het een vrouw betreft, zal die persoon op 60-jarige leeftijd een ouderdomspensioen bekomen van :

21 jaar : $4\,000 \times 0,3228$ (coefficient 21 jaar, tarif III) = F	1 291
40 jaar : $3\,500 \times 0,1575$ (coefficient 40 jaar, tarif III) =	551
50 jaar : $4\,000 \times 0,1061$ (coefficient 50 jaar, tarif III) =	424

Ouderdomspensioen 60 jaar F 2 266

2. Hij verklaart niet vooraf dat het storting als enkele premie betreft :

a) indien het een man betreft, zal deze op 65-jarige leeftijd een ouderdomspensioen bekomen van :

21 jaar : $4\,000 \times (8,9074 - 8,5237)$ — (tarif I, 21 jaar-22 jaar) = F	1 532
40 jaar : $3\,500 \times (3,4133 - 3,2102)$ — (tarif I, 40 jaar-41 jaar) =	711
50 jaar : $4\,000 \times (1,6753 - 1,5338)$ — (tarif I, 50 jaar-51 jaar) =	566

Totaal F 2 812

b) s'il s'agit d'une femme, elle obtiendra à 60 ans une pension de retraite de :

21 ans : $4\,000 \times (6,5279 - 6,2122)$ — (tarif IV, 21 ans-22 ans) = F	1 263
40 ans : $3\,500 \times (2,1617 - 2,0080)$ — (tarif IV, 40 ans-41 ans) =	538
50 ans : $4\,000 \times (0,8652 - 0,7616)$ — (tarif IV, 50 ans-51 ans) =	414
Total F	2 215

Anticipation.

En cas d'anticipation demandée au moins 6 mois avant la date anniversaire, les versements cessant avant 65 ans ou 60 ans selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, la pension de retraite est calculée à l'âge de prise de cours de celle-ci et multipliée par le coefficient prévu au barème A pour cet âge.

Deuxième exemple de la pension de retraite.

L'homme prend sa pension à 60 ans :

Pension de retraite à 65 ans F	37 219
A déduire : $4\,000 \times 0,4622$ (coefficient 60 ans, tarif I)	-1 849
Différence F	35 370

Pension de retraite à 60 ans :

$35\,370 \times 0,6663$ (coefficient 60 ans, barème A) F	23 567
---	--------

Troisième exemple de la pension de retraite.

La femme prend sa pension à 57 ans :

Pension de retraite à 60 ans F	19 699
A déduire : $4\,000 \times 0,2227$ (coefficient 57 ans, tarif IV)	-891
Différence F	18 808

Pension de retraite à 57 ans :

$18\,808 \times 0,8105$ (coefficient 57 ans, barème A) F	15 244
---	--------

Quatrième exemple de la pension de retraite.

L'homme prend sa pension à 63 ans :

Pension de retraite à 65 ans F	33 335
A déduire : $4\,000 \times 0,1743$ (coefficient 63 ans, tarif I)	-697
Différence F	32 638

Pension de retraite à 63 ans :

$32\,638 \times 0,8426$ (coefficient 63 ans, barème A) F	27 501
---	--------

Cinquième exemple de la pension de retraite.

La femme prend sa pension à 59 ans :

Pension de retraite 60 ans F	27 550
A déduire : $4\,000 \times 0,0711$ (coefficient 59 ans, tarif IV)	-284
Différence F	27 266

Pension de retraite 59 ans :

$27\,266 \times 0,9311$ (coefficient 59 ans, barème A) F	25 387
---	--------

b) indien het een vrouw betreft, zal deze op 60-jarige leeftijd een ouderdomspensioen bekomen van :

21 jaar : $4\,000 \times (6,5279 - 6,2122)$ — (tarief IV, 21 jaar-22 jaar) = F	1 263
40 jaar : $3\,500 \times (2,1617 - 2,0080)$ — (tarief IV, 40 jaar-41 jaar) =	538
50 jaar : $4\,000 \times (0,8652 - 0,7616)$ — (tarief IV, 50 jaar-51 jaar) =	414
Totaal F	2 215

Vervroegd genot.

Ingeval het vervroegde genot ten minste 6 maanden vóór de verjaardatum wordt aangevraagd, met stopzetting van de stortingen vóór 65 of 60 jaar, naargelang het mannen of vrouwen betreft, wordt het ouderdomspensioen berekend op de leeftijd waarop het ingaat, en vermenigvuldigd met de in schaal A voor die leeftijd bepaalde coëfficiënt.

Tweede voorbeeld van het ouderdomspensioen.

De man gaat met pensioen op 60 jaar :

Ouderdomspensioen op 65 jaar F	37 219
Af te trekken : $4\,000 \times 0,4622$ (coëfficiënt 60 jaar, tarief I)	-1 849
Verschil F	35 370

Ouderdomspensioen op 60 jaar :

$35\,370 \times 0,6663$ (coëfficiënt 60 jaar, schaal A) F	23 567
--	--------

Derde voorbeeld van het ouderdomspensioen :

De vrouw gaat met pensioen op 57 jaar :

Ouderdomspensioen op 60 jaar F	19 699
Af te trekken : $4\,000 \times 0,2227$ (coëfficiënt 57 jaar, tarief IV)	-891
Verschil F	18 808

Ouderdomspensioen op 57 jaar :

$18\,808 \times 0,8105$ (coëfficiënt 57 jaar, schaal A) F	15 244
--	--------

Vierde voorbeeld van het ouderdomspensioen.

De man gaat met pensioen op 63 jaar :

Ouderdomspensioen op 65 jaar F	33 335
Af te trekken : $4\,000 \times 0,1743$ (coëfficiënt 63 jaar, tarief I)	-697
Verschil F	32 638

Ouderdomspensioen op 63 jaar :

$32\,638 \times 0,8426$ (coëfficiënt 63 jaar, schaal A) F	27 501
--	--------

Vijfde voorbeeld van het ouderdomspensioen.

De vrouw gaat met pensioen op 59-jarige leeftijd :

Ouderdomspensioen op 60 jaar F	27 550
Af te trekken : $4\,000 \times 0,0711$ (coëfficiënt 59 jaar, tarief IV)	-284
Verschil F	27 266

Ouderdomspensioen 59 jaar :

$27\,266 \times 0,9311$ (coëfficiënt 59 jaar, schaal A) F	25 387
--	--------

Sixième exemple de pension de retraite.

Il s'agit en l'occurrence de primes uniques ou réduites. En cas d'anticipation il suffit d'appliquer le coefficient correspondant à l'âge du barème A.

Le coefficient plus favorable d'anticipation pour les femmes trouve son origine dans les mêmes raisons qui valent pour le calcul de la pension de retraite des deux sexes l'absence de survie dans le chef de la femme.

Art. 9.

Un commissaire parlant du délai de 12 mois préalable au bénéfice de l'anticipation, est d'avis qu'en cette matière le délai devrait être celui fixé par la législation sur la pension des ouvriers.

Réponse :

Tous les régimes de capitalisation comprennent cette règle. Elle a été introduite afin de décourager toute spéculation de la part d'un assuré dont la santé serait fortement déficiente.

Toutefois par souci d'harmonisation des régimes de pensions, le Ministre admet de remplacer les mots « au moins douze mois » par les mots « au moins six mois ».

Cet amendement est adopté.

*
**

Un membre demande de mettre « dans les six mois » afin d'autoriser la Caisse générale d'épargne et de retraite à examiner aussi les demandes qui n'auraient pas respecté le délai en question.

Réponse :

Admettre une telle disposition ouvrirait la voie à toutes les spéculations dont le Fonds de péréquation ferait surtout les frais en assurance libre.

*
**

La proposition d'un commissaire tendant à établir des délais différents pour les demandes anticipées de pension, selon qu'il s'agit d'une pension assuré libre ou d'une pension complémentaire est écartée afin de préserver l'uniformité en la matière.

*
**

Un membre fait observer que le paiement obligatoire de la pension par mensualités peut entraîner pour la Caisse générale d'épargne et de retraite de nombreuses opérations comptables onéreuses dans les cas de pensions minimales. Il est d'avis qu'il faut permettre à la C.G.E.R. de grouper ces mensualités en des paiements trimestriels, semestriels et même annuels dans les cas d'opérations d'importances réduites.

Réponse :

Les paiements peuvent être groupés, le mot « due » ne signifie pas nécessairement « payée ». Il détermine avant tout l'échéance du droit aux avantages en cas de décès en quel cas la pension cesse d'être due le 1er du mois qui suit cet événement. La Caisse générale d'épargne et de

Zesde voorbeeld van ouderdomspensioen.

Het gaat in dit geval om enkele of verminderde premies. Bij vervroeging volstaat het de coëfficiënt, die overeenstemt met de leeftijd in schaal A, toe te passen.

De voor de vrouwen gunstiger vervroegingscoëfficiënt is te verklaren om dezelfde redenen als die welke gelden voor de berekening van het ouderdomspensioen van de twee geslachten, namelijk het feit dat er geen overleving is in hoofde van de vrouw.

Art. 9.

Sprekende over de termijn van 12 maanden die aan het genot van de vervroeging voorafgaat, is een lid de mening toegedaan dat in deze aangelegenheid de termijn zou moeten gelden die bepaald is in de wetgeving op het arbeiderspensioen.

Antwoord :

Alle kapitalisatiestelsels houden die regel in. Hij werd ingevoerd ten einde iedere speculatie te voorkomen vanwege een verzekerde wiens gezondheidstoestand zeer slecht zou zijn.

Uit bezorgdheid nochtans om de harmonisatie van de pensioenregelingen aanvaardt de Minister de woorden « twaalf maanden » te vervangen door de woorden « zes maanden ».

Dit amendement wordt aangenomen.

*
**

Een lid vraagt « binnen zes maanden » te zeggen, om het de Algemene Spaar- en Lijfrentekas mogelijk te maken ook die aanvragen te onderzoeken die de bedoelde termijn niet zouden in acht genomen hebben.

Antwoord :

Door zulke beschikking te aanvaarden zou de weg worden opengesteld voor allerlei speculaties, waarvan het Herwaarderingsfonds de gevolgen zou dragen, vooral in de vrijwillige verzekering.

*
**

Het voorstel van een lid tot invoering van verschillende termijnen voor de vervroegde pensioenaanvragen naargelang het een pensioen van vrijwillig verzekerde of een aanvullend pensioen betreft, wordt van de hand gewezen, ten einde de eenvormigheid terzake te vrijwaren.

*
**

Een lid merkt op dat de verplichte betaling per maand van het pensioen voor de Algemene Spaar- en Lijfrentekas talrijke lastige boekhoudkundige verrichtingen met zich kan brengen in de gevallen waarin zeer kleine pensioenen moeten uitgekeerd worden. Hij is de mening toegedaan dat men de A.S.L.K. moet toestaan die maandelijks bedragen te groeperen in driemaandelijks, zesmaandelijks en zelfs jaarlijkse wanneer het verrichtingen van beperkt belang betreft.

Antwoord :

De betalingen mogen ineens geschieden, want de woorden « is... verschuldigd » betekenen niet noodzakelijk « wordt... betaald ». Zij wijzen er in de eerste plaats op, dat het recht op uitkeringen vervalt bij overlijden, in welk geval het pensioen niet meer verschuldigd is vanaf de eerste dag van de

retraite est libre d'adopter la formule de paiement qui lui semble la plus appropriée. Il est certain qu'il faut au maximum possible recourir aux paiements mensuels des pensions et n'adopter un autre mode que dans les cas de pensions minimales.

**

Il est précisé à l'article 9 que la pension de retraite est payable à l'assuré pour la première fois le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'intéressé atteint l'âge de 65 ou 60 ans selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme. Un commissaire demande pour quel motif ne pas préciser que la pension « prend cours » à cette date.

Réponse :

Le tarif I est établi compte tenu que les pensions sont payables à termes échus. Si l'on n'avait pas établi dans le texte de l'article 9 cette précision que la pension est payable le premier jour du mois qui suit le mois anniversaire on aurait aussi pu prétendre que la pension pouvait être payée le troisième de ce mois.

C'est pour éviter toute équivoque qu'il a été mentionné qu'elles sont payables le premier jour du mois qui suit le mois anniversaire.

**

Le même commissaire souligne qu'il n'est pas précisé à quelle date sera payable la pension anticipée.

Réponse :

Cette précision est superflue. On n'indique la date que pour la pension complète.

Ce qui est vrai pour le paiement de la pension à un assuré qui atteint son 65e ou son 60e anniversaire selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme l'est *a fortiori* pour l'assuré de 60, 61, 62, 63 et 64 ans ou l'assurée de 55, 56, 57, 58 et 59 ans.

L'article 9 amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 10.

L'amendement suivant est proposé au texte néerlandais : libeller le dernier membre de phrase de cet article comme suit : « berekend op grond van de storting en van de leeftijd van de verzekerde op het ogenblik van de storting ».

L'amendement et l'article 10 amendé sont adoptés à l'unanimité.

CHAPITRE IV.

Le chapitre IV traite dans les articles 11 et 12 du projet, de la pension de survie dans les régimes d'assurance libre et d'assurance complémentaire.

Conditions d'octroi pour les veuves.

Il n'y a pas d'âge requis pour l'obtention, par une veuve d'assuré libre ou complémentaire, de la pension de survie.

La pension de survie est due si le décès survient au moins deux ans après le premier versement dans le cadre du projet ou des lois coordonnées relatives à l'assurance

maand na het overlijden. Het staat de Algemene Spaar- en Lijfrentekas vrij de betalingsformule te kiezen, die haar het best geschikt voorkomt. Men moet ongetwijfeld de pensioenen zoveel mogelijk om de maand uitkeren, en slechts voor pensioenen van een zeer klein bedrag een andere betalingswijze aannemen.

**

In artikel 9 wordt gezegd dat het ouderdomspensioen voor de eerste maal aan de verzekerde betaalbaar is op de eerste dag van de maand die volgt op die in de loop waarvan de belanghebbende de leeftijd bereikt van 65 jaar, indien het een man betreft, en van 60 jaar, indien het een vrouw betreft. Een lid vraagt waarom niet verduidelijkt wordt dat het pensioen op die datum « ingaat » ?

Antwoord :

Tarief I is opgemaakt rekening houdend met het feit dat de pensioenen betaalbaar zijn na vervallen termijn. Zo men in de tekst van artikel 9 de bepaling niet had opgenomen dat het pensioen betaalbaar is op de eerste dag van de maand die volgt op de maand, waarin de verjaardag valt, had men evengoed kunnen beweren dat het pensioen op de derde dag van die maand mag betaald worden.

Om elk misverstand te vermijden werd er bepaald dat de pensioenen betaalbaar zijn op de eerste dag van de maand die volgt op de maand, waarin de verjaardag valt.

**

Hetzelfde lid wijst erop dat niet verduidelijkt wordt op welke datum het vervroegd pensioen betaalbaar is.

Antwoord :

Deze nadere bepaling is overbodig. Alleen voor een volledig pensioen wordt de datum aangeduid.

Hetgeen waar is voor de betaling van het pensioen aan een verzekerde, die 65 of 60 jaar wordt, naargelang het een man of een vrouw betreft, geldt *a fortiori* voor de mannelijke verzekerde van 60, 61, 62, 63 en 64 jaar en voor de vrouwelijke verzekerde van 55, 56, 57, 58 en 59 jaar.

Het geamendeerd artikel 9 wordt eenparig aangenomen.

Art. 10.

Het volgend amendement wordt voorgesteld op de Nederlandse tekst : Het laatste deel van de volzin van dit artikel als volgt doen luiden : « berekend op grond van de storting en van de leeftijd van de verzekerde op het ogenblik van de storting ».

Het amendement en het geamendeerd artikel 10 worden eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK IV.

Hoofdstuk IV handelt, in de artikelen 11 en 12 van het ontwerp, over het overlevingspensioen in de regelingen van vrijwillige verzekering en aanvullende verzekering.

Toekenningsvoorwaarden voor de weduwen.

Er is geen leeftijd gesteld voor de toekenning van het overlevingspensioen aan de weduwe van een vrijwillig of voor een aanvullend pensioen verzekerde.

Het overlevingspensioen is verschuldigd als het overlijden zich voordoet ten minste twee jaar na de eerste storting overeenkomstig het ontwerp of de bij het Regentsbesluit

en vue de la vieillesse et du décès prématuré coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 (art. 32 du projet).

Exemple :

Quelqu'un décède à l'âge de 56 ans. Pour que sa veuve ait droit à la pension de survie il faut que le premier versement du défunt ait été effectué au plus tard l'année de ses 54 ans.

Si cette condition n'est pas remplie, les versements effectués sont remboursés sans intérêt à la veuve de l'assuré ou à défaut, aux ayants droit.

A. — Montant de la pension de survie.

1. Epoux d'âges égaux :

La pension de survie est égale à 40 % de la pension de retraite que le mari aurait acquis à 65 ans, s'il avait vécu et continué d'effectuer des versements égaux à la moyenne de ceux qu'il a effectués au cours des deux années précédant son décès sans qu'un versement plus important effectué au cours de l'année qui précède immédiatement le décès puisse entrer en ligne de compte pour améliorer la moyenne, les deux premières années de l'entrée en vigueur de la loi exceptées (art. 36 du projet).

Dans ce cas la partie excédentaire est remboursée sans intérêt à la veuve.

En fait seul le versement plus important la seconde année qui précède le décès peut influencer favorablement la moyenne sauf pendant la période transitoire où les versements en application des lois coordonnées entrent en ligne de compte.

Exemples de calcul.

Premier exemple :

Un homme marié a cotisé dès ses 20 ans. Il a versé annuellement 2 400 francs jusqu'à ses 35 ans. A 36 ans ses versements se sont élevés à 3 000 francs jusqu'à ses 50 ans. A cet âge ses versements se sont élevés à 4 000 francs jusqu'à l'âge de 56 ans inclus. A 57 ans il a versé 3 200 francs. Il décède à l'âge de 58 ans et son épouse a son âge.

Moyenne des deux années précédant le décès :

$$\frac{4\,000 + 3\,200}{2} = 3\,600 \text{ francs.}$$

Pension de retraite fictive du mari à 65 ans :

2 400 × 9,3048 =	...	...	F	22 332
+ 600 × 4,3003 =	...	...	+	2 580
+ 1 000 × 1,6753 =	...	...	+	1 675
— 800 × 0,7826 =	...	...	—	626
+ 400 × 0,6721 =	...	...	+	269
Total F				26 230

Pension de survie attribuée à l'épouse :

$$26\,230 \times 0,4 = 10\,492 \text{ francs.}$$

Deuxième exemple :

Un homme marié cotise à partir de l'âge de 30 ans. Il verse annuellement de 30 à 48 ans inclus 2 400 francs,

van 12 september 1946 gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood (art. 32 van het ontwerp).

Voorbeeld :

Iemand overlijdt op 56-jarige leeftijd. Zijn weduwe kan slechts aanspraak maken op het overlevingspensioen, zo de overledene ten laatste tijdens zijn 54^e jaar de eerste storting heeft verricht.

Als aan die voorwaarde niet is voldaan, worden de verrichte stortingen zonder interest terugbetaald aan de weduwe van de verzekerde of, bij ontstentenis van weduwe, aan de rechthebbenden.

A. — Bedrag van het overlevingspensioen.

1. Echtgenoten van gelijke leeftijd :

Het overlevingspensioen is gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen dat de man op 65-jarige leeftijd zou hebben verworven, als hij in leven was geweest en verder stortingen had gedaan ten bedrage van het gemiddelde van hetgeen hij heeft gestort tijdens de twee jaren vóór zijn overlijden, zonder dat echter een belangrijker storting in het laatste jaar vóór zijn overlijden in aanmerking mag worden genomen om het gemiddelde te verhogen, behalve voor de eerste twee jaren na de inwerkingtreding van de wet (art. 36 van het ontwerp).

In dat geval wordt het overschot zonder interest terugbetaald aan de weduwe.

Feitelijk kan enkel de belangrijker storting tijdens het tweede jaar vóór het overlijden een gunstige weerslag op het gemiddelde hebben, behalve in de overgangperiode, waarin de volgens de gecoördineerde wetten verrichte stortingen in aanmerking komen.

Voorbeelden van berekening.

Eerste voorbeeld :

Een gehuwd man heeft van zijn 20ste jaar gestort. Tot zijn 35^e jaar heeft hij jaarlijks 2 400 frank gestort. Op 36 jaar werden zijn stortingen tot 3 000 frank opgevoerd tot zijn 50^e jaar, op welke leeftijd zijn stortingen werden verhoogd tot 4 000 frank tot en met zijn 56^e jaar. Op zijn 57^e jaar stortte hij 3 200 frank. Hij sterft op 58 jaar en zijn echtgenote is even oud.

Gemiddelde voor de twee jaren vóór het overlijden :

$$\frac{4\,000 + 3\,200}{2} = 3\,600 \text{ frank.}$$

Fictief ouderdomspensioen van de man op 65-jarige leeftijd :

2 400 × 9,3048 =	...	...	F	22 332
+ 600 × 4,3003 =	...	...	+	2 580
+ 1 000 × 1,6753 =	...	...	+	1 675
— 800 × 0,7826 =	...	...	—	626
+ 400 × 0,6721 =	...	...	+	269
Totaal F				26 230

Aan de echtgenote toegekend overlevingspensioen :

$$26\,230 \times 0,4 = 10\,492 \text{ frank.}$$

Tweede voorbeeld :

Een gehuwd man stort vanaf 30-jarige leeftijd. Van zijn 30e tot en met zijn 48e jaar stort hij jaarlijks 2 400 frank;

de 49 à 52 ans inclus 3 000 francs, de 53 à 54 inclus 4 000 francs et décède à l'âge de 55 ans. Son épouse a son âge.

Moyenne des deux années précédant le décès :

$$\frac{4\,000 + 4\,000}{2} = 4\,000 \text{ francs.}$$

Pension de retraite fictive du mari à 65 ans :

$$\begin{array}{rcll} 2\,400 \times 5,8758 & = & \dots & \text{F } 14\,102 \\ + 600 \times 1,8222 & = & \dots & + 1\,093 \\ + 1\,000 \times 1,2654 & = & \dots & + 1\,265 \\ \hline \text{Total} & \dots & \text{F } & 16\,460 \end{array}$$

Pension de survie attribuée à l'épouse :

$$16\,460 \times 0,4 = 6\,584 \text{ francs.}$$

Troisième exemple :

Un homme marié a une femme du même âge que le sien; il cotise à partir de l'âge de 25 ans. Il verse annuellement : de 25 à 40 ans, 3 000 francs, de 41 à 58 ans, 3 200 francs, à 59 ans 4 000 francs. Il décède à l'âge de 60 ans.

Il est remboursé à la veuve sans intérêt :

$$4\,000 \text{ francs} - 3\,200 \text{ francs} = 800 \text{ francs.}$$

Moyenne des deux années précédentes : 3 200 francs.

Pension de retraite fictive du mari à 65 ans :

$$\begin{array}{rcll} 3\,000 \times 7,4476 & = & \dots & \text{F } 22\,343 \\ + 200 \times 3,2102 & = & \dots & + 642 \\ \hline \text{Total} & \dots & \text{F } & 22\,985 \end{array}$$

Pension de survie octroyée à la veuve :

$$22\,985 \times 0,4 = 9\,194 \text{ francs.}$$

2. Epoux d'âges inégaux.

Quand les époux sont d'âges inégaux le montant de la pension de survie s'obtient en multipliant la pension de survie à âges égaux par le quotient de la valeur du barème B, annexé à la loi, correspondant à l'âge du mari à son décès par la valeur du même barème correspondant à l'âge de la veuve au moment du décès de l'époux.

Exemples de calcul.

Premier exemple :

Soit le même que le premier exemple du cas à âges égaux, mais la veuve n'a que 54 ans au moment du décès de son mari.

Pension de survie à âges égaux : 10 492 francs (voir calcul premier exemple âges égaux).

Pension de survie de la veuve de 54 ans :

$$\begin{array}{l} 10\,492 \text{ francs} \times \frac{13,9680 \text{ (valeur 58 ans, barème B)}}{15,3750 \text{ (valeur 54 ans, barème B)}} \\ = 10\,492 \text{ francs} \times 0,9084 = 9\,531 \text{ francs.} \end{array}$$

Deuxième exemple :

Soit le même que le deuxième exemple du cas âges égaux, mais la veuve a 60 ans au moment du décès de son mari.

van zijn 49e tot en met zijn 52e, 3 000 frank; van zijn 53e tot en met zijn 54e, 4 000 frank, en op zijn 55e jaar sterft hij. Zijn echtgenote is even oud.

Gemiddelde voor de twee jaren vóór het overlijden :

$$\frac{4\,000 + 4\,000}{2} = 4\,000 \text{ frank.}$$

Fictief ouderdomspensioen van de man op 65-jarige leeftijd :

$$\begin{array}{rcll} 2\,400 \times 5,8758 & = & \dots & \text{F } 14\,102 \\ + 600 \times 1,8222 & = & \dots & + 1\,093 \\ + 1\,000 \times 1,2654 & = & \dots & + 1\,265 \\ \hline \text{Totaal} & \dots & \text{F } & 16\,460 \end{array}$$

Aan de echtgenote toegekend overlevingspensioen :

$$16\,460 \times 0,4 = 6\,584 \text{ frank.}$$

Derde voorbeeld :

Een gehuwd man heeft een echtgenote van dezelfde leeftijd als de zijne; hij stort zijn bijdrage vanaf de leeftijd van 25 jaar. Per jaar stort hij : van 25 tot 40 jaar, 3 000 frank; van 41 tot 58, 3 200 frank; op 59-jarige leeftijd, 4 000 frank. Hij overlijdt op 60-jarige leeftijd.

Aan de weduwe wordt zonder rente terugbetaald :

$$4\,000 \text{ frank} - 3\,200 \text{ frank} = 800 \text{ frank.}$$

Gemiddelde van de vorige twee jaren : 3 200 frank.

Fictief ouderdomspensioen van de man op 65-jarige leeftijd :

$$\begin{array}{rcll} 3\,000 \times 7,4476 & = & \dots & \text{F } 22\,343 \\ + 200 \times 3,2102 & = & \dots & + 642 \\ \hline \text{Totaal} & \dots & \text{F } & 22\,985 \end{array}$$

Aan de weduwe toegekend overlevingspensioen :

$$22\,985 \times 0,4 = 9\,194 \text{ frank.}$$

2. Echtgenoten wier leeftijd verschilt.

Wanneer de echtgenoten van ongelijke leeftijd zijn, wordt het bedrag van het overlevingspensioen bepaald door het overlevingspensioen voor gelijke leeftijd te vermenigvuldigen met het quotiënt van de volgende deling : de waarde van de bij de wet gevoegde schaal B, die overeenkomt met de leeftijd van de echtgenoot bij zijn overlijden, door de waarde van dezelfde schaal, die overeenkomt met de leeftijd van de weduwe op het ogenblik van het overlijden van de echtgenoot.

Voorbeelden van berekening.

Eerste voorbeeld :

Hetzelfde geval als in het eerste voorbeeld met gelijke leeftijden, met dit verschil, dat de weduwe slechts 54 jaar oud is op het ogenblik van het overlijden van de echtgenoot.

Overlevingspensioen op gelijke leeftijden : 10 492 frank (zie berekening bij eerste voorbeeld, gelijke leeftijd).

Overlevingspensioen van de weduwe op 54-jarige leeftijd :

$$\begin{array}{l} 10\,492 \text{ frank} \times \frac{13,9680 \text{ (waarde 58 jaar, schaal B)}}{15,3750 \text{ (waarde 54 jaar, schaal B)}} \\ = 10\,492 \times 0,90484 = 9\,531 \text{ frank.} \end{array}$$

Tweede voorbeeld :

Hetzelfde geval als in het tweede voorbeeld (geval van gelijke leeftijd), met dit verschil, dat de weduwe 60 jaar is op de datum van het overlijden van de echtgenoot.

Pension de survie à âges égaux : 6 584 francs (voir calcul deuxième exemple, âges égaux).

Pension de survie de la veuve de 60 ans :

$$6\,584 \text{ francs} \times \frac{15,0321 \text{ (valeur 55 ans, barème B)}}{13,2312 \text{ (valeur 60 ans, barème B)}} = 6\,584 \text{ francs} \times 1,1361 = 7\,480 \text{ francs.}$$

Pension de retraite ayant pris cours au moment du décès.

Si le mari bénéficie déjà d'une pension de retraite au moment de son décès et que son épouse a le même âge que lui la pension de survie est alors égale à 40 % de la pension de retraite qui était octroyée. Si les époux sont d'âges inégaux la règle qui régit ces cas est d'application.

3. Arrêt des versements depuis un an :

La pension de survie est égale à 40 % de la pension de retraite acquise par le mari au moment de son décès :

a) quand ce dernier a interrompu ses versements depuis un an au moins au moment de son décès c'est-à-dire qu'il n'a effectué aucun versement normal ou suffisant au cours de l'année qui précède son décès;

b) quand après avoir interrompu ses versements pendant plus d'un an il décède au cours des deux années qui suivent la reprise des versements. Les sommes versées depuis la reprise des versements sont remboursées sans intérêt à sa veuve.

Exemples de calcul.

Premier exemple :

Un homme marié a cotisé à l'assurance libre (ou complémentaire) dès ses 20 ans. De 20 à 34 ans il a versé annuellement 3 000 francs. De 35 à 50 ans il a versé 4 000 francs. Il ne verse rien l'année de ses 51 ans et décède à l'âge de 52 ans.

Pension de retraite au décès :

$$\begin{array}{rcll} 3\,000 \times 9,3048 = & \dots & \dots & F \quad 27\,914 \\ + 1\,000 \times 4,5416 = & \dots & \dots & + 4\,542 \\ - 4\,000 \times 1,5338 = & \dots & \dots & - 6\,135 \\ \hline \text{Total} \dots & \dots & F & 26\,321 \end{array}$$

Pension de survie allouée à la veuve du même âge :

$$26\,321 \text{ francs} \times 0,4 = 10\,528 \text{ francs.}$$

Deuxième exemple :

Un homme marié a cotisé à l'assurance libre (ou complémentaire) dès l'âge de 25 ans. Il a versé annuellement 3 000 francs de 25 à 30 ans inclus et 4 000 francs de 31 à 42 ans inclus. A 43 et 44 ans il ne verse rien. A 45 ans il verse 4 000 francs et a versé 2 000 francs l'année suivante quand survient son décès (46 ans).

Pension de retraite au décès :

$$\begin{array}{rcll} 3\,000 \times 7,4476 = & \dots & \dots & F \quad 22\,343 \\ + 1\,000 \times 5,5910 = & \dots & \dots & + 5\,591 \\ - 4\,000 \times 2,8249 = & \dots & \dots & - 11\,300 \\ \hline \text{Total} \dots & \dots & F & 16\,634 \end{array}$$

Pension de survie (âges égaux) :

$$16\,634 \text{ francs} \times 0,4 = 6\,654 \text{ francs.}$$

Overlevingspensioen op gelijke leeftijd : 6 584 frank (zie berekening 2e voorbeeld, gelijke leeftijd).

Overlevingspensioen weduwe van 60 jaar :

$$6\,584 \text{ frank} \times \frac{15,0321 \text{ (waarde 55 jaar, schaal B)}}{13,2312 \text{ (waarde 60 jaar, schaal B)}} = 6\,584 \text{ frank} \times 1,1361 = 7\,480 \text{ frank.}$$

Ouderdomspensioen dat ingaat op het ogenblik van het overlijden.

Indien de echtgenoot reeds een overlevingspensioen geniet op het ogenblik van zijn overlijden en zijn echtgenote dezelfde leeftijd heeft als hij, is het overlevingspensioen gelijk aan 40 % van het toegekende ouderdomspensioen. Indien de echtgenoten van ongelijke leeftijd zijn, wordt de voor deze gevallen geldende regel toegepast.

3. Stopzetting van de stortingen sedert een jaar :

Het overlevingspensioen is gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen dat aan de echtgenoot werd uitbetaald op het ogenblik van zijn overlijden

a) wanneer deze laatste bij zijn overlijden zijn stortingen op zijn minst sedert één jaar had onderbroken, d.w.z. dat hij gedurende het jaar voorafgaande aan zijn overlijden geen enkele normale of toereikende storting heeft verricht;

b) wanneer hij, na zijn stortingen gedurende meer dan één jaar te hebben onderbroken, overlijdt in de loop van de twee jaren volgend op de hervatting van de stortingen. De sedert de hervatting van de stortingen gestorte bedragen worden zonder interest aan de weduwe terugbetaald.

Voorbeelden van berekening.

Eerste voorbeeld :

Een gehuwd man heeft sedert zijn 20 jaar tot de vrijwillige (of aanvullende) verzekering bijgedragen. Van 20 tot 34 jaar heeft hij jaarlijks 3 000 frank gestort. Van 35 tot 50 storte hij 4 000 frank. Gedurende het jaar waarin hij 51 wordt heeft hij niets gestort, en hij overlijdt op de leeftijd van 52 jaar.

Ouderdomspensioen bij het overlijden :

$$\begin{array}{rcll} 3\,000 \times 9,3048 = & \dots & \dots & F \quad 27\,914 \\ + 1\,000 \times 4,5416 = & \dots & \dots & + 4\,542 \\ - 4\,000 \times 1,5338 = & \dots & \dots & - 6\,135 \\ \hline \text{Totaal} \dots & \dots & F & 26\,321 \end{array}$$

Overlevingspensioen aan de weduwe van dezelfde leeftijd toegekend :

$$26\,321 \text{ frank} \times 0,4 = 10\,528 \text{ frank.}$$

Tweede voorbeeld :

Een gehuwd man heeft sedert zijn 25-jarige leeftijd bijgedragen gestort voor de vrijwillige (of aanvullende) verzekering. Hij heeft jaarlijks 3 000 frank gestort vanaf 25 jaar tot en met 30 jaar, en 4 000 frank vanaf 31 jaar tot en met 42 jaar. Op 43-jarige en 44-jarige leeftijd stort hij niets. Op 45-jarige leeftijd stort hij 4 000 frank, en het jaar daarop, als hij overlijdt, heeft hij 2 000 frank gestort.

Ouderdomspensioen bij het overlijden :

$$\begin{array}{rcll} 3\,000 \times 7,4476 = & \dots & \dots & F \quad 22\,343 \\ + 1\,000 \times 5,5910 = & \dots & \dots & + 5\,591 \\ - 4\,000 \times 2,8249 = & \dots & \dots & - 11\,300 \\ \hline \text{Totaal} \dots & \dots & F & 16\,634 \end{array}$$

Overlevingspensioen (gelijke leeftijden) :

$$16\,634 \text{ frank} \times 0,4 = 6\,654 \text{ frank.}$$

Il est en outre remboursé à la veuve sans intérêt :

$$4\,000 + 2\,000 = 6\,000 \text{ francs.}$$

Dans ces cas les règles d'âges des époux sont également d'application pour le calcul de la survie.

Païement.

La pension de survie est payable à la veuve de l'assuré le premier jour du mois qui suit le décès de l'assuré.

Elle est due par douzièmes mensuellement.

B. — Destination du capital
constitutif de la pension de survie constitué
par des assurés célibataires, veufs ou divorcés.

1. *Décès de l'assuré avant l'entrée en jouissance de la pension de retraite.*

a) Assurance libre :

Le capital constitué est versé au Fonds de péréquation prévu à l'article 14.

b) Assurance complémentaire :

Le capital constitué est versé soit à la personne physique ou morale désignée par l'intéressé, soit aux descendants légitimes, naturels ou adoptifs, soit aux ascendants et à défaut au Fonds de péréquation.

Exemple :

Un homme cotise dès ses 20 ans. Il verse annuellement 2 400 francs de 20 à 30 ans et 4 000 francs de 31 à 40 ans. Il décède à 40 ans étant veuf (divorcé ou célibataire).

Calcul de la retraite fictive :

$$\begin{array}{rcll} 2\,400 \times 9,3048 = & \dots & \dots & F \quad 22\,332 \\ + 1\,600 \times 5,5910 = & \dots & \dots & \dots + 8\,946 \\ & & & \hline & & & F \quad 31\,278 \end{array}$$

Pension de survie à âges égaux :

$$31\,278 \text{ francs} \times 0,4 = 12\,511 \text{ francs.}$$

a) Assurance libre :

Il est versé au Fonds de péréquation :

$$12\,511 \text{ francs} \times 19,4710 = 243\,602 \text{ francs.}$$

b) Assurance complémentaire :

Il est versé à la personne physique ou morale désignée par l'intéressé, ou à ses descendants ou ascendants ou à défaut au Fonds de péréquation :

$$12\,511 \text{ francs} \times 19,4710 = 243\,602 \text{ francs.}$$

2. *L'assuré entre en jouissance de la pension de retraite.*

Il s'agit ici d'une innovation en matière de pension. Le pensionné peut cumuler, à sa demande, la pension de retraite et la pension de survie.

Le capital constitutif de la pension de survie peut être converti en pension de retraite au profit de l'assuré libre ou complémentaire. Cet avantage est ajouté à la pension de retraite normale.

L'assuré complémentaire qui n'entend pas jouir de cet avantage peut transférer le capital constitutif de la pension

Daarenboven wordt aan de weduwe, zonder interest :

$$4\,000 + 2\,000 = 6\,000 \text{ frank terugbetaald.}$$

In deze gevallen is de regeling inzake de leeftijd van de echtgenoten ook toepasselijk voor de berekening van de overleving.

Betaling.

Het overlevingspensioen is betaalbaar aan de weduwe van de verzekerde de eerste dag van de maand na het overlijden van de verzekerde.

Het is maandelijks in twaalfden verschuldigd.

B. — Bestemming van het kapitaal bestemd tot vorming van het overlevingspensioen waartoe werd bijgedragen door verzekerden die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden zijn.

1. *Overlijden van de verzekerde vóór het in genot treden van het ouderdomspensioen.*

a) Vrijwillige verzekering :

Het gevormde kapitaal wordt in het in artikel 14 bepaalde Herwaarderingsfonds gestort.

b) Aanvullende verzekering.

Het gevormde kapitaal wordt gestort aan de door de betrokkene aangewezen natuurlijke of rechtspersoon of aan de wettige, natuurlijke of aangenomen descendenten of, zo er geen descendenten zijn, aan het Herwaarderingsfonds.

Voorbeeld :

Een man stort bijdragen sedert zijn 20-jarige leeftijd. Hij betaalt jaarlijks 2 400 frank vanaf 20 jaar tot zijn 30^e jaar, en 4 000 frank vanaf 31 tot en met 40 jaar. Hij overlijdt op 40-jarige leeftijd als weduwnaar (uit de echt gescheiden of ongehuwde persoon).

Berekening van het fictieve ouderdomspensioen :

$$\begin{array}{rcll} 2\,400 \times 9,3048 = & \dots & \dots & F \quad 22\,332 \\ + 1\,600 \times 5,5910 = & \dots & \dots & \dots + 8\,946 \\ & & & \hline & & & F \quad 31\,278 \end{array}$$

Overlevingspensioen op gelijke leeftijden :

$$31\,278 \text{ frank} \times 0,4 = 12\,511 \text{ frank.}$$

a) Vrijwillige verzekering :

Wordt in het Herwaarderingsfonds gestort :

$$12\,511 \text{ frank} \times 19,4710 = 243\,602 \text{ frank.}$$

b) Aanvullende verzekering :

Er wordt gestort aan de natuurlijke of rechtspersoon aangewezen door de betrokkene, of aan zijn descendenten of ascendenten, of zo er geen zijn, aan het Herwaarderingsfonds :

$$12\,511 \text{ frank} \times 19,4710 = 243\,602 \text{ frank.}$$

2. *De verzekerde treedt in het genot van het ouderdomspensioen.*

Het betreft hier een nieuwigheid inzake pensioenen. De gepensioneerde kan op zijn verzoek het ouderdomspensioen cumuleren met het overlevingspensioen.

Het kapitaal tot de vorming van het overlevingspensioen kan worden omgezet in een ouderdomspensioen ten voordele van de vrijwillig of aanvullend verzekerde. Dat voordeel wordt bij het normaal ouderdomspensioen gevoegd.

De aanvullende verzekerde die niet in het genot van dit voordeel wenst te treden, kan het kapitaal met het oog op

de survie soit à la personne physique ou morale désignée par lui, soit à ses descendants légitimes, naturels ou adoptifs et à leur défaut au Fonds de péréquation.

La femme ayant épousé l'assuré libre pensionné qui aura demandé le cumul des deux avantages ne pourra plus prétendre à une pension de survie lors du décès de son conjoint.

Le calcul de cet avantage s'effectue par l'application à la pension de retraite des coefficients du barème C annexé à la loi.

Exemple :

Un homme cotise dès ses 20 ans. Il verse annuellement 2 000 francs de 20 à 30 ans inclus et 4 000 francs de 31 ans à son départ en pension.

a) Pension de retraite à 65 ans :

$$\begin{array}{rcll} 2\,000 \times 9,3048 = & \dots & \dots & F \quad 18\,610 \\ + 2\,000 \times 5,5910 = & \dots & \dots & \dots \quad 11\,182 \\ \hline \text{Totaal} \dots & \dots & F & 29\,792 \end{array}$$

Complément de pension de retraite :

$$29\,792 \text{ francs} \times 0,2155 \\ (\text{coefficient 65 ans, barème C}) = 6\,420 \text{ francs.}$$

La pension de retraite est égale à :

$$29\,792 \text{ francs} + 6\,420 \text{ francs} = 36\,212 \text{ francs.}$$

b) Il part en pension à 62 ans :

Pension de retraite 62 ans :

$$\begin{array}{l} [29\,792 - (4\,000 \times 0,2667)] \\ \times 0,7769 = (29\,792 - 1\,067) \times 0,7769 = 22\,316 \text{ francs.} \end{array}$$

Complément de pension de retraite :

$$22\,316 \text{ francs} \times 0,1942 \\ (\text{coefficient 62 ans, barème C}) = 4\,334 \text{ francs.}$$

La pension de retraite totale est égale à :

$$22\,316 \text{ francs} + 4\,334 \text{ francs} = 26\,650 \text{ francs.}$$

c) Dans le cas de l'assuré complémentaire ne réclamant pas le complément de retraite, il sera versé à son décès à la personne physique ou morale qu'il aura désignée ou à ses descendants, le capital constitutif de survie calculé de la façon suivante :

Pension de retraite 65 ans : 29 792 francs.

Pension de survie âges égaux :

$$29\,792 \text{ francs} \times 0,4 = 11\,917 \text{ francs.}$$

Capital constitutif.

S'il décède à 65 ans :

$$11\,917 \text{ francs} \times 11,3148 \\ (\text{coefficient 65 ans, barème B}) = 134\,838 \text{ francs.}$$

S'il décède à 70 ans :

$$11\,917 \text{ francs} \times 9,3439 \\ (\text{coefficient 70 ans, barème B}) = 111\,351 \text{ francs.}$$

de la formation van een overlevingspensioen overdragen, hetzij op de door hem aangewezen natuurlijke of rechtspersoon, hetzij op zijn wettige, natuurlijke of aangenomen descendenten en, zo er geen zijn, aan het Herwaarderingsfonds.

De vrouw, die gehuwd is met een gepensioneerd vrijwillig verzekerde die de cumulatie van deze twee voordelen heeft aangevraagd, zal bij het overlijden van haar echtgenoot geen aanspraken op een overlevingspensioen meer kunnen doen gelden.

De berekening van dit voordeel geschiedt door de coëfficiënten van de bij de wet gevoegde schaal C toe te passen op het overlevingspensioen.

Voorbeeld :

Een man verricht storting van sedert zijn 20^e jaar. Hij stort ieder jaar 2 000 frank van 20 tot en met 30 jaar, en 4 000 frank vanaf 31 jaar tot zijn pensionering.

a) Ouderdomspensioen op 65 jaar :

$$\begin{array}{rcll} 2\,000 \times 9,3048 = & \dots & \dots & F \quad 18\,610 \\ + 2\,000 \times 5,5910 = & \dots & \dots & \dots \quad 11\,182 \\ \hline \text{Totaal} \dots & \dots & F & 29\,792 \end{array}$$

Aanvullend ouderdomspensioen :

$$29\,792 \text{ frank} \times 0,2155 \\ (\text{coëfficiënt 65 jaar, schaal C}) = 6\,420 \text{ frank.}$$

Het ouderdomspensioen is gelijk aan :

$$29\,792 \text{ frank} + 6\,420 \text{ frank} = 36\,212 \text{ frank.}$$

b) Hij gaat met pensioen op 62 jaar :

Ouderdomspensioen op 62 jaar :

$$\begin{array}{l} [29\,792 - (4\,000 \times 0,2667)] \\ \times 0,7769 = (29\,792 - 1\,067) \times 0,7769 = 22\,316 \text{ frank.} \end{array}$$

Aanvullend ouderdomspensioen :

$$22\,316 \text{ frank} \times 0,1942 \\ (\text{coëfficiënt 62 jaar, schaal C}) = 4\,334 \text{ frank.}$$

Het ouderdomspensioen bedraagt in totaal :

$$22\,316 \text{ frank} + 4\,334 \text{ frank} = 26\,650 \text{ frank.}$$

c) Geldt het een persoon met een aanvullende verzekering, die niet om het aanvullend ouderdomspensioen verzoekt, dan wordt bij zijn overlijden aan de door hem aangeduide natuurlijke of rechtspersoon of aan zijn afstammelingen, het gekapitaliseerde overlevingspensioen uitgekeerd, overeenkomstig de volgende berekening :

Ouderdomspensioen op 65 jaar : 29 792 frank.

Overlevingspensioen voor gelijke leeftijden :

$$29\,792 \text{ frank} \times 0,4 = 11\,917 \text{ frank.}$$

Gekapitaliseerd bedrag.

Indien hij overlijdt op 65 jaar :

$$11\,917 \text{ frank} \times 11,3148 \\ (\text{coëfficiënt 65 jaar, schaal B}) = 134\,838 \text{ frank.}$$

Indien hij overlijdt op 70 jaar :

$$11\,917 \text{ frank} \times 9,3439 \\ (\text{coëfficiënt 70 jaar, schaal B}) = 111\,351 \text{ frank.}$$

Art. 11.

Un commissaire estime qu'il serait préférable de dire que la pension de survie prend cours plutôt que d'employer le mot « payable ».

Réponse :

De multiples controverses sont nées à propos de la date de prise de cours de la pension de survie dans nos régimes obligatoires. C'est pour cette raison que dans le présent projet on emploie le terme « payable ».

*
**

Des commissaires demandent pourquoi la pension de survie n'est due que si le décès de l'assuré survient deux ans après le premier versement alors que dans les autres régimes de pension, ce délai est d'un an.

L'un d'eux insiste pour qu'on adopte le délai d'un an pour la pension « assuré libre » proprement dite, le délai de deux ans étant maintenu pour la pension complémentaire.

Réponse :

Le stage de deux ans a été prévu pour éviter des spéculations trop faciles dans le système de capitalisation.

*
**

Un commissaire estime qu'il faudrait prévoir une indemnité d'adaptation pour la veuve.

Réponse :

Le régime de l'assurance libre étant basé sur la capitalisation, il est impossible de prévoir une indemnité d'adaptation; la pension de survie est due à la veuve de l'assuré quelle que soit son activité ou ses revenus et le reste même en cas de remariage.

*
**

L'article 11 est adopté à l'unanimité.

Art. 12.

Un commissaire demande que le capital constitutif de la pension de survie puisse également être versé aux ascendants et suggère que les 1° et 2°, § 2, soient amendés en conséquence en remplaçant les mots : « aux ascendants légitimes, naturels ou adoptifs », par les mots : « à ses héritiers ». Il propose en outre que le moment du paiement de ce capital, soit précisé.

Réponse :

Suite à cette intervention l'amendement suivant est introduit et adopté à l'unanimité.

Remplacer le § 2 de cet article par le texte suivant :

« § 2. Pour les assurés célibataires, veufs ou divorcés ayant effectué des versements en vertu de l'article 3, § 2, le capital constitutif de la pension de survie prévue à l'article 11 reçoit la destination suivante :

» 1° si l'assuré décède avant d'être entré en jouissance de la pension complémentaire de retraite, ce capital est versé à la personne physique ou morale désignée par l'intéressé ou, en l'absence de pareille destination, aux descen-

Art. 11.

Een lid meent dat het verkieslijk ware geweest te vermelden dat het overlevingspensioen ingaat, in plaats van het woord « betaalbaar » te gebruiken.

Antwoord :

Talrijke betwistingen zijn gerezen naar aanleiding van de datum, waarop in onze verplichte pensioenregelingen het pensioen ingaat. Daarom wordt in dit ontwerp het woord « betaalbaar » gebruikt.

*
**

Leden van de Commissie vragen waarom het overlevingspensioen slechts verschuldigd is indien het overlijden van de verzekerde zich ten minste twee jaar na de eerste storting voordoet, terwijl in de andere pensioenregelingen deze termijn één jaar bedraagt.

Een van hen vraagt met nadruk dat de termijn van één jaar zou aangenomen worden voor het eigenlijke pensioen van « vrijwillig verzekerde », terwijl de termijn van twee jaar zou gehandhaafd blijven voor het aanvullend pensioen.

Antwoord :

De proeftijd van twee jaar werd ingevoerd om speculaties te vermijden, die in een kapitalisatiestelsel maar al te gemakkelijk zijn.

*
**

Een lid is van mening dat men voor de weduwe in een aanpassingsvergoeding moet voorzien.

Antwoord :

De regeling van de vrijwillige verzekering steunt op de kapitalisatie. Het is derhalve onmogelijk in een aanpassingsvergoeding te voorzien : het overlevingspensioen is aan de weduwe van de verzekerde verschuldigd, welke ook haar bezigheid, haar inkomsten en dies meer zij, zelfs na een nieuw huwelijk.

*
**

Artikel 11 wordt eenparig goedgekeurd.

Art. 12.

Een lid wenst dat het kapitaal tot vorming van het overlevingspensioen ook kan worden uitgekeerd aan de ascendenten en stelt voor § 2, 1° en 2°, dienovereenkomstig te amenderen door de woorden : « aan de wettige, natuurlijke of aangenomen descendenten », te vervangen door : « aan zijn erfgenamen », verder dat het tijdstip van de uitbetaling van dat kapitaal nader wordt bepaald.

Antwoord :

Ingevolge deze opmerkingen wordt volgend amendement ingediend en eenparig aangenomen.

Paragraaf 2 van dit artikel vervangen door volgende tekst :

« § 2. Voor de verzekerden die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden zijn en stortingen verricht hebben bij toepassing van artikel 3, § 2, krijgt het kapitaal tot vestiging van het overlevingspensioen waarin artikel 11 voorziet, volgende bestemming :

» 1° indien de verzekerde overlijdt vooraleer het aanvullend ouderdomspensioen te genieten, wordt het kapitaal gestort aan de door de betrokkene aangewezen natuurlijke of rechtspersoon of, zo dergelijke persoon niet is aange-

dants légitimes, naturels ou adoptifs, aux ascendants ou, à leur défaut, au Fonds de péréquation visé à l'article 14;

» 2° si l'assuré entre en jouissance de sa pension complémentaire de retraite, ce capital peut, à sa demande, être, soit converti en pension à son profit conformément au barème C annexé à la présente loi, soit, après son décès, transféré à la personne physique ou morale désignée par l'intéressé ou, en l'absence de pareille destination, aux descendants légitimes, naturels ou adoptifs ou, à leur défaut, au Fonds de péréquation visé à l'article 14. »

Le terme « héritiers » est à rejeter parce que l'expérience a prouvé que l'obligation de rechercher ceux-ci entraîne des dépenses administratives parfois largement supérieures au montant des sommes à verser.

Un membre juge dangereux la faculté laissée à l'assuré libre isolé de convertir à son profit le capital constitutif de la pension de survie car cela risque de laisser la veuve sans moyens de subsistance en cas de remariage.

Réponse :

Le Ministre et plusieurs membres font observer que l'hypothèse avancée sera l'exception et qu'il n'y a, par conséquent, pas lieu de supprimer une disposition qui avantage les assurés.

**

A la demande d'un troisième membre, il est précisé que par « personne morale » il faut entendre une œuvre, une institution privée ou publique quelconque.

L'article 12 amendé est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE V.

Le chapitre V traite de la péréquation des pensions, du Fonds qui doit l'assurer et de son financement.

La péréquation des pensions.

C'est là une amélioration importante en matière de pensions des assurés libres et un alignement sur ce qui est déjà pratiqué dans les régimes obligatoires.

La péréquation va conserver aux pensions produites par les versements, le pouvoir d'achat que ceux-ci avaient au moment où ils ont été effectués. En fait, c'est une équitable indexation de l'effort de prévoyance.

Tant les pensions en cours qu'en formation sont liées aux fluctuations de l'indice des prix de détail et les tarifs et barèmes annexés au projet qui servent de base à leur calcul sont eux, rattachés à l'indice 110 au 1er janvier 1962.

L'augmentation et la diminution s'effectuent chaque fois que l'indice monte ou descend de 2,75 points par rapport au chiffre pivot précédant et elles sont fixées à 2,50 % des montants rattachés à l'indice 110.

Elles interviennent le deuxième mois qui suit la fin de la période bimestrielle pendant laquelle l'indice a atteint constamment le chiffre pivot supérieur ou inférieur.

L'indexation s'opère par le rattachement constant à l'indice 110 des pensions constituées par les versements au moment où ils sont effectués et l'application à la somme de

wezen, aan de wettige, natuurlijke of aangenomen descendanten, aan de ascendenten of, zo er geen zijn, aan het in artikel 14 bedoelde Herwaarderingsfonds.

» 2° indien de verzekerde in het genot treedt van zijn aanvullend ouderdomspensioen, kan dat kapitaal op zijn verzoek hetzij worden omgezet in een pensioen te zijnen voordele overeenkomstig de bij deze wet gevoegde schaal C, hetzij na zijn overlijden overgedragen worden aan de door de betrokkene aangewezen natuurlijke of rechtspersoon of, zo dergelijke persoon niet is aangewezen, aan de wettige, natuurlijke of aangenomen descendanten of, zo er geen zijn, aan het in artikel 14 bedoelde Herwaarderingsfonds. »

De term « erfgenamen » is te verwerpen daar uit de ervaring is gebleken dat de verplichting deze op te sporen administratiekosten ten gevolge heeft die soms heel wat hoger zijn dan de uit te keren bedragen.

Een lid acht het gevaarlijk dat aan de alleenstaande vrijwillig verzekerde de mogelijkheid wordt geboden om het kapitaal tot vestiging van het overlevingspensioen om te zetten in een pensioen te zijnen voordele, daar zulks bij een nieuw huwelijk het gevaar inhoudt dat de weduwe zonder bestaansmiddelen valt.

Antwoord :

De Minister en verscheidene leden wijzen erop dat de bedoelde onderstelling de uitzondering zal blijven en dat er bijgevolg geen reden is tot opheffing van een bepaling die de verzekerden bevoordeelt.

**

Op verzoek van een derde lid wordt nader verklaard dat onder « rechtspersoon » moet worden verstaan : enig werk, enige particuliere of openbare instelling.

Het gewijzigde artikel 12 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK V.

Hoofdstuk V handelt over de herwaardering van de pensioenen, over het Fonds dat hiervoor moet zorgen en over de financiering ervan.

Herwaardering der pensioenen.

Dit is een belangrijke verbetering inzake het pensioen van de vrijwillig verzekerden, en een aanpassing bij wat reeds gebruikelijk is in de verplichte regelingen.

De herwaardering zal voor de door de stortingen gevormde pensioenen de koopkracht bewaren die zij hadden toen die stortingen zijn verricht. Het is in feite een billijke koppeling aan het indexcijfer van de voorzorgsinspanning.

De lopende pensioenen alsmede die welke gevormd worden zijn aan de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen gekoppeld, en de bij het ontwerp gevoegde tarieven en schalen die als basis dienen voor de berekening ervan, worden gekoppeld aan het indexcijfer 110 op 1 januari 1962.

De verhoging of de vermindering geschieden telkens als het indexcijfer stijgt of daalt met 2,75 punten ten opzichte van het vorige referentiecijfer, en zij worden vastgesteld op 2,5 % van de aan het indexcijfer 110 gekoppelde bedragen.

Zij hebben plaats de tweede maand na het einde van de tweemaandelijksse periode tijdens welke het indexcijfer bestendig het hogere of lagere referentiecijfer bereikt heeft.

De koppeling aan het indexcijfer geschiedt door middel van de bestendige koppeling aan het indexcijfer 110 van de door de stortingen gevormde pensioenen, op het ogen-

celles-ci de la majoration due par l'augmentation de l'indice des prix de détail.

Il faut souligner que jamais les pensions constituées ne peuvent être inférieures au montant des tarifs selon lesquels elles ont été constituées ce qui signifie que lors de leur prise de cours les diverses pensions calculées en cours de formation sur base d'un indice supérieur à celui en vigueur à ce moment seront revues sur base de ce dernier.

Exemple :

Majorations constantes de l'indice.

Quelqu'un cotise en 1962 alors qu'il a 30 ans et verse annuellement 3 000 francs jusqu'à 65 ans. En 1963 l'indice est à 112,75, en 1970 il passe à 115,50, en 1980 à 118,25 et en 1990 à 121.

Pour la simplification des calculs il est supposé que l'augmentation intervient chaque fois le 1er janvier.

Coefficients des diverses majorations.

1962 : indice 110 = 1;

1963 : indice 112,75 :

$$1,025 \frac{(1 \times 102,5)}{1 \times 100}$$

1970 : indice 115,5 :

$$1,050 \frac{(1 \times 105)}{1 \times 100}$$

1980 : indice 118,25 :

$$1,075 \frac{(1 \times 107,5)}{1 \times 100}$$

1990 : indice 121 :

$$1,1 \frac{(1 \times 110)}{1 \times 100}$$

Pension de retraite.

1962 (30 ans), indice 110 :

Pension :

$$3\,000 \times (5,8758 - 5,5910) = 854 \text{ francs.}$$

1963 (31 ans) à 1969 (37 ans), indice 112,75 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times (5,5910 - 3,8416)}{1,025} = 5\,120 \text{ francs.}$$

Pension en 1969 :

$$(854 + 5\,120) \times 1,025 = 6\,123 \text{ francs.}$$

1970 (38 ans) à 1979 (47 ans), indice 115,50 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times (3,8416 - 1,9745)}{1,05} = 5\,334 \text{ francs.}$$

Pension en 1979 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334) \times 1,05 = 11\,873 \text{ francs.}$$

1980 (48 ans) à 1989 (57 ans), indice 118,25 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times (1,9745 - 0,6721)}{1,075} = 3\,634 \text{ francs.}$$

blik dat deze stortingen worden verricht, en door middel van de toevoeging aan dit totaal, van de wegens de stijging van het indexcijfer der kleinhandelsprijsen verschuldigde toeslag.

Wij moeten de nadruk leggen op het feit dat de gevormde pensioenen nooit lager mogen zijn dan het bedrag van de tarieven volgens welke zij gevormd worden, wat betekent dat, bij hun ingang, de verschillende pensioenen die tijdens hun vorming berekend werden op basis van een hoger indexcijfer dan dat van kracht op bedoeld tijdstip, herzien zullen worden op basis van dit laatste.

Voorbeeld :

Bestendige stijging van het indexcijfer.

Iemand stort bijdragen in 1962 als hij 30 jaar oud is en stort 3 000 frank jaarlijks tot zijn 65 jarige leeftijd. In 1963 bereikt het indexcijfer 112,75; in 1970, 115,50; in 1980, 118,25, en in 1990, 121.

Om de berekening eenvoudiger te maken wordt verondersteld dat de stijging telkens op 1 januari geschiedt.

Coëfficiënten van de verschillende stijgingen.

1963 : indexcijfer 110 = 1;

1963 : indexcijfer 112,75 :

$$1,025 \frac{(1 \times 102,5)}{1 \times 100}$$

1970 : indexcijfer 115,5 :

$$1,050 \frac{(1 \times 105)}{1 \times 100}$$

1980 : indexcijfer 118,25 :

$$1,075 \frac{(1 \times 107,5)}{1 \times 100}$$

1990 : indexcijfer 121 :

$$1,1 \frac{(1 \times 110)}{1 \times 100}$$

Ouderdomspensioen.

1962 (30 jaar), indexcijfer 110 :

Pensioen :

$$3\,000 \times (5,8758 - 5,5910) = 854 \text{ frank.}$$

1963 (31 jaar) tot 1969 (37 ans), indexcijfer 112,75 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times (5,5910 - 3,8416)}{1,025} = 5\,120 \text{ frank.}$$

Pensioen in 1969 :

$$(854 + 5\,120) \times 1,025 = 6\,123 \text{ frank.}$$

1970 (38 jaar) tot 1979 (47 jaar), indexcijfer 115,50 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times (3,8416 - 1,9745)}{1,05} = 5\,334 \text{ frank.}$$

Pensioen in 1979 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334) \times 1,05 = 11\,873 \text{ frank.}$$

1980 (48 jaar) tot 1989 (57 jaar), indexcijfer 118,25 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times (1,9745 - 0,6721)}{1,075} = 3\,634 \text{ frank.}$$

Pension en 1989 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,634) \times 1,075 \\ = 16\,063 \text{ francs.}$$

1990 (58 ans) à 1997 (65 ans), indice 121 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times 0,6721}{1,1} = 1\,833 \text{ francs.}$$

Pension de retraite à 65 ans :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,634 + 1\,833) \times 1,1 \\ = 18\,453 \text{ francs.}$$

Si l'indice était resté à 110 de 1962 à 1997 (année des 65 ans), la pension de survie aurait été de 17 627 francs.

Exemple :

Majorations et diminution de l'indice.

Soit le même, mais en 1990 l'indice est retombé à 115,5.

Divers coefficients.

1962 : indice 110 = 1.

1963 : indice 112,75 = 1,025.

1970 : indice 115,50 = 1,05.

1980 : indice 118,25 = 1,075.

1990 : indice 115,50 = 1,05.

Pension de retraite.

1962 (30 ans), indice 110 :

Pension :

$$3\,000 \times (5,8758 - 5,5910) = 854 \text{ francs.}$$

1963 (31 ans) à 1969 (37 ans), indice 112,75 :

$$\frac{3\,000 \times (5,5910 - 3,8416)}{1,025} = 5\,120 \text{ francs.}$$

Pension en 1969 :

$$(854 + 5\,120) \times 1,025 = 6\,123 \text{ francs.}$$

1970 (38 ans) à 1979 (47 ans), indice 115,50 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times (3,8416 - 1,9745)}{1,05} = 5\,334 \text{ francs.}$$

Pension en 1979 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334) \times 1,05 = 11\,873 \text{ francs.}$$

1980 (48 ans) à 1989 (57 ans), indice 118,75 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times (1,9745 - 0,6721)}{1,075} = 3\,634 \text{ francs.}$$

Pension en 1989 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,634) \times 1,075 \\ = 16\,063 \text{ francs.}$$

1990 (58 ans) à 1997 (65 ans), indice 115,50 :

Pension :

$$\frac{3\,000 \times 0,6721}{1,05} = 1\,920 \text{ francs.}$$

Pensioen in 1989 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,634) \times 1,075 \\ = 16\,063 \text{ frank.}$$

1990 (58 jaar) tot 1997 (65 jaar), indexcijfer 121 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times 0,6721}{1,1} = 1\,833 \text{ frank.}$$

Ouderdomspensioen op 65 jaar :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,634 + 1\,833) \times 1,1 \\ = 18\,453 \text{ frank.}$$

Indien het indexcijfer van 1962 tot 1957 (het jaar waarin de leeftijd van 65 jaar bereikt is) op 110 was blijven staan, zou het overlevingspensioen 17 627 frank bedragen.

Voorbeeld :

Stijging en daling van het indexcijfer.

Of hetzelfde, maar in 1990 daalt het indexcijfer opnieuw tot 115,5.

Verschillende coëfficiënten.

1962 : indexcijfer 110 = 1.

1963 : indexcijfer 112,75 = 1,025.

1970 : indexcijfer 115,50 = 1,05.

1980 : indexcijfer 118,25 = 1,075.

1990 : indexcijfer 115,50 = 1,05.

Ouderdomspensioen.

1962 (30 jaar), indexcijfer 110 :

Pensioen :

$$3\,000 \times (5,8758 - 5,5910) = 854 \text{ frank.}$$

1963 (31 jaar) tot 1969 (37 jaar), indexcijfer 112,75 :

$$\frac{3\,000 \times (5,5910 - 3,8416)}{1,025} = 5\,120 \text{ frank.}$$

Pensioen in 1969 :

$$(854 + 5\,120) \times 1,025 = 6\,123 \text{ frank.}$$

1970 (38 jaar) tot 1979 (47 jaar), indexcijfer 115,50 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times (3,8416 - 1,9745)}{1,05} = 5\,334 \text{ frank.}$$

Pensioen in 1979 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334) \times 1,05 = 11\,873 \text{ frank.}$$

1980 (48 jaar) tot 1989 (57 jaar), indexcijfer 118,75 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times (1,9745 - 0,6721)}{1,075} = 3\,634 \text{ frank.}$$

Pensioen in 1989 :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,634) \times 1,075 \\ = 16\,063 \text{ frank.}$$

1990 (58 jaar) tot 1997 (65 jaar), indexcijfer 115,50 :

Pensioen :

$$\frac{3\,000 \times 0,6721}{1,05} = 1\,920 \text{ frank.}$$

Pension à 65 ans.

L'indice en 1997 étant inférieur à celui qui a servi au calcul de la pension des versements effectués de 1980 à 1989 et le montant de la pension constituée ne pouvant être inférieur à celui selon lequel il a été constitué, il y a lieu de refaire le calcul de la période 1980/1989 sur base de l'indice 115,50 soit :

$$\frac{3\,000 \times (1,9745 - 0,6721)}{1,05} = 3\,721 \text{ francs.}$$

La pension de retraite à 65 ans devient alors :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,721 + 1\,920) \times 1,05 = 17\,796 \text{ francs.}$$

Bénéficiaires.

La péréquation ne joue qu'en assurance libre, l'assurance complémentaire en est exclue.

En bénéficient les Belges, les apatrides, les ressortissants des pays avec lesquels la Belgique a conclu une convention de réciprocité et les autres étrangers résidant en Belgique depuis cinq ans au moins.

Comme la pension, cet avantage peut être payé à l'étranger à ceux qui, remplissant les conditions précitées, ont effectué les versements d'assurance libre alors qu'ils étaient domiciliés en Belgique.

Fonds de péréquation.

Le Fonds de péréquation destiné à assurer l'indexation et l'adaptation aux circonstances économiques et démographiques prévu à l'article 17 est alimenté par :

1° l'intégralité du bénéfice de la gestion des fonds récoltés en assurance libre;

2° les capitaux constitutifs de la pension de survie des assurés libres décédés avant d'être entrés en jouissance de la pension de retraite et ceux des assurés complémentaires décédés avant l'entrée en jouissance de la pension de retraite non attribués à une personne physique ou morale, à des descendants ou ascendants.

Le Fonds de péréquation est géré par la Caisse générale d'épargne et de retraite.

Art. 13.

Un commissaire rappelant ce qu'il a dit à la discussion de l'article 2 estime que les étrangers ayant versé dans le cadre de l'assurance libre doivent pouvoir bénéficier de la péréquation et de la majoration même s'ils ont quitté la Belgique, leurs versements étant utilisés, comme ceux des nationaux, à alimenter le cas échéant, le Fonds de péréquation chargé de fournir les fonds pour payer ces avantages.

Réponse :

Comme il a été dit à l'article 2, il est normal que la péréquation des pensions ne soit dispensée qu'aux Belges et que cet avantage ne soit exporté que pour les nationaux d'un pays qui garantit un avantage similaire à nos propres ressortissants qui résident sur leur territoire.

Pensioen op 65 jaar.

Daar het indexcijfer in 1997 lager is dan dat hetwelk als basis is genomen voor de berekening van het pensioen, voor de stortingen die van 1980 tot 1989 zijn verricht, en daar het bedrag van het gevormde pensioen niet lager mag zijn dan dat volgens hetwelk het is gevormd, dient de berekening van de periode 1980/1989 op basis van het indexcijfer 115,50 opnieuw gedaan te worden :

$$\frac{3\,000 \times (1,9745 - 0,6721)}{1,05} = 3\,721 \text{ frank.}$$

Het ouderdomspensioen op 65-jarige leeftijd wordt dan :

$$(854 + 5\,120 + 5\,334 + 3\,721 + 1\,920) \times 1,05 = 17\,796 \text{ frank.}$$

Gerechtigden.

De perekwatie heeft slechts uitwerking in de vrijwillige verzekering, de aanvullende verzekering is daarvan uitgesloten.

Daarop hebben recht : de Belgische onderhorigen, de vaderlandlozen, de onderhorigen van de landen waarmede België een overeenkomst van wederkerigheid heeft gesloten en de andere vreemdelingen die sedert ten minste vijf jaar in België verblijven.

Evenals het pensioen mag dit voordeel worden uitgekeerd aan de vreemdeling die aan de bovengenoemde voorwaarden voldoet en de stortingen voor vrijwillige verzekering heeft verricht terwijl hij in België woonde.

Herwaarderingsfonds.

Het in artikel 17 bedoelde Herwaarderingsfonds, dat moet zorgen voor de koppeling aan het indexcijfer en de aanpassing aan de economische en demografische omstandigheden, wordt gestijfd door :

1° de gehele winst van het beheer van de gelden die voor de vrije verzekering geïnd zijn;

2° de kapitalen tot vorming van het overlevingspensioen der vrijwillig verzekerden die overleden zijn vooraleer in het genot van het ouderdomspensioen te treden en die van de aanvullend verzekerden, die overleden zijn vooraleer in het genot van het ouderdomspensioen te treden, welke kapitalen niet zijn toegekend aan een natuurlijke of rechtspersoon, aan descendanten of ascendenten.

Het Herwaarderingsfonds wordt beheerd door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Art. 13.

Een lid herinnert aan hetgeen hij bij de bespreking van artikel 2 heeft gezegd, en is van oordeel dat vreemdelingen, die voor de vrijwillige verzekering hebben gestort, het voordeel van de perekwatie en van de verhoging moeten kunnen genieten, ook als zij België hebben verlaten, daar hun bijdragen, net als die van de eigen landgenoten, worden gebruikt om eventueel het Herwaarderingsfonds te stijven dat belast is met het verstrekken van de gelden ter betaling van die voordelen.

Antwoord :

Zoals in artikel 2 is gezegd, is het normaal dat de perekwatie van de pensioenen uitsluitend aan de Belgen wordt voorbehouden en dat dit voordeel slechts mede wordt verleend aan onderhorigen van een land dat een soortgelijk voordeel toekent aan onze eigen landgenoten die daar verblijven.

Le Ministre marque son accord d'octroyer sous certaines conditions de résidence, le bénéfice de la péréquation aux étrangers.

L'amendement suivant est déposé et adopté à l'unanimité.

Remplacer le premier alinéa du § 3 par la disposition suivante :

« § 3. Les dispositions du présent article ne sont applicables qu'aux Belges, qu'aux ressortissants des pays avec lesquels la Belgique a conclu une convention de réciprocité et qu'aux personnes de nationalité étrangère et qui ont résidé en Belgique pendant cinq ans au moins. »

Un commissaire demande si le coefficient d'augmentation résultant de la dernière hausse de l'indice du coût de la vie sera appliqué à la pension des assurés libres calculée sur base de ce projet.

Réponse :

En vertu de la loi du 12 avril 1960, toutes les pensions sont à présent calculées sur base de l'indice 110. Le projet part de cet indice.

C'est au moment de l'entrée en vigueur de la loi qu'il y aura lieu de voir s'il faut appliquer un coefficient d'augmentation. Le cas échéant il sera appliqué à partir du 1er août 1962.

L'article 13 amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 14.

L'article 14 est adopté à l'unanimité.

Art. 15.

Un membre demande de quelle façon sera comblé le déficit éventuel du Fonds de péréquation.

Réponse :

Les articles 15 et 18 du projet énumèrent les ressources mises à la disposition du Fonds. Si celles-ci devaient se révéler insuffisantes, l'Etat prendrait le déficit à sa charge comme le prévoit d'ailleurs l'article 18.

La modification intervenue à l'article 12 nécessite d'ajouter « 2° » *in fine* du 2° de l'article 15.

L'article 15 amendé est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE VI.

Ce chapitre permet le cumul de la pension de retraite et/ou de survie d'assuré libre ou complémentaire avec les avantages accordés en vertu de dispositions légales et réglementaires concernant les pensions en général.

Il sort des ressources à prendre en considération dans les états de besoin auxquels l'octroi de certaines prestations sociales est subordonné, la pension de retraite et/ou de survie des assurés libres mais non celle des assurés complémentaires.

Il confère d'autre part au Roi le pouvoir de modifier, en raison de circonstances économiques ou démographiques, les tarifs et barèmes annexés au projet et met à charge du Fonds de péréquation l'augmentation des réserves mathématiques qui en découlerait.

De Minister verklaart zich akkoord om het voordeel van de péréquation aan de vreemdelingen toe te kennen onder bepaalde voorwaarden van verblijf.

Onderstaand amendement wordt eenparig aangenomen.

Het eerste lid van § 3 vervangen door wat volgt :

« § 3. Het bepaalde in dit artikel is slechts van toepassing op Belgen, op onderdanen van landen waarmede België een wederkerigheidsovereenkomst heeft gesloten en op personen van vreemde nationaliteit die ten minste vijf jaar in België hebben verbleven. »

Een commissielid vraagt of de verhogingscoëfficiënt, die voortvloeit uit de laatste stijging van het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud, toegepast zal worden op het pensioen van de vrijwillig verzekerden, berekend op basis van dit ontwerp.

Antwoord :

In toepassing van de wet van 12 april 1960, worden alle pensioenen thans berekend op basis van het indexcijfer 110. Het ontwerp gaat uit van dit indexcijfer.

Het is op het ogenblik dat de wet van kracht wordt dat men zal moeten nagaan of een verhogingscoëfficiënt moet worden toegepast. In voorkomend geval zal hij toegepast worden vanaf 1 augustus 1962.

Het geamendeerd artikel 13 wordt eenparig aangenomen.

Art. 14.

Artikel 14 wordt eenparig aangenomen.

Art. 15.

Een lid vraagt op welke wijze het eventueel tekort van het Herwaarderingsfonds zal gedekt worden.

Antwoord :

De artikelen 15 en 18 van het ontwerp sommen de middelen op die ter beschikking van het Fonds gesteld worden. Indien mocht blijken dat zij ontoereikend zijn, dan zou de Staat het tekort te zijnen laste nemen, zoals bepaald is in artikel 18.

Ten gevolge van de wijziging van artikel 12 moet het « 2° » *in fine* van het 2° van artikel 15 worden toegevoegd.

Het geamendeerde artikel 15 wordt eenparig goedgekeurd.

HOOFDSTUK VI.

Dit hoofdstuk staat de samenvoeging toe van het ouderdoms- en/of overlevingspensioen van vrijwillig of aanvullend verzekerde met de voordelen toegekend in toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de pensioenen in het algemeen.

Dit hoofdstuk sluit van de inkomsten die in aanmerking moeten worden genomen voor de vaststelling van de behoeftige toestand, waarvan de toekenning van bepaalde sociale voordelen afhankelijk wordt gemaakt, het ouderdoms- of/overlevingspensioen der vrijwillig verzekerden uit, echter niet dat van de aanvullend verzekerden.

Anderzijds kent het de Koning het recht toe om, wegens economische of demografische redenen, de bij het ontwerp gevoegde tarieven en schalen te wijzigen, en het legt ten laste van het Herwaarderingsfonds de verhoging van de wiskundige reserves die eruit zou voortvloeien.

Art. 16.

Un membre estime inéquitable, alors qu'il faut encourager la prévoyance, de faire un sort différent aux pensions et cotisations de l'assurance complémentaire en matière de dérogations de ressources à prendre en considération subordonnant l'octroi de certaines prestations sociales.

Réponse :

Les pensions de l'assurance complémentaire représentent des revenus réels. Ne pas en tenir compte dans l'état de besoin permettrait la dissimulation de ressources relativement importantes.

L'article 16 est adopté à l'unanimité.

Art. 17.

Adopté à l'unanimité.

CHAPITRE VII.

Le chapitre VII traite de l'administration et confère à la Caisse générale d'épargne et de retraite la gestion des régimes de pension d'assurance libre et d'assurance complémentaire.

Il confère au Roi le pouvoir d'en régler les modalités d'application et notamment de fixer le montant des pensions au-dessous duquel celles-ci sont rachetées d'office afin d'éviter des frais d'administration inutiles.

Il permet en outre aux bénéficiaires de la pension complémentaire de faire choix, au moment de l'ouverture du droit, entre la pension de retraite et de survie et le paiement en tout ou en partie de la valeur capitalisée des deux pensions.

Exemple :

Quelqu'un a cotisé à l'assurance complémentaire dès ses 15 ans. Il a versé annuellement 1 000 francs de 15 à 21 ans inclus, 2 000 francs de 22 à 30 ans inclus, 4 000 francs de 31 à 45 ans inclus et 6 000 francs de 46 à 65 ans.

Il aura le choix à 65 ans entre :

1° Pension de retraite à 65 ans :

1 000 × 11,5227 =	...	...	F	11 523
+ 1 000 × 8,5237 =	...	...	...	+ 8 524
+ 2 000 × 5,5910 =	...	...	...	+ 11 182
+ 2 000 × 2,2962 =	...	...	...	+ 4 592

Total F 35 821

Complément éventuel de pension de retraite (s'il est isolé) :

$$35\,821 \times 0,2155 = 7\,719 \text{ francs.}$$

Pension de retraite totale :

$$35\,821 + 7\,719 = 43\,540 \text{ francs.}$$

2° Rachat total de la valeur capitalisée soit :

$$35\,821 \text{ (pension de retraite)} \times 11,1606 \text{ (coefficient 65 ans, barème D)} = 399\,784 \text{ francs.}$$

Art. 16.

Een lid acht het onbillijk, aangezien men het zorgen voor de toekomst moet aanmoedigen, de pensioenen en bijdragen van de aanvullend verzekerde op een andere wijze te behandelen, inzake afwijking van de inkomsten die in aanmerking moeten worden genomen en waarvan de toekenning van bepaalde sociale voordelen afhankelijk is.

Antwoord :

De pensioenen van de aanvullende verzekering vormen werkelijke inkomsten. Wanneer, voor de behoeftige toestand, geen rekening daarmee wordt gehouden, zouden betrekkelijk grote inkomsten verborgen kunnen blijven.

Artikel 16 wordt eenparig goedgekeurd.

Art. 17.

Eenparig goedgekeurd.

HOOFDSTUK VII.

Hoofdstuk VII handelt over de administratie en belast de Algemene Spaar- en Lijfrentekas met het beheer van de pensioenregelingen voor de vrijwillige en de aanvullende verzekering.

Het verleent de Koning de bevoegdheid de nadere regelen van toepassing te bepalen en inzonderheid het bedrag van de pensioenen beneden hetwelk deze pensioenen ambtshalve worden afgekocht om nutteloze administratiekosten te vermijden.

Het biedt bovendien de gerechtigden op een aanvullingspensioen de mogelijkheid om, bij het ingaan van het recht, te kiezen tussen het ouderdoms- en overlevingspensioen en de gehele of gedeeltelijke betaling van de gekapitaliseerde waarde van de twee pensioenen.

Voorbeeld :

Iemand heeft vanaf zijn 15^e jaar storting voor de aanvullende verzekering gedaan. Hij heeft ieder jaar 1 000 frank gestort van 15 tot en met 21 jaar, 2 000 frank van 22 tot en met 30 jaar, 4 000 frank van 31 tot en met 45 jaar en 6 000 frank van 46 tot 65 jaar.

Op 65 jaar zal hij de keuze hebben tussen :

1° Ouderdomspensioen op 65 jaar :

1 000 × 11,5227 =	...	...	F	11 523
+ 1 000 × 8,5237 =	...	...	...	+ 8 524
+ 2 000 × 5,5910 =	...	...	...	+ 11 182
+ 2 000 × 2,2962 =	...	...	...	+ 4 592

Totaal F 35 821

Eventueel aanvullend ouderdomspensioen (indien hij ongehuwd is) :

$$35\,821 \times 0,2155 = 7\,719 \text{ frank.}$$

Volledig ouderdomspensioen :

$$35\,821 + 7\,719 = 43\,540 \text{ frank.}$$

2° Gehele afkoop van de gekapitaliseerde waarde :

$$35\,821 \text{ (ouderdomspensioen)} \times 11,1606 \text{ (coëfficiënt 65 jaar, schaal D)} = 399\,784 \text{ frank.}$$

3° Rachat partiel de la valeur capitalisée plus pension partielle proportionnelle à la valeur de rachat. Supposons 50 %.

a) Rachat à 399 784 : 2 = 199 892 francs + pension de retraite : 35 821 : 2 = 17 911 francs.

Dans ce cas, au décès de l'assuré, la veuve ne pourra prétendre qu'à une pension de survie de $17 911 \times 0,4 = 7 164$ francs, si les époux sont d'âges égaux au lieu de $35 821 \times 0,4 = 14 328$ francs.

b) Rachat : $399 784 : 2 = 199 892$ francs + pension de retraite totale de, s'il est isolé : $43 540 : 2 = 21 770$ francs.

Art. 18.

Un commissaire demande à charge de quel budget sera consentie l'intervention de l'Etat en cas d'insuffisance de capitaux dans le chef du Fonds de péréquation ?

Réponse :

A charge du budget de la Prévoyance Sociale ou du département qui aurait le contrôle de ce régime de pensions dans ses attributions.

**

Le même membre estime que ce serait une grave injustice de ne pas liquider aux ayants droit les arrérages de pension dus au décès du bénéficiaire. Cette disposition n'existe d'ailleurs dans aucune autre législation.

Réponse :

Cela ne signifie nullement que la Caisse générale d'épargne et de retraite ne paiera pas les sommes dues au bénéficiaire et pour éviter toute confusion il est proposé de supprimer les mots : « périodiquement et sans arrérages au décès », in fine du premier alinéa du paragraphe 5.

Ainsi amendé l'article 18 est adopté à l'unanimité.

**

CHAPITRE VIII.

Le chapitre VIII qui règle les dispositions transitoires et finales traite du sort réservé aux cotisations effectuées en application des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, de la majoration de rente de vieillesse et de celle de veuve, des juridictions d'appel, de certaines dispositions fiscales quant aux cotisations et emprunts, et de l'intervention de l'Etat dans les cotisations de certains assurés libres.

Les cotisants des lois coordonnées.

A. — Rentes et pensions.

Les droits acquis par les versements effectués dans le cadre des lois coordonnées sont conservés tant en matière de rente de vieillesse que de rente de veuve en ce compris la contribution de l'Etat.

Les rentes d'assurés libres n'ayant pas pris cours sont réduites à la date du 31 décembre 1962, celles d'assurés complémentaires le sont à la date de la publication de la présente loi.

3° Gedeeltelijke afkoop van de gekapitaliseerde waarde plus het gedeeltelijk pensioen in verhouding tot de afkoopwaarde. Laten wij veronderstellen 50 %.

a) Afkoop tegen 399 784 : 2 = 199 892 frank + ouderdomspensioen : 35 821 : 2 = 17 911 frank.

Indien de verzekerde overlijdt, zal de weduwe in dit geval slechts aanspraak kunnen maken op een overlevingspensioen van $17 911 \times 0,4 = 7 164$ frank, indien de echtgenoten even oud zijn, in plaats van $35 821 \times 0,4 = 14 328$ frank.

b) Afkoop : 399 784 : 2 = 199 892 frank + volledig ouderdomspensioen, indien hij ongehuwd is : $43 540 : 2 = 21 770$ frank.

Art. 18.

Een commissielid vraagt op welke begroting de bijdrage van de Staat in geval van ontoereikende geldmiddelen van het Herwaarderingsfonds uitgetrokken zal worden ?

Antwoord :

Op de begroting van Sociale Voorzorg of van het departement dat het toezicht op deze pensioenregeling in zijn bevoegdheid zou hebben.

**

Hetzelfde lid zou het als een ernstige onrechtvaardigheid beschouwen dat de bij overlijden van een gerechtigde verschuldigde pensioentermijnen, niet aan de rechtverkrijgenden uitgekeerd zouden worden. Deze bepaling komt trouwens in geen enkele andere wetgeving voor.

Antwoord :

Het is geenszins zo dat de Algemene Spaar- en Lijfrentekas de aan de gerechtigde verschuldigde bedragen niet zal uitbetalen. Om iedere verwarring te vermijden wordt voorgesteld de woorden « periodiek, zonder achterstallen bij overlijden » in fine van het eerste lid van § 5 weg te laten.

Het aldus geamendeerd artikel 18 wordt eenparig aangenomen.

**

HOOFDSTUK VIII.

Hoofdstuk VIII, dat de overgangs- en slotbepalingen behelst, handelt over de bestemming van de bijdragen gedaan bij toepassing van de wetten, gecoördineerd bij het besluit van de Regent van 12 september 1946 over de ouderdomsrente en de weduwenrentebijslag, over de rechtscollages van beroep en over sommige fiskale bepalingen in verband met de bijdragen en leningen en over het aandeel van de Staat in de bijdragen van sommige vrijwillig verzekerden.

Bijdrageplichtigen krachtens de gecoördineerde wetten.

A. — Rente en pensioenen.

De rechten verkregen door stortingen, gedaan in het raam van de gecoördineerde wetten, blijven bestaan, zowel inzake ouderdomsrente als inzake weduwenrente, met inbegrip van de Staatsbijdrage.

De renten van vrijwillig verzekerden die nog niet zijn ingegaan, worden op de datum van 31 december 1962 verminderd; die van de aanvullend verzekerden vanaf de datum waarop deze wet is bekendgemaakt.

Les versements effectués après ces dates sont affectés à la constitution des pensions prévues par le projet en discussion.

Exemple :

Un homme né en janvier 1908 a cotisé en assurance libre dans le cadre des lois coordonnées 72 francs de 1928 à 1932 inclus, 120 francs de 1933 à 1950 et 360 francs de 1961 à 1962 inclus. A partir de 1963 il verse 2 400 francs par an jusqu'à ses 65 ans.

Le 31 décembre 1962 sa rente de vieillesse est réduite et fixée à :

72×8,327 (tarif 20 ans)= F	600
+48×7,022 (tarif 25 ans)=	+337
+240×2,964 (tarif 43 ans)=	+711
—360×1,106 (tarif 55 ans)=	—398

Rente réduite F	1 250
Intervention Etat (50 % de la rente) ... F	+625

Rente totale F	1 875
-----------------------	-------

En 1973 sa pension de retraite dans le cadre du projet sera de, l'index restant 110 :

$$2\,400 \text{ francs} \times 1,0156 \text{ (tarif I, 55 ans)} = 2\,437 \text{ francs.}$$

A 65 ans il aura une pension de retraite de $1\,875 + 2\,437 = 4\,312$ francs.

S'il décède à 57 ans sa veuve ayant le même âge que lui obtiendra une pension de survie de :

$$1\,875 \times 0,5 \text{ (art. 17-11, b, des lois coordonnées)} + 2\,437 \times 0,4 = 938 + 975 = 1\,913 \text{ francs.}$$

B. — Rente anticipée (art. 35 du projet).

Le nouveau projet fixe à 60 ans l'âge de la pension de retraite pour la femme. Moyennant un préavis de trois mois, celle-ci pourra demander à cet âge le bénéfice de la rente produite par ses versements dans le cadre des lois coordonnées.

Dans les cas d'anticipation de la pension de retraite, la rente de vieillesse pourra être payée en même temps moyennant demande introduite au moins six mois avant l'entrée en jouissance.

La réduction de ces rentes payées anticipativement est calculée conformément aux barèmes ayant servi de base à leur calcul.

C. — Pension de survie (art. 36 du projet).

Les versements effectués dans le cadre des lois coordonnées entrent en ligne de compte pour les conditions d'ouverture du droit à la pension de survie (durée de versements requise).

Pour les décès survenant en 1964, le versement de l'année 1962 effectué dans le cadre des lois coordonnées servira pour établir, additionné à la cotisation 1963 dans le cadre du présent projet, le versement moyen supposé effectué jusqu'à 65 ans pour calculer les droits à la survie.

La rente de veuve et la pension de survie sont établies chacune selon les barèmes des lois dans le cadre desquelles les cotisations ont été effectuées (art. 19, voir exemple ci-dessus).

De na deze data gedane stortingen zijn bestemd voor de vorming der pensioenen waarin deze wet voorziet.

Voorbeeld :

Een man geboren in januari 1908 heeft bijgedragen tot de vrijwillige verzekering in het raam van de gecoördineerde wetten : 72 frank van 1928 tot 1932 inbegrepen, 120 frank van 1933 tot 1950, en 360 frank van 1961 tot en met 1962. Vanaf 1963 stort hij 2 400 frank per jaar tot zijn 65ste levensjaar.

Op 31 december wordt zijn ouderdomsrente verminderd en vastgesteld op :

72×8,327 (tarief 20 jaar)= F	600
+ 48×7,022 (tarief 25 jaar)=	+337
+240×2,964 (tarief 43 jaar)=	+711
—360×1,106 (tarief 55 jaar)=	—398

Verminderde rente F	1 250
Rijksbijdrage (50 % van de rente) ... F	+625

Totale rente F	1 875
-----------------------	-------

In 1973 zal, indien het indexcijfer 110 blijft, zijn ouderdomspensioen in het raam van het ontwerp, bedragen :

$$2\,400 \text{ frank} \times 1,0156 \text{ (tarief I, 55 jaar)} = 2\,437 \text{ frank.}$$

Op 65 jaar zal hij een ouderdomspensioen genieten van $1\,875 + 2\,437 = 4\,312$ frank.

Indien hij op 57 jaar overlijdt, zal zijn weduwe, indien zij dezelfde leeftijd heeft als hij, een overlevingspensioen bekomen van :

$$1\,875 \times 0,5 \text{ (art. 17-11, b, van de gecoördineerde wetten)} + 2\,437 \times 0,4 = 938 + 975 = 1\,913 \text{ frank.}$$

B. — Vervroegde rente (art. 35 van het ontwerp).

Het nieuw ontwerp bepaalt op 60 jaar de pensioengerechtigde leeftijd van de vrouw. Mits een opzeggingstermijn van drie maanden zal deze, op die leeftijd, het genot van de door haar stortingen in het raam van de gecoördineerde wetten opgeleverde rente mogen aanvragen.

In de gevallen van het vervroegde ouderdomspensioen zal de ouderdomsrente tegelijk mogen uitbetaald worden, op voorwaarde dat de aanvraag ten minste zes maanden vóór de ingetreding ingediend wordt.

De vermindering van deze anticipatief uitbetaalde renten wordt berekend overeenkomstig de schalen welke tot grondslag dienden voor de berekening ervan.

C. — Overlevingspensioen (art. 36 van het ontwerp).

De stortingen, gedaan in het raam van de gecoördineerde wetten, komen in aanmerking voor de opening van het recht op het overlevingspensioen (vereiste duur van de stortingen).

Voor de overlijdens in 1964 zal de bij toepassing van de gecoördineerde wetten voor het jaar 1962 gestorte bijdrage dienen voor het vaststellen van de gemiddelde bijdrage, die, na samentelling met de volgens dit ontwerp gestorte bijdrage voor 1963, verondersteld wordt tot 65 jaar te zijn gestort voor het berekenen van het recht op het overlevingspensioen.

De weduwenrente en het overlevingspensioen worden afzonderlijk vastgesteld overeenkomstig de schalen als bepaald in de wetten volgens welke de stortingen zijn verricht (art. 19, zie voorbeeld hierboven).

La majoration de rente de vieillesse.

En application des lois coordonnées la majoration de rente de vieillesse cessait d'être accordée aux assurés libres mariés nés après 1907 et aux assurés libres isolés nés après 1897.

Le présent projet en étend le bénéfice aux mariés nés après 1907 et jusqu'en 1941 inclus et aux isolés nés après 1897 et jusqu'en 1927 ou 1935 selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme.

Comme dans les lois coordonnées la majoration fixée dans le tableau I annexé au projet va décroissante d'année en année et ne peut être octroyée aux assurés complémentaires.

Par le vote du projet, un assuré libre isolé né en 1898 qui n'avait plus droit à la majoration obtiendra à 65 ans, s'il remplit les conditions de ressources, 13 046 francs de majoration de rente de vieillesse, tandis qu'un assuré libre marié, né en 1908, passera à 65 ans de 0 à 19 457 francs.

C'est là un avantage appréciable pour les assurés libres.

1. Bénéficiaires.

Peuvent bénéficier de la majoration de rente de vieillesse dans la mesure où ils satisfont aux conditions de ressources et de versements :

a) Les assurés libres permanents ou occasionnels bénéficiaires de la pension de retraite, soit ceux qui ont effectué un ou des versements dans le cadre de la présente loi;

b) Les personnes qui ne jouissent pas d'une pension pour une carrière complète dans un ou plusieurs autres régimes, soit celles qui n'ont pas une ou des pensions couvrant ou estimées couvrir 45 années d'activité bonifiées.

Les ressortissants étrangers de pays avec lesquels il n'a pas été conclu une convention de réciprocité ne peuvent être admis au bénéfice de la majoration de rente de vieillesse.

2. Calcul des ressources.

L'état de besoin et le plafond des ressources autorisées prévus pour l'octroi de la majoration de rente de vieillesse ont fait l'objet de maintes critiques justifiées qui ont entraîné, lors de la discussion de la loi de pensions des travailleurs indépendants, l'établissement de nouveaux critères pour cette catégorie de pensionnés soumis à enquête sur les ressources.

Dans un souci d'uniformité le projet en discussion reprend les dispositions de la loi du 28 mars 1960 pour le calcul des ressources en faisant référence aux articles 42 et 43 de cette loi ce qui aura pour autre avantage d'accorder automatiquement aux assurés libres les nouvelles améliorations en la matière qui ne manqueront certainement pas de découler du statut des travailleurs indépendants.

C'est ainsi que le plafond des ressources autorisées passe de 8 000 à 12 500 francs pour les hommes mariés et de 5 300 à 8 000 francs pour les isolés.

Quant aux ressources éventuellement cumulées des conjoints à prendre en considération, elles sont les suivantes :

a) Revenus professionnels.

Salariés et aidants : rémunérations réelles ou fictives dont ils jouissent au moment de la demande de pension.

De ouderdomsrentebijslag.

Bij toepassing van de gecoördineerde wetten werd de ouderdomsrentebijslag niet langer verleend aan gehuwde vrijwillig verzekerden die na 1907 en aan alleenstaande vrijwillig verzekerden die na 1897 zijn geboren.

Dit ontwerp breidt het voordeel ervan uit tot de gehuwden die geboren zijn na 1907 en tot en met 1941, en aan alleenstaanden die geboren zijn na 1897 en tot in 1927 of 1935, naargelang het een man of een vrouw betreft.

Evenals in de gecoördineerde wetten neemt de bijslag, zoals die is bepaald in de bij het ontwerp gevoegde tabel I, van jaar tot jaar af en komen de verzekerden voor een aanvullend pensioen er niet voor in aanmerking.

Wordt het ontwerp aangenomen, dan zal een in 1898 geboren alleenstaande vrijwillig verzekerde, die geen recht meer had op de bijslag, op 65-jarige leeftijd 13 046 frank ouderdomsrentebijslag krijgen, zo hij voldoet aan de voorwaarden inzake bestaansmiddelen, terwijl een in 1908 geboren gehuwde vrijwillig verzekerde op zijn 65ste jaar van 0 op 19 457 frank zal komen.

Dit is voor de vrijwillig verzekerden een belangrijk voordeel.

1. Gerechtigden.

Voor ouderdomsrentebijslag komen in aanmerking, voor zover zij voldoen aan de voorwaarden inzake bestaansmiddelen en stortingen :

a) De permanent of toevallig vrijwillig verzekerden die het ouderdomspensioen genieten, d.i. degenen die een of meer stortingen hebben verricht in het raam van deze wet;

b) De personen die geen pensioen genieten voor een volledige loopbaan in een of meer andere regelingen, namelijk degenen die niet een of meer pensioenen bekomen hebben voor een loopbaan welke 45 jaren omvat of geacht wordt te omvatten.

Onderdanen van landen waarmee geen wederkerigheids-overeenkomst is gesloten, kunnen voor de ouderdomsrentebijslag niet in aanmerking komen.

2. Berekening van de bestaansmiddelen.

De behoeftige toestand en de grens van de toegelaten bestaansmiddelen welke zijn vastgesteld voor de verhoging van de ouderdomsrente, waren het voorwerp van heel wat gerechtvaardigde kritiek, die bij de behandeling van de wet op de pensioenen der zelfstandigen aanleiding heeft gegeven tot het bepalen van nieuwe criteria voor deze klasse van gepensioneerden, die aan het onderzoek naar de bestaansmiddelen onderworpen zijn.

Omwille van de eenvormigheid neemt het onderhavige ontwerp de bepalingen van de wet van 28 maart 1960 over voor de berekening van de bestaansmiddelen, daarbij verwijzende naar de artikelen 42 en 43 van deze wet, wat bovendien nog het voordeel biedt aan de vrijwillig verzekerden automatisch de nieuwe verbeteringen te verlenen die uit het statuut van de zelfstandigen zeker zullen voortvloeien.

Aldus stijgt de grens van de toegestane bestaansmiddelen van 8 000 tot 12 500 frank voor gehuwde mannen en van 5 300 tot 8 000 frank voor alleenstaande mannen.

De in aanmerking komende eventueel samengevoegde bestaansmiddelen der echtgenoten zijn :

a) Bedrijfsinkomsten.

Werknemers en helpers : het werkelijke of fictieve loon dat zij op het ogenblik van de pensioensaanvraag genieten.

Indépendants : revenus passibles de la taxe professionnelle et afférents à l'année précédant celle de l'introduction de la demande.

Les revenus professionnels ne sont plus portés en ressources dès le moment où l'intéressé cesse son activité.

**

En cette matière rien n'est changé à l'égard de ce qui existe présentement.

b) *Revenus immobiliers.*

Biens occupés ou exploités par le demandeur.

Une somme égale au revenu cadastral.

Aucun revenu n'est porté en ressources si le total du revenu cadastral des biens occupés ou exploités n'est pas supérieur à :

3 000 francs dans les localités de moins de 5 000 habitants;

3 500 francs dans les localités de 5 000 à moins de 30 000 habitants;

5 200 francs dans les localités de 30 000 habitants et plus.

C'est là une amélioration par rapport à la situation actuelle.

Biens donnés en location.

8 % de la valeur vénale des immeubles donnés en location.

La valeur vénale est égale à :

40 fois le revenu cadastral des propriétés situées dans les localités de 30 000 habitants et plus;

60 fois le revenu cadastral des propriétés situées dans les autres localités;

80 fois le revenu cadastral pour les propriétés non bâties.

La classification des communes est celle appliquée pour l'article 25, chapitres II, III et IV, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

c) *Revenus mobiliers.*

— 5 % des capitaux placés ou non (8 % actuellement);

— le revenu réel si celui-ci est supérieur à 5 %;

— l'intérêt réel des avoirs bloqués en vertu de l'arrêté-loi du 6 octobre 1944.

d) *Rentes d'accidents de travail ou de maladies professionnelles.*

La partie excédant :

1. l'allocation accordée pour un accident survenu avant le 1er juillet 1905;

2. le montant maximum de l'allocation accordée à certains bénéficiaires de la loi du 24 juillet 1927 sur la réparation des dommages résultant de maladies professionnelles.

Il n'est pas tenu compte de la somme accordée expressément aux invalides pour l'aide d'une tierce personne.

Accidents de travail.

Calcul de l'allocation pour accident survenu en Belgique avant le 1er juillet 1905 :

315 francs $\times$ % de l'incapacité permanente inférieure à 50 %;

Zelfstandigen : inkomsten waarop bedrijfsbelasting wordt geheven en welke betrekking hebben op het jaar voorafgaande aan dat van de indiening van de aanvraag.

De bedrijfsinkomsten worden niet meer als bestaansmiddelen aangerekend, zodra de belanghebbende zijn bedrijvigheid stopzet.

**

Op dit punt is niets gewijzigd in de thans bestaande regeling.

b) *Inkomsten uit onroerende goederen.*

Door de aanvrager betrokken of geëxploiteerde goederen.

Een som gelijk aan het kadastraal inkomen.

De inkomsten worden niet als bestaansmiddelen aangerekend, indien het totale kadastraal inkomen van de betrokken of geëxploiteerde goederen niet hoger is dan :

3 000 frank in de gemeenten met minder dan 5 000 inwoners;

3 500 frank in de gemeenten met 5 000 tot 30 000 inwoners;

5 200 frank in de gemeenten met 30 000 inwoners en meer.

Dit is een verbetering ten opzichte van de huidige toestand.

Verhuurde goederen.

8 % van de koopwaarde der verhuurde onroerende goederen.

De verkoopwaarde is gelijk aan :

40 maal het kadastraal inkomen voor de eigendommen gelegen in gemeenten met ten minste 30 000 inwoners;

60 maal het kadastraal inkomen van de eigendommen gelegen in de andere gemeenten;

80 maal het kadastraal inkomen van de ongebouwde eigendommen.

De indeling van de gemeenten is die welke in aanmerking wordt genomen voor artikel 25, hoofdstukken II, III en IV der gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen.

c) *Inkomsten uit roerende goederen.*

— 5 % van de al dan niet belegde kapitalen (thans 8 %);

— de werkelijke opbrengst indien deze hoger is dan 5 %;

— de werkelijke interest van de vermogens die geblokkeerd zijn krachtens de besluitwet van 6 oktober 1944.

d) *Arbeidsongevallenrente of rente wegens beroepsziekte.*

Het deel dat overschrijdt :

1. de toelage uitgekeerd voor een ongeval dat zich vóór 1 juli 1905 heeft voorgedaan;

2. het maximumbedrag van de toelage uitgekeerd aan sommige gerechtigden op de voordelen van de wet van 24 juli 1927 betreffende de schadeloosstelling inzake beroepsziekten.

Er wordt geen rekening gehouden met het bedrag aan gebrekkigen uitdrukkelijk toegekend voor hulp van een derde persoon.

Arbeidsongevallen.

Berekening van de uitkering voor een ongeval dat in België vóór 1 juli 1905 is gebeurd :

315 frank $\times$ % van de blijvende arbeidsongeschiktheid beneden 50 %;

336 francs $\times$ % de l'incapacité permanente allant de 50 à 65 % inclus;
 378 francs $\times$ % de l'incapacité permanente allant de 66 à 79 % inclus;
 400 francs $\times$ % de l'incapacité permanente égale ou supérieure à 80 %.

Veuves de victimes d'accidents de travail.

11 025 francs pour les veuves de moins de 45 ans;
 12 600 francs pour les veuves de plus de 45 ans ou de moins de 45 ans ayant 66 % d'incapacité ou des enfants à charge.

Ascendants de victimes d'accidents de travail.

Immunsation : 7 350—5 250 ou 3 675 francs suivant le cas.

Maladies professionnelles.

Même calcul que pour les accidents de travail.

e) Revenus de biens cédés.

6 % de la valeur vénale au moment de la cession à titre gratuit ou onéreux quand celle-ci est faite dans les dix ans précédant la demande de pension.

Il n'est pas tenu compte des cessions de biens immobiliers si le revenu cadastral total des biens cédés et autres, dont le bénéficiaire est propriétaire, ne dépasse pas :

3 000 francs dans les communes de moins de 5 000 habitants;
 3 500 francs dans les communes de 5 000 à 30 000 habitants;
 5 200 francs dans les communes de 30 000 habitants et plus (avantage nouveau).

Cessions à titre onéreux.

La valeur vénale est établie déduction faite des charges ou dettes qui ont été éteintes à l'aide de la cession et des dettes que l'intéressé justifie avoir été dans la nécessité de contracter postérieurement à la cession.

Il peut être déduit de la valeur vénale, pour chacune des années qui se sont écoulées depuis la cession, la somme que le demandeur a consacré à son entretien normal sans dépasser par an 30 000 francs pour les mariés et 20 000 francs pour les isolés.

**

Il n'est donc plus tenu compte des rentes de vieillesse excédentaires des rentes alimentaires sensées dues par les ascendants, de la cotisation à l'impôt complémentaire personnel, du domestique éventuel, de l'utilisation d'une automobile, de l'occupation d'une habitation à revenu cadastral élevé, de l'exploitation d'une entreprise, du fait de n'avoir exercé aucune activité professionnelle.

**

Cumul des ressources non effectué.

Lorsque les deux conjoints peuvent prétendre à une pension de retraite, le calcul porte alors sur les ressources personnelles de chacun d'eux.

En cas de séparation de corps il n'est pas tenu compte des revenus du conjoint.

336 frank $\times$ % van de blijvende arbeidsongeschiktheid tussen 50 en 65 % inbegrepen;
 378 frank $\times$ % van de blijvende arbeidsongeschiktheid tussen 66 en 79 % inbegrepen;
 400 frank $\times$ % van de blijvende arbeidsongeschiktheid gelijk met of hoger dan 80 %.

Weduwen van slachtoffers van arbeidsongevallen.

11 025 frank voor de weduwen jonger dan 45 jaar;
 12 600 frank voor de weduwen ouder dan 45 jaar of jonger dan 45 jaar met 66 % arbeidsongeschiktheid of met kinderen ten laste.

Ascendenten van slachtoffers van arbeidsongevallen.

Vrijstelling : 7 350—5 250 of 3 675 frank volgens het geval.

Beroepsziekten.

Zelfde berekening als voor de arbeidsongevallen.

e) Inkomsten uit overgedragen goederen.

6 % van de verkoopwaarde op het ogenblik van de overdracht om niet of onder bezwarende voorwaarden als dit gebeurd is binnen tien jaren vóór de pensioenaanvraag.

Er wordt geen rekening gehouden met de overdracht van onroerende goederen indien het totale kadastraal inkomen van de overgedragen en andere goederen waarvan de begunstigde eigenaar is, niet hoger is dan :

3 000 frank in de gemeenten met minder dan 5 000 inwoners;
 3 500 frank in de gemeenten met 5 000 tot 30 000 inwoners;
 5 200 frank in de gemeenten met 30 000 inwoners en meer (nieuw voordeel).

Overdrachten onder bezwarende voorwaarden.

De verkoopwaarde wordt vastgesteld na aftrek van de lasten of schulden die door middel van de overdracht werden gedeld en van de schulden waarvoor de belanghebbende bewijst dat hij genoodzaakt was ze na de overdracht aan te gaan.

Van de verkoopwaarde kan voor elk van de sedert de overdracht verlopen jaren het bedrag worden afgetrokken dat de aanvrager aan zijn normaal onderhoud heeft besteed, zonder 30 000 frank per jaar te boven te mogen gaan voor de gehuwden en 20 000 frank voor de alleenstaanden.

**

Er wordt dus niet langer rekening gehouden met de ouderdomsrenten die hoger liggen dan de door de ascendenten verschuldigd geachte uitkeringen tot onderhoud, met de aanslag in de aanvullende personele belasting, met de eventuele dienstbode, met het gebruik van een motorrijtuig, met het betrekken van een woning met hoog kadastraal inkomen, met het drijven van een onderneming, met het feit generlei beroepswerkzaamheid te hebben uitgeoefend.

**

Geen cumulatie van de bestaansmiddelen.

Wanneer de twee echtgenoten op een ouderdomspensioen aanspraak kunnen maken, worden de persoonlijke bestaansmiddelen van ieder van hen berekend.

Bij scheiding van tafel en bed, wordt met de inkomsten van de echtgenoot geen rekening gehouden.

Ressources immunisées.

Les ressources suivantes n'entrent pas en ligne de compte dans le calcul des ressources :

Les rentes, indemnités, allocations ou pensions de réparation ou de dédommagement accordées aux victimes de la guerre et à leurs ayants droit;

Les rentes de chevrons de front et de captivité ainsi que celles attachées à un ordre national pour fait de guerre;

Les pensions des ouvriers, des mineurs, des marins, des employés, des travailleurs indépendants, des assurés libres et complémentaires, des lois coordonnées ainsi que celles de l'assurance libre dans le cadre du présent projet.

3. Conditions de versements.

Le demandeur doit, pour bénéficier de la majoration de rente de vieillesse, avoir effectué des versements entre le 1er janvier de son 20e anniversaire et au plus tôt le 1er janvier 1926, et le 31 décembre précédant la date de prise de cours normale ou anticipée de la pension de retraite ou de la majoration.

Pour la période antérieure au 1er janvier 1963 ceux fixés dans les lois coordonnées avec les amnisties qui y étaient prévues (voir art. 21, § 1, 1°, 2° et 3°, et § 3).

Pour la période prenant cours le 1er janvier 1963, 1 200 francs minimum par année civile (art. 21, § 1, 4°).

Les versements effectués en vertu des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins, des travailleurs indépendants, sont pris en considération quelque soit la période pendant laquelle ils ont été effectués entre le 1er janvier du 20e anniversaire et la date de prise de cours de la majoration (art. 21, § 2).

Liaison à l'indice des prix de détail et péréquation.

Les montants de majoration de rente de vieillesse fixés au tableau I annexé au présent projet, sont rattachés à l'indice 110 des prix de détail.

Ils sont majorés ou diminués suivant les mêmes règles qui régissent les pensions de retraite des assurés libres (art. 13 de la loi).

Le Roi peut, en raison de circonstances économiques ou sociales, modifier les montants prévus au tableau précité.

Calcul du montant de la majoration.

Contrairement à ce qui s'opère en matière de majoration dans le cadre des lois coordonnées et de pension des travailleurs indépendants, le calcul du montant de la majoration de rente de vieillesse s'effectue selon l'ordre chronologique suivant :

a) la majoration complète correspondant à l'année de naissance adaptée à l'indice des prix de détail au moment de la prise de cours;

b) de ce montant sont déduits : 1° la partie des ressources excédant le plafond à prendre en considération; 2° 1/45 ou 1/40 selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme pour chaque versement manquant ou insuffisant;

c) de la différence entre a et b est déduit la quotité de majoration par année pour laquelle l'assuré et son conjoint même défunt ont droit à une pension normale dans l'un des régimes de pension des ouvriers, des employés, des

Vrijgestelde bestaansmiddelen.

De volgende bestaansmiddelen komen niet in aanmerking voor de berekening van de bestaansmiddelen :

De renten, vergoedingen, uitkeringen of herstel- of vergoedingspensioenen verleend aan de oorlogsslachtoffers en hun rechthebbenden;

De frontstreep- en gevangenschapsrenten evenals de renten verbonden aan een onderscheiding in een nationale orde wegens een oorlogshandeling;

De pensioenen van de arbeiders, mijnwerkers, zeelieden, bedienden, zelfstandigen, vrijwillig en aanvullend verzekerden, alsmede deze bepaald in de gecoördineerde wetten en in het raam van dit ontwerp.

3. Voorwaarden van de stortingen.

Om de ouderdomsrentebijslag te genieten dient de aanvrager stortingen verricht te hebben tussen de 1ste januari van het jaar waarin hij zijn 20ste verjaardag bereikt, en ten vroegste de 1ste januari 1926, en de 31ste december die aan de datum van de normale of vervroegde ingenottreding van het ouderdomspensioen of van de bijslag voorafgaat.

Voor de periode die aan de 1ste januari 1963 voorafgaat, die welke bepaald werden in de gecoördineerde wetten, met de vrijstellingen die erin voorzien zijn (zie art. 21, § 1, 1°, 2° en 3°, en § 3).

Voor de periode die aanvangt op 1 januari 1963, minimum 1 200 frank per kalenderjaar (art. 21, § 1, 4°).

De stortingen die verricht werden in toepassing van de rust- en overlevingspensioenregelingen van de arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden en zelfstandigen, worden in aanmerking genomen, ongeacht de periode tijdens welke zij verricht werden tussen de 1ste januari van het jaar waarin zij hun 20ste verjaardag bereiken en de aanvangsdatum van de bijslag (art. 21, § 2).

Koppeling aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen en herwaardering.

De bedragen van de ouderdomsrentebijslag die bepaald worden in de bij dit ontwerp gevoegde tabel I worden gekoppeld aan het indexcijfer 110 van de kleinhandelsprijzen.

Zij worden vermeerderd of verminderd met inachtneming van dezelfde regelen als die welke gelden voor het ouderdomspensioen van de vrijwillig verzekerden (art. 13 van de wet).

De Koning kan, wegens economische of sociale omstandigheden, de in voormelde tabel vermelde bedragen wijzigen.

Berekening van het bedrag van de bijslag.

In tegenstelling met hetgeen gebeurt inzake bijslag in het raam van de gecoördineerde wetten en het pensioen van de zelfstandigen, gebeurt de berekening van het bedrag van de ouderdomsrentebijslag chronologisch als volgt :

a) de volledige bijslag die overeenstemt met het geboortjaar aangepast aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen op het ogenblik van de ingenottreding.

b) van dit bedrag worden afgetrokken : 1° het deel van de inkomsten dat de in aanmerking te nemen grens overtreft; 2° 1/45 of 1/40 naargelang het een man of een vrouw betreft voor elke ontbrekende of ontoereikende storting;

c) van het verschil tussen a en b wordt het bedrag afgetrokken van de bijslag per jaar voor hetwelk de verzekerde en zijn zelfs overleden echtgenoot recht hebben op een normaal pensioen volgens een van de pensioenregelingen

ouvriers mineurs, des marins et des travailleurs indépendants (cela couvre tant les pensions de retraite que celles de survie).

Quelques exemples permettent de mieux comprendre le mécanisme de calcul :

Premier exemple :

Un assuré libre marié né en 1900 a cotisé dans le cadre des lois coordonnées; il a versé 72 francs en 1932, 120 francs chacune des années 1934, 1936, 1938, 1947 à 1949 inclus, 360 francs chacune des années 1951 à 1954 inclus et 1958 à 1962 inclus. A partir de 1963 et jusqu'en 1965 il verse annuellement 2 000 francs. L'index est à 112,75 en 1963 et passe à 115,5 en 1965. Il habite une commune de 15 000 habitants, possède sa maison dont le revenu cadastral est de 4 000 francs, un livret de caisse d'épargne de 150 000 francs et a des revenus professionnels estimés à 5 000 francs par an.

a) *Versements :*

PERIODES	Requis — Vereist	Effectués — Verricht	PERIODES
De 1926 à 1934 ...	4 — 1 = 3	2	Van 1926 tot 1934.
De 1935 à 1939 ...	5 — 1 = 4	3 (2 + 1 : 1939)	Van 1935 tot 1939.
De 1940 à 1944 ...	5 — 1 = 4	5 (0 + 5 : années de guerre/ oorlogsjaren)	Van 1940 tot 1944.
De 1945 à 1949 ...	5 — 1 = 4	4 (3 + 1 : 1945)	Van 1945 tot 1949.
De 1950 à 1954 ...	5 — 1 = 4	4	Van 1950 tot 1954.
De 1955 à 1959 ...	5 — 1 = 4	2	Van 1955 tot 1959.
De 1960 à 1962 ...	3 — 1 = 2	3	Van 1960 tot 1962.
De 1963 à 1964 ...	2	2	Van 1963 tot 1964.
Totaux	27	25	Totaal.

Versements manquants : 27 — 25 = 2.

b) *Calcul des ressources :*

Revenus professionnels	F	5 000
Revenus immobiliers (R.C.)		4 000
Revenus de capitaux (150 000 × 0,05) ...		7 500
Total	F	16 500
Plafond	F	12 500
Excédent	F	4 000

c) *Majoration complète :*

Année 1900 marié	F	20 705
Index 5 % (115,5)		+1 035
Total	F	21 740

d) *Calcul du droit :*

Majoration complète	F	21 740
Excédent de ressources		— 4 000
Versements manquants 2 (2/45 de 21 740)		— 966
Majoration octroyée	F	16 774

voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden en zelfstandigen (dit slaat zowel op de ouderdoms- als op de overlevingspensioenen).

Aan de hand van enkele voorbeelden zal men gemakkelijker de berekeningswijze vatten :

Eerste voorbeeld :

Een in 1900 geboren vrijwillig verzekerde heeft bijdragen gestort in het raam van de gecoördineerde wetten : hij heeft 72 frank gestort in 1932, 120 frank in elk van de jaren 1934, 1936, 1938, 1947 tot en met 1949; 360 frank in elk van de jaren 1951 tot en met 1954 en 1958 tot en met 1962. Vanaf 1963 en tot 1965 stort hij jaarlijks 2 000 frank. Het indexcijfer bereikt 112,75 in 1963 en stijgt tot 115,5 in 1965. Hij woont in een gemeente met 15 000 inwoners, bezit een eigen huis met een kadastraal inkomen van 4 000 frank, een spaarboekje met een kapitaal van 150 000 frank en beschikt over bedrijfsinkomsten, die geraamd worden op 5 000 frank per jaar.

a) *Stortingen :*

Ontbrekende stortingen : 27 — 25 = 2.

b) *Onderzoek naar de bestaansmiddelen :*

Bedrijfsinkomsten	F	5 000
Inkomsten uit onroerende goederen (K.I.)		4 000
Inkomsten uit kapitalen (150 000 × 0,05)		7 500
Totaal	F	16 500
Grens	F	12 500
Excedent	F	4 000

c) *Volledige bijslag :*

Jaar 1900 gehuwd	F	20 705
Indexcijfer 5 % (115,5)		+1 035
Totaal	F	21 740

d) *Berekening van het recht :*

Volledige toeslag	F	21 740
Bestaansmiddelenoverschot		— 4 000
Ontbrekende stortingen 2 (2/45 van 21 740)		— 966
Toegekende bijslag	F	16 774

Sa pension de retraite sera :

Lois coordonnées :

$72 \times (5,293-5,059) =$	...	...	F	17
$120 \times (4,830-4,604) =$	...	...	...	27
$120 \times (4,383-4,166) =$	...	...	...	26
$120 \times (3,953-3,746) =$	...	...	...	25
$120 \times (2,269-1,800) =$	...	...	...	56
$360 \times (1,653-1,106) =$	...	...	...	197
$360 \times (0,737-0,192) =$	...	...	...	196

Total F 544

Contribution Etat F 272

Total rente à 65 ans F 816

Pension présente loi :

$2\,000 \times 0,1743 \times 1,05$	...	...	F	357
1,025				

Pension de retraite totale F 1 173

A 65 ans la pension qui lui sera servie annuellement s'élèvera donc à $1\,173 + 16\,774 = 17\,947$ francs pour un total de versements de 8 032 francs pour toute sa carrière.

Deuxième exemple :

Un homme marié né en 1910 a travaillé comme ouvrier de 1930 à 1935 et son patron a cotisé; il a été commerçant de 1936 à 1938 inclus et a cotisé à l'assurance libre durant cette période; il n'a plus travaillé jusqu'en 1958 et a versé 360 francs comme assuré libre en 1954 et 1955; en 1959 il a été ouvrier jusqu'en 1975 inclus et soumis comme tel à la loi du 21 mai 1955. En 1975 l'indice est à 121 et ses ressources s'élèvent à 18 500 francs.

a) Majoration totale en 1975 : $18\,714 \times 1,1 = 20\,585$ francs.

b) Versements requis : 25 jusqu'en 1962 inclus + 12 après 1962 = 37.

Versements effectués : 6 (30 à 35) + 3 (36 à 38) + 7 (39 à 45) + 2 (54 à 55) + 16 (59 à 74) = 34.

Manquants : $37 - 34 = 3$.

c) Ressources excédentaires : $18\,500 - 12\,500 = 6\,000$.

d) Pensions autres régimes : indépendants : 3/45 (1936-1938); ouvriers : 22/45 (1930-1935 et 1959-1975).

e) Calcul du droit en majoration :

Majoration complète F	20 585
Ressources excédentaires	-6 000
Versements manquants (3/45 de 20 585) .	-1 372

Reste F 13 213

Quotité autres pensions (25/45 de 13 213). -7 340

Majoration due F 5 873

Troisième exemple :

Une femme mariée née en 1906 a cotisé à l'assurance libre : elle a versé 24 francs en 1932, 60 francs pour les années 35 à 38 et 47 à 49; 180 francs de 1953 à 1958 et

Zijn ouderdomspensioen bedraagt :

Gecoördineerde wetten :

$72 \times (5,293-5,059) =$	...	...	F	17
$120 \times (4,830-4,604) =$	...	...	...	27
$120 \times (4,383-4,166) =$	...	...	...	26
$120 \times (3,953-3,746) =$	...	...	...	25
$120 \times (2,269-1,800) =$	...	...	...	56
$360 \times (1,653-1,106) =$	...	...	...	197
$360 \times (0,737-0,192) =$	...	...	...	196

Totaal F 544

Rijksbijdrage F 272

Totaal van de rente op 65 jaar F 816

Pensioen bij toepassing van deze wet :

$2\,000 \times 0,1743 \times 1,05$	...	...	F	357
1,025				

Totaal van het ouderdomspensioen F 1 173

Op 65 jaar zal het pensioen, dat hem jaarlijks wordt uitgekeerd $1\,173 + 16\,774 = 17\,947$ frank bedragen voor een som van 8 032 frank aan stortingen gedurende gans zijn loopbaan.

Tweede voorbeeld :

Een in 1910 geboren gehuwd man heeft van 1930 tot 1935 gewerkt als arbeider en zijn werkgever heeft bijdragen gestort; van 1936 tot en met 1938 heeft hij handel gedreven en gedurende die periode gestort voor de vrijwillige verzekering; tot in 1958 heeft hij niet meer gewerkt en in 1954 en 1955 heeft hij als vrijwillig verzekerde 360 frank gestort; in 1959 is hij arbeider geworden tot en met 1975 en als zodanig onder de toepassing gevallen van de wet van 21 mei 1955. In 1975 bedraagt het indexcijfer 121 en zijn bestaansmiddelen belopen 18 500 frank.

a) Totale bijslag in 1975 : $18\,714 \times 1,1 = 20\,585$ frank.

b) Vereiste bijdragen : 25 tot en met 1962 + 12 na 1962 = 37.

Gestorte bijdragen : 6 (30 tot 35) + 3 (36 tot 38) + 7 (39 tot 45) + 2 (54 tot 55) + 16 (59 tot 74) = 34.

Ontbrekende : $37 - 34 = 3$.

c) Excedentaire bestaansmiddelen : $18\,500 - 12\,500 = 6\,000$.

d) Pensioenen volgens andere regelingen : zelfstandigen : 3/45 (1936-1938); arbeiders : 22/45 (1930-1934 en 1959-1975).

e) Berekening van de verschuldigde bijslag :

Volledige bijslag F	20 585
Excedentaire bestaansmiddelen	-6 000
Ontbrekende stortingen (3/45 van 20 585)	-1 372

Blijft F 13 213

Deel overige pensioenen (25/45 van 13 213) F -7 340

Verschuldigde bijslag F 5 873

Derde voorbeeld :

Een gehuwde vrouw, geboren in 1906, heeft bijdragen gestort voor de vrijwillige verzekering; zij stortte 24 frank in 1932, 60 frank voor de jaren 35 tot 38 en 47 tot 49;

1 200 francs en 1963; elle a été salariée en 1964 et 1965 et soumise à la loi du 21 mai 1945. Son mari né en 1901 a été salarié de 1930 à 1935, commerçant de 1936 à 1950 et salarié à nouveau de 1951 à 1960, puis n'a plus rien fait. Les ressources cumulées du ménage s'élèvent à 12 000 francs en 1966, moment de la pension et où l'indice est à 115,5.

a) Calcul des ressources : $12\,000 - 8\,000 = 4\,000$ francs.

b) Versements requis : $25 + 3 = 28$; effectués : $1 + 3 + 7(39/45) + 3 + 6 + 1 + 2(63/64) = 26$; manquants : $28 - 26 = 2$.

c) Majoration complète : $12\,326 \times 1,05 = 12\,942$ francs.

d) Pensons autres régimes : assurée : 2/40 (63/64 ouvrière); conjoint : 31/45 (16 en ouvrier + 15 en indépndant).

e) Calcul du droit en majoration :

Majoration complète	F	12 942
Ressources excédentaires		- 4 000
Versements manquants (2/40 de 12 942) ...		- 647
Reste	F	8 295
Quotité autres pensions (33/40 de 8 295) F		- 6 843
Majoration due	F	1 452

Quatrième exemple :

La veuve d'un salarié bénéficiant d'une pension de survie de 23/45 en application de la loi du 3 avril 1962, a cotisé à l'assurance libre; son relevé accuse 4 versements manquants; ses ressources sont inférieures au plafond de 8 000 francs. Elle est née en 1906 et en 1966 l'index est à 115,5.

Calcul du droit en majoration :

Majoration complète ($12\,326 \times 1,05$) ...	F	12 942
Versements manquants (4/40 de 12 942) ...		- 1 294
Reste	F	11 648
Quotité autres pensions (23/40 de 11 648) ...		- 6 698
Majoration due	F	4 950

La majoration anticipée.

Comme la pension de retraite, la majoration peut être demandée par anticipation dès l'âge de 55 ans pour la femme et de 60 ans pour l'homme. L'anticipation de la majoration doit aller de pair avec celle de la pension de retraite.

C'est là un nouvel avantage important.

Dans le cas d'anticipation, le calcul des versements requis s'arrête le 31 décembre de l'année précédant la date de prise de cours de la pension anticipée.

La majoration due après déduction des ressources excédentaires, des versements manquants ou insuffisants et de la quotité des autres pensions, est réduite de 5 % par année d'anticipation.

180 frank van 1953 tot 1958 en 1 200 frank in 1963; zij was loontrekkende in 1964 en 1965 en onderworpen aan de wet van 21 mei 1945. Haar echtgenoot, geboren in 1901, was loontrekkende van 1930 tot 1935, handelaar van 1936 tot 1950, en opnieuw loontrekkende van 1951 tot 1960, waarna hij niet meer heeft gearbeid. De samengevoegde inkomsten van het gezin belopen 12 000 frank in 1966, op het ogenblik van de pensioengerechtigde leeftijd en toen het indexcijfer 115,5 bedraagt.

a) Berekening van de inkomsten : $12\,000 - 8\,000 = 4\,000$ frank.

b) Verworven stortingen : $25 + 3 = 28$; gedane stortingen : $1 + 3 + 7(39/45) + 3 + 6 + 1 + 2(63/64) = 26$; ontbrekende stortingen : $28 - 26 = 2$.

c) Volledige toeslag : $12\,326 \times 1,05 = 12\,942$ frank.

d) Pensioenen volgens andere regelingen : verzekerde : 2/40 (63/64 arbeidster); echtgenoot : 31/45 (16 als arbeider + 15 als zelfstandige).

e) Berekening van het recht met inbegrip van de bijslag :

Volledige bijslag	F	12 942
Excedentaire bestaansmiddelen		- 4 000
Ontbrekende stortingen (2/40 van 12 942) ...		- 647
Blijft	F	8 295
Deel overige pensioenen (33/40 van 8 295)	F	- 6 843
Verschuldigde bijslag	F	1 452

Vierde voorbeeld :

De weduwe van een loontrekkende die een overlevingspensioen van 23/45 geniet bij toepassing van de wet van 3 april 1962 heeft bijdragen gestort als vrijwillig verzekerde; op haar rekeninguittreksel ontbreken 4 stortingen; haar inkomsten zijn lager dan de grens van 8 000 frank. Zij is geboren in 1906, en in 1966 bedraagt het indexcijfer 115,5.

Berekening van de verschuldigde bijslag :

Volledige bijslag ($12\,326 \times 1,05$) ...	F	12 942
Ontbrekende stortingen (4/40 van 12 942) ...		- 1 294
Blijft	F	11 648
Deel overige pensioenen (23/40 van 11 648)	F	- 6 698
Verschuldigde bijslag	F	4 950

De bijslag bij vervroegde ingenottreding.

Evenals het ouderdomspensioen mag de bijslag bij vervroegde ingenottreding aangevraagd worden vanaf de leeftijd van 55 jaar voor de vrouw en van 60 jaar voor de man. De vervroeging van de bijslag moet samengaan met die van het ouderdomspensioen.

Zulks is een belangrijk nieuw voordeel.

In geval van anticipatie houdt de berekening van de vereiste stortingen op per 31 december van het jaar voorafgaande aan de datum waarop de vervroegde ingenottreding van het pensioen ingaat.

De bijslag die verschuldigd is na aftrek van de excedentaire bestaansmiddelen, van de ontbrekende of ontoereikende stortingen, van het bedrag der overige pensioenen, wordt per jaar anticipatie met 5 % verminderd.

Exemple :

Un homme seul né en 1910, a cotisé à l'assurance libre et a été salarié pendant 20 ans. Son relevé de cotisations fait apparaître 5 versements manquants, ses ressources sont de 10 000 francs quand en 1972 il demande sa pension anticipée tant dans le régime assuré libre que dans celui des ouvriers. L'indice est alors à 121.

Calcul du droit en majoration :

Majoration complète (9 093×1,1) ...	F	10 002
Ressources excédentaires (10 000—8 000).		—2 000
Versements manquants (5/45 de 10 002).		—1 111
Reste ...	F	6 891
Quotité autres pensions (20/45 de 6 891).		—3 063
Reste ...	F	3 828
Anticipation (15 % de 3 828) .	F	— 574
Majoration due ...	F	3 254

Cas spéciaux.

L'assurée bénéficiaire d'une majoration de rente de veuve voit sa majoration de rente de vieillesse diminuée du montant de la première.

La majoration n'est pas payée aux détenus, aux internés dans les établissements de défense sociale ou dépôts de mendicité, ni aux aliénés placés dans un établissement public ou privé aux frais des pouvoirs publics.

Le cumul de la majoration avec une allocation éventuelle du Fonds spécial d'assistance n'est pas autorisé pour les séquestrés à domicile.

Un arrêté royal déterminera la quotité de pension et de majoration exigible par les C.A.P. et le Fonds spécial d'assistance au titre de part d'intervention dans les frais d'assistance ainsi que les conditions d'octroi d'une fraction de la pension de retraite et de la majoration au conjoint séparé de fait ou de corps de même que l'importance de celle-ci.

Revision des dossiers antérieurs.

Les majorations déjà accordées en application des lois coordonnées pourront être revues à la demande des intéressés.

Il en est de même de celles qui ont été refusées pour des motifs de ressources trop élevées ou qui n'entrent plus en ligne de compte.

Le nouveau droit éventuel prend cours le 1er du mois qui suit la demande sauf disposition contraire à prendre par le Roi.

Introduction des demandes. — Paiement. — Prise de cours.
Introduction des dossiers.

Les formalités à suivre pour l'introduction des demandes et le paiement des majorations seront déterminées par arrêté royal.

Les majorations sont payées par la Caisse générale d'épargne et de retraite et par la Caisse nationale des pen-

Voorbeeld :

Een in 1910 geboren ongehuwd man heeft bijdragen gestort als vrijwillig verzekerde en heeft gedurende 20 jaar loon ontvangen. Uit zijn bijdragenstaat blijkt dat er 5 stortingen ontbreken; wanneer hij in 1972 vervroegde pensio-nering volgens de regeling voor vrijwillig verzekerden en volgens die voor arbeiders aanvraagt, bedragen zijn inkom-sten 10 000 frank. Het indexcijfer is op dat ogenblik 121.

Berekening van de verschuldigde bijdrage :

Volledige bijslag (9 093×1,1) ...	F	10 002
Excedentaire bestaansmiddelen (10 000—8 000) ...		—2 000
Ontbrekende stortingen (5/45 van 10 002)		—1 111
Blijft ...	F	6 891
Deel overige pensioenen (20/45 van 6 891) .	F	—3 063
Blijft ...	F	3 828
Vervroeging (15 % van 3 828) ...	F	— 574
Verschuldigde bijslag ...	F	3 254

Bijzondere gevallen.

De ouderdomsrentebijslag van de gerechtigde op een weduwenrentebijslag wordt verminderd met het bedrag van deze laatste bijslag.

De bijslag wordt niet betaald aan gedetineerden, aan geïnterneerden in inrichtingen voor sociaal verweer of in bedelaarsgestichten, noch aan krankzinnigen die op kosten van de openbare besturen in een openbare of particuliere inrichting zijn geplaatst.

Samenvoeging van de bijslag en een eventuele uitkering van het Speciaal Onderstandsfonds is niet geoorloofd voor de thuis gesekwestreerden.

Een koninklijk besluit zal het bedrag bepalen van het aandeel van het pensioen en van de bijslag dat door de C.O.O.'s en door het Speciaal Onderstandsfonds opvorderbaar is als bijdrage in de onderstandskosten, zomede de voorwaarden voor de toekenning van een deel van het ouderdomspensioen en van de bijslag aan een in feite of van tafel en bed gescheiden echtgenoot en tenslotte het bedrag van dit deel zelf.

Herziening van de vroegere dossiers.

De reeds krachtens de gecoördineerde wetten toegekende bijslagen zullen op verzoek van de belanghebbenden kunnen worden herzien.

Dit geldt ook voor de bijslagen die geweigerd zijn omdat de inkomsten te hoog zijn of om bijslagen die niet meer in aanmerking komen.

Het eventuele nieuwe recht gaat in op de eerste dag der maand na die waarin de aanvraag is gedaan, tenzij door de Koning anders wordt beschikt.

Indiening van de aanvragen. — Uitbetaling. — Ingangsdatum.
Onderzoek van de dossiers.

De formaliteiten, die zijn na te leven voor het indienen van de aanvragen en het uitkeren van de bijslagen, worden bepaald bij koninklijk besluit.

De bijslagen worden uitgekeerd door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en, ingeval de gerechtigde een pensioen

sions de retraite et de survie dans les cas où le bénéficiaire jouit d'une pension dans un autre régime.

La majoration prend cours le 1er du mois qui suit le 65e ou le 60e anniversaire ou à la date de prise de cours de la pension de retraite anticipée et au plus tôt le 1er du mois qui suit la demande.

L'instruction des dossiers s'effectue par les personnes déléguées par le Ministre de la Prévoyance Sociale de la manière prescrite par le Roi.

Recours.

Les contestations au sujet des droits à la majoration sont tranchées par les juridictions, Commissions d'appel et Commission supérieure, créées en exécution des articles 20 de la loi du 21 mai 1955 et 25 de la loi du 12 juillet 1957.

La majoration de rente de veuve.

Comme pour la majoration de rente de vieillesse, le présent projet proroge le bénéfice de la majoration de rente de veuve au-delà de l'année de naissance 1907 et l'étend aux veuves d'assurés nés jusqu'en 1922 inclus.

Les montants de la majoration de rente de veuve fixés au tableau II annexé au présent projet, vont décroissant par périodes de quatre années.

La majoration de rente de veuve est accordée dans les mêmes conditions que la majoration de rente de vieillesse excepté :

a) que la période de référence pour les versements à prendre en considération s'arrête le 31 décembre précédant le décès de l'assuré, si celui-ci survient avant la prise de cours de la pension;

b) que la réduction pour versements manquants est simplifiée en ce sens que la majoration reste complète si la moitié des versements requis ont été effectués et qu'elle est réduite de moitié quand cette limite n'est pas atteinte et qu'il y a, au moins, un versement au compte de l'assuré;

c) qu'il n'est pas tenu compte des ressources.

Toutes les dispositions réglementaires prévues pour la majoration de rente de vieillesse régissent également la majoration de rente de veuve.

Suppression et recouvrement.

La majoration de rente de veuve est supprimée en cas de remariage, le 1er du mois qui suit cet événement.

Elle est recouvrée en cas de nouveau veuvage à moins que celle née du chef du second mari soit plus élevée.

Intervention de l'Etat dans les cotisations.

A l'exclusion des femmes mariées, l'Etat intervient à raison de 1 200 et 800 francs par an, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, dans les cotisations des assurés libres suivants qui effectuent personnellement des versements annuels de 1 200 francs :

1° les bénéficiaires de l'allocation d'estropié ou de mutilé ayants une incapacité permanente de 65 % au moins.

geniet in een andere regeling, door de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.

De bijslag gaat in op de eerste dag van de maand na de 65e of de 60e verjaardag, of op de datum waarop het vroegste ouderdomspensioen ingaat, en ten vroegste op de eerste dag der maand na het indienen van de aanvraag.

Het onderzoek van de dossiers wordt verricht door degenen daartoe aangewezen door de Minister van Sociale Voorzorg op de door de Koning voorgeschreven wijze.

Beroep.

Betwistingen over de rechten op bijslag worden beslecht door de rechtsmachten die ter uitvoering van artikel 20 der wet van 21 mei 1955 en van artikel 25 der wet van 12 juli 1957 zijn ingesteld, met name de Commissies van beroep en de Hoge Commissie.

De weduwenrentebijslag.

Zoals voor de ouderdomsrentebijslag, verlengt dit ontwerp het voordeel van de weduwenrentebijslag tot na het geboortjaar 1907 en breidt dit uit tot de weduwen van verzekerden, die geboren zijn tot in het jaar 1922.

Het bedrag van de weduwenrentebijslag, vastgesteld in de bij dit ontwerp gevoegde tabel II, vermindert per periode van vier jaar.

De weduwenrentebijslag wordt toegekend onder dezelfde voorwaarden als de ouderdomsrentebijslag, op de volgende afwijkingen na :

a) de referentieperiode voor de in aanmerking komende stortingen eindigt op 31 december vóór het overlijden van de verzekerde, indien deze overlijdt voordat het pensioen ingaat;

b) de vermindering wegens ontbrekende stortingen wordt vereenvoudigd in die zin, dat de bijslag volledig blijft, indien de helft van de vereiste stortingen gedaan werd en de bijslag met de helft vermindert wordt, indien deze grens niet bereikt wordt en er, ten minste, één storting op de rekening van de verzekerde geboekt werd;

c) er wordt geen rekening gehouden met de bestaansmiddelen.

Alle voor de ouderdomsrentebijslag geldende reglementsbepalingen zijn eveneens van toepassing op de weduwenrentebijslag.

Intrekking en vernieuwing.

De weduwenrentebijslag wordt, bij een nieuw huwelijk, ingetrokken de eerste dag van de maand, die op deze gebeurtenis volgt.

Hij wordt opnieuw verleend, zo de vrouw andermaal weduwe wordt, tenzij de bijslag, die zij uit hoofde van haar tweede echtgenoot geniet, hoger is.

Rijks tussenkomst in de bijdragen.

Met uitsluiting van de gehuwde vrouwen verleent het Rijk een tussenkomst van 1 200 en 800 frank per jaar, naargelang het een man of een vrouw betreft, in de betaling der bijdragen van de vrijwillig verzekerden, die, persoonlijk, jaarlijkse stortingen van 1 200 frank verrichten en :

1° het genot hebben van de vergoeding voor gebrekkige of verminkte wegens blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 65 %;

2° les assurés âgés de 60 ou 55 ans au moins à l'entrée en vigueur de la loi selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme et dont le revenu imposable à l'impôt des personnes physiques n'est pas supérieur à 25 000, 30 000 ou 40 000 francs suivant que leur commune d'imposition appartient à la catégorie de communes de moins de 5 000 habitants, de 5 000 à 29 999 ou de 30 000 habitants et plus.

Ces montants imposables sont ceux établis sans les déductions de revenu cadastral prévues par l'article 4, § 2, 4°, de la loi portant réforme des impôts sur les revenus.

Insaisissabilité et incessibilité.

Les pensions de retraite et de survie octroyées aux assurés libres ou à leur veuve sont incessibles et insaisissables sauf le cas de récupération par l'organisme payeur de paiements indus antérieurs.

Il n'en est pas de même des pensions de retraite et de survie des assurés complémentaires et de leurs veuves.

Art. 19.

Un amendement tendant à remplacer au second alinéa : « 31 décembre 1961 », par : « 31 décembre 1962 », est approuvé.

L'article 19 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 20 (20, 21, 22, 23, 24 et 25 nouveaux).

La discussion de cet article a pris quatre séances. Au seuil de la première le Gouvernement a présenté un amendement le scindant en 6 articles de façon à mieux répondre aux soucis des membres qui avaient déposé des amendements.

Texte de l'article 20 amendé :

Art. 20. — § 1. Les bénéficiaires de la pension de retraite ou de survie visés à l'article premier, 1°, et les personnes qui ne jouissent pas d'une pension pour une carrière complète dans un ou plusieurs autres régimes peuvent obtenir une majoration de rente de vieillesse ou de veuve à charge de l'Etat.

La majoration de rente de vieillesse prend cours à la date d'entrée en jouissance normale ou anticipée de la pension de retraite prévue à l'article 9.

§ 2. Le montant de la majoration complète de rente de vieillesse ou de veuve est fixé dans les tableaux annexés à la présente loi et est rattaché à l'indice général 110 des prix de détail du Royaume.

Le montant des majorations visées au présent article est majoré ou diminué dans les conditions fixées à l'article 13 de la présente loi, lors de l'octroi desdites majorations. Les majorations déjà accordées sont majorées ou diminuées dans les mêmes conditions.

Art. 21. — § 1. La majoration de rente de vieillesse est due si des versements ont été effectués au compte de l'assuré pour chaque année civile de la période commençant le 1er janvier de l'année du 20e anniversaire de sa naissance et au plus tôt le 1er janvier 1926 et prenant fin le 31 décembre de l'année précédant, soit le 65e ou le 60e anniversaire de sa naissance, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, soit la date de prise de cours anticipée de la majoration.

Le montant minimum des versements est fixé comme suit :

1° 72 francs ou 24 francs, selon qu'il s'agit d'un homme

2° de verzeerden die bij de inwerkingtreding van de wet 60 of 55 jaar oud zijn, naargelang het een man of een vrouw betreft en bovendien over een belastbaar inkomen beschikken, dat ten aanzien van de personenbelasting niet hoger ligt dan 25 000, 30 000 of 40 000 frank, voor zover de gemeente, waar de aanslag gevestigd is, minder dan 5 000 inwoners telt, 5 000 tot 29 999 inwoners of 30 000 en meer inwoners.

Deze belastbare bedragen stemmen overeen met de bedragen die, bij toepassing van artikel 4, § 2, 4°, van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelasting, zonder aftrek van het kadastraal inkomen vastgesteld worden.

Onvatbaarheid voor beslag en afstand.

De aan de vrijwillig verzeerden of aan hun weduwe toegekende ouderdoms- en overlevingspensioenen zijn noch voor afstand noch voor beslag vatbaar, behalve in geval van terugvordering, door de uitbetalingsinstelling, van vroegere onverschuldigde uitbetalingen.

Deze regel geldt echter niet voor de ouderdoms- en overlevingspensioenen van de gerechtigden op een aanvullende verzekering en van hun weduwen.

Art. 19.

Een amendement dat ertoe strekt in het tweede lid : « 31 december 1961 », te vervangen door : « 31 december 1962 », wordt goedgekeurd.

Het aldus geamendeerd artikel 19 wordt eenparig goedgekeurd.

Art. 20 (nieuwe artt. 20, 21, 22, 23, 24 en 25).

De bespreking van dit artikel heeft vier vergaderingen in beslag genomen. Bij het begin van de eerste vergadering heeft de Regering een amendement voorgesteld, waarbij het in 6 artikelen wordt gesplitst, wat beter strookt met de bedoeling van de leden die amendementen hadden voorgesteld.

Tekst van het geamendeerd artikel 20 :

Art. 20. — § 1. De gerechtigden op het in het eerste artikel, 1°, bedoelde ouderdoms- of overlevingspensioen en de personen die niet in het genot zijn van een pensioen voor een volledige beroepsloopbaan volgens een of meer andere regelingen, kunnen een ouderdoms- of weduwenrentebijslag ten laste van het Rijk verkrijgen.

De ouderdomsrentebijslag gaat in op de datum van de normale of vervroegde ingetreding van het in artikel 9 bedoelde ouderdomspensioen.

§ 2. Het bedrag van de volledige ouderdoms- of weduwenrentebijslag wordt in de bij deze wet gevoegde tabellen vastgesteld en wordt gekoppeld aan het algemeen indexcijfer 110 der kleinhandelsprijzen van het Rijk.

Het bedrag van de in dit artikel bedoelde bijslagen wordt verhoogd of verminderd onder de in artikel 13 van deze wet bepaalde voorwaarden, bij de toekenning van vermelde bijslagen. De reeds toegekende bijslagen worden verhoogd of verminderd onder dezelfde voorwaarden.

Art. 21. — § 1. De ouderdomsrentebijslag is verschuldigd indien op de rekening van de verzekerde, storting is verricht voor elk kalenderjaar van de periode die ingaat op 1 januari van het jaar waarin hij zijn 20^e verjaardag bereikt, en ten vroegste op 1 januari 1926, periode die eindigt op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan de 65e of de 60e verjaardag, naargelang het een man respectievelijk een vrouw betreft, of aan de datum van de vervroegde toekenning van de bijslag.

Het minimumbedrag der storting wordt als volgt samengesteld :

1° 72 frank of 24 frank, naargelang het een man of een

ou d'une femme, pour la période allant du 1er janvier 1926 au 31 décembre 1931 et pour l'année 1932;

2° 120 francs ou 60 francs, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme pour chacune des années 1933 à 1950 inclus.

Ce versement est censé avoir été effectué pour chacune des années de 1939 à 1945 inclus.

3° 360 francs ou 180 francs, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, pour chacune des années à partir de 1951;

4° 1 200 francs minimum, par année civile à partir du 1er janvier 1963.

§ 2. Les versements effectués en application des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et en vertu des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins, des travailleurs indépendants et de l'article premier, 1°, de la présente loi, sont pris en considération pour l'application du § 1 du présent article.

§ 3. Pour la période antérieure au 1er janvier 1963 l'obligation de versement prévue au § 1, 1°, 2° et 3°, est considérée comme remplie s'il n'y a dans l'ensemble qu'un versement manquant ou insuffisant par période de cinq années; toute fraction de période est comptée pour une période complète.

La période commençant le 1er janvier 1926 et se terminant le 31 décembre 1934 est comptée pour une seule période.

Art. 22. — La majoration de rente de vieillesse est accordée après une enquête sur les ressources de l'assuré et de son conjoint.

Le montant des ressources est établi conformément aux articles 42 et 43 de la loi du 28 mars 1960 relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants; toutefois il n'est pas tenu compte des pensions de retraite et de survie accordées en vertu de cette loi.

Les modifications éventuelles des dispositions prévues à l'alinéa précédent et relatives au régime de pension des travailleurs indépendants sont d'application pour la présente loi.

Art. 23. — Le montant de la majoration complète de rente de vieillesse est éventuellement diminué dans l'ordre repris ci-après :

1° conformément à l'article 42 de la loi du 28 mars 1960 susvisée étant entendu que la réduction s'opère sur le montant intégral de la majoration;

2° d'un quarante-cinquième ou d'un quarantième selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, pour chaque versement manquant ou insuffisant;

3° d'une quotité de la majoration due après application des 1° et 2° par année pour laquelle l'assuré et son conjoint, même défunt, ont justifié d'une occupation habituelle et en ordre principal dans un des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins et des travailleurs indépendants;

4° de 5 % du montant obtenu après application des 1°, 2° et 3°, par année d'anticipation.

Le Roi détermine les modalités d'application du 3° du présent article.

Art. 24. — § 1. La majoration de rente de veuve est accordée aux veuves des assurés visés à l'article 20 dans les conditions fixées à l'article 21 sous la réserve que la période à prendre en considération se termine le 31 décembre de l'année précédant celle du décès du mari si le décès survient avant que le mari ait atteint l'âge de 65 ans ou ait

vrouw betreft, voor de periode gaande van 1 januari 1926 tot 31 december 1931 en voor het jaar 1932;

2° 120 frank of 60 frank, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor elk der jaren van 1933 tot en met 1950.

Deze storting wordt geacht te zijn verricht voor elk der jaren 1939 tot en met 1945.

3° 360 frank of 180 frank, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor elk der jaren vanaf 1951.

4° 1 200 frank minimum per kalenderjaar vanaf 1 januari 1963.

§ 2. De stortingen, verricht bij toepassing van de bij het besluit van de Regent van 12 september 1946 gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, en in overeenstemming met de rust- en overlevingspensioenregelingen voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden, zelfstandigen en van het eerste artikel, 1°, van deze wet, worden in aanmerking genomen voor de toepassing van § 1 van dit artikel.

§ 3. Voor het tijdperk vóór 1 januari 1963, wordt de in § 1, 1°, 2° en 3°, vastgestelde verplichting tot storten geacht te zijn volbracht, zo er in totaal maar één ontbrekende of ontoereikende storting is per periode van vijf jaren; iedere fractie van periode wordt als volledige periode aangerekend.

De periode die aanvangt op 1 januari 1926 en eindigt op 31 december 1934 wordt als één enkele periode aangerekend.

Art. 22. — De ouderdomsrentebijslag wordt verleend na een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de verzekerde en diens echtgenoot.

Het bedrag van de bestaansmiddelen wordt vastgesteld overeenkomstig de artikelen 42 en 43 van de wet van 28 maart 1960 betreffende het ouderdoms- en overlevingspensioen der zelfstandigen; er wordt nochtans geen rekening gehouden met de krachtens deze wet toegekende ouderdoms- en overlevingspensioenen.

De eventuele wijzigingen van de in het vorige lid bedoelde bepalingen betreffende de pensioenregeling der zelfstandigen, zijn van toepassing voor deze wet.

Art. 23. — Het bedrag van de volledige ouderdomsrentebijslag wordt eventueel verminderd in de onderstaande volgorde :

1° overeenkomstig artikel 42 van bovengenoemde wet van 28 maart 1960; met dien verstande dat de vermindering op het volledig bedrag van de bijslag wordt toegepast;

2° met één vijfenvetigste of één veertigste, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor elke ontbrekende of ontoereikende storting;

3° met een deel van de na toepassing van 1° en 2° verschuldigde bijslag, per jaar waarvoor de verzekerde en zijn echtgenoot, zelfs indien deze overleden is, hebben doen blijken van een gewone hoofdbezigheid in het kader van een der volgende rust- en overlevingspensioenregelingen : arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden of zelfstandigen;

4° met 5 % van het bedrag bekomen na toepassing van 1°, 2° en 3°, per jaar vervroeging.

De Koning bepaalt de toepassingsmodaliteiten van het 3° van dit artikel.

Art. 24. — § 1. De weduwenrentebijslag wordt verleend aan de weduwen van de in artikel 20 bedoelde verzekerden onder de voorwaarden bepaald in artikel 21, mits de in aanmerking te nemen periode eindigt op 31 december van het jaar dat aan het overlijden van de echtgenoot voorafgaat, indien dit overlijden zich voordoet voordat de echt-

été admis anticipativement au bénéfice de la majoration de rente de vieillesse.

§ 2. La majoration de rente de veuve est diminuée dans l'ordre ci-après :

1° de moitié si le nombre de versements effectués, un au moins, n'atteint pas la moitié du nombre des versements requis;

2° d'une quotité de la majoration due après application du 1° par année pour laquelle l'assuré et son conjoint ont justifié d'une occupation habituelle et en ordre principal dans un des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins et des travailleurs indépendants.

Le Roi détermine les modalités d'application de l'alinéa précédent.

§ 3. La veuve qui se remarie perd son droit au bénéfice de la majoration à dater du mois qui suit celui de son mariage.

En cas de nouveau veuvage, elle recouvre son droit à la majoration de rente de veuve dont elle bénéficiait avant son remariage, à moins que du chef de son dernier mari, elle puisse prétendre à une majoration de rente de veuve d'un montant plus élevé.

Art. 25. — § 1. Les majorations visées à l'article 20 ne sont pas accordées aux ressortissants des pays étrangers sauf s'il a été conclu une convention de réciprocité avec leur pays d'origine.

§ 2. Le montant de la majoration de rente de veuve, est déduit de celui de la majoration de rente de vieillesse.

§ 3. Le Roi détermine les formalités à suivre pour l'introduction des demandes de majoration et le paiement de celle-ci.

§ 4. Le Roi peut, en raison de circonstances économiques ou sociales, modifier les montants prévus aux tableaux I et II concernant les majorations de rente de vieillesse et de veuve annexés à la présente loi.

**

Les articles 20, 21, 22, 23, 24 et 25 nouveaux, portant sur les majorations, ont fait l'objet de la même discussion.

**

Un commissaire, auteur d'amendement, redoute que le texte initial de l'article 20 empêche un assuré libre occasionnel n'ayant pu verser dans le cadre de la présente loi de bénéficier de la majoration de rente de vieillesse malgré qu'il n'ait aucun droit à une pension complète dans un ou des régimes obligatoires de pensions.

Réponse :

Tel qu'il a été amendé l'article 20 enlève toute crainte de cette nature.

Les versements effectués dans le cadre d'un régime obligatoire de pensions (ouvriers, ouvriers mineurs, employés, marins, travailleurs indépendants) et dans celui des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 sont pris en considération dans le calcul des versements effectués (art. 21 nouveau, § 2).

Le calcul du droit en majoration part de la majoration complète indexée déduite successivement : 1° des ressources excédentaires; 2° de 1/45 ou 1/40, par versement manquant ou insuffisant après application des amnisties des lois coordonnées (art. 22, § 3) pour la période se terminant le 31 décembre 1962, avant d'opérer sur la somme restante

genoot de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt of, in het voortijdig genot van de ouderdomsrentebijslag werd toegelaten.

§ 2. De weduwenrentebijslag wordt in de hiernavermelde volgorde verminderd :

1° met de helft, indien het aantal verrichte stortingen, en ten minste één, de helft van het aantal vereiste stortingen niet bereikt;

2° met een deel van de na toepassing van het 1° verschuldigde bijslag, per jaar voor hetwelk de verzekerde en zijn echtgenoot hebben doen blijken van een gewone hoofdbezigheid in het kader van een der volgende rust- en overlevingspensioenregelingen : arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden of zelfstandigen.

De Koning bepaalt de nadere regelen van toepassing van het voorgaand lid.

§ 3. De weduwe die opnieuw in het huwelijk treedt, verliest haar recht op het genot van de bijslag met ingang van de maand volgend op die van haar nieuw huwelijk.

Wordt zij opnieuw weduwe, dan heeft zij opnieuw recht op de weduwenrentebijslag die zij vóór haar nieuw huwelijk genoot, tenzij zij uit hoofde van haar laatste huwelijk aanspraak kan maken op een hogere weduwenrentebijslag.

Art. 25. — § 1. De in artikel 20 bedoelde bijslagen worden niet toegekend aan de onderdanen van vreemde landen, behalve indien een wederkerigheidsovereenkomst met hun land van herkomst is gesloten.

§ 2. Het bedrag van de weduwenrentebijslag wordt afgetrokken van dat van de ouderdomsrentebijslag.

§ 3. De Koning bepaalt de formaliteiten die moeten worden vervuld voor de indiening van de aanvragen om bijslag, zomede voor de betaling daarvan.

§ 4. Wegens economische of sociale omstandigheden kan de Koning de bedragen wijzigen die zijn vermeld in de bij deze wet gevoegde tabellen I en II, betreffende de ouderdoms- en weduwenrentebijslag.

**

De nieuwe artikelen 20, 21, 22, 23, 24 en 25, die betrekking hebben op de bijslag, vormden het onderwerp van dezelfde bespreking.

**

Een lid, dat een amendement voorstelde, vreest dat een toevallig vrijwillig verzekerde, die in het raam van deze wet geen bijdragen heeft kunnen storten, volgens de oorspronkelijke tekst van artikel 20 niet in aanmerking zal kunnen komen voor de ouderdomsrentebijslag, ofschoon hij geen recht heeft op een volledig pensioen volgens een of meer verplichte pensioenregelingen.

Antwoord :

Zoals artikel 20 is gewijzigd, bestaat er voor die vrees niet de minste reden meer.

Wat gestort is in het raam van een verplichte pensioenregeling (arbeiders, mijnwerkers, bedienden, zeelieden, zelfstandigen) en van de bij het Regentsbesluit van 12 september 1946 gecoördineerde wetten wordt in aanmerking genomen bij het berekenen van de gestorte bijdragen (art. 21 nieuw, § 2).

Bij de berekening van de verschuldigde bijslag wordt uitgegaan van de volledige bijslag volgens het indexcijfer, waarvan eerst achtereenvolgens worden afgetrokken : 1° de excedentaire bestaansmiddelen; 2° 1/45 of 1/40 per ontbrekende of ontoereikende bijdrage, na toepassing van hetgeen in de gecoördineerde wetten is bepaald (art. 22,

la réduction pour la quotité de pension perçue dans les régimes précités (art. 23 nouveau).

Ce qui signifie, les droits acquis en application des lois coordonnées étant maintenus pour la période prenant fin le 31 décembre 1962, que 1/45 ou que 1/40 sera déduit par année civile après 1962 pour laquelle il n'y a ni versement dans un régime obligatoire de pension, ni versement dans le cadre de la présente loi sans préjudice de la réduction ultérieure de la quotité de pension perçue dans les régimes de pensions obligatoires.

*
**

Un membre soulignant le parallélisme en matière de ressources à prendre en considération entre le régime des assurés libres et celui des travailleurs indépendants demande s'il en sera de même des taux de pension.

Se référant à certaines déclarations politiques antérieures il souhaiterait : 1° connaître l'incidence financière d'un relèvement des taux de majorations sur la base des montants maximum suivants : mariés : 27 500 francs, isolés : 20 000 francs, veuves : 16 000 francs; 2° qu'une modification éventuelle des taux de la pension des travailleurs indépendants entraîne automatiquement l'alignement de la majoration maximum sur ceux-ci, les fonds nécessaires à ce réajustement devant, à son avis, se trouver dans un budget de 130 milliards en pratiquant des économies dans d'autres secteurs.

L'adaptation automatique de la majoration à un éventuel nouveau taux de pension des travailleurs indépendants est souhaitée par d'autres membres.

Réponse :

Le parallélisme entre les deux régimes ne peut être absolu. L'assurance libre tient du système de capitalisation individuelle, tandis que la pension des travailleurs indépendants est un régime de solidarité.

Il est bon de souligner que la loi du 17 juillet 1961 a sensiblement amélioré la pension des assurés libres en portant la majoration à 23 700 francs au 1er octobre 1961, soit une augmentation de 13,5 %.

Une modification actuelle des tableaux de majoration dans le sens souhaité, outre qu'elle mettrait en cause l'économie du projet et l'équilibre du plan de financement, aurait pour conséquence d'accroître encore le déséquilibre existant déjà par le sort plus favorable fait présentement aux assurés libres.

Quant au parallélisme souhaité, le projet le permet sans recours à une nouvelle loi, l'article 25, § 4, accordant au Roi pouvoir de modifier les tableaux de majorations en raison de circonstances économiques ou sociales.

L'adaptation ultérieure des taux de majorations doit s'opérer dans le cadre d'une politique générale.

Les conséquences financières du relèvement des montants aux chiffres proposés font l'objet d'un calcul de la part de l'Administration.

Un amendement tendant à porter le montant maximum de la majoration de rente de vieillesse à 24 000 francs est rejeté par 15 voix contre 2 après que le Ministre ait souligné la nécessité du parallélisme « Indépendants-Assurés libres » en la matière et attiré l'attention sur l'incidence financière d'un tel amendement.

*
**

§ 3) voor de op 31 december 1962 eindigende periode, alvorens op de overblijvende som de vermindering toe te passen voor het volgens voornoemde regelingen getrokken pensioenbedrag (art. 23 nieuw).

Dit betekent dat terwijl de bij toepassing van de gecoördineerde wetten verkregen rechten blijven gelden, voor de op 31 december 1962 eindigende periode, 1/45 of 1/40 wordt afgetrokken per kalenderjaar na 1962 waarvoor noch volgens een verplichte pensioenregeling noch volgens deze wet bijdragen zijn gestort, onverminderd de latere vermindering van het volgens de verplichte pensioenregelingen pensioenbedrag.

*
**

Een lid wijst op het parallélisme dat inzake in aanmerking te nemen bestaansmiddelen bestaat tussen de regeling voor de vrijwillig verzekerden en die voor de zelfstandigen en hij vraagt of dat ook het geval zal zijn met de pensioenbedragen.

Onder verwijzing naar sommige vroegere politieke verklaringen wenst hij : 1° de financiële weerslag te kennen van een verhoging der bijslagbedragen op basis van de volgende maxima : 27 500 frank voor gehuwden, 20 000 frank voor alleenstaanden en 16 000 frank voor weduwen; 2° dat een eventuele wijziging van de pensioenbedragen voor de zelfstandigen automatisch tot gevolg heeft dat de maximumbijslag daaraan wordt aangepast. Naar zijn oordeel moeten de daartoe nodige gelden in een begroting van 130 miljard te vinden zijn, mits op andere sectoren uitgespaard wordt.

Anderen leden wensen dat, bij een eventuele verhoging van het pensioen der zelfstandigen, de bijslag automatisch zou worden aangepast.

Antwoord :

Beide regelingen kunnen niet volstrekt gelijklopend zijn. De vrijwillige verzekering leunt aan bij een stelsel van individuele kapitalisatie, terwijl het pensioen van de zelfstandigen een solidariteitsregeling is.

Het dient onderstreept te worden dat de wet van 17 juli 1961 een ernstige verbetering betekent van het pensioen der vrijwillig verzekerden door de bijslag op 23 700 frank te brengen op 1 oktober 1961, d.i. een verhoging met 13,50 %.

De toeslagtabellen thans wijzigen in de door de leden gewenste zin zou niet alleen de opzet van het ontwerp en het evenwicht van het financieringsplan in het gedrang brengen, maar tevens het onevenwicht, dat op dit ogenblik bestaat ingevolge de gunstiger behandeling van de vrijwillig verzekerden, nog doen toenemen.

Wat het nagestreefde parallélisme betreft, dit wordt door het ontwerp mogelijk gemaakt zonder dat daartoe een nieuwe wet moet worden goedgekeurd, aangezien de Koning, bij artikel 25, § 4, gemachtigd wordt de bijslagbedragen om economische of sociale redenen te wijzigen.

De latere aanpassing van de bedragen der bijslagen moet in het raam van een algemeen beleid geschieden.

De financiële gevolgen van de verhoging van de bedragen tot de voorgestelde cijfers maken het voorwerp uit van een berekening door de Administratie.

Een amendement dat ertoe strekt het maximumbedrag van de ouderdomsrentebijslag op 24 000 frank te brengen wordt verworpen met 15 stemmen tegen 2 nadat de Minister de noodzaak van het parallélisme « Zelfstandigen-Vrij verzekerden » in die aangelegenheid onderstreept en de aandacht gevestigd heeft op de financiële terugslag van zulk amendement.

*
**

Le même membre estime que l'assuré libre occasionnel ayant une carrière partielle en régime des travailleurs indépendants se verra appliquer deux fois la réduction du total de ses ressources excédant le plafond autorisé.

A l'appui de sa thèse il cite l'exemple suivant :

Un candidat pensionné a une demi-carrière de travailleur indépendant et une demi-carrière d'assuré libre : la pension maximum à laquelle il pourrait prétendre dans l'un ou l'autre régime, s'il y avait fait carrière complète, est de 23 000 francs. Ses ressources sont de l'ordre de 20 000 francs. Il est marié.

De l'avis du membre la pension serait la suivante :

Pension complète A.L. ou T.I. : 23 000	
— (20 000 — 12 500) =	15 500
Demi-pension travailleur indépendant :	
[15 500 — (20 000 — 12 500)] : 2 =	4 000
Demi-pension assuré libre :	
[11 500 — (20 000 — 12 500)] : 2 =	4 000

Réponse :

Le commissaire a raison dans le calcul de la carrière complète et dans celui de la demi-pension de travailleur indépendant, mais celui qu'il établit pour la demi-pension assuré libre n'est pas conforme aux dispositions de l'article 23 nouveau dont l'ordre chronologique des déductions n'est en rien pareil à ce qui se pratique dans ce cas en matière de pension des travailleurs indépendants. Il n'y a sur ce point aucun parallélisme pratique.

En réalité la demi-pension assuré libre sera calculée de la façon suivante :

1. Majoration complète	...	...	...	F	23 000
2. Ressources excédentaires	...	...	...		— 7 500
				Reste	15 500
3. Quotité pension indépendant (50 % de 15 500)	...	...	...	F	— 7 750
Majoration due	...	...	...	F	7 750

Pension totale : 4 000 francs indépendant + 7 750 assuré libre = 11 750 francs et non $2 \times 4\,000 = 8\,000$ francs, comme le croit le membre.

Si une part des ressources excédentaires fait encore l'objet d'une double déductibilité la cause n'en incombe pas au présent projet mais au mode de calcul de la pension des travailleurs indépendants.

Pour rencontrer le souci combien légitime du commissaire, il faudra revoir les dispositions légales qui régissent la pension des travailleurs indépendants pour les adapter à l'amélioration logique que crée la présente loi.

**

Le même membre attire encore l'attention sur le cas des carrières mixtes ouvrier et assuré libre. Il suppose un assuré ayant $\frac{3}{4}$ de carrière en régime ouvrier et $\frac{1}{4}$ en régime assuré libre et demande s'il ne serait pas souhaitable dans ce cas de réduire les ressources de $\frac{3}{4}$ pour le calcul de la pension, les revenus de l'intéressé dépassant rapidement le taux admis.

Hetzelfde lid is van mening dat de toevallig vrijwillig verzekerde met gedeeltelijke loopbaan in de regeling voor zelfstandigen tweemaal de vermindering op het boven het totaal bedrag van zijn bestaansmiddelen zal ondergaan.

Tot staving van zijn zienswijze geeft hij het volgende voorbeeld :

Een toekomstig gepensioneerd heeft een halve loopbaan als zelfstandige en een halve als vrijwillig verzekerde. Het maximum pensioen waarop hij aanspraak kan maken in de ene of de andere regeling, indien hij daarin zijn gehele beroepsloopbaan had volbracht, belooft 23 000 frank. Zijn bestaansmiddelen belopen 20 000 frank. Hij is gehuwd.

Volgens het lid zou het pensioen het volgende zijn :

Volledig pensioen als V.W. of als Z. :	
23 000 — (20 000 — 12 500) =	15 500
Helft pensioen zelfstandige : [11 500	
— (20 000 — 12 500)] : 2 =	4 000
Helft pensioen vrijwillig verzekerde : [11 500	
— (20 000 — 12 500)] : 2 =	4 000

Antwoord :

Het lid heeft gelijk wat de berekening van het pensioen voor een volledige beroepsloopbaan en van de helft van het pensioen als zelfstandige betreft, maar zijn berekening van de helft van het pensioen als vrijwillig verzekerde stemt niet overeen met het bepaalde in het nieuwe artikel 23, waarvan de chronologische volgorde der aftrekken geheel verschilt van die voor het pensioen voor zelfstandigen. Op dit punt is geen vergelijking mogelijk.

In werkelijkheid wordt de helft van het pensioen van vrijwillig verzekerde als volgt berekend :

1. Volledige bijslag	...	...	...	F	23 000
2. Excedentaire bestaansmiddelen	...	...	...		— 7 500
				Blijft	15 500
3. Bedrag pensioen van zelfstandige (50 % van 15 000)	...	...	...	F	— 7 750
Verschuldigde bijslag	...	...	...	F	7 750

Totaal pensioen : 4 000 frank als zelfstandige + 7 750 frank als vrijwillig verzekerde = 11 750 frank en niet $2 \times 4\,000 = 8\,000$ frank, zoals het lid meent.

Indien een deel van de excedentaire bestaansmiddelen nog een dubbele vermindering ondergaat, dan is zulks niet te wijten aan de bepalingen van het onderhavige ontwerp, doch aan de wijze van berekening van het pensioen van de zelfstandigen.

Om aan de door het lid uitgesproken bezorgdheid tegemoet te komen, dient men de wet op het pensioen van de zelfstandigen te herzien, ten einde ze aan te passen aan de logische verbetering die de onderhavige wet tot stand brengt.

**

Hetzelfde lid vestigt nog de aandacht op het geval van de gemengde beroepsloopbaan als arbeider en als vrijwillig verzekerde. Hij onderstelt het geval van een verzekerde met $\frac{3}{4}$ loopbaan in de regeling voor arbeiders en $\frac{1}{4}$ in deze van vrijwillig verzekerde en hij vraagt of het in dit geval niet wenselijk is de bestaansmiddelen met $\frac{3}{4}$ te verminderen voor de berekening van het pensioen, daar de inkomsten van de belanghebbende snel het gestelde maximumbedrag zullen overschrijden.

Réponse :

Les pensions des régimes de pensions des ouvriers, des ouvriers mineurs, des employés, des marins et des travailleurs indépendants pas plus d'ailleurs que celles des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 et d'assuré libre n'entrent en ligne de compte dans le calcul des ressources.

D'autre part, comme pour le cas indépendant, assuré libre ci-dessus, les dispositions de l'article 23 nouveau rencontrent largement le souci du commissaire.

Exemple :

Un ouvrier ayant effectué tous les versements a une pension de 3/4 de carrière complète dans le cadre de la loi du 21 mai 1955. Né en 1900, il est marié et en 1965 ses ressources s'élèvent à 18 500 francs. L'index est à 110.

Ses droits en majoration seront de :

1. Majoration complète F	20 705
2. Ressources excédentaires (18 500— 12 500)	— 6 000
3. Versements manquants	— 0
Reste F	14 705
4. Quotité pension ouvrier (3/4 de 14 705) F	—11 029
Majoration due F	3 676

En suivant le procédé de l'honorable membre, sans toutefois tenir compte de la pension ouvrier dans le calcul des ressources, la majoration serait identique soit :

Majoration complète F	20 705
Quotité pension ouvrier	—15 529
Ressources excédentaires :	
18 500 12 500	
($\frac{\quad}{4} - \frac{\quad}{4}$)	— 1 500
	F 3 676

*
**

Un commissaire demande si, dans les cas suivants, des avantages en nature entreront en ligne de compte pour le calcul des ressources :

1. Parents cohabitant et vivant avec leurs enfants;
2. Isolés demeurant chez un parent où ils sont logés et nourris en échange de quelques menus services dans le ménage;
3. Personnes malades soignées dans un établissement hospitalier ou hospice à charge de la Commission d'assistance publique;
4. Même cas que le précédent, les frais d'entretien étant pris en charge par la famille.

Réponse :

Comme dans la loi du 28 mars 1960, aucun avantage en nature n'intervient dans le calcul des ressources des personnes se trouvant dans l'un des cas précités.

*
**

Antwoord :

De pensioenen in de regelingen voor arbeiders, mijnwerkers, bedienden, zeelieden en zelfstandigen komen bij de berekening van de bestaansmiddelen evenmin in aanmerking als de pensioenen volgens de bij het Regentbesluit van 12 september 1946 gecoördineerde wetten.

Net als voor het hoger vermeldde geval van de zelfstandige vrijwillig verzekerde kan het bepaalde in artikel 23 nieuw, het lid in ruime mate geruststellen.

Voorbeeld :

Een arbeider heeft alle bijdragen gestort voor een pensioen van 3/4 van een volledige loopbaan in het raam van de wet van 21 mei 1955. Hij is geboren in 1900, gehuwd, en in 1965 bedragen zijn bestaansmiddelen 18 500 frank. Het indexcijfer bedraagt 110.

Als bijslag zal hem verschuldigd zijn :

1. Volledige bijslag F	20 705
2. excedentaire bestaansmiddelen (18 500— 12 500)	— 6 000
3. Ontbrekende stortingen	— 0
Blijft F	14 705
4. Bedrag arbeiderspensioen (3/4 van 14 705) F	—11 029
Verschuldigde bijslag F	3 676

Bij toepassing van het voorstel van het lid, zonder echter bij het berekenen van de bestaansmiddelen rekening te houden met het arbeiderspensioen, zou de bijslag dezelfde zijn :

Volledige bijslag F	20 705
Bedrag arbeiderspensioen	—15 529
Excedentaire bestaansmiddelen :	
18 500 12 500	
($\frac{\quad}{4} - \frac{\quad}{4}$)	— 1 500
	F 3 676

*
**

Een lid vraagt of voordelen in natura in de volgende gevallen in aanmerking komen voor de berekening van de bestaansmiddelen :

1. Ouders die bij hun kinderen inwonen en met hen samenleven;
2. Alleenstaanden die verblijven bij een familielid, waar zij in ruil voor enkele kleine diensten in de huishouding kost en inwoning genieten;
3. Zieken die in een ziekenhuis of inrichting voor bejaarden ten laste van de Commissie van openbare onderstand worden verpleegd;
4. Zelfde geval als het vorige, maar de kosten van onderhoud worden door de familie gedragen.

Antwoord :

Zoals in de wet van 28 maart 1960 wordt er geen rekening gehouden met de voordelen in natura bij het vaststellen van de bestaansmiddelen van de personen, die zich in een van de voornoemde gevallen bevinden.

*
**

Par analogie, ce commissaire estime que les religieuses et religieux vivant en communauté devraient être placés sur le même pied que les autres pensionnés.

Pour eux la contrevaletur des avantages en nature à porter en ressources a été ramenée de 19 800 à 7 300 francs par une circulaire ministérielle du 1er juillet 1959.

Un arrêt du Conseil d'Etat réformant une décision de la Commission d'appel de Gand a fait que les avantages en nature prévus par la circulaire ministérielle du 1er juillet 1959 ne peuvent être pris en considération pour le calcul de la pension d'assuré libre.

Le membre demande que le Ministre et la Commission prennent nettement position à ce sujet.

Réponse :

Situation des membres du clergé à l'égard de l'article 44 des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

L'article 44 desdites lois coordonnées stipule que le taux de la majoration de rente de vieillesse est fixé compte tenu de toutes les ressources de l'assuré et, éventuellement, de celles de son conjoint, quelles qu'en soient la nature et l'origine.

En vertu de ce principe il y a lieu de tenir compte également des avantages en nature, notamment des frais d'entretien.

En principe la règle susmentionnée s'applique également aux membres des communautés religieuses et congrégations, qui peuvent prétendre au bénéfice de la majoration de rente de vieillesse après enquête.

Ces personnes ont en effet droit au logement et à la nourriture à charge de la communauté. Ce droit résulte du fait que les rapports entre le religieux et l'ordre ou la congrégation sont de même nature juridique que les rapports qui s'établissent entre l'associé et l'association.

Ces rapports sont régis par le *droit canon*. Le canon 487 du Code du droit canon décrit ainsi « l'état religieux » (status religiosus) :

« En acceptant la vie communautaire intégrale, le religieux s'associe à ses frères en vue de tendre avec eux à la perfection évangélique, conformément aux règles particulières de son ordre ou de sa congrégation. »

En vertu du vœu de pauvreté qu'il prononce en entrant au couvent, le religieux cède à la communauté la totalité de ses ressources, quelle qu'en soit l'origine (canon 580, § 2, 582 et 594, § 2, du Code), ce dont résulte une situation essentiellement semblable à celle de la société prévue par les articles 1836 à 1840 du Code civil.

Ces ressources, ainsi mises en commun, peuvent être affectées à l'entretien de chacun des membres de la communauté (canon 594, § 1).

Ces rapports particuliers soumettent les membres de la communauté à des obligations réciproques.

En ce qui concerne le religieux, celui-ci cède ses ressources, notamment le rapport de son activité professionnelle, tandis que de son côté, la communauté loge et nourrit le religieux, pendant sa vie entière et même après la cessation de son activité.

Bij analogie meent hetzelfde lid dat de kloosterlingen, die een kloostergemeente vormen, op dezelfde voet moeten geplaatst worden als de andere gepensioneerden.

Voor hen werd de tegenwaarde van de voordelen in natura, die bij de berekening van de bestaansmiddelen in aanmerking komen, bij ministerieel rondschrijven van 1 juli 1959 van 19 800 tot 7 300 frank verminderd.

Ingevolge een arrest van de Raad van State, waarbij een beslissing van de Commissie van beroep te Gent wordt vernietigd, mogen de bij het ministerieel rondschrijven van 1 juli 1959 bepaalde voordelen in natura niet in aanmerking worden genomen voor de berekening van het pensioen van de vrijwillig verzekerde.

Het lid vraagt dat de Minister en de Commissie zich over dit punt duidelijk zouden uitspreken.

Antwoord :

Toestand van de leden van de clerus ten opzichte van artikel 44 van de gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

Artikel 44 van de bedoelde gecoördineerde wetten luidt, dat het bedrag van de ouderdomsrentebijslag bepaald wordt, rekening gehouden met alle inkomsten van de verzekerde en, in voorkomend geval, met die van zijn echtgenoot, welke ook de aard en de oorsprong ervan zijn.

Op grond van dit beginsel dient men eveneens rekening te houden met de voordelen in natura onder meer met de kosten van onderhoud.

In beginsel is bovengenoemde regel eveneens toepasselijk op de leden van de kloostergemeenten en congregaties die aanspraak kunnen maken op de ouderdomsrentebijslag, na onderzoek naar de bestaansmiddelen.

Die personen hebben inderdaad recht op huisvesting en voeding, ten laste van de gemeenschap. Dit recht vloeit voort uit het feit, dat de betrekkingen tussen de kloosterling en de orde of de congregatie van dezelfde juridische aard zijn als de betrekkingen die ontstaan tussen de vennoot en de vennootschap.

Die betrekkingen worden geregeld door het *kerkelijk recht*. Canon 487 van de Codex van het kerkelijk recht beschrijft aldus de « kloosterstaat » (status religiosus) :

« Door het aanvaarden van de volkomen gemeenschappelijke levenswijze, verenigt de kloosterling zich met zijn broeders, ten einde met hen te streven naar de evangelische volmaaktheid, overeenkomstig de bijzondere regelen van zijn orde of van zijn congregatie. »

Ingevolge de gelofte van armoede die hij aflegt op het ogenblik van zijn intrede in het klooster, staat de kloosterling aan de kloosterinstelling het geheel van zijn inkomsten af, welke er ook de oorsprong van is (canon 580, § 2, 582 en 594, § 2, van de Codex), waaruit een toestand voortvloeit die uiteraard overeenstemt met die van de vennootschap, waarvan sprake is in de artikelen 1836 tot 1840 van het Burgerlijk Wetboek.

De aldus samengevoegde goederen kunnen voor het onderhoud van elk van de leden van de kloosterinstelling aangewend worden (canon 594, § 1).

Ingevolge deze bijzondere verhoudingen zijn de leden van de kloosterinstelling aan wederzijdse verplichtingen onderworpen.

De kloosterling staat zijn goederen af, o.a. de opbrengst van zijn beroepsbedrijvigheid, terwijl de kloosterinstelling van haar kant, de kloosterling onderdak en voedsel verschaft tijdens zijn ganse leven en zelfs na het stopzetten van zijn activiteit.

Il résulte de ce qui précède que *le religieux a un droit incontestable à l'entretien à charge de la communauté.*

Il est dès lors normal que l'article 44 s'applique aux religieux, au même titre qu'aux autres assurés.

**

Il y a lieu de remarquer que le législateur a omis de fixer forfaitairement la valeur des avantages en nature. Il n'existe pas davantage de disposition réglementaire régissant la matière.

En tant qu'exécutant des dispositions légales, le Ministre de la Prévoyance Sociale, en collaboration avec son collègue des Finances, de son Administration et de ses contrôleurs des contributions, a fourni des directives afin que la fixation du montant des frais d'entretien se fasse sur une base uniforme; il a notamment fixé un forfait représentant la contre-valeur des frais d'entretien à prendre en considération pour le calcul de la majoration de rente de vieillesse après enquête.

En fixant ce forfait les Ministres se sont inspirés successivement de l'évaluation des frais d'entretien telle que prévue respectivement :

— par l'article 15 de l'arrêté royal du 27 septembre 1937 portant exécution de la loi du 15 décembre 1937 relative à l'assurance vieillesse-décès prématuré, qui évalue comme suit le coût de l'entretien à la journée :

Premier repas (déjeuner)	F	1
Deuxième repas (principal)	F	3
Troisième repas (soir)	F	2
Logement	F	4

— par l'arrêté du Régent du 16 février 1946 modifiant l'article 15 précité et fixant la valeur forfaitaire des avantages en nature octroyés à titre de salaire par les employeurs aux personnes occupées à leur service :

Premier repas (déjeuner)	F	5
Deuxième repas (principal)	F	15
Troisième repas (soir)	F	10
Logement	F	5

— par l'arrêté royal du 18 mars 1953 modifiant l'arrêté royal du 27 décembre 1937 :

Premier repas (déjeuner)	F	10
Deuxième repas (principal)	F	20
Troisième repas (soir)	F	15
Logement	F	10

En 1953, les frais d'entretien étaient donc évalués forfaitairement à 55 francs.

Ce chiffre a été repris par l'arrêté royal du 21 mars 1953 modifiant l'arrêté du Régent du 16 janvier 1945 concernant le fonctionnement de l'O.N.S.S., et par l'arrêté royal du 18 mars 1953 évaluant certains avantages en nature en vue de l'application de l'arrêté-loi du 20 septembre 1945 appliquant au personnel domestique la loi relative à la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

En outre, plusieurs arrêtés ministériels ont repris ce chiffre : l'arrêté ministériel du 17 mars 1953 fixant, en ce qui concerne le salarié, le montant de l'indemnité au-delà de laquelle l'apprenti cesse de bénéficier de l'allocation familiale; l'arrêté ministériel du 17 mars 1953 fixant, en ce qui concerne l'employeur et le non-salarié, le montant de l'indemnité au-delà de laquelle l'apprenti cesse de bénéficier de l'allocation familiale; l'arrêté ministériel du 17 mars

Uit het voorgaande vloeit voort dat de *kloosterling een onbetwistbaar recht op onderhoud ten laste van de kloosterinstelling heeft.*

Het is dan ook normaal dat artikel 44 toepasselijk is op de kloosterlingen, zoals op de andere verzekerden.

**

Laten we hierbij opmerken dat de wetgever verzuimd heeft de voordelen in natura forfaitair vast te stellen. Er is ook geen reglementaire bepaling betreffende deze materie.

In uitvoering van de wettelijke bepalingen, heeft de Minister van Sociale Voorzorg, in samenwerking met zijn ambtgenoot van Financiën, diens Bestuur en controleurs der belastingen, richtlijnen gegeven ten einde het bedrag van de onderhoudskosten op eenvormige wijze te bepalen; hij heeft namelijk een forfaitair bedrag vastgesteld dat de tegenwaarde is van de in aanmerking te nemen onderhoudskosten voor de berekening van de ouderdomsrente-bijslag na onderzoek.

De Ministers, die dit forfaitaire bedrag hebben vastgesteld, lieten zich achtereenvolgens leiden door de schatting van de kosten van levensonderhoud respectievelijk bepaald in :

— artikel 15 van het koninklijk besluit van 27 december 1937 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, waarin de onderhoudskosten per dag als volgt worden vastgesteld :

Eerste maaltijd (ontbijt)	F	1
Tweede maaltijd (hoofdmaaltijd)	F	3
Derde maaltijd (avondmaal)	F	2
Huisvesting	F	4

— het besluit van de Regent van 16 februari 1946 houdende wijziging van voornoemd artikel 15, waarbij de forfaitaire waarde wordt vastgesteld van de voordelen in natura door de werkgevers bij wijze van loon verleend aan de personen die in hun dienst zijn :

Eerste maaltijd (ontbijt)	F	5
Tweede maaltijd (hoofdmaaltijd)	F	15
Derde maaltijd (avondmaal)	F	10
Huisvesting	F	5

— het koninklijk besluit van 18 maart 1953 tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 december 1937 :

Eerste maaltijd (ontbijt)	F	10
Tweede maaltijd (hoofdmaaltijd)	F	20
Derde maaltijd (avondmaal)	F	15
Huisvesting	F	10

In 1953 waren de onderhoudskosten dus forfaitair op 55 frank geraamd.

Dit cijfer werd overgenomen door het koninklijk besluit van 21 maart 1953 tot wijziging van het besluit van de Regent van 16 januari 1945 betreffende de werking van de R.M.Z. en door het koninklijk besluit van 18 maart 1953 tot raming van sommige voordelen in natura voor de toepassing van de besluitwet van 20 september 1945, waarbij de wet betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen, op de dienstboden van toepassing wordt gemaakt.

Bovendien hebben verscheidene ministeriële besluiten dit cijfer overgenomen : het ministeriële besluit van 17 maart 1953 tot vaststelling, wat de loontrekkende betreft, van het bedrag van de vergoeding boven welke de leerling niet meer in aanmerking komt voor kinderbijslag; het ministeriële besluit van 17 maart tot vaststelling, wat de werkgever en de niet-loontrekkende betreft, van het bedrag van de vergoeding boven dewelke de leerling niet meer in aanmer-

1953 évaluant certains avantages en nature en vue de l'application de la législation relative aux vacances annuelles des salariés.

Par décision du 25 septembre 1959, portée à la connaissance des services administratifs en date du 12 janvier 1960, le Ministre de la Prévoyance Sociale a finalement ramené le montant en question à la somme forfaitaire de 20 francs par jour, soit 7 300 francs par an.

Cette mesure est basée sur la considération que l'évaluation faite par l'arrêté royal du 27 décembre 1937 et ses modifications ultérieures ne se justifie pas dans le cas des membres des communautés religieuses qui, par leur vie austère inspirée de leur vœu de pauvreté et du fait de leur existence organisée en commun, n'éprouvent certainement pas les mêmes besoins que le laïque.

*
**

Quoique ces mesures ministérielles successives aient réalisé une certaine uniformité dans les décisions prises à l'échelon administratif, il y a lieu de signaler toutefois que les juridictions appelées à trancher les différends surgissant à propos d'une décision administrative restent entièrement libres dans leur appréciation des frais de la journée d'entretien. Le Conseil d'Etat s'est rallié à ce point de vue et a décidé notamment qu'à défaut d'une disposition légale ou réglementaire fixant forfaitairement les avantages en nature dont bénéficie l'assuré, il appartient à la commission d'appel d'évaluer la contre-valeur du logement et de la nourriture que la communauté religieuse assure au demandeur, lorsque notamment cette commission tient compte de toutes les ressources du demandeur, quelle qu'en soit l'origine, conformément à l'article 44 des lois coordonnées.

Ce manque d'uniformité jurisprudentielle est à l'origine d'un accroissement considérable des demandes tendant à annuler ou à réformer des décisions administratives, à tel point qu'on pourrait parler d'une opposition systématique de la part des demandeurs de pension, sous forme de recours à la Commission contre les décisions administratives.

En outre, le Conseil d'Etat a déjà été saisi de plusieurs recours introduits par des religieux qui contestent les décisions en matière de fixation de la contre-valeur des frais d'entretien prises à l'intervention de l'administration et des Commissions.

A titre d'exemples, signalons entre autres :

— Adam, Rosa, décision de la Commission supérieure annulée par le Conseil d'Etat du chef de composition irrégulière de ladite Commission;

— Van den Veegaete, Emile, décision d'une commission d'appel annulée par le Conseil d'Etat, ladite commission ayant omis d'indiquer pour quel motif elle ne tient pas compte d'un élément de preuve à lui soumis, ce dont résulte impossibilité pour le Conseil d'Etat de vérifier s'il y a lieu d'appliquer en l'occurrence la disposition de l'article 44, 6°, des lois coordonnées.

*
**

Le membre remercie le Ministre pour ses explications. Il demande que le montant actuel représentant la contre-valeur des avantages en nature des religieux et religieuses vivant en communauté ne soit plus relevé sauf du chef d'une liaison à l'indice des prix de détail.

king komt voor kinderbijslag; het ministerieel besluit van 17 maart 1953 tot raming van sommige voordelen in natura met het oog op de toepassing van de wetgeving betreffende het jaarlijks verlof van de loontrekkenden.

Bij beslissing van 25 september 1959, die ter kennis gebracht werd van de administratieve diensten op 12 januari 1960, heeft de Minister van Sociale Voorzorg ten slotte de desbetreffende som teruggebracht tot het forfaitair bedrag van 20 frank per dag, zegge 7 300 frank per jaar.

Deze maatregel gaat uit van de overweging, dat de raming, die gemaakt werd bij het koninklijk besluit van 27 december 1937 en de daaropvolgende wijzigingen, niet gewettigd is in het geval van de leden van kloosterinstellingen die, door hun strenge levenswijze, ingegeven door hun gelofte van armoede, alsook door hun gemeenschappelijke levenswijze, zeker niet dezelfde behoeften hebben als de leek.

*
**

Hoewel een zekere eenvormigheid in de door de Administratie getroffen beslissingen is verwezenlijkt, ingevolge die achtereenvolgende ministeriële maatregelen, dient echter te worden opgemerkt dat de rechtscolleges die de geschillen in verband met een administratieve beslissing moeten beslechten, volkomen vrij blijven in hun raming van de kosten van de onderhoudsdag. De Raad van State stemde in met dat standpunt, en besloot o.a. dat, bij gebreke van een wettelijke of reglementaire bepaling, waarbij de voordelen in natura die de verzekerde geniet, worden vastgesteld, het bij de commissie van beroep berust de tegenwaarde te schatten voor huisvesting en voedsel, welke de kloosterinstelling aan de aanvrager verzekert, wanneer deze commissie o.a. rekening houdt met al de goederen van de aanvrager wat de oorsprong ervan ook is; overeenkomstig artikel 44 van de gecoördineerde wetten.

Dit gebrek aan eenvormigheid in de rechtspraak geeft aanleiding tot een aanzienlijke toeneming van de aanvragen om administratieve beslissingen te vernietigen of te wijzigen, zodat men zou kunnen spreken van systematisch verzet van de pensioenaanvragers, in de vorm van een beroep op de Commissie tegen de administratieve beslissingen.

Bovendien zijn verschillende beroepen reeds bij de Raad van State aanhangig gemaakt door kloosterlingen die de door de Administratie en door de commissies getroffen beslissingen inzake de vaststelling van de tegenwaarde van de onderhoudskosten betwisten.

Laten wij bijvoorbeeld volgende gevallen vermelden :

— Adam, Rosa, beslissing van de Hoge Commissie, door de Raad van State vernietigd uit hoofde van de onregelmatige samenstelling van deze Commissie;

— Van den Veegaete, Emiel, beslissing van een commissie van beroep door de Raad van State vernietigd, daar deze commissie verzuimd heeft te vermelden om welke reden zij geen rekening houdt met een haar voorgelegd bewijselement; het gevolg hiervan is dat de Raad van State in de onmogelijkheid verkeert om na te gaan of het bepaalde in artikel 44, 6°, van de gecoördineerde wetten in dit geval dient toegepast te worden.

*
**

Het lid dankt de Minister voor zijn uitleg. Hij vraagt verder dat het huidig bedrag, dat de tegenwaarde van de voordelen in natura van de in gemeenschap levende kloosterlingen vertegenwoordigt, niet meer verhoogd zou worden, behoudens in geval van koppeling aan het indexcijfer.

Le Ministre déclare que le montant fixé par circulaire ministérielle ne sera plus modifié sauf dans le cas d'adaptation au coût de la vie, cette décision éventuelle n'intervenant qu'après accord préalable de la Commission de la Prévoyance sociale.

Le vœu émis par le commissaire est partagé par la Commission unanime.

* *

Plusieurs membres soulèvent le cas des femmes séparées de fait et exposent la situation dramatique dans laquelle nombre d'entre elles se trouvent notamment quand le mari ne respecte pas les engagements qu'il a pris de payer une pension alimentaire.

Ils demandent si dans le cas où la femme introduit une demande de pension libre, l'homme omettant de faire valoir ses droits à la pension, il sera tenu compte des revenus du mari en plus de ceux de la femme dans le calcul des ressources ?

L'un d'entre eux suggère que dans les cas de séparations de fait vieilles de cinq ans au moins, il ne soit tenu compte que des seuls revenus de l'assuré.

Réponse :

Pour le calcul de la pension des travailleurs indépendants les revenus des deux conjoints même séparés de fait sont cumulés, sauf si l'un et l'autre ont des droits à la pension et les font valoir; dans ce cas les ressources sont calculées séparément (art. 42 de la loi du 28 mars 1960).

La femme séparée a droit à la moitié de la pension du mari.

Il est certain que les cas sociaux ne manquent pas, mais on ne peut improviser en la matière les risques d'abus étant trop nombreux.

Il s'agit en l'occurrence d'un problème plus général, à savoir le statut de la femme séparée de fait dans le cadre de toute la législation sociale.

Le Ministre fera étudier l'ensemble du problème par son Administration.

* *

Plusieurs commissaires évoquant le cas des pensionnés des services publics à carrière incomplète demandent que la pension des intéressés jouisse du traitement réservé aux pensionnés des autres régimes légaux en matière de ressources à prendre en considération.

Un membre trouve que ce serait excessif, les fonctionnaires étant déjà favorisés en matière de pension par rapport aux autres pensionnés; ce l'est davantage encore quand on connaît certains taux de pension et leur âge d'octroi.

Le parallélisme des régimes assurés libres et travailleurs indépendants exclut d'ailleurs la possibilité d'agir autrement.

* *

Un membre demande que, comme dans le régime des pensions des salariés, l'octroi d'une indemnité d'adaptation soit prévue.

De Minister verklaart dat het bij ministeriële circulaire vastgesteld bedrag enkel nog gewijzigd zal worden behoudens in geval van aanpassing aan de kosten van levensonderhoud, welke beslissing slechts zal genomen worden na voorafgaand akkoord van de Commissie voor de sociale verzorging.

De wens van het lid wordt eenparig bijgetreden door de Commissie.

* *

Verscheidene leden vestigen de aandacht op het geval van de feitelijk gescheiden vrouwen en wijzen op de dramatische toestand waarin velen onder hen zich bevinden, namelijk wanneer de echtgenoot de aangegane verplichtingen, alimentatiegeld te betalen, niet naleeft.

Zij vragen of er bij de indiening van een pensioenaanvraag van vrijwillig verzekerde door de vrouw, wanneer de man verzuimt zijn pensioenaanspraken te doen gelden, voor de berekening van de bestaansmiddelen, naast de inkomsten van de vrouw ook met deze van de echtgenoot rekening gehouden zal worden ?

Een van hen stelt voor enkel rekening te houden met de inkomsten van de vrouwelijke verzekerde indien de feitelijke scheiding reeds ten minste vijf jaar duurt.

Antwoord :

Voor de berekening van het pensioen van de zelfstandigen worden de inkomsten van beide echtgenoten, zelfs feitelijk gescheiden, samengevoegd, behoudens indien beiden aanspraak hebben op pensioen en dit doen gelden; in dat geval worden de bestaansmiddelen evenwel afzonderlijk berekend (art. 42 van de wet van 28 maart 1960).

De uit de echt gescheiden vrouw heeft recht op de helft van het pensioen van de echtgenoot.

Het lijdt geen twijfel dat talrijke sociale gevallen bestaan, doch wegens het gevaar van misbruiken mag men ter zake niet improviseren.

Het betreft hier om een veel ruimer probleem, namelijk de rechtstoestand van de feitelijk gescheiden vrouw in het raam van de ganse sociale zekerheid.

De Minister zal het probleem in zijn geheel door zijn Bestuur doen onderzoeken.

* *

Verscheidene leden brengen het geval ter sprake van de gepensioneerden met onvolledige beroepsloopbaan van de overheidsdiensten en vragen dat, wat de in aanmerking te nemen bestaansmiddelen betreft, het pensioen op dezelfde wijze berekend zou worden als dit van de gepensioneerden van de andere pensioenregelingen.

Een lid acht zulks overdreven. Inzake pensioen zijn de ambtenaren reeds bevoordeeld ten opzichte van de andere gepensioneerden. Dit blijkt nog duidelijker wanneer men sommige pensioenbedragen en de toekenningsleeftijd ervan kent.

Het parallelisme tussen de regelingen voor vrijwillig verzekerden en zelfstandigen sluit overigens iedere andere oplossing uit.

* *

Een lid vraagt dat, zoals in de pensioenregeling voor loontrekkenden, zou worden voorzien in de toekenning van een aanpassingsvergoeding.

Réponse :

La pension de survie des veuves d'assurés libres est un droit inconditionnel qui leur reste dû même en cas de remariage.

Avantage gratuit, la majoration de rente de veuve est accordée sans tenir compte des ressources de la veuve. C'est là une faveur qui rend inutile l'indemnité d'adaptation au décès de l'assuré. Quant à l'absence de celle en cas de remariage elle est largement compensée par la poursuite de la perception de la pension de survie sans limite dans le temps.

**

Un commissaire demande si les droits acquis dans le cadre des lois coordonnées restent maintenus ?

Réponse :

Les avantages des lois coordonnées pour la période antérieure au 1er janvier 1963 sont maintenus intégralement.

**

Un commissaire, auteur d'amendement, est d'avis qu'il vaudrait mieux que les conditions et critères de ressources soient repris dans la loi ce qui aurait pour avantage de ne pas obliger l'Administration à connaître de plusieurs lois pour traiter les dossiers de pensions d'assurés libres et de ne pas aboutir à des décisions contradictoires dans des cas semblables.

Il souhaite d'autre part que les revenus provenant du travail occasionnel autorisé n'entrent pas en ligne de compte dans le calcul des ressources.

Réponse :

Le parallélisme auquel tend le projet oblige à respecter ce qui se fait en matière de ressources dans le régime de pensions des travailleurs indépendants.

La référence aux articles de la loi du 28 mars 1960 traitant de cette matière offre cet avantage qu'en cas de révision des critères de ressources régissant la pension des travailleurs indépendants, point n'est besoin de légiférer à nouveau pour les assurés libres.

Il n'est d'autre part pas sage d'accorder plus d'avantages gratuits dans un régime basé sur la capitalisation individuelle que dans celui qui tient de la solidarité.

Quant aux difficultés administratives, elles ont peu de chances de se produire le parallélisme devant au contraire être un élément simplificateur.

**

Deux membres insistent pour que la majoration de rente de vieillesse soit octroyée également aux étrangers dans les conditions fixées pour leur accorder le bénéfice de la péréquation, arguant que leurs cotisations comme celles des nationaux serviront éventuellement à alimenter le Fonds de péréquation.

Réponse :

La majoration de rente de vieillesse est un avantage gratuit entièrement à charge de l'État.

Le fait de limiter l'octroi de la majoration aux ressortissants des pays avec lesquels la Belgique a conclu un accord

Antwoord :

Het overlevingspensioen van de weduwen van vrijwillig verzekerden is een onvoorwaardelijk recht, dat zelfs na een nieuw huwelijk bestaat.

De weduwenrentebijslag is een kosteloos voordeel dat wordt toegekend zonder rekening te houden met de bestaansmiddelen van de weduwe. Deze gunst maakt de aanpassingsvergoeding bij het overlijden van de verzekerde overbodig. Indien ze dan wegvalt in geval van een nieuw huwelijk, wordt ze ruimschoots vergoed door het behoud van het overlevingspensioen zonder tijdsbeperking.

**

Een lid vraagt of de verkregen rechten in het kader van de gecoördineerde wetten onaangetaast blijven ?

Antwoord :

De voordelen van de gecoördineerde wetten voor de periode vóór 1 januari 1963 blijven volledig behouden.

**

Een lid dat een amendement heeft voorgesteld, acht het verkieslijk de voorwaarden en de criteria met betrekking tot de bestaansmiddelen op te nemen in de wet. Hieraan is het voordeel verbonden dat het Bestuur niet verplicht is kennis te nemen van verschillende wetten voor de behandeling der pensioendossiers van vrijwillig verzekerden, wat zou kunnen leiden tot tegenstrijdige beslissingen voor gelijkwaardige gevallen.

Hij wenst bovendien dat de inkomsten uit toegelaten toevallige arbeid niet in aanmerking genomen zouden worden voor de berekening van de bestaansmiddelen.

Antwoord :

Het parallelisme waarnaar het ontwerp streeft, maakt het noodzakelijk de bepalingen inzake bestaansmiddelen in de pensioenregeling voor zelfstandigen in acht te nemen.

De verwijzing naar de artikelen van de wet van 28 maart 1960, waarin deze kwestie behandeld wordt, biedt het voordeel dat in geval van herziening van de criteria voor de bestaansmiddelen toepasselijk op het pensioen van de zelfstandigen, in geen nieuwe wettelijke bepalingen voor de vrijwillig verzekerden voorzien moet worden.

Anderzijds is het niet verstandig, meer kosteloze voordelen toe te kennen in een regeling die berust op de individuele kapitalisatie dan in die welke berust op de solidariteit.

Het is weinig waarschijnlijk dat men zal stuiten op administratieve moeilijkheden daar het parallelisme daarentegen een factor van vereenvoudiging moet zijn.

**

Twee leden dringen aan opdat de ouderdomsrentebijslag eveneens zou worden toegekend aan de vreemdelingen, onder de voorwaarden gesteld om hun de péréquatie toe te kennen. Zij voeren hierbij als argument aan dat hun stortingen, evenals die van de Belgen, eventueel het Herwaarderingsfonds zullen stijven.

Antwoord :

De ouderdomsrentebijslag is een kosteloos voordeel, waarvan de last volledig door de Staat gedragen wordt.

Het feit dat de toekenning van de bijslag beperkt wordt tot de onderhorigen van de landen waarmee België een

de réciprocité constitue pour le Gouvernement un atout précieux dans les négociations futures avec les autres pays. L'abandonner serait grave de conséquences pour nos compatriotes résidant dans ces états.

*
**

Un commissaire demande à connaître les pays avec lesquels une convention de réciprocité a été conclue.

Réponse :

Convention belgo-néerlandaise : Les ressortissants néerlandais résidant en Belgique peuvent obtenir la majoration de rente de vieillesse dans les mêmes conditions que les Belges.

Convention belgo-suisse : Les ressortissants suisses résidant en Belgique peuvent obtenir la majoration de rente de vieillesse dans les mêmes conditions que les Belges.

Accord intérimaire européen : Les ressortissants des pays qui ont ratifié cet Accord peuvent obtenir également la majoration de rente de vieillesse dans les mêmes conditions que les Belges s'ils résident en Belgique.

Les pays suivants ont, à ce jour, ratifié cet Accord : Allemagne, France, Italie, Luxembourg, Pays-Bas, Grande-Bretagne, Irlande, Grèce, Danemark, Norvège, Suède.

*
**

Un membre souhaite que la femme assurée libre puisse cumuler la majoration complète avec la pension d'un autre régime perçu par le mari ou dont elle bénéficie, devenue veuve, du chef de prestations de ce dernier.

Réponse :

Le problème du cumul des pensions des époux reste à régler et fera l'objet d'un prochain examen conformément à ce qui a été déclaré lors de la discussion de la loi du 3 avril 1962.

Cette thèse en assurance libre est actuellement difficilement défendable alors que le cumul est refusé pour les années antérieures à 1955 dans les régimes de pensions des ouvriers, ouvriers mineurs, employés et marins.

Admettre le cumul aboutirait à permettre la perception d'une pension ménage d'un régime obligatoire et de la majoration gratuite assuré libre entièrement payée par l'Etat. Ce serait profondément injuste comparé au sort réservé aux conjoints salariés.

Le cumul de pensions obligatoires incomplètes dans le chef du mari et de la majoration de la femme assurée libre est autorisé dans les limites de l'article 23, 3°.

*
**

Les amendements de MM. Olislaeger, De Paepe et Hicguet sont retirés.

*
**

Les articles 20, 21, 22, 23, 24 et 25 nouveaux, sont adoptés à l'unanimité.

wederkerigheidsovereenkomst heeft gesloten, vormt een kostbare troef voor de Regering bij de toekomstige onderhandelingen met de andere landen. Er afstand van doen zou ernstige gevolgen hebben voor onze landgenoten die in deze landen verblijven.

*
**

Een lid wenst te weten met welke landen een wederkerigheidsovereenkomst werd gesloten.

Antwoord :

Belgisch-Nederlandse Overeenkomst : De Nederlandse onderhorigen die in België verblijven, kunnen de ouderdomsrentebijslag bekomen onder dezelfde voorwaarden als de Belgen.

Belgisch-Zwitserse Overeenkomst : De Zwitserse onderhorigen die in België verblijven, kunnen de ouderdomsrentebijslag bekomen onder dezelfde voorwaarden als de Belgen.

Europese Interimovereenkomst : De onderhorigen van de landen die deze Overeenkomst bekrachtigd hebben, kunnen eveneens de ouderdomsrentebijslag bekomen onder dezelfde voorwaarden als de Belgen, indien zij in België verblijven.

Tot op heden hebben volgende landen deze overeenkomst bekrachtigd : Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Groot-Brittannië, Ierland, Griekenland, Denemarken, Noorwegen, Zweden.

*
**

Een lid wenst dat de vrouw, vrijwillig verzekerde, het volledige pensioen zou mogen samenvoegen met het pensioen van een andere regeling dat de echtgenoot geniet en dat haar, wanneer ze weduwe is geworden toekomt wegens de prestaties van deze laatste.

Antwoord :

Voor het probleem van de samenvoeging van de pensioenen der echtgenoten is nog geen oplossing gevonden. Het zal eerlang worden onderzocht in overeenstemming met hetgeen tijdens de bespreking van de wet van 3 april 1962 gezegd werd.

Op dit ogenblik is deze stelling moeilijk te verdedigen voor de vrijwillige verzekering, aangezien de samenvoeging voor de aan 1955 voorafgaande jaren wordt geweigerd in de pensioenregelingen voor arbeiders, mijnwerkers, bedienden en zeelieden.

Aanvaarding van de samenvoeging zou hierop neerkomen, dat men een gezinspensioen in een verplichte regeling en een volledig door de Staat gedragen kosteloze bijslag als vrijwillig verzekerde zou kunnen ontvangen. Vergeleken met de wijze waarop de loontrekkende echtgenoten worden behandeld, zou dit ten zeerste onbillijk zijn.

De samenvoeging van onvolledige verplichte pensioenen in hoofde van de echtgenoot met de bijslag van de vrijwillig verzekerde echtgenote is toegelaten binnen de perken van artikel 23, 3°.

*
**

De amendementen van de heren Olislaeger, De Paepe en Hicguet worden ingetrokken.

*
**

De nieuwe artikelen 20, 21, 22, 23, 24 en 25 worden eenparig aangenomen.

Art. 26 (21 ancien).

Adopté à l'unanimité.

Art. 27 (22 ancien).

Un commissaire craint que le paiement des majorations par la Caisse générale d'épargne et de retraite provoquera des difficultés administratives en ce qui concerne les bénéficiaires des carrières mixtes et demande s'il ne serait pas utile de préciser que la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie recevra de la C.G.E.R. les fonds nécessaires au paiement des majorations qu'elle est appelée à servir.

Réponse :

La Caisse générale d'épargne et de retraite ne payera que les majorations servies aux personnes ne bénéficiant d'aucune autre pension; les craintes n'ont aucun fondement à ce stade, le dépistage éventuel devant s'effectuer au niveau de l'instruction des dossiers.

Quant aux fonds destinés au paiement des majorations, ils proviennent de l'Etat et non de la Caisse générale d'épargne et de retraite.

*
**

L'article 27 est adopté à l'unanimité.

Art. 28 (23 ancien).

L'économie générale de la réforme fiscale implique la suppression de l'exemption de tous impôts et taxes au profit de l'Etat, qui était prévue par le projet de loi pour ce qui concerne les revenus des emprunts qui seront contractés par l'Etat auprès de la C.G.E.R. (et des opérations financières qui en résulteront) en vue de financer le régime de pension des assurés libres.

En effet, dans le cadre de la réforme fiscale toutes les exonérations d'impôts qui existaient avant la mise en vigueur de cette réforme en matière de revenus mobiliers, sont abrogés, de sorte que les dits revenus encaissés par l'Etat, les provinces, les communes et les établissements ou organismes publics seront dorénavant soumis en principe au précompte mobilier (taxe mobilière actuelle).

Il ne s'indique dès lors pas de prévoir en l'espèce une exception à ce principe.

En conséquence un amendement tendant à supprimer le dernier alinéa de l'article 28 nouveau est déposé par le Gouvernement.

L'article 28 nouveau ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 24 ancien.

L'article 24 est supprimé à l'intervention du Ministre.

Cette suppression a pour but de conserver au service des pensions de vieillesse la revision des dossiers des bénéficiaires actuels de majorations qui en feront la demande.

Art. 29 nouveau (25 ancien).

Un amendement tendant à supprimer les nombres 21 et 24 et à remplacer 22 par 27 est adopté.

Art. 26 (oud art. 21).

Eenparig aangenomen.

Art. 27 (oud art. 22).

Een lid vreest dat de uitbetaling van de bijslag door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas aanleiding zal geven tot administratieve moeilijkheden voor de gerechtigden van de gemengde loopbanen en vraagt of het niet nuttig zou zijn te verduidelijken dat de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen van de A.S.L.K. de nodige gelden zal ontvangen voor de uitbetaling van de te haren laste vallende bijslagen.

Antwoord :

Aangezien de Algemene Spaar- en Lijfrentekas de bijslagen slechts uitbetaalt aan de personen die geen enkel ander pensioen genieten, is de vrees op dat gebied volkomen ongegrond, daar de eventuele opsporing moet geschieden op het niveau van de dossiers.

De gelden bestemd voor de uitbetaling van de bijslagen komen van de Staat en niet van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

*
**

Artikel 27 wordt eenparig aangenomen.

Art. 28 (oud art. 23).

De algemene opzet van de fiscale hervorming brengt de afschaffing mede van de vrijstelling van alle belastingen en taksen ten voordele van de Staat, waarin in het wetsontwerp was voorzien voor de inkomsten uit de leningen welke door de Staat bij de A.S.L.K. worden aangegaan (alsmede de financiële verrichtingen die eruit voortvloeien) om de financiering van de pensioenregeling voor vrijwillig verzekerden mogelijk te maken.

In het raam van de fiscale hervorming worden inderdaad alle, voor de inwerkingtreding van deze hervorming bestaande belastingvrijstellingen inzake roerende inkomsten, opgeheven zodat bedoelde inkomsten geïnd door de Staat, de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen of lichamen voortaan in principe onderworpen zijn aan de roerende voorheffing (huidige mobiliënbelasting).

Het is dan ook niet wenselijk in dit geval in een uitzondering op voornoemd principe te voorzien.

Bijgevolg heeft de Regering een amendement voorgesteld, dat de afschaffing van het laatste lid van het nieuwe artikel 28 beoogt.

Het aldus geamendeerde nieuw artikel 28 wordt eenparig aangenomen.

Oud art. 24.

Op voorstel van de Minister wordt artikel 24 weggelaten.

Doel van deze weglating is de herziening van de dossiers der huidige gerechtigden op bijslagen, die hiertoe een aanvraag indienen, verder te doen behandelen door de Dienst voor de ouderdomspensioenen.

Nieuw art. 29 (oud art. 25).

Een amendement strekkend tot weglating van de getallen 21 en 24, alsmede tot de vervanging van 22 door 27, wordt aangenomen.

Cet amendement est justifié par la suppression de l'article 24 d'une part, l'intention de ne pas confier à la Caisse générale d'épargne et de retraite l'examen des demandes de majorations d'autre part, et enfin par la mise en concordance de la référence avec la nouvelle numérotation.

Ainsi amendé l'article 29 nouveau est adopté.

Art. 30 nouveau (26 ancien).

Se référant au parallélisme entre le régime assuré libre et celui des travailleurs indépendants en ce qui concerne les ressources, un commissaire souhaite que les commissions d'appel de ce dernier régime soient compétentes pour les appels introduits par les assurés libres.

Réponse :

Les commissions d'appel évoquées par le commissaire dépendent du Ministère des Classes Moyennes alors que l'assurance libre est de la compétence du Ministère de la Prévoyance Sociale.

Une bonne organisation exige que les litiges soient confiés soit aux commissions dépendant de ce département, soit à des juridictions créées par l'article 20 de la loi du 21 mai 1955 et l'article 25 de la loi du 12 juillet 1957.

L'article 30 nouveau est adopté à l'unanimité.

Art. 31 nouveau (27 ancien).

Adopté à l'unanimité.

Art. 32 nouveau (28 ancien).

L'abrogation des lois coordonnées oblige de fixer les droits à la majoration de certaines catégories spéciales d'assurés libres omises dans le projet initial.

Afin de réparer cet oubli l'amendement suivant est introduit par le Gouvernement :

En tête de l'article insérer un § 1 libellé comme suit, le texte existant formant le § 2 :

« § 1. La majoration n'est pas payée aux assurés détenus dans les prisons ou internés dans les établissements de défense sociale ou les dépôts de mendicité pour la durée de leur détention ou de leur internement, ni aux aliénés placés dans un établissement public ou privé aux frais des pouvoirs publics.

» Les séquestrés à domicile ne peuvent cumuler la majoration octroyée avec l'allocation éventuelle du Fonds spécial d'assistance. »

**

Un commissaire aimerait connaître les règles d'octroi de la pension d'ouvrier et d'employé à un pensionné incarcéré ou détenu et la part de pension payée à l'épouse.

Il demande en outre qui doit introduire la demande de pension quand le travailleur atteint l'âge de la pension pendant sa détention ou son incarcération ? Quel sera le montant accordé et qui pourra le percevoir ?

Dit amendement is verantwoord, enerzijds door de weglating van artikel 24, anderzijds door het voornemen het onderzoek van de aanvragen in verband met de bijslagen niet toe te vertrouwen aan de Algemene Spaar- en Lijf-rentekas, en, ten slotte, door het in overeenstemming brengen van de verwijzing naar de nieuwe nummering.

Het aldus geamendeerd artikel 29 wordt aangenomen.

Nieuw art. 30 (oud art. 26).

Verwijzend naar het parallelisme tussen de regeling voor vrijwillig verzekerden en deze voor zelfstandigen, wat de bestaansmiddelen betreft, spreekt een lid de wens uit dat de commissies van beroep in deze laatste regeling bevoegd zouden zijn voor het beroep ingediend door vrijwillig verzekerden.

Antwoord :

De commissies van beroep waarop het lid doelt, hangen af van het Ministerie van Middenstand, terwijl de vrijwillige verzekering tot de bevoegdheid behoort van de Minister van Sociale Voorzorg.

Een goede organisatie vereist dat de geschillen voorgelegd worden, hetzij aan commissies afhankelijk van dit departement, hetzij aan rechtsmachten opgericht bij artikel 20 van de wet van 21 mei 1955 en artikel 25 van de wet van 12 juli 1957.

Het nieuw artikel 30 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 31 (oud art. 27).

Eenparig aangenomen.

Nieuw art. 32 (oud art. 28).

Ten gevolge van de opheffing van de gecoördineerde wetten is men verplicht de rechten op de bijslag van sommige, in het oorspronkelijk ontwerp over het hoofd geziene bijzondere categorieën van vrijwillig verzekerden, te bepalen.

Ten einde dit verzuim te verhelpen, stelt de Regering volgend amendement voor :

Vooraan in het artikel een als volgt luidende § 1 invoegen, terwijl de bestaande tekst § 2 vormt :

« § 1. De bijslag wordt aan de in gevangenissen gedetineerde of in instellingen voor sociaal verweer of bedelaarsgestichten geïnterneerde verzekerden niet betaald voor de duur van hun detinering of internering, evenmin als aan de krankzinnigen die op kosten van de overheid in een openbare of private instelling geplaatst zijn.

» De thuis gesekwestreerde geesteszieken mogen de toegekende bijslag niet cumuleren met de eventuele uitkering van het Speciaal Onderstandsfonds. »

**

Een lid wenst te weten welke regelen gelden voor de toekenning van het arbeiders- of bediendenpensioen aan een opgesloten of gedetineerde gepensioneerde, en welk gedeelte van het pensioen aan de echtgenote wordt uitbetaald.

Hij vraagt bovendien wie de pensioenaanvraag moet indienen wanneer de arbeider de pensioengerechtigde leeftijd bereikt gedurende zijn detinering of opsluiting ? Welk bedrag wordt toegekend en wie kan het bekomen ?

La même question est posée en ce qui concerne le pensionné enfui à l'étranger sans laisser d'adresse.

Le commissaire souhaite en outre connaître la manière dont sont traités les cas précités en application des lois coordonnées et de la législation relative à la pension des travailleurs indépendants.

Réponse :

1° Les pensions de retraite et de survie des ouvriers et des employés sont suspendues pendant la durée de leur incarcération à l'égard des bénéficiaires détenus dans les prisons ou internés dans les établissements de défense sociale ou des dépôts de mendicité.

2° La jouissance de leur pension peut cependant leur être maintenue aussi longtemps qu'ils n'ont pas subi de façon continue ou discontinue, douze mois d'incarcération.

3° Les bénéficiaires pourront prétendre à leur pension pour la durée de leur détention préventive, à condition, pour eux, d'établir qu'ils ont été acquittés par une décision de justice, coulée en force de chose jugée, du chef de l'infraction qui a donné lieu à cette détention. Il en est de même dans les cas de non-lieu et de mise hors-cause.

**

L'épouse est considérée comme séparée de fait de son mari à partir de la détention de celui-ci et perçoit 50 % de la pension de ménage même lorsque le paiement de la part du mari est suspendu.

**

Le travailleur peut, pendant sa détention, introduire sa demande de pension de retraite en s'adressant au greffe de l'établissement, lequel étant en relation constante avec l'administration communale du lieu où est situé l'établissement, peut obtenir qu'un délégué du bourgmestre vienne recevoir la demande au susdit greffe.

Le montant de la pension de retraite ne subit aucune réduction du fait de la détention et le paiement de cette pension est réglé comme il est dit ci-dessus.

Si le mari néglige de faire valoir ses droits à la pension de retraite, son épouse peut introduire valablement une demande en ses lieu et place pour obtenir la moitié de la pension de ménage.

Il en va de même au cas où le mari s'est enfui à l'étranger sans laisser d'adresse.

**

La majoration de rente de vieillesse n'est pas payée aux assurés détenus dans les prisons ou internés dans les établissements de défense sociale ou des dépôts de mendicité pour la durée de leur détention ou de leur internement, ni aux aliénés placés dans un établissement public ou privé aux frais des Pouvoirs publics.

La situation de l'épouse d'un bénéficiaire d'une majoration de rente de vieillesse visé ci-dessus est réglée comme il est dit plus haut sauf qu'elle ne peut obtenir la moitié de la majoration de ménage que si elle a atteint l'âge de 60 ans.

Dezelfde vraag wordt gesteld voor de gepensioneerde die naar het buitenland is gevlucht zonder adres achter te laten.

Het lid verlangt ten slotte te weten op welke wijze voornoemde gevallen worden behandeld in toepassing van de gecoördineerde wetten en de wetgeving betreffende het pensioen van de zelfstandigen?

Antwoord :

1° De ouderdoms- en overlevingspensioenen voor de arbeiders en bedienden worden gedurende de duur van hun opsluiting geschorst ten opzichte van de gerechtigden gedetineerd in gevangenissen of geïnterneerd in instellingen voor sociaal verweer of bedelaarsgestichten.

2° Zij kunnen nochtans in het genot van hun pensioen blijven zolang zij niet, in één of meer keren, twaalf maanden opsluiting hebben ondergaan.

3° De gerechtigden kunnen aanspraak maken op hun pensioen voor de duur van hun voorlopige hechtenis, op voorwaarde dat zij het bewijs leveren dat zij vrijgesproken werden door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing uit hoofde van het misdrijf dat aanleiding tot deze hechtenis heeft gegeven. Hetzelfde geldt voor de gevallen van ontslag van rechtsvervolging en van buitenvervolginstelling.

**

De echtgenote wordt beschouwd als feitelijk gescheiden van haar echtgenoot van het ogenblik af waarop deze laatste gedetineerd is, en zij ontvangt 50 % van het gezinspensioen, zelfs indien de uitbetaling van het gedeelte van de echtgenoot geschorst is.

**

De arbeider kan zijn aanvraag om ouderdomspensioen indienen gedurende zijn hechtenis. Hij dient zich hiervoor te wenden tot de griffie van de instelling, die door haar bestendig contact met het gemeentebestuur waar de instelling zich bevindt, kan bewerkstelligen dat een afgevaardigde van de burgemeester de aanvraag op bedoelde griffie in ontvangst komt nemen.

Op het bedrag van het ouderdomspensioen wordt geen enkele vermindering wegens de hechtenis toegepast, en de uitbetaling van dit pensioen geschiedt zoals hierboven is gezegd.

Indien de echtgenoot verzuimt zijn aanspraken op het ouderdomspensioen te doen gelden, mag zijn echtgenote op geldige wijze een aanvraag in zijn plaats indienen om de helft van het gezinspensioen te bekomen.

Dit geldt ook wanneer de echtgenoot naar het buitenland is gevlucht zonder adres achter te laten.

**

De ouderdomsrentebijslag wordt aan de verzekerden, die gedetineerd zijn in gevangenissen of geïnterneerd in instellingen voor sociaal verweer of bedelaarsgestichten, niet betaald voor de duur van hun hechtenis of internering, evenmin als aan de krankzinnigen die in een openbare of private instelling geplaatst zijn op kosten van de Overheid.

De toestand van de echtgenote van een hierboven bedoelde gerechtigde op een ouderdomsrentebijslag wordt geregeld zoals hierboven gezegd, met dien verstande evenwel dat zij de helft van de gezinstoeslag pas kan bekomen na het bereiken van de leeftijd van 60 jaar.

**

Le droit aux prestations du régime de pension des travailleurs indépendants, dont l'octroi est subordonné à une enquête sur les ressources, est suspendu pendant la durée de la détention ou de l'internement, à l'égard des bénéficiaires détenus dans les prisons ou internés dans un établissement de défense sociale ou un dépôt de mendicité.

Les bénéficiaires obtiennent la pension pour la période de leur détention préventive, à condition d'établir, soit qu'il y a eu non-lieu, soit qu'ils ont été mis hors cause, soit qu'ils ont été acquittés par une décision de justice coulée en force de chose jugée du chef de l'infraction qui a donné lieu à cette détention.

La situation de l'épouse d'un travailleur indépendant visé ci-dessus est réglée comme celle de l'épouse d'un ouvrier ou d'un employé.

**

Un commissaire demande si l'épouse du détenu ou interné est en droit d'introduire une demande en vue de l'obtention de la moitié de la majoration.

Réponse :

L'épouse du détenu ou interné a ce droit.

L'article 32 nouveau ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 33 nouveau (29 ancien).

Adopté à l'unanimité.

Art. 34 nouveau (30 ancien).

Un commissaire souligne que le texte de cet article ne coïncide pas avec les dispositions de la réforme fiscale.

Il demande quel sort sera réservé aux cotisations et pensions des assurés libres en matière de taxation ?

A la suite de cette intervention l'amendement suivant est introduit par le Gouvernement :

Remplacer l'article 34 par le texte suivant :

L'article 15 de la loi portant réforme des impôts sur les revenus, est modifié comme suit :

« 1° Le § 1 est complété par un 7° libellé comme ci-après :

» 7° les versements effectués en vertu de la loi relative à l'organisation d'un régime de pension de retraite et de survie au profit des assurés libres;

» 2° Il est inséré un § 3bis libellé comme ci-après :

» § 3bis. La déduction prévue au § 1, 7°, n'est consentie que dans la limite indiquée au § 2, dernier alinéa.

» 3° Au § 4, remplacer les mots : « visés au § 2 et au § 3 », par les mots : « visés au § 1, 7°, au § 2 et au § 3 ».

**

De aanspraken op de uitkeringen van de pensioenregeling voor zelfstandigen, waarvan het toekennen afhankelijk is van een onderzoek naar de bestaansmiddelen, wordt gedurende de periode van de hechtenis of de internering geschorst ten opzichte van de gerechtigden gedetineerd in gevangenissen of geïnterneerd in een instelling voor sociaal verweer of in een bedelaarsgesticht.

De gerechtigden bekomen het pensioen voor de periode van hun voorlopige hechtenis, op voorwaarde dat zij het bewijs leveren dat zij, hetzij ontslag van rechtsvervolgung hebben gekregen of buiten vervolging werden gesteld, hetzij vrijgesproken werden door een in kracht van gewijsde gegane beslissing van het gerecht uit hoofde van het misdrijf dat aanleiding tot deze hechtenis heeft gegeven.

De toestand van de echtgenote van een hierboven bedoelde zelfstandige wordt op dezelfde wijze geregeld als die van de echtgenote van een arbeider of van een bediende.

**

Een lid vraagt of de echtgenote van de gedetineerde of geïnterneerde het recht heeft een aanvraag met het oog op het bekomen van de helft van de bijslag in te dienen.

Antwoord :

De echtgenote van de gedetineerde of geïnterneerde heeft dit recht.

Het aldus geamendeerd nieuwe artikel 32 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 33 (oud art. 29).

Eenparig aangenomen.

Nieuw art. 34 (oud art. 30).

Een lid wijst erop dat de tekst van dit artikel niet overeenstemt met de bepalingen van de fiscale hervorming.

Hij vraagt welk het lot van de bijdragen en pensioenen van de vrijwillig verzekerden zal zijn inzake belastingheffing ?

Ten gevolge van deze tussenkomst stelt de Regering volgend amendement voor :

Artikel 34 vervangen door volgende tekst :

Artikel 15 van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen wordt gewijzigd als volgt :

« 1° Paragraaf 1 wordt aangevuld met een als volgt luidend 7° :

» 7° de stortingen die worden gedaan krachtens de wet betreffende de inrichting van een ouderdoms- en overlevingspensioenregeling ten voordele van de vrijwillig verzekerden;

» 2° er wordt een als volgt luidende § 3bis ingevoegd :

» § 3bis. De onder § 1, 7°, bedoelde aftrek wordt slechts verleend binnen de grenzen bepaald bij § 2, laatste lid.

» 3° In § 4, de woorden : « in § 2 of in § 3 bedoelde stortingen », vervangen door de woorden : « in § 1, 7°, in § 2 en in § 3 bedoelde stortingen ».

» 4° Au § 6, remplacer les mots : « visés au § 1, 1° à 4° et 6° », par les mots : « visés au § 1, 1° à 4°, 6° et 7° ».

» 5° Au § 7, remplacer les mots : « visées au § 1, 2° à 4° et 6° », par les mots : « visées au § 1, 2° à 4°, 6° et 7° ».

Il en est donné la justification suivante :

Puisque l'article 30bis des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus sera abrogé et remplacé par l'article 15 de la loi portant réforme des impôts sur les revenus, c'est ce dernier article qui doit être complété pour prévoir la déduction (l'immunité fiscale) des versements qui seront effectués par des travailleurs appointés, salariés ou indépendants, dans le cadre du nouveau régime de pension projeté. Ces versements doivent être immunisés dans la même mesure que les versements d'assurance-vie, c'est-à-dire à concurrence de 15 % de la première tranche de 50 000 francs du total des revenus professionnels et de 6 % du surplus, avec maximum de 45 000 francs (15 %, 9 % et 60 000 francs pour les personnes nées avant le 1er janvier 1900). Bien entendu, lorsque le contribuable intéressé — et ceci vise les personnes qui sont soumises à un régime obligatoire de pensions — effectuera des versements complémentaires, ces versements devront être globalisés pour l'application de la limite précitée.

A la seconde question du membre il est répondu comme suit :

En vertu de l'amendement introduit à l'article 34 les cotisations des assurés libres sont déduites du total des revenus professionnels. Les versements qui seront effectués par des travailleurs appointés, salariés ou indépendants dans le cadre du nouveau régime seront immunisés dans la même mesure que les versements d'assurance-vie (15 % de la première tranche de 50 000 francs du total des revenus et 6 % du surplus avec maximum de 45 000 francs).

Le même régime que celui qui est prévu pour l'assurance-vie est applicable aux pensions d'assuré libre, c'est-à-dire que la pension sera considérée comme un élément du revenu global imposable à l'impôt des personnes physiques. Comme dans le régime de l'assurance-vie la pension d'assuré libre ne sera taxée que si la cotisation versée a été immunisée d'impôts.

Ainsi amendé l'article 34 est adopté à l'unanimité.

Art. 35 nouveau (31 ancien).

Un amendement tendant à remplacer douze mois par six mois au second alinéa est déposé par le Gouvernement.

L'amendement et l'article amendé sont adoptés à l'unanimité.

Art. 36 nouveau (32 ancien).

Un commissaire ayant demandé lors de la discussion générale s'il serait tenu compte des versements effectués dans le cadre des lois coordonnées pour l'application de l'article 20 comme le présent projet le prévoit pour l'article 11, il lui est répondu que tel qu'il a été amendé l'article 20 est scindé en les articles 20, 21, 22, 23, 24 et 25, ce qui lui donne satisfaction.

L'article 36 nouveau est adopté à l'unanimité.

» 4° In § 6, de woorden : « in § 1, 1° tot 4° en 6° bedoelde stortingen » vervangen door de woorden : « in § 1, 1° tot 4°, 6° en 7° bedoelde bedragen ».

» 5° In § 7, de woorden : « bij § 1, 2° tot 4° en 6° bedoelde aftrekbare maxima », vervangen door de woorden : « bij § 1, 2° tot 4°, 6° en 7° bedoelde aftrekbare maxima ».

Er wordt volgende verantwoording er van gegeven :

Aangezien artikel 30bis van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen opgeheven wordt en vervangen door artikel 15 van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen, moet dit laatste lid aangevuld worden om te voorzien in de aftrek (fiscale vrijstelling) van de stortingen, die door weddetrekkenden, loontrekkenden en zelfstandigen worden verricht in het raam van de ontworpen nieuwe pensioenregeling. Deze stortingen moeten in dezelfde mate als de levensverzekeringss stortingen worden vrijgesteld, d.w.z. naar rato van 15 % van de eerste schijf van 50 000 frank van het totaal van de bedrijfsinkomsten en van 6 % van het resterende gedeelte, met een maximum van 45 000 frank (15 %, 9 % en 60 000 frank voor de personen geboren vóór 1 januari 1900). Het spreekt vanzelf dat wanneer de betrokken belastingplichtigen — bedoeld zijn hier de personen die onder een verplichte pensioenregeling vallen — aanvullende stortingen verrichten, deze laatste samengeteld moeten worden voor de toepassing van voornoemde grens.

Op de tweede vraag van het lid wordt als volgt geantwoord :

Krachtens het op artikel 34 voorgestelde amendement worden de stortingen van de vrijwillig verzekerden afgetrokken van het totaal van de bedrijfsinkomsten. De stortingen, die door weddetrekkenden, loontrekkenden en zelfstandigen in het raam van de nieuwe regeling worden verricht, worden vrijgesteld in dezelfde mate als de levensverzekeringss stortingen (15 % van de eerste schijf van 50 000 frank van het totaal van de inkomsten en 6 % van het resterende gedeelte, met een maximum van 45 000 frank).

De regeling voor de levensverzekeringen wordt eveneens toegepast op de pensioenen verleend ingevolge vrijwillige verzekering, d.w.z. dat het pensioen beschouwd wordt als een bestanddeel van het in de personenbelasting belastbaar globaal inkomen. Evenals de levensverzekering wordt het pensioen van de vrijwillig verzekerde enkel belast indien de gestorte bijdragen belastingvrij waren.

Het aldus geamendeerd artikel 34 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 35 (oud art. 31).

Door de Regering wordt een amendement voorgesteld om in het tweede lid *twaalf* maanden te vervangen door zes maanden.

Het amendement en het geamendeerd artikel worden eenparig goedgekeurd.

Nieuw art. 36 (oud art. 32).

Tijdens de algemene bespreking had een lid gevraagd of voor de toepassing van artikel 20 rekening zou worden gehouden met de stortingen verricht in het raam van de gecoördineerde wetten, zoals dit ontwerp bepaalt voor artikel 11. Hem werd geantwoord dat het aldus geamendeerde artikel 20 splitst in de artikelen 20, 21, 22, 23, 24 en 25 wat hem voldoening schenkt.

Het nieuwe artikel 36 wordt eenparig aangenomen.

Art. 37 nouveau (33 ancien).

La référence à l'impôt complémentaire personnel pour la détermination des personnes pouvant bénéficier de l'intervention de l'Etat dans le paiement de leur cotisation doit être remplacée par la référence à l'impôt des personnes physiques en raison de la suppression de l'impôt complémentaire personnel par la réforme fiscale.

En conséquence le Gouvernement dépose l'amendement suivant :

A l'article 37, premier alinéa, remplacer le 2° par la disposition suivante :

« 2° à l'entrée en vigueur de la présente loi, sont âgées de 60 ou de 55 ans au moins, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme et qui ne bénéficient pas d'un revenu imposable à l'impôt des personnes physiques supérieur à 25 000, 30 000 ou 40 000 francs suivant que la commune d'imposition appartient respectivement à la catégorie de communes de moins de 5 000 habitants, de 5 000 à 30 000 habitants exclusivement ou de 30 000 habitants et plus.

» Cette classification de communes est celle qui est prévue à l'article 41, § 4, de la loi portant réforme des impôts sur les revenus.

» Pour la détermination de la limite précitée, il n'est pas tenu compte de déductions prévues à l'article 4, § 2, 4°, de la loi portant réforme des impôts sur les revenus. »

Le texte de l'amendement tend en fait à transposer dans le cadre de l'impôt des personnes physiques, la situation qui existe actuellement en matière d'impôt complémentaire personnel.

Le Ministre souligne l'apport social important que constitue l'intervention financière de l'Etat en cette matière.

**

Deux commissaires interviennent en faveur des épouses d'estropiés et mutilés n'ayant pas d'activités professionnelles et des femmes chefs de ménage séparées de fait.

Réponse :

En cette matière, comme dans celle des majorations, ces cas sociaux doivent être traités dans le cadre d'une politique d'ensemble que le Ministre fera étudier par son Département.

L'article 37 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 38 nouveau.

Le présent projet ayant pour but de créer un système nouveau en matière d'assurance libre et d'assurance complémentaire se doit, tout en respectant les droits acquis en vertu des législations antérieures, d'abroger celles-ci auxquelles il se substitue d'ailleurs.

Si l'abrogation des lois coordonnées était prévue, il n'en était pas de même de la loi du 10 décembre 1924 organisant un régime de rentes de retraite et de survie.

C'était une lacune que l'amendement suivant, déposé par le Gouvernement, et celui formant l'article 39 nouveau comblent; ces amendements faciliteront d'ailleurs la tâche de la Caisse générale d'épargne et de retraite.

Insérer un article 38 nouveau, libellé comme suit :

« Les assurances réalisées dans le cadre de la loi du 10 décembre 1924 relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et dont les rentes n'ont pas

Nieuw art. 37 (oud art. 33).

De verwijzing naar de aanvullende personele belasting voor de vaststelling van de personen die voor de betaling van hun bijdrage in het genot van de Rijksbijdrage kunnen treden, moet worden vervangen door de verwijzing naar de personenbelasting, aangezien de aanvullende personele belasting door de fiscale hervorming is afgeschaft.

Bijgevolg stelt de Regering volgend amendement voor :

In artikel 37, eerste lid, het 2° vervangen door volgende bepaling :

« 2° bij het in werking treden van deze wet ten minste 60 of 55 jaar oud zijn, naargelang het een man of een vrouw betreft, en die geen in de personenbelasting belastbaar inkomen genieten dat 25 000, 30 000 of 40 000 frank overtreft, naargelang de gemeente van aanslag respectievelijk behoort tot de categorie der gemeenten met minder dan 5 000 inwoners, met 5 000 tot minder dan 30 000 inwoners of met 30 000 inwoners en meer.

» Deze rangschikking van de gemeenten is deze waarin wordt voorzien door artikel 4, § 4, van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen.

» Voor het vaststellen van de hogervermelde grens wordt geen rekening gehouden met de verminderingen bedoeld in artikel 4, § 2, 4°, van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen. »

In feite is de tekst van het amendement er op gericht de huidige toestand inzake aanvullende personele belasting over te plaatsen in het raam van de personenbelasting.

De Minister wijst op de grote sociale betekenis van de financiële Rijksbijdrage terzake.

**

Twee leden pleiten nog ten gunste van de echtgenoten van gebrekkigen of verminkten zonder beroepsactiviteit en van de feitelijk gescheiden vrouwen die gezinshoofd zijn.

Antwoord :

De sociale gevallen moeten op dit stuk, zoals voor de bijslagen, behandeld worden in het raam van algemene richtlijnen die de Minister door zijn Departement zal doen onderzoeken.

Het aldus gewijzigd artikel 37 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 38.

Aangezien het wetsontwerp ten doel heeft een nieuw stelsel inzake vrijwillige verzekering en aanvullende verzekering in het leven te roepen, moet het die wetten opheffen welke het vervangt, met dien verstande dat de rechten verworven door de vroegere wetten gevrijwaard en voortgezet worden.

Men heeft weliswaar voorzien in de opheffing van de gecoördineerde wetten, doch dit was niet het geval met de wet van 10 december 1924 tot inrichting van een ouderdoms- en overlevingsrenteregeling.

Deze leemte wordt aangevuld door volgend amendement van de Regering en door het nieuwe artikel 39; trouwens deze amendementen zullen de taak van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas vergemakkelijken.

Een nieuw artikel 38 invoegen, dat luidt als volgt :

« Verzekeringen ingevolge de wet van 10 december 1924 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood en waarvan de renten nog

encore pris cours, sont transformées, à la date du 1er janvier 1963, selon que l'assuré est du sexe masculin ou du sexe féminin, conformément à l'article 17, II ou III, des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, et suivant les tarifs qui ont été établis en vertu de l'article 19 de ces dernières lois. »

Particularités du régime organisé par la loi du 10 décembre 1924 en comparaison avec celui organisé par les lois coordonnées.

Chaque versement effectué au profit d'un homme âgé de plus de 18 ans sous le régime de la loi de 1924 était affecté par moitié à la constitution d'une rente de retraite et par moitié à l'assurance en vue d'une rente de survie; *aucun lien* n'existait dès lors entre ces deux rentes, par opposition au régime des lois coordonnées où la rente de survie représentait une quotité variant de 35 à 50 % de la rente de retraite constituée.

Sous la loi de 1924, si l'assuré était marié, la rente de survie était constituée au profit de l'épouse en vie au moment où le versement était effectué, tandis que sous le régime des lois coordonnées, l'assurance de rente de survie était conclue au profit d'une épouse anonyme tant que la rente de retraite n'avait pas pris cours; d'où une difficulté majeure lors de l'émission d'une rente quant au point de savoir si l'épouse renseignée au moment de la demande est bien celle qui était en vie au moment où les versements étaient effectués sous le régime de la loi de 1924.

Sous la loi de 1924, si l'assuré était isolé, les versements affectés à la constitution de rentes de survie étaient portés à un compte « Capital célibataire » productif d'intérêts; en cas de mariage ultérieur, ce capital augmenté des intérêts était converti en rente de survie au profit de l'épouse.

Sous les « lois coordonnées » par contre, l'assurance de survie était conclue au profit d'une tête anonyme et le montant assuré représentait une quotité de la rente de retraite; aucun calcul n'était nécessaire lors d'un mariage ou remariage éventuel.

Ces quelques particularités relatives à l'assurance de survie en vigueur sous le régime de la loi de 1924 obligent dès lors la Caisse de retraite à tenir *une gestion administrative propre à ces rentes et distincte de la gestion des rentes de retraite*.

Actuellement, environ 700 000 comptes « Hommes » et 450 000 comptes « Femmes » en formation (n'ayant pas atteint l'âge de la pension) portent des rentes constituées sous le régime de la loi de 1924.

Les montants approximatifs des rentes de retraite constituées s'élèvent respectivement à 85 francs pour les hommes et 55 francs pour les femmes; le montant des rentes de survie assurées étant d'environ 36 francs.

Les rentes constituées sous le régime de la loi de 1924 sont payables trimestriellement avec arrérages au décès (mois de décès inclus), ces arrérages étant payables aux héritiers légaux.

Ainsi dans le cas d'une épouse bénéficiaire d'une rente de survie de 36 francs par an, le paiement d'un mois d'arrérages au décès, c'est-à-dire 3 francs, nécessite d'abord une

niet zijn ingegaan, worden op 1 januari 1963 omgezet, naargelang de verzekerde een man of een vrouw is, overeenkomstig artikel 17, II of III, van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gecoördineerd bij besluit van de Regent van 12 september 1946, en volgens de tarieven die werden vastgesteld krachtens artikel 19 dezer laatste wetten. »

Kenmerken van de regeling ingericht door de wet van 10 december 1924 in vergelijking met deze ingericht door de gecoördineerde wetten.

In de regeling van de wet van 1924 werd iedere storting verricht ten voordele van een man van meer dan 18 jaar voor de ene helft besteed aan het vestigen van een ouderdomsrente en voor de andere aan de verzekering van een overlevingsrente; tussen deze twee renten bestond er dan ook *geen enkel verband*, in tegenstelling met de regeling van de gecoördineerde wetten waarin de overlevingsrente een tussen 35 en 50 % schommelend deel van de gevestigde ouderdomsrente vertegenwoordigde.

Indien de verzekerde gehuwd was, werd de overlevingsrente in de wet van 1924 gevestigd ten voordele van de aanwezige echtgenote op het ogenblik dat de storting verricht werd, terwijl in de regeling van de gecoördineerde wetten de verzekering van de overlevingsrente werd gesloten ten voordele van een naamloze echtgenote zolang de ouderdomsrente niet was ingegaan; bij de uitkering van een rente rezen dan ook grote moeilijkheden over de vraag, of de vermelde echtgenote op het ogenblik van de aanvraag wel degelijk dezelfde was als deze die in leven was op het ogenblik dat de stortingen werden verricht onder de regeling van de wet van 1924.

Indien de verzekerde ongehuwd was, werden de stortingen die in toepassing van de wet van 1924 waren besteed aan het vestigen van overlevingsrenten, geboekt op een rentegevende rekening « Kapitaal ongehuwde »; bij een later huwelijk werd dit kapitaal, vermeerderd met de interesten, omgezet in een overlevingsrente ten voordele van de echtgenote.

In het raam van de « gecoördineerde wetten » daarentegen werd de overlevingsverzekering gesloten op een naamloos hoofd, terwijl het verzekerd bedrag overeenstemde met een deel van de overlevingsrente; bij een eventueel huwelijk of nieuw huwelijk was geen enkele berekening nodig.

Deze enkele kenmerken betreffende de overlevingsverzekering voorzien in de wet van 1924 verplichten de Lijfrentekas dan ook tot het voeren van een *eigen administratief beheer voor deze renten en onderscheiden van het beheer van de ouderdomsrenten*.

Op dit ogenblik komen op ongeveer 700 000 rekeningen « Mannen » en 450 000 rekeningen « Vrouwen », die pensioengerechtigde leeftijd nog niet bereikt hebben, renten voor, gevormd in het raam van de wet van 1924.

De bedragen van de gevestigde ouderdomsrenten belopen ongeveer 85 frank voor de mannen en 55 frank voor de vrouwen; het bedrag van de verzekerde overlevingsrenten beloopt ongeveer 36 frank.

De renten gevestigd volgens de regeling van de wet van 1924 zijn betaalbaar per kwartaal, niet termijnen bij het overlijden (maand van overlijden inbegrepen); deze termijnen zijn betaalbaar aan de wettelijke erfgenamen.

In het geval bijvoorbeeld van een echtgenote die een overlevingsrente van 36 frank 's jaars geniet, vereist de uitbetaling van een termijn van een maand vooreerst het

recherche d'héritiers et ensuite l'établissement d'un mandat de 3 francs; si l'on pense que l'envoi d'une assignation coûte 5 francs, la conclusion s'impose d'elle-même. Les lois coordonnées prévoyaient par contre un mode de paiement trimestriel sans arrérages au décès, système beaucoup moins onéreux au point de vue administratif.

De plus, les prises de cours des rentes étaient différentes dans les deux régimes, d'où une nouvelle difficulté pour le paiement de celles-ci.

En cas d'anticipation des rentes, les coefficients à appliquer sont différents dans les régimes susvisés; il en résulte à nouveau un doublement du travail de calcul des rentes à servir.

Même argument en ce qui concerne le rachat des rentes dont le montant est minime.

Ces différents arguments démontrent à suffisance le coût onéreux de cette gestion, disproportionné aux avantages payés et militent en faveur de la conversion proposée.

Signalons en outre que la loi du 10 mars 1925 relative à la pension des employés était en tout point semblable à celle du 10 décembre 1924 relative à la pension des ouvriers; cette loi fut abrogée par celle du 18 juin 1930 et celle-ci, en son article 66, a prévu la conversion intégrale des avantages constitués sous le régime de 1925.

Enfin, la conversion proposée est relative aux rentes constituées par des assurés masculins âgés de moins de 18 ans, sous le régime des « lois coordonnées ».

Les versements effectués par ces personnes, et ce jusqu'à l'âge de 18 ans, étaient constitutifs de *rentes de retraite personnelles* et bien qu'à partir de cet âge le passage à une combinaison d'assurance retraite-décès était automatique, ceci n'empêchait nullement que les avantages constitués antérieurement à cet âge (retraite pure) restaient définitivement fixés.

Cette clause oblige dès lors la Caisse de retraite à tenir une comptabilité distincte de ces rentes, de manière à pouvoir déterminer, en cas de décès de l'assuré, la partie de la rente de retraite qui est réversible au profit de l'épouse et celle qui ne l'est pas.

La conversion proposée évitera, à l'avenir, cet état de choses.

L'article 38 nouveau est adopté à l'unanimité.

Art. 39 nouveau.

L'amendement suivant est déposé par le Gouvernement :

Insérer un article 39 nouveau, libellé comme suit :

« Les rentes constituées depuis le 1er juillet 1931 en vertu des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, par des hommes qui n'avaient pas atteint l'âge de 18 ans au moment des versements, sont transformées à la date du 1er janvier 1963 conformément à l'article 17, II, des mêmes lois coordonnées par l'arrêt du Régent du 12 septembre 1946, et suivant les tarifs qui ont été établis en vertu de l'article 19 de celles-ci. »

L'article 39 nouveau est adopté à l'unanimité.

opzoeken van erfgenamen en vervolgens het opmaken van een mandaat van 3 frank; als men bedenkt dat de verzending van een assignatie 5 frank kost, ligt de conclusie voor de hand. In de gecoördineerde wetten was daarentegen in een kwartaalbetaling zonder termijn voorzien, een stelsel dat van administratief standpunt uit veel minder kosten meebracht.

Daarenboven waren de aanvangsdata van de renten verschillend in de twee regelingen, hetgeen nieuwe moeilijkheden voor de betaling ervan meebracht.

In geval van vervroeging van de renten zijn de coëfficiënten in de bovenbedoelde regelingen verschillend, het gevolg was van het werk in verband met de berekening van de uit te keren renten opnieuw verdubbeld werd.

Hetzelfde geldt voor de afkoop van de renten waarvan het bedrag gering is.

Uit deze verschillende argumenten blijkt voldoende dat de beheerskosten niet in verhouding zijn tot de uitgekeerde voordelen, ze pleiten dan ook ten gunste van de voorgestelde omzetting.

Daarenboven dient er de aandacht op gevestigd te worden dat de wet van 10 maart 1925 betreffende het bediendenpensioen in alle opzichten gelijk was aan die van 10 december 1924 betreffende het werkliedenpensioen; deze wet werd opgeheven door de wet van 18 juni 1930, waarvan artikel 66 voorzag in de integrale omzetting van de voordelen gevestigd in de regeling van 1925.

Tenslotte heeft de voorgestelde omzetting betrekking op de renten gevestigd door de mannelijke verzekerden van ten minste 18 jaar in de regeling van de « gecoördineerde wetten ».

De stortingen door deze personen tot de leeftijd van 18 jaar verricht vestigden *persoonlijke ouderdomsrenten* en, ofschoon van deze leeftijd af automatisch werd overgegaan naar een combinatie van pensioenverzekering en verzekering bij overlijden, bleven de vroeger op deze leeftijd gevestigde voordelen (louter pensioen) definitief vastgesteld.

Deze bepaling verplicht derhalve de Lijfrentekas een afzonderlijke boekhouding voor deze renten te voeren zodat bij overlijden van de verzekerde uitgemaakt kan worden welk gedeelte van de rente wel en welk gedeelte ervan niet overgaat op de echtgenote.

De voorgestelde omzetting zal deze stand van zaken in de toekomst vermijden.

Het nieuwe artikel 38 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 39.

Volgend amendement wordt voorgesteld door de Regering :

Een nieuw artikel 39 invoegen, dat luidt als volgt :

« Rentes die sedert 1 juli 1931 ingevolge de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood werden gevestigd door mannen die op het tijdstip der stortingen de leeftijd van 18 jaar nog niet hadden bereikt, worden op 1 januari 1963 omgezet overeenkomstig artikel 17, II, derzelfde bij besluit van de Regent van 12 september 1946 gecoördineerde wetten, en volgens de tarieven die werden vastgesteld krachtens artikel 19 dezer wetten. »

Het nieuwe artikel 39 wordt eenparig aangenomen.

Art. 40 nouveau (34 ancien).

Faisant suite aux dispositions des articles 38 et 39 nouveaux, le Gouvernement dépose un amendement libellé comme suit :

« Insérer entre les nombres 17 et 23, le nombre 19, numéro de l'article des lois coordonnées auquel font référence les articles 38 et 39 nouveaux. »

**

Deux commissaires se référant au dernier alinéa de l'article 67 de la loi du 28 mars 1960 relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, qui permet le choix de la pension la plus avantageuse en cas de carrière mixte « indépendant-assuré libre », se demandent s'il n'y a pas là une contradiction avec les dispositions des articles 20, 21, 22, 23 nouveaux du présent projet, qui accordent les avantages en fonction des seuls versements assurés libres estimés effectifs et obligent par là les autres régimes à en supporter les charges.

A leur avis il faudrait abroger le dernier alinéa de l'article 67 de la loi du 28 mars 1960.

Réponse :

Ce serait une mauvaise technique législative de modifier dans une loi de pension dépendant du Ministère de la Prévoyance Sociale des dispositions relatives à un régime administré par le Ministère des Classes Moyennes.

Cette modification doit intervenir lors de la révision de la loi du 28 mars 1960 relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants.

D'après les règles générales du droit c'est la dernière disposition en date qui sera désormais d'application.

Après cette déclaration M. De Paepe retire l'amendement qu'il avait présenté.

L'article 40 nouveau amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 41 nouveau.

Afin de respecter les impératifs de la réforme fiscale l'amendement suivant est introduit par le Gouvernement :

Insérer un article 41 nouveau, libellé comme suit :

« L'article 61, § 3, des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré est remplacé par le texte suivant :

» Les emprunts sont garantis par l'Etat. Les titres qui les représentent portent le visa du Trésor. Les frais de confection et d'émission des titres sont à charge de la Caisse. »

L'article 41 nouveau est adopté à l'unanimité.

Art. 42 nouveau (35 ancien).

L'article 42 nouveau est adopté à l'unanimité.

Art. 43 nouveau (36 ancien).

La loi n'ayant pu être votée dans les délais primitivement prévus, il s'impose d'en reporter l'application au 1er janvier 1963.

Nieuw art. 40 (oud art. 34).

In aansluiting op de bepalingen van de nieuwe artikelen 38 en 39 stelt de Regering volgend amendement voor :

« Tussen de getallen 17 en 23 het getal 19 invoegen, het nummer van het artikel van de gecoördineerde wetten waarnaar de nieuwe artikelen 38 en 39 verwijzen. »

**

Verwijzend naar het laatste lid van artikel 67 van de wet van 28 maart 1960 betreffende het ouderdoms- en overlevingspensioen van de zelfstandigen, dat de keuze van het gunstigste pensioen mogelijk maakt in geval van gemengde loopbaan « zelfstandige-vrijwillig verzekerde » stellen twee leden de vraag of hierin geen tegenstrijdigheid schuilt met de bepalingen van de nieuwe artikelen 20, 21, 22, 23 van dit ontwerp, die het genot van de voordelen beperken tot de stortingen gedaan door vrijwillig verzekerden en de andere regelingen aldus verplichten de er aan verbonden lasten te dragen.

Naar hun oordeel zou het laatste lid van artikel 67 van de wet van 28 maart 1960 opgeheven moeten worden.

Antwoord :

Het zou een verkeerde wetgevende werkwijze zijn dat een pensioenwet van het Ministerie van Sociale Voorzorg wijzigingen zou aanbrengen in de bepalingen van een wet betreffende een regeling beheerd door het Ministerie van Middenstand.

Deze wijziging moet tot stand komen bij de herziening van de wet van 28 maart 1960 betreffende het ouderdoms- en overlevingspensioen van de zelfstandigen.

Volgens de algemene regelen van het recht is voortaan de laatst gedateerde bepaling van toepassing.

Na deze verklaring trekt de heer De Paepe zijn amendement in.

Het geamendeerd artikel 40 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 41.

Ten einde de leidende beginselen van de fiscale hervorming te eerbiedigen, wordt door de Regering volgend amendement voorgesteld :

Een nieuw artikel 41 invoegen, dat luidt als volgt :

« Artikel 61, § 3, van de gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, wordt vervangen door volgende tekst :

» De leningen zijn gewaarborgd door de Staat. De desbetreffende effecten dragen het visum van de Thesaurie. De aanmaak- en uitgiftekosten van de effecten zijn ten laste van de Kas. »

Het nieuwe artikel 41 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 42 (oud art. 35).

Het nieuwe artikel 42 wordt eenparig aangenomen.

Nieuw art. 43 (oud art. 36).

Aangezien de wet niet binnen de oorspronkelijk bepaalde termijn kon goedgekeurd worden, dient de toepassing ervan naar 1 januari 1963 verschoven te worden.

L'amendement suivant est déposé par le Gouvernement :

Remplacer le texte de cet article par la disposition suivante :

« La présente loi produit ses effets le 1er janvier 1963, à l'exception de l'article 41 qui entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*. »

L'article 43 nouveau ainsi libellé, est adopté à l'unanimité,

*
**

L'ensemble du projet a été adopté à l'unanimité.

Le présent rapport a été approuvé également à l'unanimité.

Le Rapporteur,
M. DEMETS.

Le Président,
J. DECONINCK.

Volgend amendement wordt voorgesteld door de Regering :

De tekst van dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1963, met uitzondering van artikel 41, dat in werking treedt de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt. »

Het aldus luidende nieuwe artikel 43 wordt eenparig goedgekeurd.

*
**

Het wetsontwerp in zijn geheel wordt eenparig goedgekeurd.

Dit verslag werd eveneens eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
M. DEMETS.

De Voorzitter,
J. DECONINCK.

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION.

CHAPITRE I.

Champ d'application.

Article premier.

La présente loi a pour objet :

1° d'organiser un régime de pension de retraite et de survie pour les personnes qui ne sont pas soumises à un régime obligatoire de pension de retraite et de survie, belge ou étranger, ou à un régime de pension établi par ou en vertu d'une loi, par un règlement provincial ou communal ou par la Société nationale des chemins de fer belges, et pour les périodes pour lesquelles elles ne sont pas soumises à un de ces régimes;

2° d'adapter les régimes d'assurance libre et complémentaire établis par la loi du 14 juillet 1930 et organisés par les lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

Art. 2.

Toute personne visée à l'article premier, 1°, résidant effectivement en Belgique et âgée de vingt ans au moins peut effectuer des versements destinés à la constitution des pensions dans les conditions prévues à cet article premier, 1°.

Le Ministre de la Prévoyance Sociale peut autoriser les Belges résidant à l'étranger à effectuer les versements prévus par la présente loi.

CHAPITRE II.

Des versements.

Art. 3.

§ 1. Les versements destinés à la constitution des pensions dont il est question à l'article premier, 1°, ne peuvent être supérieurs à 4 000 francs, ni inférieurs à 1 200 francs par année civile; ces versements ne peuvent être transférés qu'une fois par trimestre à l'organisme assureur.

Les versements qui n'atteignent pas ce minimum sont considérés comme ayant été effectués dans le cadre du § 2 du présent article; il en est de même de la partie des versements qui excède le maximum fixé à l'alinéa précédent.

§ 2. Des versements peuvent également être effectués en vue de constituer des pensions complémentaires à celles qui sont prévues soit au § 1, soit dans tout autre régime de pension légal ou réglementaire; aucun versement ne peut être inférieur à 300 francs.

Les versements qui n'atteignent pas ce montant sont remboursés après l'expiration de l'année civile.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

HOOFDSTUK I.

Toepassingsgebied.

Eerste artikel.

Doel van deze wet is :

1° het organiseren van een ouderdoms- en overlevingspensioenregeling voor hen die niet onder toepassing vallen van een Belgische of buitenlandse rust- en overlevingspensioenregeling of van een pensioenregeling, getroffen bij of krachtens een wet, een provinciaal of gemeentelijk reglement of door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, en voor de perioden waarvoor zij niet onder één van die regelingen vallen;

2° het aanpassen van de regelingen inzake vrijwillige en aanvullende verzekering, als vastgesteld bij de wet van 14 juli 1930 en ingericht door de gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

Art. 2.

Ieder persoon bedoeld in het eerste artikel, 1°, die werkelijk in België verblijft houdt en ten minste twintig jaar oud is, kan, met het oog op de vestiging van de pensioenen onder de voorwaarden als bepaald in het eerste artikel, 1°, stortingen verrichten.

De Minister van Sociale Voorzorg kan de in het buitenland verblijft houdende Belgen machtigen om de bij de wet bedoelde stortingen te verrichten.

HOOFDSTUK II.

Stortingen.

Art. 3.

§ 1. De stortingen met het oog op de vestiging der pensioenen waarvan sprake in het eerste artikel, 1°, mogen niet meer dan 4 000 frank noch minder dan 1 200 frank per kalenderjaar bedragen; deze stortingen mogen slechts eenmaal per kwartaal aan het verzekeringsorganisme overgemaakt worden.

De stortingen, welke dat minimum niet bereiken, worden beschouwd als zijnde verricht volgens § 2 van dit artikel; hetzelfde geldt voor het gedeelte van de stortingen dat het in vorig lid vastgestelde maximum te boven gaat.

§ 2. Stortingen mogen insgelijks worden verricht voor het vestigen van pensioenen ter aanvulling van die waarin, hetzij in § 1, hetzij in enige andere wettelijke of reglementaire regeling is voorzien; elke storting moet ten minste 300 frank bedragen.

De stortingen, welke dit bedrag niet bereiken, worden na het verstrijken van het kalenderjaar terugbetaald.

§ 3. Les montants prévus au § 1 peuvent être modifiés par le Roi en raison de circonstances économiques ou sociales.

Art. 4.

Les versements effectués dans le cadre de la présente loi sont affectés à la constitution :

- 1° d'une pension de retraite personnelle;
- 2° d'une pension de survie au profit de l'épouse pour les assurés du sexe masculin.

Art. 5.

L'assurance des pensions de survie visées à l'article 3, § 2, correspondant à la partie des versements dépassant, pour une même année civile, le montant fixé par le Roi, peut être subordonnée au résultat favorable d'un examen médical de l'assuré; si cet examen n'est pas favorable, cette partie des versements est remboursée.

Art. 6.

Les versements sont effectués auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite qui les inscrit au compte des assurés.

Ces versements peuvent être effectués par l'intermédiaire d'une société mutualiste de retraite reconnue conformément à la loi du 23 juin 1894.

Le Roi règle les conditions dans lesquelles les versements peuvent être opérés et les modalités de transfert de ces versements.

Art. 7.

En vue de couvrir leurs frais d'administration, il est accordé aux sociétés mutualistes reconnues qui interviennent à titre d'intermédiaire, entre les assurés et la Caisse générale d'épargne et de retraite, pour l'exécution de la présente loi, un subside annuel dont le montant et les conditions d'octroi sont fixés par le Roi.

Art. 8.

La Caisse générale d'épargne et de retraite fait connaître annuellement à chaque assuré le montant des versements inscrits à son compte au cours de l'année civile écoulée.

CHAPITRE III.

De la pension de retraite.

Art. 9.

La pension de retraite est payable à l'assuré pour la première fois le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'intéressé atteint l'âge de 65 ans, s'il s'agit d'un homme, et de 60 ans, s'il s'agit d'une femme.

Les assurés peuvent demander le paiement anticipé de la pension de retraite à une date anniversaire et dans la période de cinq années précédant les âges susvisés. Toutefois, la demande doit être introduite au moins six mois avant la date choisie pour l'entrée en jouissance.

§ 3. De bedragen, waarin § 1 voorziet, kunnen door de Koning wegens economische of sociale omstandigheden gewijzigd worden.

Art. 4.

De stortingen, verricht in verband met deze wet, worden besteed aan het vestigen :

- 1° van een persoonlijk ouderdomspensioen;
- 2° van een overlevingspensioen voor mannelijke verzekerden, ten voordele van de echtgenote.

Art. 5.

De verzekering van de in artikel 3, § 2, bedoelde overlevingspensioenen, die overeenstemt met het gedeelte der stortingen, dat voor een zelfde kalenderjaar het door de Koning vastgestelde bedrag te boven gaat, kan afhankelijk worden gemaakt van de gunstige uitslag van een geneeskundig onderzoek van de verzekerde; indien dit onderzoek niet gunstig is, wordt dat gedeelte van de stortingen terugbetaald.

Art. 6.

De stortingen worden verricht bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, die ze op de rekening van de verzekerden inschrijft.

Deze stortingen kunnen worden verricht door tussenkomst van een overeenkomstig de wet van 23 juni 1894 erkend onderling pensioenfonds.

De Koning bepaalt de voorwaarden van storting en de wijze van overdracht van deze stortingen.

Art. 7.

Ter dekking van haar bestuurskosten wordt aan de erkende pensioenfondsen, die voor de uitvoering van deze wet als bemiddelaar tussen de verzekerden en de Algemene Spaar- en Lijfrentekas optreden, een jaarlijkse subsidie toegekend, waarvan het bedrag en de toekenningsvoorwaarden door de Koning worden vastgesteld.

Art. 8.

De Algemene Spaar- en Lijfrentekas stelt elke verzekerde jaarlijks in kennis van het bedrag der stortingen die tijdens het verlopen kalenderjaar op zijn rekening zijn ingeschreven.

HOOFDSTUK III.

Ouderdomspensioen.

Art. 9.

Het ouderdomspensioen is voor de eerste maal aan de verzekerde betaalbaar op de eerste dag van de maand na die tijdens welke de belanghebbende de leeftijd bereikt van 65 jaar, indien het een man betreft, en 60 jaar, indien het een vrouw betreft.

De verzekerden kunnen om vervroegde uitbetaling van het ouderdomspensioen verzoeken op een van hun verjaardagen binnen de periode van vijf jaar die aan voornoemde leeftijd voorafgaat. De aanvraag dient echter ten minste zes maanden vóór de datum die voor de ingetreding is gekozen, te worden ingediend.

Dans ce cas, la pension est réduite conformément au barème A annexé à la présente loi.

La pension de retraite est due par douzièmes, mensuellement.

Art. 10.

La pension de retraite est calculée en fonction des versements de l'assuré et de l'âge de celui-ci au moment où le versement est effectué, conformément aux tarifs I, II, III ou IV annexés à la présente loi.

CHAPITRE IV.

De la pension de survie.

Art. 11.

§ 1. La pension de survie n'est due que si le décès survient au moins deux ans après le premier versement.

En cas de décès de l'assuré avant la fin de la période de deux ans visée à l'alinéa précédent, les versements sont remboursés sans intérêt à la veuve de l'assuré marié.

§ 2. La pension de survie est, pour des époux de même âge, égale à 40 % de la pension de retraite qui aurait été acquise par le mari à l'âge de 65 ans, s'il avait versé annuellement jusqu'à cet âge le montant moyen annuel des versements effectués au cours des deux années civiles qui précèdent immédiatement le décès.

Lorsque les époux sont d'âges différents, le montant de la pension est modifié conformément au barème B annexé à la présente loi. Le montant de la pension de survie s'obtient, dans ce cas, en multipliant le montant de la pension de survie à âges égaux par le quotient résultant de la division de la valeur du barème correspondant à l'âge de l'époux, à son décès, par la valeur du barème correspondant à l'âge de la veuve, au décès de l'époux.

§ 3. Si le mari a, au moment de son décès, cessé tout versement depuis un an au moins, la pension de survie est égale à 40 % de la pension de retraite acquise par le mari à son décès.

Il en est de même dans le cas où le mari, après avoir interrompu ses versements pendant plus d'une année civile, décède au cours des deux années qui suivent la reprise des versements. Dans ce cas, les sommes versées depuis la reprise des versements sont remboursées sans intérêt à la veuve de l'assuré marié.

§ 4. Si les versements effectués au cours de l'année civile qui précède immédiatement celle du décès sont plus élevés que ceux qui ont été opérés au cours de la deuxième année civile précédant celle du décès, il n'est pas tenu compte de cette augmentation pour le calcul de la pension.

La partie des versements dont il n'est pas tenu compte est remboursée sans intérêt à la veuve de l'assuré marié.

§ 5. La pension de survie est payable à la veuve de l'assuré le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'assuré est décédé. Elle est due, par douzièmes mensuellement.

§ 6. Dans les cas prévus aux §§ 1, deuxième alinéa, 3, deuxième alinéa, 4, deuxième alinéa, les versements y visés

In dat geval wordt het pensioen overeenkomstig de bij deze wet gevoegde vervroegingsschaal A verminderd.

Het ouderdomspensioen is maandelijks bij twaalfden verschuldigd.

Art. 10.

Het ouderdomspensioen wordt overeenkomstig de bij deze wet gevoegde tarieven I, II, III of IV berekend op grond van de stortingen en van de leeftijd van de verzekerde op het ogenblik van de storting.

HOOFDSTUK IV.

Overlevingspensioen.

Art. 11.

§ 1. Het overlevingspensioen is slechts verschuldigd als het overlijden zich ten minste twee jaar na de eerste storting voordoet.

Overlijdt de verzekerde voordat de in voorgaand lid bedoelde twee jaar verstreken zijn, dan worden de stortingen zonder interest aan de weduwe van de gehuwde verzekerde terugbetaald.

§ 2. Het overlevingspensioen bedraagt voor echtgenoten van gelijke leeftijd, 40 % van het ouderdomspensioen dat de man op de leeftijd van 65 jaar zou hebben verworven, indien hij tot op die leeftijd ieder jaar het gemiddelde jaarbedrag had afgedragen van de stortingen die in de loop van de laatste twee kalenderjaren vóór het overlijden zijn verricht.

Zijn de echtelieden van ongelijke leeftijd, dan wordt het bedrag van het pensioen gewijzigd overeenkomstig de bij deze wet gevoegde schaal B. In dit geval is het bedrag van het overlevingspensioen gelijk aan het bedrag van het overlevingspensioen bij gelijke leeftijden, vermenigvuldigd met het quotiënt van volgende deling : waarde der schaal, overeenstemmend met de leeftijd van de echtgenoot bij zijn overlijden, door de waarde der schaal, overeenstemmend met de leeftijd van de weduwe bij dat overlijden.

§ 3. Indien de man, bij zijn overlijden, de stortingen sedert ten minste één jaar volledig heeft stopgezet, is het overlevingspensioen gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen dat de man bij zijn overlijden had verworven.

Dat is ook het geval indien de man, na zijn stortingen gedurende meer dan één kalenderjaar te hebben stopgezet, overlijdt binnen twee jaar na de hervatting van de stortingen. In dat geval worden de sedert het hervatten van de stortingen betaalde bedragen zonder interest aan de weduwe van de gehuwde verzekerde terugbetaald.

§ 4. Indien de stortingen verricht in de loop van het aan het jaar van het overlijden onmiddellijk voorafgaande kalenderjaar, hoger zijn dan die in de loop van het tweede kalenderjaar vóór het overlijden, wordt met die verhoging geen rekening gehouden voor de berekening van het pensioen.

Het gedeelte van de stortingen waarmede geen rekening wordt gehouden, wordt zonder interest aan de weduwe van de gehuwde verzekerde terugbetaald.

§ 5. Het overlevingspensioen is de eerste dag van de maand volgend op die van het overlijden van de verzekerde aan de weduwe van de verzekerde betaalbaar. Het is maandelijks bij twaalfden verschuldigd.

§ 6. In de gevallen waarin de §§ 1, tweede lid, 3, tweede lid, 4, tweede lid, voorzien, worden de daarin bedoelde stor-

effectués par les assurés masculins célibataires, veufs ou divorcés sont remboursés aux ayants droit.

Art. 12.

§ 1. Pour les assurés célibataires, veufs ou divorcés ayant effectué des versements en vertu de l'article 3, § 1, le capital constitutif de la pension de survie prévue à l'article 11 reçoit la destination suivante :

1° si l'assuré décède avant d'être entré en jouissance de la pension de retraite prévue par la présente loi, ce capital est versé au Fonds de péréquation visé à l'article 14;

2° si l'assuré entre en jouissance de la pension de retraite, ce capital peut, à sa demande, être converti en pension à son profit conformément au barème C annexé à la présente loi. Dans ce cas, cet avantage est ajouté à la pension de retraite.

§ 2. Pour les assurés célibataires, veufs ou divorcés ayant effectué des versements en vertu de l'article 3, § 2, le capital constitutif de la pension de survie prévue à l'article 11 reçoit la destination suivante :

1° si l'assuré décède avant d'être entré en jouissance de la pension complémentaire de retraite, ce capital est versé à la personne physique ou morale désignée par l'intéressé ou, en l'absence de pareille destination, aux descendants légitimes, naturels ou adoptifs, aux ascendants ou, à leur défaut, au Fonds de péréquation visé à l'article 14;

2° si l'assuré entre en jouissance de sa pension complémentaire de retraite, ce capital peut, à sa demande, être, soit converti en pension à son profit conformément au barème C annexé à la présente loi soit, après son décès, transféré à la personne physique ou morale désignée par l'intéressé ou, en l'absence de pareille destination, aux descendants légitimes, naturels ou adoptifs ou, à leur défaut, au Fonds de péréquation visé à l'article 14.

CHAPITRE V.

De la péréquation des pensions.

Art. 13.

§ 1. Les pensions de retraite et de survie acquises en vertu de l'article 3, § 1, sont liées aux fluctuations de l'indice général des prix de détail du Royaume.

Le montant de ces prestations est rattaché à l'indice 110 au 1er janvier 1962.

Le montant des pensions est augmenté ou diminué lorsque l'indice atteint 112,75 ou descend à 107,25. Dans la suite, il est augmenté ou diminué chaque fois que l'indice monte ou descend de 2,75 points par rapport au chiffre de l'indice qui a justifié soit l'augmentation précédente, soit la diminution précédente.

Le montant de chaque augmentation ou diminution est fixé à 2,5 % des montants rattachés à l'indice 110.

Les augmentations ou diminutions sont appliquées à partir du deuxième mois qui suit la fin de la période pendant

tingen aan de rechtverkrijgende terugbetaald, als deze zijn verricht door mannelijke verzekerden die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden waren.

Art. 12.

§ 1. Hebben verzekerden, die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden zijn, storting verricht bij toepassing van artikel 3, § 1, dan krijgt het kapitaal tot vestiging van het in artikel 11 bedoelde overlevingspensioen volgende bestemming :

1° indien de verzekerde overlijdt vooraleer het bij deze wet verleende ouderdomspensioen te genieten, wordt dat kapitaal in het in artikel 14 bedoelde Herwaarderingsfonds gestort;

2° indien de verzekerde in het genot van het ouderdomspensioen treedt, kan dat kapitaal, op zijn verzoek, overeenkomstig de bij deze wet gevoegde schaal C worden omgezet in een pensioen te zijnen voordele. Dat voordeel wordt dan bij het ouderdomspensioen gevoegd.

§ 2. Hebben verzekerden die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden zijn, storting verricht bij toepassing van artikel 3, § 2, dan krijgt het kapitaal tot vestiging van het in artikel 11 bedoelde overlevingspensioen volgende bestemming :

1° indien de verzekerde overlijdt vooraleer het aanvullend ouderdomspensioen te genieten, wordt het kapitaal gestort aan de door de betrokkene aangewezen natuurlijke of rechtspersoon of, zo een dergelijke persoon niet is aangewezen, aan de wettige, natuurlijke of aangenomen descendenten, aan de ascendenten of, zo er geen descendenten of ascendenten zijn, aan het in artikel 14 bedoelde Herwaarderingsfonds;

2° indien de verzekerde in het genot van zijn aanvullend ouderdomspensioen treedt, kan dat kapitaal, op zijn verzoek, hetzij worden omgezet in, pensioen te zijnen voordele, overeenkomstig de bij deze wet gevoegde schaal C, hetzij, na zijn overlijden, worden overgemaakt aan de door de belanghebbende aangewezen natuurlijke of rechtspersoon of, zo dergelijke persoon niet is aangewezen, aan de wettige, natuurlijke of aangenomen descendenten of, zo er geen descendenten zijn, aan het in artikel 14 bedoelde Herwaarderingsfonds.

HOOFDSTUK V.

Herwaardering der pensioenen.

Art. 13.

§ 1. De krachtens artikel 3, § 1, verworven ouderdoms- en overlevingspensioenen worden gekoppeld aan de schommelingen van het algemeen indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk.

Het bedrag van deze uitkeringen wordt gekoppeld aan het indexcijfer 110 op 1 januari 1962.

Het bedrag van de pensioenen wordt verhoogd of vermindert telkens als het indexcijfer 112,75 punten bereikt of tot op 107,25 punten daalt. Daarna wordt het verhoogd of vermindert telkens als het indexcijfer stijgt of daalt met 2,75 punten ten opzichte van het indexcijfer dat, hetzij de vorige verhoging, hetzij de vorige vermindering, gerechtvaardigd heeft.

Het bedrag van iedere verhoging of vermindering wordt vastgesteld op 2,5 % van de aan het indexcijfer 110 gekoppelde bedragen.

De verhogingen of verminderingen worden toegepast met ingang van de tweede maand die volgt op het einde van de

laquelle l'indice atteint, pendant deux mois consécutifs, le chiffre qui justifie une modification.

§ 2. Les pensions constituées ne peuvent par application du § 1 être inférieures au montant calculé en vertu des tarifs selon lesquels elles ont été constituées.

§ 3. Les dispositions du présent article ne sont applicables qu'aux Belges, qu'aux ressortissants des pays avec lesquels la Belgique a conclu une convention de réciprocité et qu'aux personnes de nationalité étrangère et qui ont résidé en Belgique pendant cinq ans au moins.

Les apatrides sont assimilés aux personnes de nationalité belge.

Art. 14.

Il est institué un Fonds de péréquation destiné à assurer l'adaptation des pensions de retraite et de survie résultant des versements prévus à l'article 3, § 1, de la présente loi :

1° aux fluctuations de l'indice général des prix de détail du Royaume, conformément à l'article 13;

2° aux circonstances économiques ou démographiques visées à l'article 17.

Art. 15.

Le Fonds de péréquation est alimenté de la façon suivante :

1° par l'intégralité du bénéfice de la gestion des fonds récoltés en application de l'article 3, § 1;

2° par les capitaux dont il est question à l'article 12, § 1, 1°, et § 2, 1° et 2°.

Ce Fonds est géré par la Caisse générale d'épargne et de retraite.

Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.

CHAPITRE VI.

Dispositions communes.

Art. 16.

Par dérogation aux dispositions légales et réglementaires limitant le cumul des pensions et rentes, les avantages octroyés en application des chapitres III et IV de la présente loi peuvent être cumulés avec ceux qui sont accordés en vertu des dispositions légales et réglementaires concernant les pensions.

Par dérogation aux dispositions légales et réglementaires subordonnant l'octroi de certaines prestations sociales à l'existence de l'état de besoin des demandeurs, il n'est pas tenu compte, pour le calcul des ressources, des avantages obtenus en exécution de l'article 3, § 1, de la présente loi.

Art. 17.

Le Roi peut, en raison de circonstances économiques ou démographiques, et par un arrêté délibéré en Conseil des Ministres, modifier pour les versements non encore effectués les tarifs et barèmes annexés à la présente loi. Pour le calcul

periode, tijdens welke het indexcijfer, gedurende twee opeenvolgende maanden, het cijfer bereikt dat een wijziging rechtvaardigt.

§ 2. De gevestigde pensioenen mogen ten gevolge van de toepassing van § 1 niet lager zijn dan het bedrag dat berekend is krachtens de tarieven volgens welke zij zijn gevestigd.

§ 3. Het bepaalde in dit artikel is slechts toepasselijk op Belgen, op onderdanen van landen waarmede België een wederkerigheidsovereenkomst heeft gesloten en op personen van vreemde nationaliteit die gedurende ten minste vijf jaar in België hun verblijf hebben gehad.

Staatlozen worden gelijkgesteld met personen van Belgische nationaliteit.

Art. 14.

Er wordt een Herwaarderingsfonds ingesteld, dat ten doel heeft te voorzien in de aanpassing van de ingevolge de in artikel 3, § 1, van deze wet bedoelde stortingen toegekende ouderdoms- en overlevingspensioenen.

1° aan de schommelingen van het algemeen indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, overeenkomstig artikel 13;

2° aan de in artikel 17 bedoelde economische of demografische omstandigheden.

Art. 15.

Het Herwaarderingsfonds wordt gestijfd :

1° door de volledige winst van het beheer van de bij toepassing van artikel 3, § 1, geïnde gelden;

2° door de kapitalen als bedoeld in artikel 12, § 1, 1°, en § 2, 1° en 2°.

Dat Fonds wordt beheerd door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

De Koning bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van dit artikel.

HOOFDSTUK VI.

Gemeenschappelijke bepalingen.

Art. 16.

In afwijking van de wets- en verordeningsbepalingen die de cumulatie van pensioenen en renten beperken, mogen de bij toepassing van de hoofdstukken III en IV van deze wet toegekende voordelen gecumuleerd worden met die welke, krachtens de wets- en verordeningsbepalingen inzake pensioenen, werden toegekend.

In afwijking van de wets- en verordeningsbepalingen die de toekenning van sommige sociale voordelen afhankelijk maken van de behoeftige toestand der aanvragers, worden de inkomsten berekend zonder inachtneming van de bij toepassing van artikel 3, § 1, van deze wet verleende voordelen.

Art. 17.

De Koning kan, wegens economische of demografische omstandigheden en bij in Ministerraad overlegd besluit, voor de nog niet verrichte stortingen, de bij deze wet gevoegde tarieven en schalen wijzigen. Voor de berekening

des réserves mathématiques les barèmes sont modifiés en conséquence; l'augmentation éventuelle des réserves mathématiques relatives aux pensions constituées en exécution de l'article 3, § 1, est couverte par le Fonds de péréquation.

CHAPITRE VII.

Administration.

Art. 18.

§ 1. La Caisse générale d'épargne et de retraite reçoit les versements effectués dans le cadre de la présente loi.

§ 2. Elle constitue des réserves mathématiques en vue de faire face aux obligations qui lui incombent en vertu des chapitres III et IV de la présente loi. Ces réserves mathématiques sont calculées conformément aux barèmes annexés à la présente loi.

§ 3. L'augmentation des réserves mathématiques résultant de l'application des articles 13 et 17 de la présente loi est couverte par le Fonds de péréquation et en cas d'insuffisance de celui-ci, par une subvention de l'Etat.

Lors des diminutions, l'excédent de ces réserves est transféré à ce Fonds.

§ 4. Les opérations relatives à la présente loi font l'objet de deux gestions distinctes, l'une pour les pensions constituées en exécution de l'article 3, § 1, et l'autre pour les pensions complémentaires constituées en exécution de l'article 3, § 2. Le bénéfice de la gestion des fonds récoltés en vue de la constitution des pensions complémentaires est réparti au profit des assurés suivant les modalités que le Roi détermine.

§ 5. La Caisse générale d'épargne et de retraite paie les prestations prévues aux chapitres III et IV de la présente loi.

Le bénéficiaire d'une pension de retraite résultant des versements effectués en exécution de l'article 3, § 2, de la présente loi peut obtenir, au moment de l'ouverture de ses droits, le paiement en espèces, en tout ou en partie, de la valeur capitalisée de la pension. Le rachat de la pension de retraite entraîne, à due concurrence, le rachat de la pension de survie correspondante.

§ 6. Le Roi détermine les modalités d'application du présent article; il fixe notamment le montant des pensions au-dessous duquel ces pensions sont rachetées d'office.

CHAPITRE VIII.

Dispositions transitoires et finales.

Art. 19.

Toute personne qui, antérieurement à l'entrée en vigueur de la présente loi, a effectué des versements comme assuré libre en application des articles 22 et suivants des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, conserve, pour elle-même et pour ses ayants droit, son droit à la rente de vieillesse ou de veuve et à la contribution de l'Etat, acquises par ces versements.

Les assurances réalisées dans le secteur de l'assurance libre et complémentaire organisée par lesdites lois coordon-

van de wiskundige reserves worden de schalen naar verhouding gewijzigd; de last van de eventuele verhoging van de wiskundige reserves betreffende de ter uitvoering van artikel 3, § 1, gevormde pensioenen, wordt door het Herwaarderingsfonds gedragen.

HOOFDSTUK VII.

Beheer.

Art. 18.

§ 1. De Algemene Spaar- en Lijfrentekas ontvangt de in het raam van deze wet verrichte stortingen.

§ 2. Zij legt wiskundige reserves aan opdat zij de haar krachtens de hoofdstukken III en IV van deze wet opgelegde verplichtingen zou kunnen nakomen. Die reserves worden berekend overeenkomstig de bij deze wet gevoegde schalen.

§ 3. De verhoging van de wiskundige reserves, ten gevolge van de toepassing van de artikelen 13 en 17 van deze wet, wordt gedekt door het Herwaarderingsfonds en, ingeval dit niet volstaat, door een Rijkstoelage.

In geval van vermindering wordt het overschot van die reserves aan dit Fonds overgedragen.

§ 4. Voor de verrichtingen betreffende deze wet gelden twee afzonderlijke beheersregelingen: de ene voor de ter uitvoering van artikel 3, § 1, gevestigde pensioenen; de andere voor de ter uitvoering van artikel 3, § 2, gevestigde aanvullende pensioenen. De winst van het beheer der gelden die met het oog op het vestigen der aanvullende pensioenen zijn geïnd, wordt volgens door de Koning te bepalen modaliteiten ten voordele van de verzekerden omgeslagen.

§ 5. De Algemene Spaar- en Lijfrentekas betaalt de in de hoofdstukken III en IV van deze wet bepaalde uitkeringen uit.

De gerechtigde op een ouderdomspensioen ten gevolge van stortingen, die ter uitvoering van artikel 3, § 2, van deze wet zijn verricht, kan, bij het ingaan van zijn recht, de gekapitaliseerde waarde van het pensioen geheel of ten dele in specie uitbetaald krijgen. De afkoop van het ouderdomspensioen brengt in dezelfde verhouding de afkoop van het overeenstemmende overlevingspensioen met zich mede.

§ 6. De Koning bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van dit artikel; hij bepaalt inzonderheid het bedrag beneden hetwelk de pensioenen ambtshalve worden afgekocht.

HOOFDSTUK VIII.

Overgangs- en slotbepalingen.

Art. 19.

Ieder die vóór de inwerkingtreding van deze wet, als vrijwillig verzekerde, bij toepassing van de artikelen 22 en volgende van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gecoördineerd bij het besluit van de Regent van 12 september 1946, stortingen heeft verricht, behoudt, voor zichzelf en zijn rechthebbenden, zijn recht op de door deze stortingen verworven ouderdoms- of weduwenrente en Rijksbijdrage.

De verzekeringen in de sector van de bij bedoelde gecoördineerde wetten geregelde vrijwillige en aanvullende

nées et pour lesquelles les rentes n'ont pas encore pris cours, sont réduites à la date du 31 décembre 1962 ou à la date de la publication de la présente loi selon que la personne assurée est visée à l'article premier, 1°, ou à l'article premier, 2°.

Les versements effectués postérieurement à ces dates pour ces assurances dans le cadre desdites lois coordonnées, sont affectés à la constitution des pensions prévues par la présente loi.

Art. 20.

§ 1. Les bénéficiaires de la pension de retraite ou de survie visés à l'article premier, 1°, et les personnes qui ne jouissent pas d'une pension pour une carrière complète dans un ou plusieurs autres régimes, peuvent obtenir une majoration de rente de vieillesse ou de veuve à charge de l'Etat.

La majoration de rente de vieillesse prend cours à la date d'entrée en jouissance normale ou anticipée de la pension de retraite prévue à l'article 9.

§ 2. Le montant de la majoration complète de rente de vieillesse ou de veuve est fixé dans les tableaux annexés à la présente loi et est rattaché à l'indice général 110 des prix de détail du Royaume.

Le montant des majorations visées au présent article est majoré ou diminué dans les conditions fixées à l'article 13 de la présente loi, lors de l'octroi desdites majorations. Les majorations déjà accordées sont majorées ou diminuées dans les mêmes conditions.

Art. 21.

§ 1. La majoration de rente de vieillesse est due si des versements ont été effectués au compte de l'assuré pour chaque année civile de la période commençant le 1er janvier de l'année du 20e anniversaire de sa naissance et au plus tôt le 1er janvier 1926 et prenant fin le 31 décembre de l'année précédant, soit le 65e ou le 60e anniversaire de sa naissance, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, soit la date de prise de cours anticipée de la majoration.

Le montant minimum des versements est fixé comme suit :

1° 72 francs ou 24 francs, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, pour la période allant du 1er janvier 1926 au 31 décembre 1931 et pour l'année 1932;

2° 120 francs ou 60 francs, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, pour chacune des années 1933 à 1950 inclus.

Ce versement est censé avoir été effectué pour chacune des années de 1939 à 1945 inclus.

3° 360 francs ou 180 francs, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, pour chacune des années à partir de 1951;

4° 1 200 francs minimum, par année civile, à partir du 1er janvier 1963.

§ 2. Les versements effectués en application des lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et en vertu des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins, des travailleurs indépendants et de l'article premier, 1°, de la présente loi, sont pris en considération pour l'application du § 1 du présent article.

§ 3. Pour la période antérieure au 1er janvier 1963 l'obligation de versement prévue au § 1, 1°, 2° et 3°, est considérée

verzekering, waarvoor de renten nog niet zijn ingegaan, worden teruggebracht op de datum van 31 december 1962 of op de datum van bekendmaking van deze wet, naargelang de verzekerde persoon bedoeld is bij het eerste artikel, 1°, of bij het eerste artikel, 2°.

De na die data, in het raam van bedoelde gecoördineerde wetten, voor die verzekeringen verrichte stortingen worden besteed voor de vestiging der pensioenen waarin deze wet voorziet.

Art. 20.

§ 1. De gerechtigden op het in het eerste artikel, 1°, bedoelde ouderdoms- of overlevingspensioen en de personen die niet in het genot zijn van een pensioen voor een volledige beroepsloopbaan volgens een of meer andere regelingen, kunnen een ouderdoms- of weduwenrentebijslag ten laste van het Rijk verkrijgen.

De ouderdomsrentebijslag gaat in op de datum van de normale of vervroegde ingetreding van het in artikel 9 bedoelde ouderdomspensioen.

§ 2. Het bedrag van de volledige ouderdoms- of weduwenrentebijslag wordt in de bij deze wet gevoegde tabellen vastgesteld en wordt gekoppeld aan het algemeen indexcijfer 110 der kleinhandelsprijzen van het Rijk.

Het bedrag van de in dit artikel bedoelde bijslagen wordt verhoogd of verminderd, onder de in artikel 13 van deze wet bepaalde voorwaarden, bij de toekenning van vermelde bijslagen. De reeds toegekende bijslagen worden verhoogd of verminderd onder dezelfde voorwaarden.

Art. 21.

§ 1. De ouderdomsrentebijslag is verschuldigd indien, op de rekening van de verzekerde, stortingen zijn verricht voor elk kalenderjaar van de periode die ingaat op 1 januari van het jaar waarin hij zijn 20^e verjaardag bereikt, en ten vroegste op 1 januari 1926, periode die eindigt op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan de 65^e of de 60^e verjaardag, naargelang het een man respectievelijk een vrouw betreft, of aan de datum van de vervroegde toekenning van de bijslag.

Het minimumbedrag der stortingen wordt als volgt vastgesteld :

1° 72 frank of 24 frank, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor de periode van 1 januari 1926 tot 31 december 1931 en voor het jaar 1932;

2° 120 frank of 60 frank, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor elk der jaren 1933 tot en met 1950.

Deze storting wordt geacht te zijn verricht voor elk der jaren 1939 tot en met 1945.

3° 360 frank of 180 frank, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor elk der jaren vanaf 1951;

4° 1 200 frank minimum per kalenderjaar vanaf 1 januari 1963.

§ 2. De stortingen, verricht bij toepassing van de bij het besluit van de Regent van 12 september 1946 gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, en in overeenstemming met de rust- en overlevingspensioenregelingen voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden, zelfstandigen en van het eerste artikel, 1°, van deze wet, worden in aanmerking genomen voor de toepassing van § 1 van dit artikel.

§ 3. Voor het tijdperk vóór 1 januari 1963, wordt de in § 1, 1°, 2° en 3°, vastgestelde verplichting tot storten geacht

comme remplie s'il n'y a dans l'ensemble qu'un versement manquant ou insuffisant par période de cinq années; toute fraction de période est comptée pour une période complète.

La période commençant le 1er janvier 1926 et se terminant le 31 décembre 1934 est comptée pour une seule période.

Art. 22.

La majoration de rente de vieillesse est accordée après une enquête sur les ressources de l'assuré et de son conjoint.

Le montant des ressources est établi conformément aux articles 42 et 43 de la loi du 28 mars 1960 relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants; toutefois il n'est pas tenu compte des pensions de retraite et de survie accordées en vertu de cette loi.

Les modifications éventuelles des dispositions prévues à l'alinéa précédent et relatives au régime de pension des travailleurs indépendants sont d'application pour la présente loi.

Art. 23.

Le montant de la majoration complète de rente de vieillesse est éventuellement diminué dans l'ordre repris ci-après :

1° conformément à l'article 42 de la loi du 28 mars 1960 susvisée, étant entendu que la réduction s'opère sur le montant intégral de la majoration;

2° d'un quarante-cinquième ou d'un quarantième selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, pour chaque versement manquant ou insuffisant;

3° d'une quotité de la majoration due après application des 1° et 2° par année pour laquelle l'assuré et son conjoint, même défunt, ont justifié d'une occupation habituelle et en ordre principal dans un des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins et des travailleurs indépendants;

4° de 5 % du montant obtenu après application des 1°, 2° et 3° par année d'anticipation.

Le Roi détermine les modalités d'application du 3° du présent article.

Art. 24.

§ 1. La majoration de rente de veuve est accordée aux veuves des assurés visés à l'article 20 dans les conditions fixées à l'article 21 sous la réserve que la période à prendre en considération se termine le 31 décembre de l'année précédant celle du décès du mari, si le décès survient avant que le mari ait atteint l'âge de 65 ans ou ait été admis anticipativement au bénéfice de la majoration de rente de vieillesse.

§ 2. La majoration de rente de veuve est diminuée dans l'ordre ci-après :

1° de moitié si le nombre de versements effectués, un au moins, n'atteint pas la moitié du nombre des versements requis;

2° d'une quotité de la majoration due après application du 1° par année pour laquelle l'assuré et son conjoint ont justifié d'une occupation habituelle et en ordre principal dans un des régimes de pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des ouvriers mineurs, des marins et des travailleurs indépendants.

Le Roi détermine les modalités d'application de l'alinéa précédent.

te zijn volbracht, zo er in totaal maar één ontbrekende of ontoereikende storting is per periode van vijf jaar; iedere fractie van periode wordt als volledige periode aangerekend.

De periode die ingaat op 1 januari 1926 en eindigt op 31 december 1934 wordt als één enkele periode aangerekend.

Art. 22.

De ouderdomsrentebijslag wordt verleend na een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de verzekerde en diens echtgenoot.

Het bedrag van de bestaansmiddelen wordt vastgesteld overeenkomstig de artikelen 42 en 43 van de wet van 28 maart 1960 betreffende het ouderdoms- en overlevingspensioen der zelfstandigen; er wordt nochtans geen rekening gehouden met de krachtens deze wet toegekende ouderdoms- en overlevingspensioenen.

Eventuele wijzigingen van de in het vorige lid bedoelde bepalingen betreffende de pensioenregeling der zelfstandigen, zijn van toepassing voor deze wet.

Art. 23.

Het bedrag van de volledige ouderdomsrentebijslag wordt eventueel verminderd in de onderstaande volgorde :

1° overeenkomstig artikel 42 van bovengenoemde wet van 28 maart 1960, met dien verstande dat de vermindering op het volledig bedrag van de bijslag wordt toegepast;

2° met één vijfenveertigste of één veertigste, naargelang het een man of een vrouw betreft, voor elke ontbrekende of ontoereikende storting;

3° met een deel van de na toepassing van 1° en 2° verschuldigde bijslag, per jaar waarvoor de verzekerde en zijn echtgenoot, zelfs indien deze overleden is, hebben doen blijken van een gewone hoofdbezigheid in een der volgende rust- en overlevingspensioenregelingen : arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden of zelfstandigen;

4° met 5 % van het bedrag bekomen na toepassing van 1°, 2° en 3°, per jaar vervroeging.

De Koning bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van het 3° van dit artikel.

Art. 24.

§ 1. De weduwenrentebijslag wordt verleend aan de weduwen van de in artikel 20 bedoelde verzekerden, onder de voorwaarden bepaald in artikel 21, mits de in aanmerking te nemen periode eindigt op 31 december van het jaar dat aan het overlijden van de echtgenoot voorafgaat, indien dit overlijden zich voordoet voordat de echtgenoot de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt of in het voortijdig genot van de ouderdomsrentebijslag is getreden.

§ 2. De weduwenrentebijslag wordt in de hiernavermelde volgorde verminderd :

1° met de helft, indien het aantal verrichte stortingen, en ten minste één, de helft van het aantal vereiste stortingen niet bereikt;

2° met een deel van de na toepassing van het 1° verschuldigde bijslag, per jaar voor hetwelk de verzekerde en zijn echtgenoot hebben doen blijken van een gewone hoofdbezigheid in het kader van een der volgende rust- en overlevingspensioenregelingen : arbeiders, bedienden, mijnwerkers, zeelieden of zelfstandigen.

De Koning bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van het vorige lid.

§ 3. La veuve qui se remarie perd son droit au bénéfice de la majoration à dater du mois qui suit celui de son remariage.

En cas de nouveau veuvage, elle recouvre son droit à la majoration de rente de veuve dont elle bénéficiait avant son remariage, à moins que du chef de son dernier mari, elle puisse prétendre à une majoration de rente de veuve d'un montant plus élevé.

Art. 25.

§ 1. Les majorations visées à l'article 20 ne sont pas accordées aux ressortissants des pays étrangers sauf s'il a été conclu une convention de réciprocité avec leur pays d'origine.

§ 2. Le montant de la majoration de rente de veuve est déduit de celui de la majoration de rente de vieillesse.

§ 3. Le Roi détermine les formalités à suivre pour l'introduction des demandes de majoration et le paiement de celle-ci.

§ 4. Le Roi peut, en raison de circonstances économiques ou sociales, modifier les montants prévus aux tableaux I et II concernant les majorations de rente de vieillesse et de veuve annexés à la présente loi.

Art. 26.

Le Ministre de la Prévoyance Sociale et les personnes qu'il délègue statuent de la manière prescrite par le Roi sur les demandes introduites en vue de bénéficier des majorations prévues à l'article 20.

Art. 27.

Le paiement des majorations visées à l'article 20 est effectué par la Caisse générale d'épargne et de retraite. Toutefois, les majorations accordées à des bénéficiaires qui jouissent d'un avantage acquis dans un autre régime de pension, sont payées par la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie.

Art. 28.

L'Etat couvre la charge résultant de l'application de l'article 20 par :

1° une dotation annuelle de 400 millions de francs;

2° des emprunts contractés auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite; à cet effet, cet organisme est tenu de consentir des prêts à l'Etat, dans la mesure où l'exige le financement des prestations, sans toutefois que le montant total des sommes avancées au cours d'une année puisse dépasser de plus de 200 millions de francs le montant total des versements nets encaissés dans le cadre de la présente loi pendant l'année considérée.

Ces prêts produisent intérêt à partir du jour où les fonds sont avancés, au taux établi par le Roi au début de chaque année, sur base de la moyenne des taux d'intérêts des emprunts à long terme émis par l'Etat au cours de l'année écoulée.

Le remboursement de ces emprunts s'effectue par annuités constantes dont le nombre est fixé par le Roi sans excéder vingt.

Le montant de la dotation annuelle sera revu tous les trois ans par le Roi, sur proposition de la Caisse générale

§ 3. De weduwe die opnieuw in de echt treedt, verliest haar recht op het genot van de bijslag met ingang van de maand volgend op die van haar nieuw huwelijk.

Wordt zij opnieuw weduwe, dan heeft zij opnieuw recht op de weduwenrentebijslag die zij vóór haar nieuw huwelijk genoot, tenzij zij uit hoofde van haar laatste huwelijk aanspraak kan maken op een hogere weduwenrentebijslag.

Art. 25.

§ 1. De in artikel 20 bedoelde bijslagen worden niet toegekend aan de onderdanen van vreemde landen, behalve indien een wederkerigheidsovereenkomst met hun land van herkomst is gesloten.

§ 2. Het bedrag van de weduwenrentebijslag wordt afgetrokken van dat van de ouderdomsrentebijslag.

§ 3. De Koning bepaalt de formaliteiten die moeten worden vervuld voor de indiening van de aanvragen om bijslag zomede voor de betaling daarvan.

§ 4. Ingevolge economische of sociale omstandigheden kan de Koning de bedragen wijzigen die zijn vermeld in de bij deze wet gevoegde tabellen I en II, betreffende de ouderdoms- en weduwenrentebijslag.

Art. 26.

De Minister van Sociale Voorzorg en de door hem afgevaardigde personen beslissen, op de door de Koning voorgeschreven wijze, over de aanvragen die met het oog op het genot van de in artikel 20 bedoelde bijslagen zijn ingediend.

Art. 27.

De uitbetaling van de in artikel 20 bedoelde bijslagen geschiedt door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. De bijslagen die worden toegekend aan de gerechtigden die een voordeel, verworven in een andere pensioenregeling, genieten, worden evenwel door de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen uitbetaald.

Art. 28.

Het Rijk voorziet in de uit de toepassing van artikel 20 voortvloeiende last door middel van :

1° een jaarlijkse dotatie van 400 miljoen frank;

2° bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas aangegane leningen; met dit doel is deze instelling verplicht aan het Rijk, in zover de financiering der uitkeringen het vereist, leningen toe te staan, zonder dat het totaal bedrag van de in de loop van een jaar voorgeschoten sommen het totaal bedrag der nettostortingen die in het raam van deze wet gedurende het in aanmerking genomen jaar zijn geëind, met meer dan 200 miljoen frank mag overschrijden.

Deze leningen brengen vanaf de dag dat de gelden worden voorgeschoten, interest op tegen de rentevoet die bij het begin van elk jaar door de Koning wordt vastgesteld op basis van de gemiddelde rentevoet der langlopende leningen die in de loop van het afgelopen jaar door het Rijk zijn uitgegeven.

De terugbetaling van deze leningen geschiedt per constante annuïteiten waarvan het aantal door de Koning wordt vastgesteld. Dat aantal mag niet meer dan twintig bedragen.

Het bedrag van de jaarlijkse dotatie zal op voorstel van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas om de drie jaar door

d'épargne et de retraite, de manière que le remboursement intégral des emprunts dont il est question au 2° du premier alinéa, soit terminé au plus tard 40 ans après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 29.

Les frais occasionnés à la Caisse générale d'épargne et de retraite par l'exécution de l'article 27, lui sont remboursés par l'Etat après approbation du Ministre de la Prévoyance Sociale.

Art. 30.

Les contestations qui ont pour objet des droits résultant du présent chapitre, sont tranchées par les juridictions créées en exécution de l'article 20 de la loi du 21 mai 1955 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers et de l'article 25 de la loi du 12 juillet 1957 relative à la pension de retraite et de survie des employés.

Le Roi peut adapter la procédure prévue devant ces juridictions et créer des chambres spéciales dont Il détermine la composition et l'organisation.

Art. 31.

A la date de la publication de la présente loi, le Fonds des veuves et des orphelins institué par l'article 58 de l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 portant coordination des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, cesse d'exister.

La Caisse nationale des pensions de retraite et de survie succède aux droits et obligations et recueille l'actif et le passif dudit Fonds à charge pour cet organisme de répartir l'excédent de l'actif sur le passif entre les régimes de pensions qui ont contribué à son alimentation.

Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.

Art. 32.

§ 1. La majoration n'est pas payée aux assurés détenus dans les prisons ou internés dans les établissements de défense sociale ou les dépôts de mendicité pour la durée de leur détention ou de leur internement, ni aux aliénés placés dans un établissement public ou privé aux frais des pouvoirs publics.

Les séquestrés à domicile ne peuvent cumuler la majoration octroyée avec l'allocation éventuelle du Fonds spécial d'assistance.

§ 2. Le Roi détermine :

1° la quotité de la pension et de la majoration octroyée en application de la présente loi, que les commissions d'assistance publique et le Fonds spécial d'assistance peuvent exiger comme part d'intervention dans les frais d'hospitalisation;

2° les conditions d'octroi d'une fraction de la pension de retraite et de la majoration de rente de vieillesse au conjoint séparé de fait ou de corps ainsi que l'importance de cette fraction.

Art. 33.

Les dispositions de la présente loi ne portent pas préjudice aux dispositions des règlements internationaux et des conventions internationales de sécurité sociale en vigueur en Belgique.

de Koning herzien worden, en wel zo, dat de volledige terugbetaling van de in 2° van het eerste lid vermelde leningen uiterlijk 40 jaar na de inwerkingtreding van deze wet beëindigd zal zijn.

Art. 29.

De kosten die voor de Algemene Spaar- en Lijfrentekas uit de uitvoering van artikel 27 voortvloeien zullen haar, na goedkeuring door de Minister van Sociale Voorzorg, worden terugbetaald.

Art. 30.

Geschillen over rechten, ontstaan uit de toepassing van dit hoofdstuk, worden ter beslissing voorgelegd aan de rechtscolleges die zijn ingesteld ter uitvoering van artikel 20 van de wet van 21 mei 1955 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders en van artikel 25 van de wet van 12 juli 1957 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor bedienden.

De Koning kan de voor deze rechtscolleges vastgestelde procedure aanpassen en bijzondere kamers instellen, waarvan Hij de samenstelling en inrichting bepaalt.

Art. 31.

Op de datum van de bekendmaking van deze wet houdt het Fonds voor Weduwen en Wezen, dat is opgericht bij artikel 58 van het besluit van de Regent van 12 september 1946 houdende coördinatie van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, op te bestaan.

De Rijkskas voor ouderdoms- en overlevingspensioenen volgt genoemd Fonds in de rechten en verplichtingen op en verkrijgt het actief en het passief van dit Fonds, met de opdracht voor dat organisme het overschot van het actief op het passief te verdelen onder de pensioenregelingen die tot de stijving ervan hebben bijgedragen.

De Koning bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van dit artikel.

Art. 32.

§ 1. De bijslag wordt aan de in gevangenissen gedetineerde of in instellingen voor sociaal verweer of bedelaarsgestichten geïnterneerde verzekerden, niet betaald voor de duur van hun detinering of internering, evenmin als aan de krankzinnigen die op kosten van de overheid in een openbare of private instelling geplaatst zijn.

De thuis gesekwesteerde geesteszieken mogen de toegekende bijslag niet cumuleren met de eventuele uitkering van het Speciaal Onderstandsfonds.

§ 2. De Koning bepaalt :

1° de quota van het/de bij toepassing van deze wet toegekende pensioen en bijslag, die de commissies van openbare onderstand en het Speciaal Onderstandsfonds mogen eisen als aandeel in hun bijdrage in de verplegingskosten;

2° onder welke voorwaarden een deel van het ouderdomspensioen en van de ouderdomsrente aan de feitelijk of van tafel en bed gescheiden echtgenoot wordt toegekend; Hij bepaalt ook het bedrag van dat deel.

Art. 33.

De bepalingen van deze wet doen geen afbreuk aan de bepalingen van de in België van kracht zijnde internationale reglementen en overeenkomsten inzake sociale zekerheid.

Art. 34.

L'article 15 de la loi portant réforme des impôts sur les revenus, est modifié comme suit :

« 1° Le § 1 est complété par un 7°, libellé comme ci-après :

» 7° les versements effectués en vertu de la loi relative à l'organisation d'un régime de pension de retraite et de survie au profit des assurés libres. »

2° Il est inséré un § 3bis, libellé comme ci-après :

« § 3bis. La déduction prévue au § 1, 7°, n'est consentie que dans la limite indiquée au § 2, dernier alinéa. »

3° Au § 4, remplacer les mots : « visés au § 2 et au § 3 », par les mots : « visés au § 1, 7°, au § 2 et au § 3 ».

4° Au § 6, remplacer les mots : « visés au § 1, 1° à 4°, et 6° », par les mots : « visés au § 1, 1° à 4°, 6° et 7° ».

5° Au § 7, remplacer les mots : « visées au § 1, 2° à 4° et 6° », par les mots : « visées au § 1, 2° à 4°, 6° et 7° ».

Art. 35.

Tout assuré de sexe féminin peut moyennant un préavis de trois mois, obtenir à partir du 1er du mois qui suit son 60e anniversaire, le paiement anticipé des rentes inscrites à son compte auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite en dehors de la présente loi et prenant cours postérieurement à cette date.

De même tout assuré qui demande le paiement anticipé de la pension constituée en vertu de la présente loi, peut obtenir, en introduisant une demande au moins six mois à l'avance, l'entrée en jouissance au même moment des rentes constituées antérieurement auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite lorsque ces rentes prennent cours postérieurement à la date choisie.

Le paiement anticipé entraîne la réduction de ces rentes d'après les barèmes ayant servi de base à leur calcul initial.

Art. 36.

Les versements opérés sous le régime des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, sont pris en considération pour l'application de l'article 11 de la présente loi.

Art. 37.

A l'exclusion des femmes mariées, bénéficient d'une participation de l'Etat dans le paiement de la cotisation et pour autant qu'elles versent le montant annuel minimum prévu à l'article 3, § 1, les personnes visées à l'article premier, 1°, qui :

1° bénéficient de l'allocation d'estropié ou de mutilé dont l'incapacité permanente est de 65 % au moins;

2° à l'entrée en vigueur de la présente loi, sont âgées de 60 ou de 55 ans au moins, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme et qui ne bénéficient pas d'un revenu imposable à l'impôt des personnes physiques supérieur à 25 000, 30 000

Art. 34.

Artikel 15 van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen, wordt gewijzigd als volgt :

« 1° § 1 wordt aangevuld met een als volgt luidend 7° :

» 7° de stortingen die worden gedaan krachtens de wet betreffende de inrichting van een ouderdoms- en overlevingspensioenregeling ten voordele van de vrijwillig verzekerden. »

2° Er wordt een als volgt luidende § 3bis ingevoegd :

« § 3bis. De onder § 1, 7°, bedoelde aftrek wordt slechts verleend binnen de grenzen bepaald bij § 2, laatste lid. »

3° In § 4, de woorden : « in § 2 of in § 3 bedoelde stortingen » vervangen door de woorden : « in § 1, 7°, in § 2 en in § 3 bedoelde stortingen ».

4° In § 6, de woorden : « in § 1, 1° tot 4°, en 6° bedoelde bedragen », vervangen door de woorden : « in § 1, 1° tot 4°, 6° en 7° bedoelde bedragen ».

5° In § 7 de woorden : « bij § 1, 2° tot 4°, en 6° bedoelde aftrekbare maxima », vervangen door de woorden : « bij § 1, 2° tot 4°, 6° en 7°, bedoelde aftrekbare maxima ».

Art. 35.

Elke vrouwelijke verzekerde kan mits drie maanden opzegging, vanaf de 1ste van de maand die volgt op haar 60ste verjaardag, de vervroegde betaling bekomen van de renten die op haar rekening buiten het kader van deze wet bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas zijn ingeschreven en na deze datum ingaan.

Evenzo, kan elke verzekerde die de vervroegde betaling van het krachtens deze wet gevestigde pensioen aanvraagt, op voorwaarde dat hij ten minste zes maanden vooraf een aanvraag indient, op hetzelfde ogenblik het genot van de vroeger bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas gevestigde renten verkrijgen, indien die renten na de gekozen datum ingaan.

De vervroegde uitbetaling heeft een vermindering van die renten tot gevolg, overeenkomstig de schalen die tot berekeningsgrondslag aanvankelijk hebben gediend.

Art. 36.

De stortingen, gedaan onder de regeling van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gecoördineerd bij het besluit van de Regent van 12 september 1946, worden in aanmerking genomen voor de toepassing van artikel 11 van deze wet.

Art. 37.

Een tegemoetkoming van het Rijk in de betaling van de bijdrage wordt verleend aan de in het eerste artikel, 1°, bedoelde personen, de gehuwde vrouwen uitgezonderd, voor zover zij het in artikel 3, § 1, bedoelde jaarlijkse minimumbedrag storten, en :

1° het genot hebben van de tegemoetkoming aan gebreken of verminkten ingevolge een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 65 %;

2° bij het in werking treden van deze wet, ten minste 60 of 55 jaar oud zijn naargelang het een man of een vrouw betreft, en die geen in de personenbelasting belastbaar inkomen genieten dat 25 000, 30 000 of 40 000 frank over-

ou 40 000 francs suivant que la commune d'imposition appartient respectivement à la catégorie de communes de moins de 5 000 habitants, de 5 000 à 30 000 habitants exclusivement ou de 30 000 habitants et plus.

Cette classification de communes est celle qui est prévue à l'article 41, § 4, de la loi portant réforme des impôts sur les revenus.

Pour la détermination de la limite précitée, il n'est pas tenu compte des déductions prévues à l'article 4, § 2, 4°, de la loi portant réforme des impôts sur les revenus.

Le montant de cette intervention financière de l'Etat est fixé à 1 200 francs pour les hommes et à 800 francs pour les femmes.

La Caisse générale d'épargne et de retraite inscrit au compte des personnes visées le montant de cette participation en même temps que la cotisation personnelle.

Art. 38.

Les assurances réalisées dans le cadre de la loi du 10 décembre 1924 relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré et dont les rentes n'ont pas encore pris cours, sont transformées, à la date du 1er janvier 1963, selon que l'assuré est du sexe masculin ou du sexe féminin, conformément à l'article 17, II ou III, des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, et suivant les tarifs qui ont été établis en vertu de l'article 19 de ces dernières lois.

Art. 39.

Les rentes constituées depuis le 1er juillet 1931 en vertu des lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, par des hommes qui n'avaient pas atteint l'âge de 18 ans au moment des versements, sont transformées à la date du 1er janvier 1963 conformément à l'article 17, II, des mêmes lois coordonnées par l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946, et suivant les tarifs qui ont été établis en vertu de l'article 19 de celles-ci.

Art. 40.

Les lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, modifiées par les arrêtés-lois des 8 janvier et 25 février 1947 et par les lois des 1er juillet 1948, 30 décembre 1950 et 13 juillet 1951, par l'arrêté royal du 13 octobre 1953 et par les lois des 11 mars 1954 et 3 avril 1962 à l'exception des articles 12 à 14, 16, 17, 19, 23 à 26, 61, 78 et 79 sont abrogées; l'article 17 desdites lois coordonnées est abrogé à la date de la publication de la présente loi.

Art. 41.

L'article 61, § 3, des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré est remplacé par le texte suivant :

« Les emprunts sont garantis par l'Etat. Les titres qui les représentent portent le visa du Trésor. Les frais de confection et d'émission des titres sont à charge de la Caisse. »

treft, naargelang de gemeente van aanslag respectievelijk behoort tot de categorie der gemeenten met minder dan 5 000 inwoners, met 5 000 tot minder dan 30 000 inwoners of met 30 000 inwoners en meer.

Deze rangschikking van de gemeenten is deze waarin wordt voorzien door artikel 41, § 4, van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen.

Voor het vaststellen van de hogervermelde grens wordt geen rekening gehouden met de verminderingen bedoeld in artikel 4, § 2, 4°, van de wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen.

Het bedrag van deze geldelijke tegemoetkoming van het Rijk wordt op 1 200 frank voor de mannen en 800 frank voor de vrouwen vastgesteld.

De Algemene Spaar- en Lijfrentekas schrijft het bedrag van deze tegemoetkoming in op de rekening van bedoelde personen, tegelijkertijd met de persoonlijke bijdrage.

Art. 38.

Verzekeringen, gevestigd ingevolge de wet van 10 december 1924 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood en waarvan de renten nog niet zijn ingegaan, worden op 1 januari 1963 omgezet, naargelang de verzekerde een man of een vrouw is, overeenkomstig artikel 17, II of III, van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gecoördineerd bij besluit van de Regent van 12 september 1946, en volgens de tarieven die werden vastgesteld krachtens artikel 19 van deze laatste wetten.

Art. 39.

De renten, die sedert 1 juli 1931 ingevolge de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood werden gevestigd door mannen die op het tijdstip der stortingen de leeftijd van 18 jaar nog niet hadden bereikt, worden op 1 januari 1963 omgezet overeenkomstig artikel 17, II, derzelfde bij besluit van de Regent van 12 september 1946 gecoördineerde wetten, en volgens de tarieven die werden vastgesteld krachtens artikel 19 van deze wetten.

Art. 40.

De gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gewijzigd bij de besluitwetten van 8 januari en 25 februari 1947 en bij de wetten van 1 juli 1948, 30 december 1950 en 13 juli 1951, bij het koninklijk besluit van 13 oktober 1953 en bij de wetten van 11 maart 1954 en 3 april 1962, met uitzondering van de artikelen 12 tot 14, 16, 17, 19, 23 tot 26, 61, 78 en 79, worden opgeheven; artikel 17 van voornoemde gecoördineerde wetten wordt op de datum van de bekendmaking van deze wet opgeheven.

Art. 41.

Artikel 61, § 3, van de gecoördineerde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, wordt vervangen door volgende tekst :

« De leningen zijn gewaarborgd door de Staat. De desbetreffende effecten dragen het visum van de Thesaurie. De aanmaak- en uitgiftekosten van de effecten zijn ten laste van de Kas. »

Art. 42.

Les pensions constituées par les versements effectués en vertu de l'article 3, § 1, de la présente loi sont incessibles et insaisissables sauf le cas de récupération par l'organisme payeur du montant des paiements indus faits antérieurement.

Art. 43.

La présente loi produit ses effets le 1er janvier 1963, à l'exception de l'article 41 qui entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 42.

De pensioenen gevestigd door stortingen die krachtens artikel 3, § 1, van deze wet zijn verricht, zijn noch voor afstand, noch voor beslag vatbaar, behalve ingeval de uitbetalingsinstelling het bedrag van de voordien verrichte, onverschuldigde uitbetalingen terugvordert.

Art. 43.

Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1963, met uitzondering van artikel 41, dat in werking treedt de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

TARIF I. — HOMMES.

Pension de retraite et pension de survie (égale à 40 % de la pension de retraite à 65 ans) assurées par une prime annuelle de 1 franc payable jusqu'à 65 ans par quarts trimestriels et à terme échu. Les pensions sont payables par douzièmes mensuels.

TARIEF I. — MANNEN.

Ouderdomspensioen en overlevingspensioen (gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen op 65 jaar) verzekerd door een jaarlijkse premie van 1 frank, betaalbaar tot 65 jaar, bij driemaandelijks vierden en na de vervaltijd. De pensioenen zijn uitbetaalbaar bij maandelijks twaalfden.

Age lors du premier versement <i>Leeftijd bij eerste storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 65 ans <i>Ouderdomspensioen ingående op 65 jaar</i>	Age lors du premier versement <i>Leeftijd bij eerste storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 65 ans <i>Ouderdomspensioen ingående op 65 jaar</i>
15	11,5227	40	3,4133
16	11,0454	41	3,2102
17	10,5866	42	3,0140
18	10,1432	43	2,8249
19	9,7167	44	2,6422
20	9,3048	45	2,4661
21	8,9074	46	2,2962
22	8,5237	47	2,1324
23	8,1528	48	1,9745
24	7,7943	49	1,8222
25	7,4476	50	1,6753
26	7,1122	51	1,5338
27	6,7876	52	1,3972
28	6,4737	53	1,2654
29	6,1698	54	1,1383
30	5,8758	55	1,0156
31	5,5910	56	0,8971
32	5,3155	57	0,7826
33	5,0490	58	0,6721
34	4,7911	59	0,5653
35	4,5416	60	0,4622
36	4,3003	61	0,3627
37	4,0670	62	0,2667
38	3,8416	63	0,1743
39	3,6238	64	0,0854

TARIF II. — HOMMES.

Pension de retraite et pension de survie (égale à 40 % de la pension de retraite à 65 ans) assurées par une prime unique de 1 franc. Les pensions sont payables par douzièmes mensuels.

TARIEF II. — MANNEN.

Ouderdomspensioen en overlevingspensioen (gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen op 65 jaar) verzekerd door een inkoopsum van 1 frank. De pensioenen zijn uitbetaalbaar bij maandelijke twaalfden.

Age lors du versement <i>Leeftijd bij de storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 65 ans <i>Ouderdomspensioen ingående op 65 jaar</i>	Age lors du versement <i>Leeftijd bij de storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 65 ans <i>Ouderdomspensioen ingående op 65 jaar</i>
15	0,5282	41	0,2199
16	0,5106	42	0,2125
17	0,4936	43	0,2054
18	0,4773	44	0,1984
19	0,4615	45	0,1917
20	0,4463	46	0,1852
21	0,4316	47	0,1789
22	0,4174	48	0,1728
23	0,4037	49	0,1668
24	0,3904	50	0,1610
25	0,3775	51	0,1553
26	0,3651	52	0,1498
27	0,3531	53	0,1444
28	0,3415	54	0,1390
29	0,3302	55	0,1338
30	0,3193	56	0,1286
31	0,3087	57	0,1235
32	0,2985	58	0,1185
33	0,2886	59	0,1135
34	0,2790	60	0,1085
35	0,2697	61	0,1036
36	0,2607	62	0,0987
37	0,2520	63	0,0938
38	0,2436	64	0,0890
39	0,2354	65	0,0843
40	0,2276		

TARIF III. — FEMMES.

Pension de retraite assurée par une prime unique de 1 franc.
La pension est payable par douzièmes mensuels.

TARIEF III. — VROUWEN.

Ouderdomspensioen verzekerd door een inkoopsum van 1 frank.
Het pensioen is uitbetaalbaar bij maandelijksse twaalfden.

Age lors du versement <i>Leeftijd bij de storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 60 ans <i>Ouderdomspensioen ingående op 60 jaar</i>	Age lors du versement <i>Leeftijd bij de storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 60 ans <i>Ouderdomspensioen ingående op 60 jaar</i>
15	0,4032	38	0,1701
16	0,3886	39	0,1637
17	0,3744	40	0,1575
18	0,3608	41	0,1515
19	0,3477	42	0,1457
20	0,3350	43	0,1401
21	0,3228	44	0,1347
22	0,3110	45	0,1295
23	0,2996	46	0,1245
24	0,2887	47	0,1197
25	0,2781	48	0,1150
26	0,2679	49	0,1105
27	0,2580	50	0,1061
28	0,2486	51	0,1019
29	0,2394	52	0,0978
30	0,2305	53	0,0939
31	0,2220	54	0,0901
32	0,2138	55	0,0864
33	0,2058	56	0,0829
34	0,1982	57	0,0795
35	0,1908	58	0,0762
36	0,1836	59	0,0730
37	0,1768	60	0,0699

TARIF IV. — FEMMES.

Pension de retraite assurée par une prime annuelle de 1 franc, payable jusqu'à 60 ans par quarts trimestriels et à terme échu. La pension est payable par douzièmes mensuels.

TARIEF IV. — VROUWEN.

Ouderdompensioen verzekerd door een jaarlijkse premie van 1 frank, betaalbaar tot 60 jaar bij driemaandelijkse vierden en na de vervaltijd. Het pensioen is uitbetaalbaar bij maandelijkse twaalfden.

Age lors du premier versement — <i>Leeftijd bij eerste storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 60 ans — <i>Ouderdompensioen ingående op 60 jaar</i>	Age lors du premier versement — <i>Leeftijd bij eerste storting</i>	Pension de retraite prenant cours à 60 ans — <i>Ouderdompensioen ingående op 60 jaar</i>
15	8,6872	38	2,4875
16	8,2931	39	2,3215
17	7,9134	40	2,1617
18	7,5475	41	2,0080
19	7,1947	42	1,8601
20	6,8549	43	1,7179
21	6,5279	44	1,5811
22	6,2122	45	1,4496
23	5,9083	46	1,3232
24	5,6157	47	1,2017
25	5,3334	48	1,0850
26	5,0619	49	0,9728
27	4,8001	50	0,8651
28	4,5480	51	0,7616
29	4,3052	52	0,6623
30	4,0713	53	0,5669
31	3,8461	54	0,4754
32	3,6292	55	0,3876
33	3,4204	56	0,3034
34	3,2193	57	0,2227
35	3,0258	58	0,1453
36	2,8395	59	0,0711
37	2,6602		

BAREME A.

Coefficients de réduction applicables en cas d'anticipation
de l'entrée en jouissance d'une pension de retraite.

Pension acquise d'après :

SCHAAL A.

Verminderingscoëfficiënten toepasselijk in geval van vervroegde
ingenottreding van een ouderdomspensioen.

Verworven pensioen naargelang :

Age d'entrée en jouissance <i>Leeftijd bij de ingenottreding</i>	Tarifs I et II (hommes) <i>Tarieven I en II (mannen)</i>	Tarifs III et IV (femmes) <i>Tarieven III en IV (vrouwen)</i>
55	—	0,7093
56	—	0,7577
57	—	0,8105
58	—	0,8681
59	—	0,9311
60	0,6663	—
61	0,7185	—
62	0,7769	—
63	0,8426	—
64	0,9165	—

BAREME B.

Valeur d'une pension immédiate de survie de 1 franc,
payable par douzièmes mensuels.

Ce barème est applicable pour déterminer :

1° la valeur de rachat de la pension de survie. Ce capital s'obtient en multipliant le montant de la pension de survie à âges égaux par la valeur du barème correspondant à l'âge de l'époux à son décès;

2° la pension de survie, en cas de différence d'âges entre les époux.

SCHAAL B.

Waarde van een dadelijk ingaand overlevingspensioen van 1 frank
uitbetaalbaar bij maandelijkse twaalfden.

Deze schaal wordt toegepast om :

1° de afkoopsom te bepalen van het overlevingspensioen. Dit kapitaal wordt bekomen door het bedrag van het overlevingspensioen bij gelijke leeftijd te vermenigvuldigen met het baremacijfer naast de leeftijd van de echtgenoot bij zijn overlijden;

2° het overlevingspensioen te bepalen, indien de echtgenoten in leeftijd verschillen.

Age Leeftijd	Valeur d'une pension immédiate de 1 franc Waarde van een dadelijk ingaand pensioen van 1 frank	Age Leeftijd	Valeur d'une pension immédiate de 1 franc Waarde van een dadelijk ingaand pensioen van 1 frank	Age Leeftijd	Valeur d'une pension immédiate de 1 franc Waarde van een dadelijk ingaand pensioen van 1 frank
15	23,8075	46	17,8793	77	6,6649
16	23,6913	47	17,5900	78	6,3060
17	23,5715	48	17,2940	79	5,9563
18	23,4475	49	16,9909	80	5,6158
19	23,3193	50	16,6811	81	5,2851
20	23,1871	51	16,3645	82	4,9648
21	23,0505	52	16,0413	83	4,6556
22	22,9094	53	15,7114	84	4,3576
23	22,7639	54	15,3750	85	4,0714
24	22,6136	55	15,0321	86	3,7972
25	22,4584	56	14,6833	87	3,5351
26	22,2985	57	14,3283	88	3,2855
27	22,1334	58	13,9680	89	3,0484
28	21,9631	59	13,6021	90	2,8235
29	21,7875	60	13,2312	91	2,6111
30	21,6065	61	12,8556	92	2,4110
31	21,4199	62	12,4757	93	2,2230
32	21,2275	63	12,0920	94	2,0467
33	21,0294	64	11,7049	95	1,8819
34	20,8254	65	11,3148	96	1,7282
35	20,6154	66	10,9227	97	1,5850
36	20,3992	67	10,5288	98	1,4518
37	20,1767	68	10,1338	99	1,3284
38	19,9480	69	9,7387	100	1,2145
39	19,7127	70	9,3439	101	1,1085
40	19,4710	71	8,9503	102	1,0103
41	19,2226	72	8,5589	103	0,9218
42	18,9676	73	8,1703	104	0,8596
43	18,7057	74	7,7856	105	0,6904
44	18,4371	75	7,4058		
45	18,1616	76	7,0319		

BAREME C.

Coefficients applicables à la pension de retraite pour convertir la pension de survie en pension personnelle au profit d'assurés du sexe masculin célibataires, veufs ou divorcés.

Age au moment de la prise de cours de la pension de retraite	Valeurs de conversion
60	0,1802
61	0,1872
62	0,1942
63	0,2013
64	0,2084
65	0,2155

SCHAAL C.

Coëfficiënten die toepasselijk zijn op het ouderdomspensioen om het overlevingspensioen om te zetten in een persoonlijk pensioen ten voordele van de mannelijke verzekeringsplichtigen die ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden zijn.

Leeftijd bij het ingaan van het ouderdomspensioen	Omzettingsswaarden
60	0,1802
61	0,1872
62	0,1942
63	0,2013
64	0,2084
65	0,2155

BAREME D.

Coefficients applicables à la pension de retraite pour déterminer la valeur capitalisée de la pension de retraite et de la pension de survie en ce qui concerne les assurés du sexe masculin et la valeur capitalisée de la pension de retraite en ce qui concerne les assurés du sexe féminin.

SCHAAL D.

Coëfficiënten die toepasselijk zijn op het ouderdomspensioen ter bepaling van de contante waarde van het ouderdoms- en van het overlevingspensioen, voor wat betreft de mannelijke verzekerden, en van de contante waarde van het ouderdomspensioen, voor wat betreft de vrouwelijke verzekerden.

Age de l'assuré au moment de l'ouverture des droits à la pension de retraite — Leeftijd van de verzekeringsplichtige bij het ingaan der rechten op het ouderdomspensioen	Coefficients de conversion pour les assurances conclues par des assurés du sexe Omzettingcoëfficiënten voor de verzekeringen afgesloten door	
	masculin — mannelijke verzekeringsplichtigen	féminin — vrouwelijke verzekeringsplichtigen
55	—	15,3442
56	—	14,9761
57	—	14,6022
58	—	14,2230
59	—	13,8390
60	13,0111	13,4508
61	12,6411	—
62	12,2706	—
63	11,8998	—
64	11,5297	—
65	11,1606	—

BAREMES POUR LE CALCUL
DES RESERVES MATHÉMATIQUES.

A. — Assurances en cours.

I. — HOMMES.

Prime unique applicable à la pension de retraite réduite acquise à 65 ans pour fixer les engagements de l'assureur.

SCHALEN VOOR HET BEREKENEN
VAN DE WISKUNDIGE RESERVES.

A. — Lopende verzekeringen.

I. — MANNEN.

Inkoopsom toepasselijk op het op 65 jarige leeftijd verworven verminderde ouderdomspensioen om de verbintenissen van de verzekeraar te bepalen.

Age de l'assuré <i>Leeftijd van de verzekeringsplichtige</i>	Prime unique <i>Inkoopsom</i>	Age de l'assuré <i>Leeftijd van de verzekeringsplichtige</i>	Prime unique <i>Inkoopsom</i>
15	1,7984	41	4,3199
16	1,8606	42	4,4701
17	1,9245	43	4,6257
18	1,9906	44	4,7873
19	2,0586	45	4,9549
20	2,1288	46	5,1290
21	2,2013	47	5,3101
22	2,2762	48	5,4986
23	2,3536	49	5,6953
24	2,4335	50	5,9008
25	2,5163	51	6,1160
26	2,6019	52	6,3423
27	2,6905	53	6,5806
28	2,7821	54	6,8327
29	2,8770	55	7,1003
30	2,9753	56	7,3854
31	3,0772	57	7,6907
32	3,1827	58	8,0187
33	3,2918	59	8,3728
34	3,4050	60	8,7564
35	3,5223	61	9,1735
36	3,6438	62	9,6286
37	3,7697	63	10,1266
38	3,8999	64	10,6723
39	4,0350	65	11,2722
40	4,1749		

II. — FEMMES.

Prime unique applicable à la pension de retraite réduite acquise à 60 ans pour fixer les engagements de l'assureur.

II. — VROUWEN.

Inkoopsom toepasselijk op het op 60 jarige leeftijd verworven-verminderde ouderdomspensioen om de verbintenissen van de verzekeraar te bepalen.

Age de l'assurée <i>Leeftijd van de verzekeringsplichtige</i>	Prime unique <i>Inkoopsom</i>	Age de l'assurée <i>Leeftijd van de verzekeringsplichtige</i>	Prime unique <i>Inkoopsom</i>
15	2,3561	38	5,5852
16	2,4450	39	5,8043
17	2,5372	40	6,0328
18	2,6330	41	6,2713
19	2,7325	42	6,5199
20	2,8359	43	6,7796
21	2,9433	44	7,0506
22	3,0548	45	7,3336
23	3,1707	46	7,6295
24	3,2910	47	7,9386
25	3,4163	48	8,2620
26	3,5463	49	8,6002
27	3,6816	50	8,9541
28	3,8222	51	9,3247
29	3,9685	52	9,7127
30	4,1207	53	10,1194
31	4,2790	54	10,5456
32	4,4438	55	10,9926
33	4,6152	56	11,4615
34	4,7937	57	11,9538
35	4,9796	58	12,4709
36	5,1732	59	13,0142
37	5,3749	60	13,5853

B. — Rentes en cours.

I. — Hommes mariés et hommes célibataires, veufs ou divorcés qui n'ont pas converti à leur profit la pension de survie.

Valeur actuelle d'une pension immédiate de retraite de 1 franc et d'une pension de survie égale à 40 % de la pension de retraite.

Cette valeur est applicable à la pension de retraite pour fixer les engagements de l'assureur.

B. — Lopende renten.

I. — Gehuwde mannen en ongehuwde mannen, gescheiden mannen of weduwnaars die het overlevingspensioen niet te hunnen voordele hebben omgezet.

Contante waarde van een dadelijk ingaand ouderdomspensioen van 1 frank en van een overlevingspensioen gelijk aan 40 % van het ouderdomspensioen.

Deze waarde is toepasselijk op het ouderdomspensioen om de verbintenissen van de verzekeraar te bepalen.

Age du rentier — Leeftijd van de rentetrekker	Valeur actuelle — Contante waarde	Age du rentier — Leeftijd van de rentetrekker	Valeur actuelle — Contante waarde	Age du rentier — Leeftijd van de rentetrekker	Valeur actuelle — Contante waarde
60	13,1412	75	7,7322	90	3,7757
61	12,7675	76	7,4088	91	3,5850
62	12,3933	77	7,0928	92	3,4031
63	12,0188	78	6,7848	93	3,2296
64	11,6450	79	6,4848	94	3,0651
65	11,2722	80	6,1933	95	2,9088
66	10,9011	81	5,9103	96	2,7602
67	10,5323	82	5,6363	97	2,6192
68	10,1664	83	5,3713	98	2,4855
69	9,8039	84	5,1155	99	2,3574
70	9,4455	85	4,8690	100	2,2344
71	9,0916	86	4,6318	101	2,1146
72	8,7428	87	4,4039	102	1,9963
73	8,3997	88	4,1852	103	1,8699
74	8,0627	89	3,9758	104	1,7301
				105	1,5408

II. — Hommes célibataires, veufs ou divorcés qui ont converti à leur profit la pension de survie.

Valeur actuelle d'une pension immédiate de retraite de 1 franc.

Cette valeur est applicable à la pension de retraite totale pour fixer les engagements de l'assureur.

II. — Ongehuwde mannen, gescheiden mannen of weduwnaars die het overlevingspensioen te hunnen voordele hebben omgezet.

Contante waarde van een dadelijk ingaand ouderdomspensioen van 1 frank.

Deze waarde is toepasselijk op het gehele ouderdomspensioen om de verbintenissen van de verzekeraar te bepalen.

Age du rentier <i>Leeftijd van de rentetrekker</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>	Age du rentier <i>Leeftijd van de rentetrekker</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>	Age du rentier <i>Leeftijd van de rentetrekker</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>
60	11,1348	75	6,0561	90	2,9551
61	10,7545	76	5,7835	91	2,8166
62	10,3777	77	5,5207	92	2,6851
63	10,0048	78	5,2677	93	2,5600
64	9,6366	79	5,0246	94	2,4419
65	9,2738	80	4,7911	95	2,3300
66	8,9169	81	4,5672	96	2,2237
67	8,5666	82	4,3528	97	2,1232
68	8,2234	83	4,1478	98	2,0284
69	7,8879	84	3,9519	99	1,9379
70	7,5604	85	3,7650	100	1,8523
71	7,2414	86	3,5867	101	1,7706
72	6,9312	87	3,4169	102	1,6941
73	6,6302	88	3,2551	103	1,6191
74	6,3384	89	3,1013	104	1,5556
				105	1,4763

III. — FEMMES.

Valeur actuelle d'une pension immédiate de retraite de 1 franc.

Cette valeur est applicable à la pension de retraite pour fixer les engagements de l'assureur.

III. — VROUWEN.

Contante waarde van een dadelijk ingaand ouderdomspensioen van 1 frank.

Deze waarde is toepasselijk op het ouderdomspensioen om de verbintenissen van de verzekeraar te bepalen.

Age de la rentière <i>Leeftijd van de rentetrekster</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>	Age de la rentière <i>Leeftijd van de rentetrekster</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>	Age de la rentière <i>Leeftijd van de rentetrekster</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>
55	15,4976	72	8,7972	89	3,5127
56	15,1259	73	8,4146	90	3,2984
57	14,7482	74	8,0382	91	3,0950
58	14,3653	75	7,6689	92	2,9025
59	13,9774	76	7,3072	93	2,7203
60	13,5853	77	6,9537	94	2,5486
61	13,1901	78	6,6092	95	2,3863
62	12,7912	79	6,2739	96	2,2341
63	12,3900	80	5,9486	97	2,0912
64	11,9871	81	5,6335	98	1,9559
65	11,5832	82	5,3291	99	1,8297
66	11,1792	83	5,0357	100	1,7117
67	10,7759	84	4,7535	101	1,6009
68	10,3741	85	4,4825	102	1,4977
69	9,9745	86	4,2230	103	1,4010
70	9,5779	87	3,9748	104	1,3096
71	9,1852	88	3,7381	105	1,2202

IV. — VEUVES.

Valeur actuelle d'une pension immédiate de survie de 1 franc.

Cette valeur est applicable à la pension de survie pour fixer les engagements de l'assureur.

IV. — WEDUWEN.

Contante waarde van een dadelijk ingaand overlevingspensioen van 1 frank.

Deze waarde is toepasselijk op het overlevingspensioen om de verbintenissen van de verzekeraar te bepalen.

Age de la veuve <i>Leeftijd van de weduwe</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>	Age de la veuve <i>Leeftijd van de weduwe</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>	Age de la veuve <i>Leeftijd van de weduwe</i>	Valeur actuelle <i>Contante waarde</i>
15	24,0456	45	18,3432	76	7,1022
16	23,9282	46	18,0581	77	6,7316
17	23,8072	47	17,7659	78	6,3690
18	23,6820	48	17,4670	79	6,0159
19	23,5525	49	17,1608	80	5,6719
20	23,4190	50	16,8479	81	5,3379
21	23,2810	51	16,5282	82	5,0145
22	23,1385	52	16,2017	83	4,7021
23	22,9915	53	15,8685	84	4,4012
24	22,8397	54	15,5287	85	4,1121
25	22,6830	55	15,1825	86	3,8352
26	22,5215	56	14,8301	87	3,5705
27	22,3547	57	14,4716	88	3,3184
28	22,1828	58	14,1077	89	3,0788
29	22,0054	59	13,7381	90	2,8517
30	21,8225	60	13,3635	91	2,6372
31	21,6341	61	12,9842	92	2,4351
32	21,4398	62	12,6005	93	2,2453
33	21,2397	63	12,2129	94	2,0672
34	21,0336	64	11,8219	95	1,9007
35	20,8216	65	11,4280	96	1,7455
36	20,6032	66	11,0319	97	1,6009
37	20,3785	67	10,6340	98	1,4663
38	20,1475	68	10,2352	99	1,3417
39	19,9098	69	9,8361	100	1,2266
40	19,6657	70	9,4373	101	1,1196
41	19,4148	71	9,0398	102	1,0204
42	19,1573	72	8,6444	103	0,9310
43	18,8928	73	8,2520	104	0,8682
44	18,6215	74	7,8635	105	0,6973
		75	7,4799		

TABLEAU I.
MAJORATION DE RENTE DE VIEILLESSE.

TABEL I.
OUDERDOMSRENTETOESLAG.

Année de naissance <i>Geboortejaar</i>	Bénéficiaires mariés du sexe masculin <i>Gehuwde mannelijke gerechtigden</i>	Autres bénéficiaires du sexe masculin <i>Andere mannelijke gerechtigden</i>	Bénéficiaires du sexe féminin <i>Vrouwelijke gerechtigden</i>
1867 ou avant/of vroeger	23 700	15 761	15 761
1868	23 700	15 761	15 761
1869	23 700	15 761	15 761
1870	23 573	15 636	15 636
1871	23 573	15 636	15 636
1872	23 449	15 511	15 511
1873	23 449	15 511	15 511
1874	23 324	15 387	15 387
1875	23 324	15 387	15 387
1876	23 200	15 262	15 262
1877	23 074	15 137	15 137
1878	22 950	15 012	15 012
1879	22 950	15 012	15 012
1880	22 950	15 012	15 012
1881	22 825	14 888	14 888
1882	22 701	14 763	14 763
1883	22 701	14 763	14 763
1884	22 575	14 638	14 638
1885	22 575	14 638	14 638
1886	22 451	14 513	14 513
1887	22 326	14 389	14 389
1888	22 202	14 264	14 264
1889	22 076	14 139	14 139
1890	21 952	14 014	14 014
1891	21 952	14 014	14 014
1892	21 827	13 890	13 890
1893	21 703	13 765	13 765
1894	21 577	13 640	13 640
1895	21 453	13 515	13 515
1896	21 328	13 391	13 391
1897	21 204	13 266	13 266
1898	21 078	13 046	13 140
1899	20 829	12 725	13 058
1900	20 705	12 475	12 969
1901	20 579	12 230	12 871
1902	20 455	11 993	12 720
1903	20 330	11 730	12 660
1904	20 206	11 357	12 592
1905	20 080	10 972	12 413
1906	19 959	10 577	12 326
1907	19 831	10 186	12 127
1908	19 457	9 784	11 920
1909	19 092	9 446	11 700
1910	18 714	9 093	11 470
1911	18 324	8 725	11 229
1912	17 920	8 340	10 974
1913	17 502	7 938	10 708
1914	17 070	7 519	10 428
1915	16 623	7 082	10 136
1916	16 160	6 626	9 829

TABLEAU I.
MAJORATION DE RENTE DE VIEILLESSE (suite).

TABEL I.
OUDERDOMSRENTETOEESLAG (vervolg).

Année de naissance <i>Geboortejaar</i>	Bénéficiaires mariés du sexe masculin <i>Gehuwde mannelijke gerechtigden</i>	Autres bénéficiaires du sexe masculin <i>Andere mannelijke gerechtigden</i>	Bénéficiaires du sexe féminin <i>Vrouwelijke gerechtigden</i>
1917	15 681	6 150	9 509
1918	15 186	5 654	9 173
1919	14 773	5 137	8 823
1920	14 345	4 601	8 455
1921	13 896	4 040	8 073
1922	13 430	3 459	7 673
1923	12 944	2 853	7 254
1924	12 439	2 223	6 818
1925	11 913	1 569	6 363
1926	11 368	891	5 888
1927	10 800	185	5 392
1929	10 212	—	4 876
1929	9 602	—	4 337
1930	8 968	—	3 777
1931	8 310	—	3 192
1932	7 630	—	2 583
1933	6 923	—	1 949
1934	6 191	—	1 288
1935	5 432	—	823
1936	4 645	—	—
1937	3 829	—	—
1938	3 024	—	—
1939	2 146	—	—
1940	1 197	—	—
1941	253	—	—

TABLEAU II.
MAJORATION DE LA RENTE DE VEUVE.

TABEL II.
WEDUWENRENTETOESLAG.

Année de naissance	Montant	Geboortejaar	Bedrag
1867 - 1872	3 016	1867 - 1872	3 016
1873 - 1877	2 733	1873 - 1877	2 733
1878 - 1882	2 450	1878 - 1882	2 450
1883 - 1887	2 167	1883 - 1887	2 167
1888 - 1892	1 885	1888 - 1892	1 885
1893 - 1897	1 602	1893 - 1897	1 602
1898 - 1902	1 319	1898 - 1902	1 319
1903 - 1907	1 036	1903 - 1907	1 036
1908 - 1912	753	1908 - 1912	753
1913 - 1917	470	1913 - 1917	470
1918 - 1922	187	1918 - 1922	187